

PAŠNOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS

STUDIJU VIRZIENS "EKONOMIKA"

DAUGAVPILS UNIVERSITĀTE

pašnovērtējuma ziņojums par 2019./2020. studiju gadu

Daugavpilī

Satura rādītājs

I.	Informācija par Daugavpils Universitāti	8
II.	Studiju virziena raksturojums	21
1.	Studiju virziena pārvaldība	21
2.	Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte	37
3.	Studiju virziena resursi un nodrošinājums	48
4.	Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade	68
5.	Sadarbība un internacionalizācija	82
6.	Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana	90
III.	Studiju programmas “Biznesa un finanšu procesi” raksturojums	93
1.	Studiju programmas raksturojošie parametri	93
2.	Studiju saturs un īstenošana	99
3.	Studiju programmas resursi un nodrošinājums	113
4.	Mācībspēki.....	114
IV.	Studiju programmas “Viedā ekonomika un inovācija” raksturojums	119
1.	Studiju programmas raksturojošie parametri	119
2.	Studiju saturs un īstenošana	125
3.	Studiju programmas resursi un nodrošinājums	138
4.	Mācībspēki.....	139
V.	Studiju programmas “Ekonomika” raksturojums.....	144
1.	Studiju programmas raksturojošie parametri	144
2.	Studiju saturs un īstenošana	150
3.	Studiju programmas resursi un nodrošinājums	162
4.	Mācībspēki.....	165

IV. Pielikumi	172
Pielikumu saraksts.....	172

I. INFORMĀCIJA PAR DAUGAVPILS UNIVERSITĀTI

1.1. Pamatinformācija par Daugavpils Universitāti un tās stratēģiskajiem attīstības virzieniem, ietverot šādus punktus:

- īss Daugavpils Universitātes raksturojums;
- misija un vīzija;
- īstenotie studiju virzieni un studiju programmu skaits tajos;
- vispārīga informācija par Daugavpils Universitātes filiālēm;
- studējošo skaita Daugavpils Universitātē dinamika novērtēšanas periodā;
- Daugavpils Universitātes attīstības stratēģija – norādīt galvenos attīstības mērķus un darbības virzienus.

Daugavpils Universitātes raksturojums

Daugavpils Universitāte (turpmāk – DU) ir nozīmīgs zinātnes un izglītības centrs Daugavpilī un Austrumlatvijas reģionā. DU ir mūsdienīga, zinātniskajā darbībā balstīta universitāte, kas piedāvā kvalitatīvu izglītību, sagatavo augsti kvalificētus speciālistus un profesionāļus, veic nozīmīgu pienesumu zinātnes inovācijās un zinātnisko atziņu pārnesē uz plašāku sabiedrību un tautsaimniecību. DU ir vienīgā universitāte Latgalē, kas veic Austrumlatvijas reģiona un tam blakus esošo teritoriju attīstības virzītājspēka funkcijas, tajā koncentrējas nozīmīgākie reģiona intelektuālie un tehniskie resursi.

Laika posmā no 1921. gada līdz 2001. gadam DU ir attīstījusies, salāgojot savas institucionālā statusa funkcijas ar reģiona un valsts vajadzībām: 1921. gadā tika izveidota Daugavpils Pedagoģiskā skola, kas 1944. gadā tika pārveidota par Skolotāju institūtu, 1952. gadā – par Daugavpils Pedagoģisko institūtu, 1993. gadā – par Daugavpils Pedagoģisko universitāti. Pēc starptautiskas akreditācijas 2001. gadā Daugavpils Pedagoģiskā Universitāte kvalificējās t.s. “klasiskās universitātes” (full university) statusam, kļūstot par Daugavpils Universitāti – lielāko reģionālo universitāti Latvijā, kas gatavo augsti kvalificētus speciālistus reģiona vajadzībām, kā arī unikālām Latvijas tautsaimniecības nozarēm. Zinātnisko institūciju reģistrā DU reģistrēta 2006. gada 23. janvārī (reģistrācijas Nr. 172040). DU ir ieguvusi starptautisko atpazīstamību, iesaistoties Eiropas Universitāšu asociācijā, Eiropas Starptautiskās izglītības asociācijā, Eiropas Savienības Mazo valstu universitāšu asociācijā un Eiropas Zinātnes notikumu asociācijā.

DU izveides nepieciešamību reģionā 20. – 21. gadsimta mijā noteica arī izmaiņas jauno speciālistu piesaistē konkrētām darba vietām. Tika atcelta sistēma, ka pēc augstskolas beigšanas speciālists saņem norīkojumu uz tām darba vietām, kas uz augstskolu ir atsūtījušas pieprasījumu. Latgale akūti izjuta jaunu speciālistu ar mūsdienīgām zināšanām un praktiskām iemaņām trūkumu, jo faktiski tie, kas bija ieguvuši izglītību valsts galvaspilsētā vai ārzemēs, ļoti reti atgriezās atpakaļ uz Latgali. Taču ātri un vispusīgi attīstoties, DU pielāgojās reģiona vajadzību nodrošināšanai sazobē ar darba tirgus attīstības prognozēm un jaunu inovāciju piedāvājumu, un kļuva ne vien par lielāko Latvijas reģionālo universitāti, bet arī par nozīmīgu un konkurētspējīgu zinātnisko un akadēmisko centru Eiropas Savienības pierobežā.

DU piedāvā augstākās izglītības ieguves iespējas dabas, humanitāro, inženierzinātņu, izglītības un sociālo zinātņu jomās, kas tiek īstenotas 5 fakultātēs: Dabaszinātņu un matemātikas fakultātē (turpmāk – DMF), Humanitārajā fakultātē (turpmāk – HF), Izglītības un vadības fakultātē (turpmāk – IVF), Mūzikas un mākslu fakultātē (turpmāk – MMF), Sociālo zinātņu fakultātē (turpmāk – SZF) un 2 zinātniskajos institūtos: Dzīvības zinātņu un tehnoloģiju institūtā (turpmāk – DZTI) un Humanitāro un sociālo zinātņu institūtā (turpmāk – HSZI). Pētnieciskais un akadēmiskais darbs DU tiek īstenots 5 ēkās.

Daugavpils Universitātes misija un vīzija

DU misija: sekmēt ilgtspējīgas sabiedrības attīstību, realizējot starptautiska līmeņa zinātnisko pētniecību un nodrošinot kvalitatīvu izglītību dabas, inženierzinātņu, izglītības, veselības, humanitāro un sociālo zinātņu jomās, ar savu darbību veicinot Latgales reģiona un visas Latvijas ilgtspējīgu attīstību.

DU vīzija: 2030. gadā DU ir mūsdienīga zinātnes universitāte, kas piedāvā augstas kvalitātes izglītību un veic nozīmīgu zinātnisko darbību. DU darba kvalitāte un tās atpazīstamība Latvijā un pasaulē ir radījusi pamatu tās izaugsmei un stabilitātei. DU ir kļuvusi par Austrumlatvijas izglītības, zinātnes, inovāciju un uzņēmējdarbības attīstības virzītājspēku. DU darbojas kā ekselences centrs matemātikas, fizikas, nanomateriālu, materiālu inženierzinātnes, bioloģijas, reģionālistikas, literatūras, mākslas un izglītības zinātnes jomās. DU ir reģiona zināšanu akumulētāja, glabātāja un uzturētāja, un sniedz lielu ieguldījumu reģiona attīstībā.

DU darbības galvenie uzdevumi:

Darboties kā reģionālai universitātei dabas, humanitāro, izglītības un sociālo zinātņu jomās, radot iespējas vispusīgām, augsta līmeņa studijām un pētniecībai;

Piedāvāt kvalitatīvas studiju programmas un veikt pētniecību saskaņā ar darba tirgus prasību attīstību un sabiedrības vajadzībām;

Radīt iespējas iedzīvotāju profesionālās mobilitātes paaugstināšanai, attīstot tālākizglītību;

Attīstīt personību, kas spēj analītiski domāt, kritiski uztvert un radoši apstrādāt informāciju, kas ar savu izglītību spēj veicināt Latvijas valsts un reģiona attīstību un iedzīvotāju labklājības celšanu;

Saglabāt un attīstīt latviešu tautas nacionālo identitāti un kultūras mantojumu, vienlaicīgi iekļaujoties starptautiskajā integrācijā;

Īstenot iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, kuru ietvaros tiek iedibināta politika un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai, izstrādāti mehānismi studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei, tiek izveidoti un publiskoti tādi studējošo sekmju vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūras, kas ļauj pārlicināties par paredzēto

studiju rezultātu sasniegšanu, tiek izveidota iekšējā kārtība un mehānismi akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai, tiek nodrošināta informācijas par studējošo sekmēm, absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām, Daugavpils Universitātes darbības būtiskiem rādītājiem sistematizēšana un analizēšana.

Īstenotie studiju virzieni un studiju programmu skaits tajos

Studiju process DU tiek īstenots 16 studiju virzienos: "Izglītība, pedagogija un sports" (5 studiju programmas), "Mākslas" (5 studiju programmas), "Vēsture un filozofija" (3 studiju programmas), "Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas" (6 studiju programmas), "Tulkošana" (1 studiju programma), "Psiholoģija" (3 studiju programmas), "Ekonomika" (3 studiju programmas), "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" (2 studiju programmas), "Tiesību zinātne" (3 studiju programmas), "Dzīvās dabas zinātnes" (4 studiju programmas), "Ķīmija, ķīmijas tehnoloģijas un biotehnoloģija" (2 studiju programmas), "Fizika, materiālzinātne, matemātika un statistika" (6 studiju programmas), "Informācijas tehnoloģija, datortehnika, elektronika, telekomunikācijas, datorvadība un datorzinātne" (3 studiju programmas), "Veselības aprūpe" (1 studiju programma), "Vides aizsardzība" (2 studiju programmas); "Iekšējā drošība un civilā aizsardzība" (2 studiju programmas).

Vispārīga informācija par Daugavpils Universitātes filiālēm

DU ir filiāles Balvos, Jelgavā, Limbažos un Rīgā, kurās pašlaik netiek īstenots studiju process. Pieprasījuma gadījumā DU ir pietiekama kapacitāte nepilna laika studiju programmu realizēšanai filiālēs.

Studējošo skaita Daugavpils Universitātē dinamika novērtēšanas periodā

Saskaņā ar IZM "Pārskatu par Latvijas augstāko izglītību 2018. gadā"¹, DU ieņem 5. vietu starp Latvijas augstākās izglītības iestādēm studējošo skaita ziņā, kas apliecina stabilu pozīciju Latvijas augstākās izglītības telpā. DU nodrošina augstāko izglītību ne tikai Austrumlatvijas reģionam, ko pārstāv lielākā daļa DU studējošo, bet arī citiem Latvijas reģioniem un ārvalstu darba tirgum.

¹ https://www.izm.gov.lv/images/statistika/augst_izgl/Augstakas_izglitibas_LV_parskats_2018.pdf [pārlūkots 03.01.2020.]

Izvērtējot studējošo skaita dinamiku laika posmā no 2013. līdz 2019. gadam, jāsecina, ka studentu skaits DU ir samazinājies par aptuveni 25 %. Galvenie iemesli ir ilgstoša iedzīvotāju depopulācija Latgalē un Latvijā un iedzīvotāju emigrācija.² Saskaņā ar informatīvo materiālu „Latvijas demogrāfiskās prognozes: 1998. –2025. gads” turpmākajos gados Latvijas iedzīvotāju skaits turpinās samazināties.³ Minētā procesa galvenie iemesli ir sabiedrības novecošanās, ilgstoši zems dzimstības līmenis un iedzīvotāju emigrācija.⁴ Ekonomisko apsvērumu dēļ aizvien vairāk vidusskolas absolventu izvēlas studēt vai uzsākt darba gaitas ārpus Latvijas, tāpēc valsts dotētās budžeta vietas netiek pilnībā aizpildītas un studējošo skaita kritums skar gandrīz visas augstākās izglītības iestādes.⁵

Ārvalstu studentu skaita palielināšana ir viens no DU prioritārajiem mērķiem. Internacionalizācijas veicināšanai studiju iespēju piedāvājumā ir 20 studiju programmas angļu valodā. Laika posmā no 2013. gada līdz 2019. gadam DU studēja 621 ārzemju studējošais. DU lielākoties izvēlas studēt Krievijas, Uzbekistānas, Kazahstānas, Tadžikistānas, Baltkrievijas, Ķīnas, ASV, Lietuvas un Polijas pilsoņi. 3-4 reizes gadā DU pārstāvji piedalās starptautiskajās izglītības izstādēs Baltkrievijā, Uzbekistānā, Kazahstānā, kā arī sadarbojas ar ārvalstu augstskolām un izglītības iestādēm, lai informētu par aktuālo izglītības programmu piedāvājumu, veidotu kontaktus ar ārvalstu universitātēm kopīgu programmu izstrādei, veicinātu ārzemju studējošo un akadēmiskā personāla piesaisti.

Studējošo skaita dinamiku skat. sadaļā "Citi pielikumi", pielikums Nr. 1.

- Daugavpils Universitātes attīstības stratēģijas galvenie attīstības mērķi un darbības virzieni
- DU attīstības mērķus paredz “Daugavpils Universitātes attīstības stratēģija 2015.-2020. gadam” (turpmāk – Stratēģija).
- Tās vispārīgais mērķis ir attīstīt Daugavpils Universitāti kā akadēmiskajās tradīcijās balstītu, mūsdienīgu un konkurētspējīgu studiju, zinātnes un inovāciju centru.

² EM Darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozes.

https://www.em.gov.lv/files/tautsaimniecibas_attistiba/dsp/EMZino_06072018_full.pdf [pārlūkots 03.01.2020.]

³ <https://www.vestnesis.lv/ta/id/14411> [pārlūkots 10.01.2020.]

⁴ EM Darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozes.

https://www.em.gov.lv/files/tautsaimniecibas_attistiba/dsp/EMZino_06072018_full.pdf [pārlūkots 03.01.2020.]

⁵ Vasiļevska, Daina. Sociāli ekonomiskie faktori augstākās izglītības pieejamības nodrošinājumam Latvijā. Promocijas darbs, Latvijas Universitāte, 2014.

Stratēģija nosaka vidēja termiņa mērķus:

Nodrošināt kvalitatīvu izglītību, kas atbilst nākotnes izaicinājumiem un balstās uz teorētiskām zināšanām un pētniecības prasmju apgūšanu, sagatavojot starptautiskajā darba tirgū konkurētspējīgus speciālistus, attīstot viņu spējas un motivējot izglītoties mūža garumā.

Attīstīt starptautiska līmeņa zinātnisko un radošo darbību, padziļinot zinātnisko pētījumu integrāciju studiju procesā, iesaistoties starptautiskajās, valsts un nozaru pētniecības programmās, sekmējot tehnoloģiju pārnesei un inovāciju attīstību un veicinot sabiedrības izpratni par zinātni.

Sekmēt Daugavpils Universitātes kā zinātnes izglītības Austrumlatvijas reģiona institūciju konsolidētāja un attīstības virzītājspēka lomas palielināšanos un veicināt DU atpazīstamību Latvijā un pasaulē.

Nodrošināt vienotu un efektīvi funkcionējošu organizatoriskās struktūras darbību un ieviest kvalitātes vadības sistēmu.

Attīstīt modernu, videi draudzīgu infrastruktūru, drošu un atbalstošu darba vidi.

- 1.2. Daugavpils Universitātes pārvaldības struktūras, galveno lēmumu pieņemšanā iesaistīto institūciju, to sastāva (procentuāli pēc piederības, piemēram, akadēmiskais personāls, administrācijas pārstāvji, studējošie) un šo institūciju pilnvaru raksturojums.

DU ir atvasināta publiska persona. DU ir dibinājusi valsts, un tā darbojas kā autonoma pašpārvaldes institūcija. Lēmumu par DU reorganizāciju vai likvidāciju pieņem Ministru kabinets pēc Izglītības un zinātnes ministra priekšlikuma.

DU pašpārvalde pamatojas uz personāla tiesībām un iespējām piedalīties akadēmisko un zinātnisko, administratīvo un saimniecisko lēmumu pieņemšanā. DU darbojas, pamatojoties uz Latvijas Republikas Satversmi, Izglītības likumu, Zinātniskās darbības likumu, Augstskolu likumu, DU Satversmi un citiem normatīvajiem aktiem.

DU galvenās lēmēj institūcijas ir: Satversmes sapulce, Senāts, rektors, Akadēmiskā šķirējtiesa.

DU personāla augstākā pārstāvības un vadības institūcija un lēmēj institūcija akadēmiskajos un zinātniskajos jautājumos ir Satversmes sapulce – pilnvarota augstākā koleģiālā pārstāvības, vadības un lēmēj institūcija, kuru uz trim gadiem ievēlē, aizklāti balsojot, no: profesoriem un pārējā akadēmiskā personāla – 70 pārstāvjus (70%); studējošajiem – 20 pārstāvjus (20%); vispārējā personāla – 10 pārstāvjus (10%). Satversmes sapulce lemj par Satversmes pieņemšanu, grozīšanu vai atcelšanu; Satversmes sapulce pieņem un izdara grozījumus Senāta nolikumā, ievēlē Senātu, atsauc Senāta

locekļus; ievēlē un atceļ rektoru, noklausās rektora pārskatu; apstiprina Akadēmiskās šķīrējtiesas nolikumu, ievēlē Akadēmisko šķīrējtiesu; pieņem DU Satversmes sapulces nolikumu, Satversmes sapulce ir tiesīga pieņemt izskatīšanai un izlemšanai arī citus konceptuālus Daugavpils Universitātes darbības un attīstības jautājumus.

Personāla koleģiāla vadības lēmēj institūcija DU ir Senāts. Senāts apstiprina kārtību un noteikumus visām universitātes darbības jomām, piedalās Satversmes sapulces apstiprināto darbības stratēģisko mērķu īstenošanā, kā arī veic citas funkcijas. Senātu ievēlē Satversmes sapulce uz trim gadiem: 21 pārstāvi no DU akadēmiskā personāla (tajā skaitā 5 pārstāvjus no dekāniem, katedru, zinātnisko institūtu vadītājiem); 6 pārstāvjus Senātā ievēlē no studējošajiem un 1 no administratīvā personāla pēc rektora ieteikuma. Akadēmiskā personāla pārstāvjus Senātā deleģē akadēmiskā personāla pārstāvju sapulces. Studējošo pārstāvjus Senātā deleģē studējošo pašpārvalde. DU Senātā pārstāvētajiem studējošajiem ir veto tiesības jautājumos, kas saistīti ar studējošo interesēm. Senāta darbību reglamentē Satversmes sapulces apstiprināts nolikums.

DU augstākā amatpersona ir rektors. Rektors atbild par DU vispārējo administratīvo vadību un bez īpaša pilnvarojuma pārstāv DU. DU Satversmes sapulcē ievēlēto rektoru apstiprina Ministru kabinets. Rektors veicina augstskolas attīstību, atbild par DU stratēģijas īstenošanu, nodrošina akadēmiskā personāla un studējošo akadēmisko brīvību ievērošanu, atbild par DU darbības atbilstību Latvijas Republikas likumdošanai, citiem normatīvajiem aktiem un DU Satversmei, atbild par DU iegūstamās izglītības, veikto zinātnisko pētījumu un īstenotās mākslinieciskās jaunrades kvalitāti, nodrošina piešķirto valsts budžeta līdzekļu, kā arī DU mantas likumīgu, ekonomisku un mērķtiecīgu izmantojumu.

Akadēmiskā šķīrējtiesa izskata strīdus starp DU amatpersonām, struktūrvienību pārvaldes institūcijām, kas atrodas pakļautības attiecībās, kā arī studējošo un akadēmiskā personāla iesniegumus par Satversmē noteikto akadēmisko brīvību un tiesību ierobežojumiem un pārkāpumiem. Četrus Akadēmiskās šķīrējtiesas pārstāvjus no akadēmiskā personāla vidus aizklātā balsošanā uz trim gadiem ievēlē Satversmes sapulce. To sastāvā nedrīkst būt administratīvā personāla pārstāvji. Trīs studējošo pārstāvjus ievēlē studējošo pašpārvalde.

Studiju padome ir vadības institūcija, kas pārzina studiju plānošanas, organizēšanas un koordinācijas jautājumus, nodrošina nepieciešamos studiju apstākļus fakultāšu un katedru kvalitatīvam darbam. Studiju padomes sastāvā ir studiju prorektors, fakultāšu dekāni, Studiju daļas vadītājs. Studiju padomes galvenie uzdevumi ir: bakalaura, maģistra un profesionālo studiju programmu izstrādāšanas un realizēšanas koordinēšana; studiju sistēmas izstrādāšana, analīze un tās pilnveidošanas un attīstības galveno virzienu noteikšana; ārvalstu pieredzes izpēti un ieviešanas organizēšana.

Zinātnes padome ir zinātņu nozaru un apakšnozaru pārstāvības institūcija, kas veic zinātniskā darba koordinēšanu universitātē. DU Zinātnes padomes funkcijas ir pārraudzīt DU stratēģijas izstrādi un realizāciju, zinātnes attīstības procesu, zinātnes attīstībai paredzētā finansējuma izlietojumu, promocijas procesu īstenošanu, kā arī profesoru padomju darbu. DU Zinātnes padomes sastāvā ir zinātņu prorektors;

Zinātņu daļas vadītājs; katra zinātniskā institūta padomes deleģēts pārstāvis, bet, ja fakultātē nav izveidots institūts vai nav institūta padomes, tad fakultāte deleģē pārstāvi no profesoru vidus; DU Jauno zinātnieku asociācijas pārstāvis.

Fakultātes dome pārzina un vada fakultātes studiju, zinātnisko un/vai mākslinieciski radošo darbu un saimniecisko darbību. Pēc sastāva Dome atbilst promocijas padomes prasībām attiecīgajā zinātnes nozarē vai apakšnozarē un ne mazāk kā pusei jābūt profesoriem, asociētiem profesoriem, vadošajiem pētniekiem un LZP ekspertiem. Domi veido: domes priekšsēdētājs, domes priekšsēdētāja vietnieks un locekļi. Domes sastāvā ir dekāns; prodekāns/i un/vai izglītības metodiķis; katedru, institūtu, centru un citu fakultātes struktūrvienību vadītāji; var būt studiju programmu direktori, akadēmiskā personāla pārstāvji no struktūrvienībām; studējošo pārstāvji, kurus deleģē fakultātes studējošo pašpārvalde (20 % no Domes sastāva).

Studiju virziena padome tiek izveidota pēc DU Studiju padomes priekšlikuma un to apstiprina DU Senāts. Virziena padomes sastāvu apstiprina DU studiju padome. Studiju virziena padomes sastāvā ir studiju virziena programmu direktori, akadēmiskais personāls, studējošie (vismaz pa vienam pārstāvim no 1. līmeņa profesionālās izglītības programmas, bakalaura, maģistra un doktora studiju programmām) un darba devēju pārstāvji. Padomes funkcijas ir: izstrādāt virziena studiju programmu/as; veikt virziena studiju programmas pašnovērtēšanu un realizācijas analīzi; analizēt studējošo sasniegumus; analizēt studiju virzienā iesaistīto docētāju akadēmisko darbu; veicināt zinātniskā darba integrāciju studiju programmā.

1.3. Kvalitātes politikas īstenošanas mehānisma raksturojums un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē iesaistīto pušu un to lomas raksturojums.

Studiju kvalitātes nodrošināšana ir nepārtraukts pilnveides cikls. Kvalitāte ir mijiedarbības rezultāts starp docētājiem, studējošajiem un studiju vidi. DU studiju kvalitātes nodrošināšanai piedāvā studiju vidi, kurā studiju programmu saturs, studiju iespējas, materiāltehniskā bāze un infrastruktūra atbilst konkurētspējīgas augstākās izglītības nodrošināšanas mērķim. Kvalitātes nodrošināšanas pamats ir ar to saistītie kontroles un pilnveides pasākumi, tādējādi radot uzticību DU darbībai un augstākajai izglītībai kopumā. Kvalitātes nodrošināšanas politika ir daļa no "Daugavpils Universitātes attīstības stratēģijas 2015.-2020. gadam". Studiju kvalitāte ir studiju sistēmas ekselences raksturotājlīkums, kas atspoguļo studējošo mācību darbības norises atbilstību izglītības mērķiem.

DU studiju kvalitātes vadības sistēmu īstenošanā ievēro atbilstību ISO 9001:2017 kvalitātes standartam. Atbilstība šim standartam apliecina, ka DU rūpējas par savu izglītības pakalpojumu kvalitāti, uzturot kvalitātes vadības sistēmu (KVS), periodiski izejot akreditāciju un apliecinot sistēmas efektivitāti. KVS apliecina, ka DU cenšas izzināt potenciālo studentu vēlmes; tiecas uzturēt nemainīgi labu studiju un pārvaldības kvalitāti un nodrošināt sistemātiskumu un caurskatāmību procesos, kā arī nemitīgi uzlabot sadarbību ar sadarbības partneriem un sabiedrību.

DU ieviestā ESF projekta “Daugavpils Universitātes pārvaldības un vadības kompetenču pilnveidošana” (Nr. 8.2.3.0/18/A/010) paredzamie rezultāti ir – salāgot DU studiju un pārvaldības kvalitātes sistēmas un saņemt ISO 9001 sertifikātu, kas ir starptautiski atzīta organizāciju kvalitātes zīme.

DU Studiju padome un DU Studiju kvalitātes novērtēšanas centrs (turpmāk – SKNC) ievieš kvalitātes nodrošinājuma sistēmas, pamatojoties uz “DU studiju iekšējās kvalitātes nodrošināšanas politiku”⁶ un “Daugavpils Universitātes Rokasgrāmatu kvalitātes nodrošināšanai”⁷. Politika un rokasgrāmata ir izstrādātas atbilstoši “Eiropas standartiem un vadlīnijām augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā” (*The Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area* (ESG)) un ievērojot Latvijas Republikas tiesību aktus (Augstskolu likumu, Augstākās izglītības standartus u.c.), DU normatīvajiem aktiem un “Daugavpils Universitātes attīstības stratēģijai 2015. – 2020. gadam”.

Lai nodrošinātu DU pašreizējo normatīvo dokumentu un procedūru pilnveidi un atbilstību studentcentrētai un ilgtspējīgai augstākajai izglītībai, īpaši izvērtējot un modernizējot kvalitātes politikas īstenošanas mehānismus, ESF projektā “Daugavpils Universitātes pārvaldības un vadības kompetenču pilnveidošana” (Nr. 8.2.3.0/18/A/010) tiek pilnveidota studiju kvalitātes sistēma. Projekta ietvaros paredzēts izstrādāt „DU studiju kvalitātes politikas un studiju kvalitātes pārraudzības stratēģiju” un „DU studiju iekšējās kvalitātes sistēmas efektivitātes nodrošināšanas kārtību”. Projekta ietvaros tiks papildināti un pilnveidoti arī esošie DU normatīvie akti, veikts to starptautiskais izvērtējums (peer-review). Veicamo projekta darbību izpildes termiņš – 2021. gada 2. ceturksnis.

Studiju procesa kvalitātes nodrošināšanas mehānismi

Studiju kvalitātes uzturēšana tiek īstenota ar mērķi uzraudzīt un pilnveidot studiju programmu izpildi, lai izveidotos tādi priekšnoteikumi, kas ļautu sasniegt studiju programmu rezultātus. Kvalitātes uzraudzība notiek nepārtraukti: uzņemot studējošos, pieņemot darbā akadēmisko personālu, pilnveidojot studiju programmas, vērtējot struktūrvienību darbību un to vadītājus pēc pētniecības un studiju darba rezultātiem.

Augstākās izglītības iekšējās un ārējās kvalitātes nodrošināšanā notiek sadarbība starp DU un LR Izglītības un zinātnes ministriju (valsts finansēto budžeta vietu sadalījumā, konceptuālu lēmumu izpildē), Augstākās izglītības padomi (stratēģisku jautājumu risināšana, atzinumu sagatavošana) un Akadēmiskās informācijas centru (studiju programmu licencēšana, studiju virzienu novērtēšana, studējošo iepriekšējās izglītības atzīšana).

Galvenās kvalitātes vērtēšanas formas ir:

Ārējā novērtēšana – licencēšana, akreditācija un neatkarīgo ekspertu vērtējums. To nodrošina Eiropas augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas reģistrā iekļauta kvalitātes nodrošināšanas aģentūra

⁶ <https://du.lv/wp-content/uploads/2019/06/Kvalit%C4%81tes-politika.pdf> [pārlūkots 17.06.2019.]

⁷ http://du.lv/wp-content/uploads/2016/01/2DU_rokasgramata_2011-09-26_v2.doc [pārlūkots 17.06.2019.]

(Latvijā – Augstākās izglītības kvalitātes aģentūra). Koordinē studiju virzienu vadītāji ar SKNC un studiju prorektoru.

Iekšējā novērtēšana – to pastāvīgi veic DU studiju virzienu padomes, izstrādājot pašnovērtējuma ziņojumus. Iekšējo novērtēšanu ievieš un koordinē DU Senāta apstiprināts DU SKNC. Saskaņā ar “DU studiju iekšējās kvalitātes nodrošināšanas politiku” notiek sistemātiska studiju virzienu un programmu izvērtēšana, lai pārliecinātos, kā tiek sasniegti programmas mērķi un studiju rezultāti, programmas atbilstība tautsaimniecības aktualitātēm un darba tirgus prasībām. Studiju iekšējās kvalitātes nodrošināšanu pastāvīgi veic studiju virzienu padomes, profilējošās katedras un struktūrvienības, studiju procesam saistošus lēmumus pieņem Studiju padome un Senāts.

Studiju iekšējās kvalitātes nodrošināšanai DU tiek veikti šādi pasākumi:

Kvalitātes nodrošināšanas instruments **Ieviešanas procedūra**

Studiju procesa stratēģiskā plānošana Veic studiju programmas direktors sadarbībā ar akadēmisko personālu un studiju virziena padomes locekļiem;

Analizē studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu vājās puses, riskus, attīstības iespējas.

Studiju virzienu padomes izvērtē programmas studiju procesa norisi, rezultātus un iesaka studiju virziena vadītājam un studiju programmu direktoriem pasākumus programmas pilnveidošanai un jaunāko atziņu integrēšanai studiju saturā un procesā. Atbilstošajās struktūrvienībās apspriež iesniegtos priekšlikumus un ierosina izmaiņas studiju kursu apjomā, to saturā un kalendārajā izkārtojumā pa semestriem.

Ar studiju procesu saistītu jautājumu izskatīšana Katedras katru semestri, ņemot vērā studējošo aptauju rezultātus, formālos studentu sekmības rādītājus, kā arī docētāju profesionālās darbības rādītājus atbilstošajās jomās (dalība zinātniskajās konferencēs, pētījumu un citos projektos, dalība lietišķajos pētījumos, publikācijas u.c.), detalizēti analizē katra studiju kursa saturu un tā pasniegšanas kvalitāti. Pēc tam priekšlikumi par izmaiņām studijuursos vai studiju programmā tiek apspriesti fakultāšu domēs un pēc to atbalsta tiek virzīti uz DU Studiju padomi, kas izvērtē izmaiņu pamatotību. Pozitīva Studiju padomes lēmuma pieņemšanas gadījumā izmaiņas tiek ieviestas.

Aptaujas

Katra studiju gada noslēgumā tiek veiktas studējošo, darba devēju⁸ un absolventu⁹ aptaujas. Balstoties uz anketu rezultātiem, tiek veikta studiju programmu satura pārskatīšana un pilnveide studiju virzienu padomju ietvaros, ko veic studiju programmu direktori. Uz visiem anketās izteiktajiem pamatotajiem viedokļiem, ieteikumiem un aizrādījumiem reaģē studiju programmu direktors, nepieciešamības gadījumā izskatot jautājumus studiju virzienu padomēs. SKNC pēc nepieciešamības ārpus ierastās kārtības veic ekspresaptaujas, lai noskaidrotu studējošo viedokli par aktuāliem jautājumiem, kas skar studiju procesu.

Studiju virziena pašnovērtējuma veikšana un pašnovērtējuma ziņojuma sagatavošana

Studiju virziena vadītājs organizē studiju virziena padomes tikšanās, lai pārrunātu galvenos programmas attīstības un pārvaldes virzienus. Strīdīgo jautājumu (eksāmenu vai ieskaīšu vērtējumi, studējošo un/vai docētāju iekšējās kārtības noteikumu nepildīšana u. tml.) izskatīšanai tiek pieaicināti studējošo pārstāvji.

Reizi studiju gadā studiju virziena vadītājs sadarbībā ar programmas direktoriem sagatavo studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumu par iepriekšējo studiju gadu, ko izskata SKNC, apstiprina Studiju padome un Senāts.

E-studiju vides pilnveide

DU e-studiju vidē *Moodle* tiek ievietota informācija par semestrī apgūstamajiem kursiem. Katrā kursā studentam ir pieejama šāda informācija: studiju kursa apraksts, vērtēšanas kritēriji, studējošo patstāvīgā darba materiāli, u.c.

Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē iesaistīto pušu un to lomas raksturojums.

Efektīvi rezultāti sasniedzami ar vadības izpratni un atbalstu, mērķtiecīgi virzītu DU stratēģiju un politiku, kas īstenota ar personāla sekmīgu līdzdalību, kā arī ar pilnvērtīgas partnerības, resursus saudzējošas pieejas un procesu pārvaldības palīdzību.

Iesaistītā puse

Lomas raksturojums

DU vadība

- izstrādā DU attīstības stratēģiju un realizē tās mērķu sasniegšanu;

⁸ https://docs.google.com/forms/d/1rkrIKtz4BfOmJS9Kccqz_PoCdDO5LCj_V2MRU5N-LyI/edit [pārlūkots 10.07.2019.]

⁹ <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfqCwHx3peZ8dE-fF1exziYSZu13T-Sh33UN9kyB-XQ1PRrIA/viewform> [pārlūkots 10.07.2019.]

	- veicina darbinieku attīstību un profesionālo pilnveidi, izstrādā un ievieš dažādus motivēšanas un atbalsta mehānismus (piem. zinātniskās darbības veicināšana, iesaistīšanās ERASMUS+ programmās pieredzes apmaiņai, labās prakses pārņemšanai); - sadarbojas ar dekāniem, studiju virzienu vadītājiem, sniedz atbalstu pārvaldības un finansiālu jautājumu risināšanā. - nodrošina kvalitatīvu studiju īstenošanu; - veic zinātniskus pētījumus, īsteno to integrāciju studiju saturā;
Akadēmiskais un zinātniskais personāls	- piedalās profesionālās pilnveides pasākumos, īsteno starptautiskās mobilitātes un pieredzes apmaiņas aktivitātes; - sadarbojas ar ārējiem ekspertiem, darba devējiem un absolventiem, veicina viņu iesaisti studiju virzienu pilnveidošanā. - nodrošina kvalitatīvu studiju programmu pārvaldības īstenošanu;
Administratīvais personāls	- sniedz atbalstu studējošajiem un studiju programmā iesaistītajiem docētājiem; - rūpējas par studiju materiāltehniskās bāzes atjaunošanu.
Darba devēji, sociālie partneri un ārējie eksperti	- veic studiju programmu satura ekspertīzi un sniedz ieteikumus studiju satura un metožu pilnveidei; - nodrošina prakses iespējas, veicinot darba vidē balstītu studiju principus profesionālajās studiju programmās.
Absolventi	- izmanto, pielieto iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču pielietojamību profesionālajā darbībā; - sniedz ieteikumus studiju satura uzlabošanai.
Studējošie	- Veic atgriezeniskās saiknes sniegšanas funkciju studiju kvalitātes pilnveidošanā.

- 1.4. Aizpildīt tabulu par Daugavpils Universitātes iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstību Augstskolu likuma 5. punkta 2.1 daļā norādītajam. Sniedzot pamatojumu norādītajai atbildei, t.sk. iespējams norādīt uz atbilstošo pašnovērtējuma ziņojuma nodaļu, kurā iekļautā informācija liecina par konstatēto atbilstību, neatbilstību vai daļējo atbilstību.

Nr. p.k.	P [1] Atbilstoši <u>Augstskolu likuma 5. panta 2.¹</u> daļai Daugavpils Universitāte, īstenojot iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti:	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Pamatojums
1	Iedibināta politika un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai	✓			DU ir izstrādāta “DU studiju iekšējās kvalitātes nodrošināšanas politika” un “Daugavpils Universitātes Rokasgrāmata kvalitātes nodrošināšanai”, citi saistošie normatīvie akti, kas veicina un nodrošina augstākās izglītības kvalitāti.
2	Izstrādāts mehānisms Daugavpils Universitātes studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei	✓			Saskaņā ar “Nolikumu par studijām Daugavpils Universitātē” un “Nolikumu par studiju virzienu un programmu Daugavpils Universitātē” ir noteikti mehānismi studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei.
3	Izveidoti un publiskoti tādi studējošo sekmju vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūras, kas ļauj pārlicināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu	✓			“Nolikumā par studijām Daugavpils Universitātē” un katras studiju programmas studiju kursu aprakstā ir aprakstīti studējošo sekmju vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūras, kas ļauj pārlicināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu. Nolikums un studiju kursu apraksti studējošajiem ir brīvi pieejami. Lai sniegtu ieteikumus par sekmju vērtēšanas kritērijiem, nosacījumiem un procedūrām, studējošie tiek aptaujāti.

4	Izveidota iekšējā kārtība un mehānismi akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai	✓		DU ir izstrādāti iekšējie normatīvie akti un mehānismi, kas regulē akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanu: “Nolikums par vēlēšanām akadēmiskajos amatos Daugavpils Universitātē” un “Daugavpils Universitātes akadēmiskā personāla zinātniskās aktivitātes vērtēšanas kārtība”. Pašnovērtējuma ziņojumos tiek iestrādāti anketu rezultātu un studējošo priekšlikumu ieviešanas un kritikas novēšanas pasākumi.
5	Nodrošināts, ka tiek vākta un analizēta informācija par studējošo sekmēm, absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām, Daugavpils Universitātes darbības būtiskiem rādītājiem	✓		Ik gadu tiek organizētas studējošo, absolventu un darba devēju aptaujas. SKNC veic ekspresaptaujas, lai noskaidrotu studējošo viedokli par aktuāliem jautājumiem, kas skar studiju procesu. Notiek regulāra sadarbība ar Studentu padomi, viedokļu apmaiņa, ierosinājumu izskatīšana.
6	Daugavpils Universitāte, īstenojot kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti	✓		DU studiju kvalitātes vadības sistēmu īstenošanā ievēro atbilstību ISO 9001:2017 kvalitātes standartam. Atbilstība šim standartam apliecina, ka DU rūpējas par savu izglītības pakalpojumu kvalitāti, uzturot kvalitātes vadības sistēmu (KVS), periodiski izejot akreditāciju un apliecinot sistēmas efektivitāti. KVS apliecina, ka DU cenšas izzināt potenciālo studentu vēlmes; tiecas uzturēt nemainīgi labu studiju un pārvaldības kvalitāti un nodrošināt sistemātiskumu un caurskatāmību procesos, kā arī nemitīgi uzlabot sadarbību ar sadarbības partneriem un sabiedrību.

II. STUDIJU VIRZIENA RAKSTUROJUMS

1. STUDIJU VIRZIENA PĀRVALDĪBA

- 1.1. Studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu izveides ekonomiskais un/vai sociālais pamatojums, studiju programmu savstarpējās saistes novērtējums, kā arī analīze par studiju programmu nozīmi (unikalitāti) salīdzinājumā ar citām līdzīgām studiju programmām Latvijā un ārvalstīs.

Studiju virziens “Ekonomika” atbilst nākotnes izaicinājumiem un balstās uz studējošo patstāvīgā darba akcentēšanu, studiju pētnieciskā darba sinerģiju, sagatavojot starptautiskajā darba tirgū konkurētspējīgus speciālistus, attīstot viņu spējas un motivējot izglītoties mūža garumā. “Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam”¹⁰, “Latvijas viedās specializācijas stratēģijā”¹¹, kurās ietvertas arī programmā iestrādātās vērtības, t. sk., cilvēkkapitāla attīstība reģionā, produktivitātes kāpināšana caur kvalificēto cilvēkresursu iesaisti un plašāku inovāciju izplatīšanu, tostarp intensificējot DU personāla un studējošo sadarbību ar darba devēju pārstāvjiem. Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2021.–2027. gadam ir uzsvērti prioritāšu “Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei” un “Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība” savstarpēja sinerģija un tajās paredzētie rīcības virzieni apliecina virziena studiju programmu nozīmību reģionā un ietekmi uz valsts sociāli ekonomisko attīstību. Ciešas akadēmiskā un privātā sektora mijiedarbības nepieciešamība (t.i. veiksmīgāku zināšanu tālāknodošanu starp uzņēmumiem un augstskolām, kā arī, starp valsts un privāto sektoru) tiek uzsvērtā arī Eiropas Komisijas dokumentos.¹² Savukārt tieši profesionālas izglītības programmas pretstatā akadēmiskajām, paredz ciešu saikni starp teorētiskām zināšanām un inovācijām, privātā sektora profesionāļu plašāku iesaisti akadēmiskajā vidē, kā arī lietisķo studiju uzvaru un dziļāku integrāciju tradicionālajā teorētiskajā modelī, nodrošina šo ieteikumu reālo īstenošanu.

¹⁰ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam. LR VARAM, 2010. <http://www.varam.gov.lv/lat/pol/ppd/?doc=13857>

¹¹ Viedās specializācijas stratēģijas monitorings. Informatīvais ziņojums. LR, EM, 2017 https://www.izm.gov.lv/images/zinatne/RIS3_pirmais-monitoringa-ziojums_2018.pdf; [pārlūkots 26.07.2019.]

¹² Modernisation of Higher Education in Europe: Funding and the Social Dimension. Brussels: Eurydice; EACEA/Eurydice, 2012.

Nākotnē ES attīstībai būs svarīga arvien ciešāka augstākās izglītības, darba tirgus sasaiste un elastīga pieeja (transformācija), lai nodrošinātu viedās Eiropas attīstību¹³. Šie vispārējie principi ir profesionālās augstākās izglītības pamatā, kas izpaužas arī PBSP „Biznesa un finanšu procesi” speciāli iestrādātos mehānismos: aktīvā patstāvīgā darba izmantošanā, studējošo ieteikto tēmu izpētē, veicinot elastību un ātrāku pielāgošanos uzņēmējdarbības vides procesiem un izmaiņām.

Studiju virziena programmas satura īstenošana notiek ciešā mijiedarbībā ar Viedās Specializācijas stratēģijas prioritātēm¹⁴, nodrošinot inovācijas sistēmas pilnveidošanu (2. prioritāte), jaunu nozaru attīstību un inovāciju izplatīšanu plašākajā sabiedrībā un zināšanu bāzes kāpināšanu reģionā, valstī un ES (6. prioritāte), izglītības sistēmas modernizāciju un pielāgošanu darba tirgus vajadzībām (5. prioritāte) caur atbilstošas jomas speciālistu sagatavošanu, izmantojot modernās pieejas un inovatīvās metodes un tehnoloģijas.

Eiropas Savienība (stratēģija Eiropa 2020¹⁵) par prioritāti izvirza viedo izaugsmi, kas paredz uz zināšanām un inovāciju balstītas ekonomikas attīstību. Tādējādi rodas vajadzība arī uz viedo izaugsmi orientēto cilvēkresursu sagatavošanu, nodrošinot arī ilgtermiņa sociālo, ekonomisko un finanšu procesu viedumu. Balstoties uz viedās specializācijas stratēģijas prioritātēm, ir svarīgi pilnveidot studiju procesu, radīt jaunas, modernas studiju programmas, lai nodrošinātu cilvēkresursu sagatavošanu jaunu inovāciju un tehnoloģisko iespēju lietošanai un ieviešanai, jaunu tirgus nišu atrašanai un ekonomisko aktivitāšu veidu un formu adaptēšanai.

Studiju virziens “Ekonomika” ietver starpdisciplināru pieeju studiju saturā un integritāti, pamatojoties uz ekonomikas nozares attīstības prioritātēm. DU studiju virziena “Ekonomika” piedāvājums sniedz iespēju reģiona vidusskolu absolventiem iegūt augstāko izglītību ekonomikā visos studiju līmeņos. Studiju virzienā „Ekonomika” iekļautas 3 Sociālo zinātņu fakultātes (turpmāk tekstā – SZF) studiju programmas:

PBSP “Biznesa un finanšu procesi” (42311);

PMSP “Viedā ekonomika un inovācijas” (47311);

Doktora studiju programma „Ekonomika” (51311).

¹³Eiropas Komisijas jaunā kohēzijas politika. https://ec.europa.eu/regional_policy/lv/2021_2027/ [pārlūkots 27.08.2019.]

¹⁴ Europe2020 strategy. Eiropa 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei. Eiropas Komisija, Briselē, 2010. http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/1_lv_act_part1_v1.pdf

¹⁵ Europe2020 strategy. Eiropa 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei. Eiropas Komisija, Briselē, 2010. http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/1_LV_ACT_part1_v1.pdf

Studiju virziena “Ekonomika” programmu īstenošana ir savstarpēji pēctecīga, nodrošinot darba tirgus pieprasītās profesionālās izglītības piedāvājumu bakalaura un maģistra līmeņos, kā arī to noslēdzošo posmu – doktora līmeņa izglītību. Studiju virzienā iekļauto studiju programmu praktiskā ievirzē balstītā darba tirgus aktuālajā pieprasījumā¹⁶ un Latvijas un starptautisko izvērtējumu rezultātos¹⁷, kas apliecina vajadzību pēc cilvēkresursiem ar augstāko izglītību, kuri spēj dibināt un/vai strādāt uzņēmumos un organizācijās, kā arī izprot finanšu tirgu attīstības likumsakarības, analizē to attīstības tendences un perspektīvas. Studiju programmas sagatavotas atbilstoši attiecīgajiem profesiju standartiem un citu normatīvo aktu prasībām, ievērojot darba devēju un citu ekspertu ieteikumus.

Studiju programmu savstarpējās sasaistes novērtējums

Studiju virziena “Ekonomika” programmu īstenošana ir savstarpēji pēctecīga. Visas trīs studiju programmas ir savstarpēji saistītas. Šo saikni determinē vairāki apstākļi:

PBSP “Biznesa un finanšu procesi” paredz apgūt profesionālo kvalifikāciju “finansists” vai “uzņēmuma vadītājs”. Biznesa procesa kompleksums un finanšu un vadības kompetenču integrācija tajā nosaka nepieciešamību pēc speciālistiem, kas risinās ekonomiskās problēmas, izmantojot gan ekonomikas, gan vadības zinātnes piedāvātās pieejas un metodes, tādējādi veicinot reģionālo attīstību un starpreģionālo sadarbību gan Latvijas, gan pārrobežu kontekstā. Taču pēc šīs programmas absolvēšanas kompetenču pilnveidošana (attīstot organizāciju inovāciju potenciālu un viedumu) jāturpina studijas pēctecīgajā PMSP “Viedā ekonomika un inovācijas”;

PMSP “Viedā ekonomika un inovācijas” nodrošina studiju līmeņu pēctecību, loģiski sasaistot bakalaura un doktora līmeņa programmas, piešķirot virzienam lietīšu ievirzi gan studijās, gan pētniecībā. DU PMSP „Viedā ekonomika un inovācijas” īstenošanas mērķis atbilst piektā līmeņa profesionālās finanšu analītiķa kvalifikācijas (profesijas kods – PS-118) standartam vai piektā līmeņa profesionālās ekonomista kvalifikācijas (profesijas kods – PS-113) standartam (vecākie speciālisti)

¹⁶ Regulāras Daugavpils un Latgales reģiona uzņēmēju aptaujas.

¹⁷ Piem., OECD Employment Outlook 2019 The Future of Work. OECD, 2019. https://www.oecd-ilibrary.org/employment/oecd-employment-outlook-2019_9ee00155-en [pārlūkots 23.08.2019.], Education and Training in Europe 2020: Responses from the EU Member States. Eurydice Report EU, 2013. https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/education-and-training-europe-2020-responses-eu-member-states_en, Eiropas Komisijas priekšlikumos Jaunajai kohēzijas politikai 2021.- 2027.gadam ES investīcijām. EU, 2018 https://ec.europa.eu/regional_policy/lv/2021_2027/ [pārlūkots 23.08.2019.]

DSP „Ekonomika”, kas noslēdz DU ekonomikas izglītības ciklu, veido studiju virziena „Ekonomika” metodoloģisko un zinātniski pētniecisko bāzi, vienlaikus nodrošinot akadēmiskā personāla atjaunotni. Studiju rezultātā tiek piešķirts zinātniskais doktora grāds zinātnes doktors(-e) (Ph.D.) ekonomikā un uzņēmējdarbībā ar specializācijām reģionālajā ekonomikā un finansēs.

Studiju programmu nozīme (unikalitāte) salīdzinājumā ar citām līdzīgām studiju programmām Latvijā un ārvalstīs

Studiju virzienā studiju programmu saturs ir mērķtiecīgi izstrādāts tā, lai apvienotu gan ekonomikas, finanšu un uzņēmējdarbības, gan vadības un mārketinga, gan IT un svešvalodu studiju kursus, kuri kopumā veicina izzināšanas procesu (kritisko domāšanu, lēmumu pieņemšanu, plānošanu, resursu izvietojumu), vadības un sociālo iemaņu (soft skills) attīstību, lai risinātu aktuālos ekonomikas, uzņēmējdarbības un finanšu jautājumus, veidojot sekmīgu karjeru profesijās dažādu nozaru uzņēmumos, valsts un pašvaldību iestādēs, nevalstiskajā sektorā, efektīvāk turpināt uzņēmuma vadību vai uzsākt savu uzņēmējdarbību. Studiju virziena programmu saturā ir ietverti starptautiskie un starpreģionālie aspekti un valodu padziļinātā apguve teorētiskās studijās, vieslekciju saturā un integrējot CLIL metodi specializācijas studiju kursu apgūvē. Programmu izstrādes laikā ņemti vērā Latgales uzņēmumu un iestāžu speciālistu praktiķu, t.sk. prakses devēju, ieteikumi, kā rezultātā tika veikta studiju programmas struktūras un studiju kursu satura un īstenošanas metožu un formu izveide, pielāgojot to vietējā darba tirgus prasībām:

ar orientāciju uz Latgales reģiona sociāli ekonomisko izaicinājumu novēršanu (piem., paredzot programmas apguves laikā attīstīt prasmes, kas nepieciešamas uzņēmējdarbības vadīšanai, pašnodarbinātībai);

ņemot vērā reģiona ģeopolitisko specifiku un ES robežzonas kontekstu ar trešajām valstīm, kas ietekmē darba tirgus prasības, piemēram, specializācija pārrobežu sadarbības jautājumos;

starptautisko investīciju piesaistes nepieciešamību produktu izstrādei globālajam tirgum (vietējo uzņēmumu eksportspējas attīstībai).

12. Studiju virziena mērķi un to atbilstība Daugavpils Universitātes darbības jomai, stratēģiskās attīstības virzieniem, sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām un attīstības tendencēm.

Studiju virziena mērķis un attīstības stratēģija ir saskaņoti ar “Daugavpils Universitātes attīstības stratēģijas 2015. – 2020.” mērķiem. Studiju virziena “Ekonomika” mērķis ir nodrošināt integrētās un vispusīgas praksē balstītās teorētiskās zināšanas ekonomikas jomā un praktisko iemaņu kopumu, lai veidotu studējošos par savas jomas profesionāļiem, veicinot studējošo konkurētspēju mūsdienu darba tirgū, attīstot viņu spējas un motivējot

izglītoties mūža garumā. Studiju virziens tika dibināts pirms 30 gadiem (1991.g. 1. oktobrī) un kopš tā laika ekonomiskās izglītības tradīcijas DU tika stiprinātas, bet virziens pastāvīgi attīstīts. 1991. gadā tika sāktas studentu uzņemšana Socioloģijas, filozofijas un ekonomikas nodaļā, kur tika piedāvāts apgūt ekonomista profesiju, un šī programma bija ļoti pieprasīta. 1993. gada 22. februārī Daugavpils Pedagoģiskajam institūtam, ievērojot tā studiju un zinātnisko potenciālu, tika piešķirts universitātes statuss, un Socioloģijas, filozofijas un ekonomikas nodaļa tiek pārveidota par Ekonomikas nodaļu, kurā atbilstoši Boloņas procesa prasībām sāka īstenot ekonomikas studiju programmas bakalaura un maģistra līmenī. 2001. gada 5. martā Satversmes sapulce apstiprināja Daugavpils Pedagoģiskās universitātes nosaukuma maiņu uz Daugavpils Universitāti, 2001. gada 1. oktobrī izveidoja Sociālo zinātņu fakultāti, bet 2003. gadā izveidotajā Sociālo pētījumu institūtā aktīvi tika īstenoti ekonomiskie pētījumi, kas stiprināja un attīstīja ekonomikas studiju programmas. 2004. gadā tika izveidota doktora studiju programma "Ekonomika".

Studiju virziena uzdevumi ir:

nodrošināt ekonomista, uzņēmuma vadītāja, finansista un finanšu analītiķa profesijās nepieciešamo zināšanu un prasmju apguvi, piedāvājot trīs līmeņu (bakalaura (BSP), maģistru (MSP) un doktora (DSP)) studiju programmas ekonomikas nozarē;
veicināt attieksmju veidošanos, kas nodrošina kvalifikācijas ieguvu un sekmē absolventu konkurētspēju mainīgajos sociālekonomiskajos apstākļos;
attīstīt studējošo intelektuālo spēju un personīgo un sociālo iemaņu (soft skills) pilnveidošanos, radošu izaugsmi, uzņēmību, iniciatīvu, apzinīgumu, motivējot tālākai izglītībai un izglītībai mūža garumā;
studiju procesā veicināt studējošo pašizglītību, attīstīt pētniecības kompetences saskaņā ar darba tirgus prasībām un sabiedrības pieprasījumu;
stiprināt sociāli ekonomisko attīstību Austrumlatvijā un starpreģionāli;
izmantojot studiju un pētniecības darba iespējas, veicināt sabiedrības sekmīgu integrāciju Latvijas intelektuālajā, ekonomiskajā un kultūras vidē.
Virziena studiju programmu saturs atbilst aktuālajām atziņām atbilstošajā zinātnes nozarē, kas ir integrēti studiju kursu aprakstos. Viens no programmas uzdevumiem ir attīstīt studējošo praktiskās iemaņas un pilnveidot viņu zinātnisko potenciālu, šajā procesā iesaistot darba devējus, profesionālās organizācijas, ārvalstu augstskolu docētājus un studējošos.

Studiju virziena mērķi un to atbilstība sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām un attīstības tendencēm

Studiju virziena izvirzītā mērķa un uzdevumu sasniegšanu veicina studiju programmas satura sistēmiska īstenošana, mērķtiecīga studiju procesa plānošana, studiju formu un metožu dažādošana un pilnveidošana, patstāvīgo studiju nodrošināšana, kā arī studiju kvalitātes regulāra novērtēšana un kvalitātes kultūras pilnveide. Studiju programmas struktūra un studiju kursu saturs, to īstenošanas metodes un formas ir pielāgotas vietējā darba tirgus prasībām ar orientāciju uz Latgales reģiona sociāli ekonomiskajiem aspektiem. Studiju virziena mērķu un uzdevumu sasniedzamību nosaka studiju programmu saturs un organizācija, savukārt, novērtēšana (pārbaude) atspoguļojas studiju rezultātos, kas ir

formulēti kā iegūstamās zināšanas, prasmes un kompetences. Studiju virziena kopējā attīstības stratēģija ir vērsta uz to, lai attīstītu DU uz akadēmiskajām un profesionālajām tradīcijām balstītu ekonomikas zinātnes un studiju starpreģionālo centru, reaģējot uz laikmetīgajiem izaicinājumiem darba tirgū, sabiedrības vajadzībām un Latvijas un Eiropas Savienības attīstības aktualitātēm.

Studiju virziena „Ekonomika” struktūru un studiju programmu savstarpējo sasaisti un pēctecību nosaka mūsdienu darba tirgus pieprasījums, kā arī studējošo vēlme pēc šādām studiju programmām Austrumlatvijas reģionā. Darba devēji jau ilgstoši uzsver augsta līmeņa ekonomikas speciālistu ar profesionālo kvalifikāciju (t.sk. finanšu analītiķu un ekonomistu) nepieciešamību vietējo uzņēmumu attīstības pilnveidošanai un kapacitātes celšanai. Visu studiju virzienā īstenoto programmu rezultātā tiek sagatavoti speciālisti, pēc kuriem ir pieprasījums no darba devēju puses.¹⁸

Austrumlatvijas reģiona darba devēji pastāvīgi interesējas par perspektīviem studējošajiem. Daļa studējošo darba attiecības uzsāk jau bakalaura studiju programmas trešajā un ceturtajā studiju gadā. Gandrīz visi maģistra studiju programmā studējošie jau strādā ar ekonomikas nozari saistītās profesijās. Ņemot vērā studējošo profesionālo gaitu un absolventu karjeras izpēti studiju virziena “Ekonomika” studiju programmu saturā tika integrētas apakšprogrammas ar atbilstošām kvalifikācijām.

Studiju virziena “Ekonomika” studiju programmu izstrādē, pilnveidē un īstenošanā iesaistītie speciālisti izvērtēja studijuursos iekļautos konceptus un norādīja, ka programmas ietvaros ir būtiski apgūt jaunus ekonomiskos risinājumus un inovatīvus uzņēmējdarbības rīkus: biznesa plānošanas stratēģijas, startapus (start-up), biznesa inkubatoru darba iepazīšanu, u.c. Studiju programmas ir vērstas uz profesionālu speciālistu kompetenču attīstīšanu, kas ilgtermiņā sniegs ieguldījumu reģiona ekonomiskā potenciāla uzlabošanā.

Studiju virziena “Ekonomika” ietvaros tiek attīstīta akadēmiskās un profesionālās ekonomiskās izglītības un zinātnes nozare, kas īsteno reģionam un starptautiskajam darba tirgum nepieciešamu konkurētspējīgu speciālistu sagatavošanu. Studiju virziena programmu ietvaros tiek īstenoti sabiedrībai nozīmīgi, aktuāli pētījumi ekonomikas jomā un starpdisciplināri pētījumi, kuru rezultāti tiek aprobēti starptautiskās zinātniskās konferencēs un publikācijās. Studiju virziena “Ekonomika” ietvaros organizētie zinātnes komunikācijas pasākumi (Zinātnes festivāls, Zinātnieku nakts, Jauno uzņēmēju skola, Jauno uzņēmēju dienas sadarbībā ar organizāciju Junior Achievement Latvia u.c.) veicina sabiedrības izpratni un interesi par ekonomikas zinātni, popularizē uzņēmējdarbību un aktualizē to nozīmi tautsaimniecības attīstībā.

¹⁸ DU studiju virziena „Ekonomika” darba devēju aptauju, potenciālo prakses devēju aptauju rezultāti 2014. – 2019. g.; ikgadējo studējošo aptauju rezultāti 2014. – 2020. g.

Studiju virziena “Ekonomika” studiju programmas izstrādātas ņemot vērā Latvijas regionālo universitāšu koncorcija partneru studiju programmu saturu un iespējas veidot kopīgus modulus, studiju kursus un blokus un sadarboties studiju kursu docēšanā ar Latvijas Lauksaimniecības un Liepājas Universitātes attiecīgajiem studiju virzieniem. Piem., docētāja I.Gudele, kas ir LLU doktorante) nodrošina studiju kursu “E-komercija un eksportspēja” PBSP “Biznesa un finansu procesi”, kā arī strādā pie kopīga digitālās ekonomikas moduļa iestrādes visu triju augstskolu studiju programmās.

13. Studiju virziena SVID analīze attiecībā uz izvirzītajiem mērķiem, ietverot skaidrojumus, kā Daugavpils Universitāte plāno novērst/uzlabot vājās puses, izvairīties no draudiem, izmantot iespējas u.c. Vērtējums par studiju virziena attīstības plānu nākamajiem sešiem gadiem un attīstības plāna izstrādes procesu. Ja attīstības plāns nav izstrādāts vai mērķi/uzdevumi noteikti īsākam laika periodam, sniegt informāciju par studiju virziena attīstības plāna izstrādi nākamajam periodam.

Novērtējot studiju virziena „Ekonomika” attīstību, esošo situāciju un programmas perspektīvas, studiju virziena padome izvērtē gan studiju programmu saturu kopumā, gan atsevišķu studiju kursu saturu un nodrošinājumu, analizē studiju procesa organizāciju un risina ar programmas attīstības plānošanu saistītos jautājumus.

Ikgadējā pašnovērtēšanas procesā, balstoties uz studiju virziena realizācijas formālo rādītāju analīzi un ņemot vērā studentu un absolventu (2013.g. – 2019.g.) aptauju rezultātus, kā arī vērtējot ārējo faktoru attīstības virzienu un dinamiku, studiju virziena vadība veic SVID analīzi un iezīmē studiju virziena stiprās puses, vājās puses, iespējas un potenciālos draudus, lai prognozētu studiju virziena turpmāko attīstību un nodrošinātu tā pilnveidošanu.

Studiju virziena “Ekonomika” SVID analīze

Stiprās puses

Skaidrs studiju virziena mērķis un uzdevumi, kā arī atbilstoša materiāli tehniskā bāze.

Uz mūsdienīgu sasniegumiem orientēts, un nepārtraukti pilnveidojams studiju saturs.

Ilgstošu gadu laikā stabili pozitīvu reputāciju ieguvusi augstskola un studiju virziens.

Virziena kompleksums, piedāvājot visu trīs augstākās izglītības līmeņus.

Studiju virziens atbilst DU stratēģijai, kas dod iespējas mērķtiecīgi izmantot universitātes iekšējos intelektuālos un materiālos resursus.

Ir Ekonomikas un uzņēmējdarbības promocijas padome

Virziena studiju programmu satura saskaņošana un orientācija uz darba tirgū prasībām starpreģionālā mērogā.

Vājās puses

Nepietiekama projektu un cita finansējuma piesaiste no uzņēmējdarbības sektora.

Uzņemto studējošo priekšzināšanu atšķirības, kā arī potenciālo studējošo zema angļu valodas zināšanu līmenis.

Studējošo nepietiekama līdzatbildība studiju procesa kvalitātes un pārvaldības jautājumos.

Nepietiekama ārvalstu studējošo integrācija studiju vidē.

Grūtības piesaistīt ārzemju vieslektoros nekonkurētspējīgā atalgojuma un augstu valsts valodas zināšanu līmeņa prasību dēļ.

Nepietiekama studējošo mobilitāte maģistra un doktora studiju programmās.

Nodrošinājums ar augsti kvalificētiem mācībspēkiem – vieslektoriem, nozares praktiķiem.

Liels docētāju īpatsvars ar doktora grādu, vairums docētāju ir pieredzējuši nozares profesionāļi.

Iesaistīto mācībspēku zinātniskā kvalifikācija, pieredze un profesionalitāte tiek nepārtraukti pilnveidota.

Iegūtā izglītība ir moderna un praktiski pielietojama.

Iespējas studēt divās valodās (latviešu un angļu) un pilnveidot svešvalodu kompetences.

Sadarbība starp mācībspēkiem un studējošajiem, regulāra studiju programmas attīstības izvērtēšana.

Daudzpusīga sadarbība ar darba devējiem (vieslektoru un prakses devēju statusā, programmas pārvaldībā).

Nozaru speciālistu iesaiste studiju procesā un sadarbība ar valsts un pašvaldību institūcijām, biznesa struktūrām un citām organizācijām, kas sekmē studiju programmas satura saskaņošanu ar darba devēju interesēm un darba tirgus prasībām, mērķtiecīgi sasaistot akadēmiskos un pētnieciskos uzdevumus ar praksi.

Inovatīvu studiju metožu un formu izmantošana.

Pastāvīga studiju satura pilnveidošana, jaunu formu meklēšana un ieviešana.

Plašas iespējas iesaistīties zinātniskajā darbā – piedalīties DU zinātniskajās aktivitātēs (konferencēs) un publicēt savus pētījumus DU rakstu krājumos, žurnālos.

Sadarbība ar ārvalstu AII un citām Latvijas AII, t.sk. iespējas studējošajiem un mācībspēkiem izmantot ERASMUS+ mobilitātes priekšrocības.

Studiju un pētnieciskā darba integrācija.

Cieša ekonomikas, psiholoģijas un tiesību virzienu sadarbība, kas ļauj docētājiem efektīvi iesaistīties starpdisciplināros un pārrobežu pētījumos.

Aktīvs docētāju darbs, popularizējot studiju virzienu “Ekonomika”, organizējot un iesaistoties zinātnes komunikācijas un jauniešu iesaistes pasākumos.

Bakalaura un maģistra līmeņa studiju programmu inovatīvā specializācija.

Iespējas

Draudi

Sadarbības līgumi un kopīgi projekti ar ārvalstu AII.

Sadarbība ar DU struktūrvienībām, kas stiprina virziena starpdisciplināritāti.

ES un NVS valstu potenciālo studentu interese sakarā ar starptautisko ievirzi un valodu studiju iespējām.

Studiju kursu nodrošināšana svešvalodās, ārvalstu studentu piesaistīšana studiju virzienā īstenojamajās programmās.

Vieslektoru piesaistīšana un studentu apmaiņas programmu attīstīšana.

Materiālās bāzes pilnveidošana ar mūsdienīgu literatūru un tehnisko aprīkojumu.

Akadēmiskā personāla lielāka iesaiste uzņēmējdarbības virzītajos pētnieciskajos projektos.

Studiju kursu regulāra pilnveidošana un to nodrošināšana svešvalodās un e-studiju vidē *Moodle*.

E-studiju vides attīstība un integrācija studiju procesā.

Augsta līmeņa speciālistu pieprasījums darba tirgū.

Sadarbības stiprināšana un intensifikācija ar ārvalstu augstākās izglītības iestādēm.

Sabiedrības informēšana par studiju iespējām, popularizējot studiju virziena "Ekonomika" studiju programmas (t.sk. sociālajos tīklos).

Pēc SVID analīzes var secināt, ka DU studiju virziena "Ekonomika" stiprās puses ir pārsvarā par vajajām, bet vājās puses, savukārt, var tikt novērstas vai samazinātas, īstenojot studiju programmas attīstības pasākumus (piem., intensificējot ārvalstu sadarbību pētniecības jomā, regulāri pilnveidojot studiju saturu atbilstoši tautsaimniecības vajadzībām), kas pārliecina gan par šīs programmas nepieciešamību, gan arī nākotnes perspektīvām. Turklāt, darba pieredze studiju virziena "Ekonomika" nodrošināšanā un pilnveidošanā, veiktās studējošo aptaujas rāda, ka visas studiju programmas studējošo vidū ir aktuālas, kā arī studiju formas ir mūsdienīgas un nozīmīgas, ar plašām attīstības iespējām.

Analīzē uzskaitīto iespēju ir vairāk nekā iespējamo draudu, tādējādi ārējās vides ietekme ir vērtējama pozitīvi. Analizējot virziena trūkumus, tos var grupēt divās galvenajās kategorijās. Viena trūkumu grupa saistīta ar studējošo un mācībspēku nepietiekamu motivāciju un iniciatīvas uzņemšanos (piemēram, iesaistīties izejošās mobilitātes programmās, ieviest novatoriskas idejas). Šo trūkumu novēršanai un situācijas uzlabošanai ir izstrādāts organizatorisko darbību kopums, kas vērsts uz mērķtiecīgāku un sistemātiskāku studējošo un mācībspēku informēšanas darbu, mācībspēku organizēšanu, uzdevumu deleģēšanu un to izpildes kontroli, lai veicinātu iniciatīvas un atbildības uzņemšanos. Otra trūkumu kategorija saistīta ar lielām darba slodzēm, jo atalgojums augstas kvalifikācijas speciālistiem Latvijas

Valsts finansēto studiju vietu skaita samazināšanās virziena ietvaros.

Nepietiekams finansējums jaunu profesionāļu iesaistīšanai programmas īstenošanai un prakses vadītāju darba apmaksai.

Demogrāfiskā situācija (vidusskolēnu skaita nepietiekamība), kas ilgtermiņā iespaido potenciālo studējošo skaitu.

Reģona iedzīvotāju finansiālās iespējas, no kurām tiešā veidā atkarīgas to iespējas studēt (jo īpaši maksas studiju vietās).

Spēcīga konkurence augstskolu vidū studiju virziena „Ekonomika” un atbilstošā līmeņa studiju programmu īstenošanas jomā.

Normatīvo aktu izmaiņas augstākās izglītības jomā.

Latvijas likumu un citu normatīvo aktu nepiemērotība un mainība izglītības integrācijai starptautiskās uzņēmējdarbības vidē.

darba tirgū ir nepietiekams. Šo trūkumu grupa pārsvarā ir saistīta ar globāliem procesiem Latvijas ekonomikā.

Virziena attīstības plāns vērtējams kā atbilstīgs virziena attīstības mērķiem un ir reāli izpildāms. Virziena attīstības plāna izstrādes process vērtējams kā efektīvs un atbilstošs DU attīstības stratēģijai un aktuālajiem normatīvajiem dokumentiem.

Apkopojot visu augstāk minēto, jāuzsver, ka studiju virziena „Ekonomika” attīstības pamatvirzieni ir:

- studiju procesa kvalitātes regulāra izvērtēšana un pilnveidošana;
- studiju vides un materiālās bāzes un studiju vides regulāra pilnveidošana un salāgošana ar studiju procesa aktualitātēm;
- docētāju un programmas studējošo aktīva piedalīšanās iekšējo un ārējo pētniecības grantu un projektu piesaistīšanā;
- personāla un studējošo pētnieciskās darbības intensifikācija un integrācija virziena un fakultātes pētniecības jomās;
- reģionālo un starptautisko zinātnisko konferenču, semināru un zinātnes komunikācijas pasākumu organizēšana;
- regulāra bibliotēkas resursu papildināšana ar jaunāko mācību un zinātnisko literatūru, periodiku;
- programmas docētāju profesionālo pilnveidi veicinoša piedalīšanās sadarbības projektos, apmacībās;
- mācībspēku kompetenču pilnveidošana doktorantūrā, personāla atjaunotne;
- aktīvāka iesaistīšanās starptautiskajā aprītē (ārvalstu vieslektoru un studējošo piesaiste, starpreģionālo projektu izstrāde, īstenošana un iesaistīšanās tajos);
- sadarbības mehānismu pielāgošana pušu (docētāju, darba tirgus pārstāvju un studējošo) vajadzībām un aktīvāka izmantošana;
- mācību līdzekļu un studiju atbalsta materiālu izstrāde, t.sk. e-studiju videi studējošo patstāvīgā darba organizēšanai;
- aktīvāka iesaistīšanās profesionālajās organizācijās, tādējādi veicinot sinerģiju starp akadēmisko un profesionālo vidi.

Studiju virziena stiprās puses ir pārsvarā pār vajājām, un vājās puses var tikt novērstas, īstenojot virziena attīstības plānu.

Var secināt, ka studiju virziena studiju programmas tiek regulāri pārskatītas, verificētas atbilstoši aktuālajām likumdošanas prasībām un salāgojot ar pieprasījumu darba tirgū, studiju satura izvērtēšanā iesaistot darba devējus. Studiju virziena attīstības un pilnveidošanas vadlīnijas tiek aktualizētas virziena attīstības plānā.

Studiju virziena attīstības plānu, balstoties uz studiju virziena attīstības mērķiem, izstrādā studiju virziena "Ekonomika" vadītājs sadarbībā ar programmas direktoriem un Ekonomikas katedras akadēmisko personālu un apstiprina studiju virziena "Ekonomika" padomes sapulcē. Virziena attīstības plāns kopumā tiek pārskatīts kopā ar virziena attīstības mērķiem katra akadēmiskā gadā sākumā. Studiju virziena attīstības plāna izpilde tiek kontrolēta arī studiju virziena padomes sēdēs, kur, balstoties uz programmu direktoru ieteikumiem, tiek formulēti labojumi un papildinājumi.

14. Studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu vadības (pārvaldības) struktūra, tās efektivitātes analīze un novērtējums, tajā skaitā studiju virziena vadītāja un studiju programmu vadītāju loma, atbildības un sadarbības ar citiem studiju programmu vadītājiem, Daugavpils Universitātes administratīvā un tehniskā personāla studiju virziena ietvaros sniegtā atbalsta novērtējums.

Studiju virziena pārvaldības struktūra (skat. pielikumā) iekļaujas kopējā DU un SZF vadības ietvarā. Studiju process tiek organizēts saskaņā ar DU Satversmi, Augstskolu likumu (http://aic.lv/Rp/Latv/LIK/augs_likums.htm), Ministru kabineta noteikumiem Nr. 512 MK „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” (26.08.2014.), u.c. normatīvajiem dokumentiem, kuri ir spēkā Latvijas Republikā, kā arī atbilstoši DU Senātā pieņemtajiem studijas reglamentējošajiem dokumentiem, imatrikulācija notiek saskaņā ar DU Uzņemšanas noteikumiem, kurus ik gadu apstiprina DU Senāts.

Studiju virziena kopējo vadību nodrošina DU Studiju padome, konkrēto jautājumu risināšana ir Sociālo zinātņu fakultātes Domes, Ekonomikas katedras, kā arī Studiju virziena „Ekonomika” padomes pārziņa. Studiju virziena īstenošana ikdienā tiek organizēta saskaņā ar DU vadības un SZF Domes lēmumiem, virziena attīstības stratēģiju. Studiju virziena „Ekonomika” padome izvērtē studiju procesa norisi un rezultātus un iesaka pasākumus programmu pilnveidošanai un jaunāko atziņu integrēšanai studiju saturā un procesā; atbilstošajās struktūrvienībās apspriež iesniegtos priekšlikumus un ierosina izmaiņas studiju kursu apjomā, to saturā un kalendārajā izkārtojumā pa semestriem, ņemot vērā studējošo aptauju rezultātus, formālos studentu sekmības un zinātniskās darbības rādītājus, kā arī docētāju profesionālās darbības rādītājus atbilstošajās jomās (dalība zinātniskajās konferencēs, pētījumu un citos projektos, dalība lietišķajos pētījumos, publikācijas u.c.), detalizēti analizē katra studiju kursa saturu un tā pasniegšanas kvalitāti. Priekšlikumi par izmaiņām studijuursos vai studiju programmās tiek apspriesti SZF Domē un virzīti uz DU Studiju padomi. Studiju virziena pārvaldības shēmu skatīt pielikumā.

SZF Ekonomikas katedra ir profilējošā studiju virziena „Ekonomika” struktūrvienība, un programmu īsteno sadarbībā ar HF Svešvalodu centru, kā arī DU HSZI Sociālo pētījumu centru, Ilgtspējīgas izglītības centru, tehnoloģiju pārneses kontaktpunktu, Karjeras un iniciatīvu atbalsta centru un citām DU struktūrvienībām. SZF EK koordinē ar studijām saistīto darbu, veicina atgriezenisko saikni starp docētājiem un studējošajiem. Prakses un zinātnes integritāti nodrošina SZF EK sadarbība ar HSZI Sociālo pētījumu centru un citiem DU zinātniskajiem centriem. Sadarbības ietvaros notiek studiju projektu un bakalaura darbu, lietišķo pētījumu, studējošo patstāvīgo darbu izstrāde, īstenojot starpdisciplināru (ekonomikas, socioloģijas, psiholoģijas, tiesību zinātņu) rakstura pētījumus, piedaloties SZF un HSZI organizētajā starptautiskajā zinātniskajā konferencē Sociālās zinātnes reģionālajai attīstībai, publicējot pētījuma rezultātus starptautiskās datu

bāzēs citējamajos zinātniskajos žurnālos Sociālo Zinātņu Vēstnesis un Reģionālais Ziņojums.

Studiju virziena vadītāja un studiju programmu vadītāju loma, atbildības un sadarbības ar citiem studiju programmu vadītājiem

Studiju virziena vadītājs sadarbībā ar programmu direktoriem organizē un koordinē kvalitatīvu studiju procesu studiju virzienā iekļautajās studiju programmās. Studiju virziena vadītājs ir atbildīgs par konceptuālām izmaiņām studiju virzienā, nepieciešamības gadījumā sasauca studiju virziena padomes sēdes, sadarbībā ar studiju programmu direktoriem sagatavo ikgadējo studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumu, apkopo un analizē tajā iekļaujamo informāciju.

Studiju virziena vadītājs un studiju programmu direktori koordinē sadarbību ar ekonomikas un finanšu nozaru speciālistiem un profesionālajām asociācijām, iesaistot to pārstāvjus studiju programmas padomē, ka arī maģistra darbu aizstāvēšanas komisiju darbā un prakses nodrošināšanā. Studiju programmas direktors sadarbojas ar citu programmu direktoriem, specializāciju vadītājiem un akadēmisko personālu, lai nodrošinātu studiju satura starpdisciplinārītāti.

Programmu direktori katra studiju gada beigās plāno slodzes nākamajam studiju gadam un izsūta pieprasījumus struktūrvienībām. Katedru vadītāji ir atbildīgi par docētāja nozīmēšanu attiecīgā studiju kursa docēšanai. Gadījumā, ja studiju kursa docētājs kādu iemeslu dēļ nevar nodrošināt kādu no studiju kursiem, tad programmas direktori sadarbībā ar katedru un citu struktūrvienību vadītājiem rod problēmas risinājumu. Vajadzības gadījumā fakultātes dekāna, DU prorektoru un rektora līmenī tiek risināts jautājums par viesdocētāja piesaisti. Studiju programmu direktori komunicē ar studējošajiem, veic uzlabojumus studiju programmās, saskaņojot tos ar studiju virziena vadītāju. Vajadzības gadījumā aktuālos jautājumus izskata studiju virziena padome un fakultātes dome.

Studijas īsteno SZF auditorijās un citās DU struktūrvienību telpās. Studiju virziena „Ekonomika” studiju programmas ir starpfakultāšu studiju programmas, kuras īsteno SZF Ekonomikas katedra un DU HSZI Sociālo pētījumu centrs sadarbībā ar DMF Informātikas katedru un Fizikas un matemātikas katedru, kā arī Ilgtspējīgas izglītības centru, DU Tehnoloģiju pārneses kontaktpunktu, Karjeras un iniciatīvu atbalsta centru (DU KIAC) un citām DU struktūrvienībām.

DU administratīvā un tehniskā personāla studiju virziena ietvaros sniegtā atbalsta novērtējums

Katrā profilējošajā katedrā un fakultātēs ir lietvedības sekretāri, kas veic studiju programmai saistošo dokumentu izstrādi un apriti, piedalās gala pārbaudījumos, protokolē tos. Katedru un fakultāšu administratīvais personāls nodrošina informāciju par studējošajiem, sekmēm, studiju programmām, docētājiem DUIS, sagatavo diplomus un diploma pielikumus. Lietvedības sekretāri sniedz informatīvo atbalstu studējošajiem,

docētājiem un studiju programmu direktoriem. Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju centra datortīklu administratori un tehniskie speciālisti sniedz atbalstu docētājiem, nodrošinot IT izmantojumu studiju procesā, konferenču un zinātnes komunikācijas pasākumu organizēšanas laikā. Administratīvais un tehniskais personāls veic arī citus pienākumus savas kompetences ietvaros.

DU administratīvā un tehniskā personāla studiju virziena ietvaros sniegtā atbalsta novērtējums ir pozitīvs. Fakultātē tiek nodrošināta efektīva komunikācija un sistemātiska informācijas aprīte. Studējošie ir informēti par to, kur vērsties, ja radušies jautājumi vai nepieciešama palīdzība.

15. Studējošo uzņemšanas prasību un sistēmas raksturojums un novērtējums, cita starpā norādot, kas nosaka studējošo uzņemšanas kārtību un prasības. Novērtēt studiju perioda, profesionālās pieredzes, iepriekš iegūtās formālās un neformālās izglītības atzīšanas iespējas studiju virziena ietvaros, sniegt konkrētus procedūru piemērošanas piemērus.

Studējošo uzņemšanas prasību un sistēmas raksturojums un novērtējums

Uzņemšanas process DU tiek nodrošināts saskaņā ar “Uzņemšanas noteikumiem pilna un nepilna laika pamatstudijām”, ko katru gadu no jauna apstiprina DU Senāts atbilstoši studiju programmu licencēm un akreditācijas lapām Studiju virzienu reģistrā (<http://svr.aic.lv/>). Uzņemšanas noteikumi katru studiju gadu tiek aktualizēti saskaņā ar Augstskolu likumu, Ministru kabineta 2006. gada 10. oktobra noteikumiem Nr. 846 „Noteikumi par prasībām, kritērijiem un kārtību uzņemšanai studiju programmās” un DU Satversmi. Uzņemšanas noteikumi DU ir izstrādāti atbilstoši dažādu līmeņu studijām, atsevišķi pieejami “Uzņemšanas noteikumi pilna laika studijām ārvalstniekiem”.

Uzņemšanas procesu papildus regulē un pirms tā uzsākšanas ar DU Senāta lēmumu tiek apstiprinātas “Pilna un nepilna laika studiju iespējas”, “DU uzņemšanas norise”, reģistrācijas maksa, studiju maksa programmās, studiju vietu skaits uzņemšanai. Senāts apstiprina konkursa norises termiņus un izsludina uzņemšanu.

“DU Uzņemšanas noteikumi” un “Studiju iespējas” nosaka prasības personām, kuras vēlas studēt DU, universitātes un šīs personas savstarpējas tiesības un pienākumus uzņemšanas procesā, satur informāciju par konkrēta akadēmiskā gada studiju programmām un studiju formām, par papildus prasībām reflektantu iepriekšējai izglītībai, sagatavotībai vai īpašai piemērotībai konkrētajām studijām, par konkursa vērtēšanas kritērijiem. Uzņemšana DU studiju programmās ietver reflektantu reģistrāciju studijām, konkursa norisi uz studiju vietām, konkursa rezultātu izziņošanu, studiju līguma noslēgšanu un ierakstīšanu studējošo sarakstā (imatrikulāciju).

Uzņemšanu DU studiju programmās nodrošina DU Uzņemšanas komisijas sekretariāts. Uzņemšanas komisija nosaka un apstiprina konkursa rezultātus. Uzņemšanas komisija var arī apstiprināt Uzņemšanas vietas un veikt to pārdali.

Uzņemšanas komisijas un Uzņemšanas komisijas sekretariāta pienākumi noteikti dokumentā “Personas un DU savstarpējie pienākumi un tiesības uzņemšanas procesā”.

DU Uzņemšanas komisijas lēmumu par konkursa rezultātiem var apstrīdēt atbilstoši DU izstrādātajai “Kārtībai, kādā persona var apstrīdēt un pārsūdzēt ar uzņemšanu studiju programmā saistītus lēmumus Daugavpils Universitātē”. DU uzņemšanas procedūra un informācija par to tiek īstenota efektīvi un caurskatāmi. Uzņemšanas laikā DU foajē 1. stāvā ir izvietoti informatīvie stendi, tiek sniegtas konsultācijas klātienē, telefoniski un ar e-pasta starpniecību, jāpiebilst, ka vairums potenciālo studentu par uzņemšanas jautājumiem sazinās, izmantojot DU kontus sociālajos tīklos.

Iepriekš iegūtās formālās un neformālās izglītības atzīšanas iespējas studiju virziena ietvaros

Saskaņā ar “Augstskolu likuma” 592. panta piekto daļu, 593. panta otro daļu un “Ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumiem” DU ir izstrādāts un darbojas “Nolikums par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu Daugavpils Universitātē”. Visbiežāk tiek pielīdzināta ārpus formālajā izglītībā apgūtā pieredze (dalība semināros, apmācībās, profesionālās pilnveidesursos, u.tml.). Nolikumā noteiktā procedūra tiek īstenota pa posmiem, sadarbojoties ar fakultātes atbildīgo personu. Lēmumu par atzīšanu pieņem vērtēšanas un pārbaudījumu komisija.

1.6. Studējošo sasniegumu vērtēšanā izmantoto metožu un procedūru novērtējums, principi, kā tās tiek izvēlētas, kā tiek analizēta novērtēšanas metožu un procedūru atbilstība studiju programmu mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām.

Atkarībā no mācību formas un metodēm docētājs izvēlas vērtēšanas formas un kritērijus. Docētāji piedāvā analizēt un izvērtēt darba vērtēšanas kritērijus. Liela daļa rezultātu pieprasa no studējošā ne tikai demonstrēt zināšanas, bet arī praktiski analizēt apgūto vielu, sasaistot to ar ikdienas dzīvi un esošo pieredzi. Tāpēc nozīmīga loma ir semināriem un praktiskajām nodarbībām. Praktiskajās nodarbībās individuālo vai grupu darba prezentāciju laikā, studējošie, izsakot savu viedokli pilnveido analītiskās prasmes. Darbojoties šādā veidā, tiek uzturēts pastāvīgs dialogs ar apkārtējiem partneriem - studējošie apzinās pastāvošo viedokļu daudzveidību un bagātina cits cita pieredzi. Praktisko prasmju un kompetenču apgūšanas studijuursos īpaša uzmanība tiek pievērsta integratīvas refleksijas attīstībai. Refleksija veicina studējošo profesionālo prasmju apgūšanas stabilizāciju, kā arī sekmē pašizziņu un pašaktualizāciju. Tāpēc šajos gadījumos īpaši motivējoša nozīme studiju procesā ir studiju rezultātu formatīvai vērtēšanai. Tieši formatīvās vērtēšanas ietvaros studējošie izprot pieļautās kļūdas un pilnveido apgūto kompetenci, jo formatīvā vērtēšana sniedz studējošajiem atgriezenisko saikni par to, ka tiek apgūtas zināšanas.

Līdzās formatīvajai vērtēšanai docētāji izmanto arī summatīvo vērtēšanu. Summatīvā vērtēšana veidojas starppārbaudījumu atzīmju izlikšanas gadījumā. Studiju kursa noslēgumā notiek ieskaite ar atzīmi vai eksāmens. Gala pārbaudījums notiek mutvārdos, rakstiski, sasniegumu testa veidā.

Ar sekmju vērtēšanas kritērijiem, nosacījumiem un saistošajām procedūrām studējošie var iepazīties studiju programmas kursu aprakstos.

- 1.7. Akadēmiskā godīguma principu un to ievērošanas mehānismu, kā arī iesaistīto pušu informēšanas veidu raksturojums un novērtējums. Norādīt izmantotos pretplaģiāta rīkus, sniedzot rīku un mehānismu piemērošanas piemērus.

“Daugavpils Universitātes darbinieku un studējošo ētikas kodekss” nosaka DU darbinieku un studējošo ētiskas rīcības vadlīnijas. Kodeksā ir noteikts, ka studējošie atbalsta un uztur akadēmisku un profesionālu godīgumu, nepieļauj plaģiātu, norakstīšanu, citu intelektuālā īpašuma negodprātīgu izmantošanu vai krāpšanos, savukārt, akadēmiskais personāls savlaicīgi, godprātīgi un taisnīgi novērtē studējošo darbu, atbalsta un uztur akadēmisku un profesionālu godīgumu, neradot nosacījumus akadēmiskā negodīguma izpausmēm, seko līdz studentu darba izstrādes procesam, nepieļauj plaģiātu, norakstīšanu, citu intelektuālā īpašuma negodprātīgu izmantošanu vai cita veida krāpšanos.

Akadēmiskā godīguma principu ieviešanā DU tiek izmantotas “Akadēmiskā godīguma vispārējās vadlīnijas”¹⁹, kas palīdz veidot vienotu izpratni par godīguma jautājumiem zinātnē un uzņēmējdarbībā. 2019. gada 28. oktobrī ESF SAM 8.2.3.0/18/A/010 projekta “Daugavpils Universitātes pārvaldības un vadības kompetenču pilnveidošana” ietvaros DU darbiniekiem tika organizēts mācību kurss “Akadēmiskā integritāte” 6 h apjomā.

DU ir izstrādāta un tiek ievērota “Noslēguma darbu iesniegšanas kārtība plaģiātisma kontrolei Daugavpils Universitātē”, kas paredz obligātu studiju noslēguma darbu elektronisko versiju iesniegšanu un glabāšanu Daugavpils Universitātes Informatīvajā sistēmā un nodrošina iespēju salīdzināt studējošo noslēguma darbus ar iepriekšējos gados aizstāvēto darbu kopu. Studiju kursus, kas paredz zinātnisko pētījumu metodoloģijas apguvi, tiek pievērsta pastiprināta uzmanība akadēmiskā godīguma principu ievērošanai noteiktās nozares pētniecībā.

¹⁹http://www.academicintegrity.eu/wp/wpcontent/uploads/2019/10/RED_Guidelines_RTU_VS_amended_v2.pdf [pārlūkots 12.12.2019.]

- 1.8. Norādīt tīmekļa vietnes (piemēram, mājaslapa), kurās tiek publicēta informācija par studiju virzienu un atbilstošajām studiju programmām (visās valodās, kādās studiju programmas tiek īstenotas), norādīt atbildīgos par tīmekļvietnē pieejamās informācijas atbilstību oficiālajos reģistros pieejamajai informācijai.

Informācija par studiju virziena “Ekonomika” studiju programmām vienkopus atrodama šeit:

- <https://du.lv/fakultates/socialo-zinatnu-fakultate/studiju-programmas/>

Studiju virziena “Ekonomika” pašnovērtējuma ziņojumi ik gadu tiek publicēti šeit:

- <https://du.lv/studijas/studiju-kvalitates-novertesanas-centrs/pasnovertejuma-zinojumi/>

Par tīmekļvietnē pieejamās informācijas atbilstību oficiālajos reģistros pieejamajai informācijai ir atbildīga Starptautisko un sabiedrisko attiecību daļa.

2. IEKŠĒJĀS KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS SISTĒMAS EFEKTIVITĀTE

2.1. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitātes novērtējums studiju virziena ietvaros, sniegt piemērus konkrētām darbībām, kas nodrošina studiju programmu mērķu un rezultātu sasniegšanu, nepārtrauktu studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti.

Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitātes novērtējums studiju virziena ietvaros

Viens no studiju funkcionēšanas būtiskiem aspektiem ir virziena vadības un tās kvalitātes nodrošinājuma sistēmas izveide, ko koordinē DU Studiju padome un DU Studiju kvalitātes novērtēšanas centrs. Studiju procesa kvalitātes un vadības sistēmas nodrošināšanas mērķis ir garantēt programmas satura atbilstību augstākās izglītības un ekonomikas zinātnes prasībām, kā arī Latvijas un Eiropas Savienības darba tirgus prasībām.

Studiju kvalitātes novērtēšana tiek veikta ar mērķi kontrolēt studiju programmas izpildi un plānot tās attīstību, lai pilnībā sasniegtu programmā izvirzītos mērķus un izpildītu noteiktos uzdevumus. Kvalitātes kontrole notiek nepārtraukti: uzņemot studējošos, pieņemot darbā akadēmisko personālu, vērtējot un pilnveidojot studiju programmas, vērtējot struktūrvienību darbību un to vadītājus pēc pētniecības un studiju darba rezultātiem. Galvenās kvalitātes vērtēšanas formas ir:

ārējā novērtēšana – licencēšana, akreditācija un neatkarīgo ekspertu vērtējums;

pašnovērtējums – iekšējā kvalitātes nodrošināšanas sistēma. Studiju darba kvalitātes iekšējo kontroli pastāvīgi veic katedras un fakultātes, studiju virziena padome, šo darbu koordinē un vada DU Senāta apstiprināts Daugavpils Universitātes Studiju kvalitātes novērtēšanas centrs (turpmāk – SKNC).

Studiju virziena studiju programmas izstrādātas atbilstoši attiecīgajiem profesiju standartiem – PBSP “Biznesa un finanšu procesi” finansists (profesijas kods – PS-117), uzņēmuma vadītājs (profesijas kods – PS-115) un PMSP “Viedā ekonomika un inovācijas” finanšu analītiķis (profesijas kods – PS-118), ekonomists (profesijas kods – PS--113), Ministru kabineta noteikumiem Nr.512 un citu normatīvo aktu prasībām, ievērojot darba devēju un citu ekspertu ieteikumus. Regulāri tiek veiktas prakses vadītāju aptaujas, analizēts bakalaura, maģistra, promocijas darbu recenzentu, valsts pārbaudījumu komisijas un citu ekspertu viedoklis. Darba devēju vērtējums balstās uz prakses vadītāju aptaujām, kā arī nozares ekspertu viedokļiem. Darba devēju aptaujas tiek organizētas prakses noslēgumā, lūdzot novērtēt praktikanta/darbinieka sagatavotību darbam, kompetenci, komunikācijas prasmes, iegūtās teorētiskās zināšanas, praktiskās iemaņas.

Studiju virziena "Ekonomika" iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēma tiek realizēta atbilstoši DU īstenotajai praksei. Sistēma ir vērtējama kā efektīva, pārskatāma un saskaņota ar studiju virziena "Ekonomika" mērķiem un īstenošanas procesu. DU studiju kvalitātes īstenošanas shēmu skat. sadaļā "Citi pielikumi".

Efektīvai studiju iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas ieviešanai studiju virziena "Ekonomika" ietvaros tiek veiktas šādas darbības:

Studiju virziena "Ekonomika" iekšējās kvalitātes kontroli veic studiju virziena padome un Ekonomikas katedras mācībspēki. Virziena attīstības plāna un studiju kvalitātes uzlabošanas pasākumu apspriešana un izvērtēšana notiek katra studiju gada beigās studiju virziena "Ekonomika" padomes sēdē.

Studiju programmas direktori sadarbībā ar Ekonomikas katedras vadītāju, akadēmisko personālu un studiju virziena padomes locekļiem veic studiju procesa stratēģisko plānošanu un īstenošanu. Ekonomikas katedrā notiek izmaiņu studiju kursu apjomā, to saturā un kalendārajā izkārtojumā pa semestriem apspriešana un virzīšana izskatīšanai SZF Domē.

Reizi studiju gadā studiju virziena "Ekonomika" vadītājs sadarbībā ar programmas direktoriem sagatavo studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumu par iepriekšējo studiju gadu.

Studiju virziena padomes sēdēs tiek apspriesta jaunākā metodiskā literatūra un publikācijas.

Virziena studiju programmu īstenošanas procesā notiek programmās iesaistīto docētāju – nozares profesionāļu, kā arī prakses devēju un programmas absolventu darba devēju viedokļu regulāra apsekošana (aptaujas, atsevišķu programmas sastāvdaļu ekspertīze, darba devēju un augstskolas absolventu iesaiste studiju virziena padomē), kas ļauj ciešāk saskaņot programmas saturu ar tautsaimniecības attīstības tendencēm un darba tirgus vajadzībām. Studiju darba kvalitāti sekmē intensīva absolventu dalība augstskolas studiju procesā, gan docējot vieslekcijas, gan nodrošinot ar prakses un darba vietām uzņēmumos. Viedokļu apmaiņa starp akadēmisko vidi un darba devējiem regulāri notiek arī zinātniski praktisko konferenču, profesionālo semināru ietvaros.

Daļa studiju virzienā "Ekonomika" iesaistīto mācībspēku un doktorantu veic ne tikai akadēmisko darbību, bet arī profesionālo darbību ekonomikas, uzņēmējdarbības, vadības, finanšu jomā, kas nodrošina studiju programmu atbilstību aktuālajām tendencēm darba tirgū.

Studiju virziena „Ekonomika” akadēmiskais personāls piedalās akadēmiskajās un metodiskajās konferencēs, semināros un kvalifikācijas pilnveidesursos kā lektori vai klausītāji, regulāri pilnveidojot studiju kursus ar inovatīvām studiju formām un mūsdienīgām metodēm.

Pilnveidojot prasmes strādāt attālināti, studiju virziena "Ekonomika" docētāji regulāri piedalās apmācībās, piem., lai nodrošinātu pilnvērtīgu e-studiju vides Moodle iespēju izmantošanu. ESF projekta "Studiju programmu fragmentācijas samazināšana un resursu koplietošanas stiprināšana Daugavpils Universitātē", Nr. 8.2.1.0/18/A/019 ietvaros tika organizēti semināri docētājiem nepieciešamo studiju kursu atbalsta materiālu izstrādei un integrācijai studiju procesā.

2.2. Studiju programmu izstrādes un pārskatīšanas sistēmas un procesu analīze un novērtējums, sniedzot piemērus jaunu studiju programmu izveides procesam studiju virzienā (t.sk. studiju programmu apstiprināšanai), studiju programmu pārskatīšanas procesam, mērķiem, regularitātei un iesaistītajām pusēm, to atbildībai. Norādīt atgriezeniskās saites iegūšanas un sniegšanas mehānismu, tajā skaitā darbā ar studējošajiem, absolventiem un darba devējiem.

Jaunas studiju programmas izstrādāšana tiek uzsākta vismaz vienu studiju gadu pirms studiju programmas īstenošanas uzsākšanas saskaņā ar „**Daugavpils Universitātes studiju programmu attīstības un konsolidācijas plānu**” un atbilstoši citiem studiju procesu reglamentējošiem dokumentiem: saskaņā ar 2018. gada 11. decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 795 „**Studiju programmas licencēšanas noteikumi**”, 2014. gada 26. augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr. 512 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” un “Daugavpils Universitātes studiju virzienu un studiju programmu atvēršanas un pārvaldības nolikumu”.

Jaunu studiju programmu izstrādes process

Iesaistītās puses	Darbība
Fakultātes struktūrvienības, fakultātes Dome, atbildīgais par studiju programmas izveidi	Fakultāšu struktūrvienības iesniedz fakultātes Domei ierosinājumu par studiju programmas izveidi. Ierosinājumam pievieno izrakstu no struktūrvienības sēdes protokola, norādot informāciju par programmu (studiju programmas nosaukumu, atbildīgo par studiju programmas izveidi, studiju programmas aktualitātes pamatojumu, studiju programmas apjomu, studiju programmas īstenošanas ilgumu, studiju veidu, formu, īstenošanas valodu, uzņemšanas prasības, iegūstamo grādu, piešķiramo profesionālo kvalifikāciju vai grādu un profesionālo kvalifikāciju nosaukumus).
Studiju virziena padome, atbildīgais par studiju programmas izveidi	Studiju virziena padome uzrauga jaunās studiju programmas izstrādes gaitu, nepieciešamības gadījumā sasaucot Studiju virziena padomes sēdes, lai apspriestu studiju programmas saturu, nodrošinājumu u.c. jautājumus. Atbildīgais par studiju programmas izveidi izstrādā studiju programmas raksturojumu un visus tā pielikumus.
Atbildīgais par studiju programmas izveidi, SKNC, Fakultātes dome, Studiju padome, Senāts, studiju prorektors, Akadēmiskās informācijas centrs	Gatavu studiju programmas raksturojumu kopā ar visiem pielikumiem atbildīgais par studiju programmas izveidi iesniedz izskatīšanai SKNC. Pēc SKNC veiktā studiju programmas kvalitātes izvērtējuma un atbilstības pārbaudes normatīvajiem dokumentiem, tā tiek izskatīta fakultātes domē un Studiju padomē. Lēmumu par studiju programmas iesniegšanu licencēšanai pieņem Senāts. Pēc studiju programmas apstiprināšanas 1 mēneša laikā tā tiek iesniegta licencēšanai Akadēmiskās informācijas centrā. Atbildīgais par studiju programmas izstrādi sadarbībā ar SKNC un studiju prorektoru organizē licencēšanas ekspertu komisijas vizīti DU.

Lai nodrošinātu studiju programmu atbilstību tautsaimniecības vajadzībām, aktuālajiem normatīvajiem dokumentiem vai veiktu to uzlabošanu, sistemātiski tiek organizētas studiju programmu pilnveides un pārskatīšanas aktivitātes. To regularitāte ir atkarīga no veicamo izmaiņu nepieciešamības un nozīmības pakāpes.

Studiju programmu pārskatīšanas process

Iesaistītās puses

Darbība

Programmas
profilējošā
fakultātes
dome,
Studiju
padome.

Programmas direktors, u.c. izmaiņas, kas nepārsniedz 20% no kopējā studiju programmas (kursu nodrošinājumā, izmaiņas KP, jaunu studiju kursu ieviešanā, katedra, apjoma saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 793 „Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi” 2.3.4 punktu 1). Izmaiņas tiek izskatītas katedras sēdē, fakultātes domē, lēmumu pieņem Studiju padome. Regularitāte – pēc nepieciešamības vai vismaz 1 reizi studiju gadā.

Programmas direktors,
SKNC, profilējošā katedra,
fakultātes dome, Studiju
padome, Senāts, studiju
prorektors, Akadēmiskās
informācijas centrs.

Studiju programmā nepieciešamās izmaiņas veicamas saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 793 „Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi”. Studiju programmas direktors sadarbībā ar SKNC veic nepieciešamo izmaiņu pieteikuma izstrādi. Pieteikumu izskata katedras sēdē, fakultātes domē, Studiju padomē, to apstiprina Senāts. Pēc apstiprināšanas izmaiņu pieteikums tiek iesniegts Akadēmiskās informācijas centrā. Studiju programmas direktors sadarbībā ar SKNC un studiju prorektoru organizē eksperta vizīti DU. Regularitāte – pēc nepieciešamības.

PBSP “Biznesa un finanšu procesi” izstrādes piemērs

PBSP „Biznesa un finanšu procesi” tika izstrādāta ESF projekta “Studiju programmu fragmentācijas samazināšana un resursu koplietošanas stiprināšana Daugavpils Universitātē”, Nr. 8.2.1.0/18/A/019 ietvaros. Programmas izstrādē piedalījās augsti kvalificēti speciālisti ekonomikas, finanšu un uzņēmējdarbības jomā, pārstāvot akadēmiskā, pašvaldību un arī privātā sektora intereses: projekta vadītājs, koordinatori (Preiļu novada domes Attīstības daļas vadītāja, Dr. oec. Elita Jermolajeva, DU SZF Ekonomikas katedras asociētā profesore Dr. oec. Aina Čaplinska), programmas direktors (DU SZF Ekonomikas katedras asociētā profesore Dr. oec. Ludmila Aleksejeva), atbildīgie par programmas satura izstrādi un ieviešanu, satura izstrādes eksperti ([Biznesa mākslas un tehnoloģiju augstskola “RISEBA” Ekonomikas un finanšu katedras asoc. prof. Dr. oec. Natālija Konovalova](#), SIA “Rols” vadītājs [Aleksejs Homutiņins](#), DU HSZI pētniece [Alīna Ohotina \(Daņileviča\)](#), Jēkabpils Agrobiznesa koledžas Ekonomikas katedras vadītāja [Dr. oec. Ingrīda Veipa](#)), nozares eksperti (darba devēji) (Rēzeknes speciālās ekonomiskās zonas pārvaldniece Dr. oec. Sandra Ežmale), ārējie eksperti. Tās izveides procesā tika ņemti vērā MSP “Ekonomika” un PMSP “Viedā ekonomika un inovācijas” BSP “Ekonomika” studējošo, absolventu un darba devēju anketās izteiktie viedokļi un ieteikumi. Studiju virziena “Ekonomika” padomes sēdēs, kurās piedalījās studējošo un darba devēju pārstāvji, atbilstoši tautsaimniecības attīstības tendencēm un darba tirgus vajadzībām tika modelēts programmas saturs. Sekojot mūsdienu ekonomikas zinātnes attīstības tendencēm Latvijā un Eiropas Savienībā, piedaloties starptautiskajās konferencēs,

kongresos, semināros, profesionālās kompetences pilnveidē *ERASMUS+* projekta ietvaros iegūtā pieredze tika integrēta izstrādātās programmas struktūrā un saturā. Programmas satura aprobācijā un pilnveidē tika iesaistīti gan vietējie, gan ārvalstu eksperti (bijusī LR E-lietu ministre, SIA Magnetic Professional Mācību centra MP vadītāja I. Gudele, Urbānās un reģionālās plānošanas eksperts no Vācijas M. Elgers, asoc. prof., M. Petrova no Bulgārijas, Lielbritānijas Hadersfildas Universitātes docents D. Ignatāns, Čehijas Škoda Auto Universitātes docents E. Velinovs).

PMSP “Viedā ekonomika un inovācijas” izstrādes piemērs

Programmas izveidi paredz “Daugavpils Universitātes studiju programmu attīstības un konsolidācijas plāns”, ko 2018. gadā ir apstiprinājusi Izglītības un zinātnes ministrija. PMSP “Viedā ekonomika un inovācijas” izveides nepieciešamību nosaka “Daugavpils Universitātes attīstības stratēģija 2015. – 2020. gadam”, kurā norādīts, ka “studiju attīstībai jānotiek ciešā mijiedarbībā ar zinātnes attīstību, darba tirgus pieprasījumu un “Viedās Specializācijas stratēģiju”.²⁰

Programmas satura izveidē tika izskatīti Latgales uzņēmumu un iestāžu praktizējošo speciālistu ieteikumi. Tās izveides procesā notika DU docētāju, nozares pārstāvju, uzņēmēju, prakses devēju un programmas absolventu – darba devēju regulāra aptaujāšana, diskusijas un viedokļu apmaiņa. Studiju programmas struktūra un studiju kursu saturs, to īstenošanas metodes un formas ir pielāgotas vietējā darba tirgus prasībām ar orientāciju uz Latgales reģiona sociāli ekonomiskajiem aspektiem. Programmas nodrošinājumā iesaistītie profesionāļi (Latgales reģiona uzņēmumu un iestāžu vadītāji, vadošie speciālisti finanšu tiesībās un pārvaldībā, biznesa jautājumos un reģionālās attīstības veicināšanā) norādīja uz nepieciešamību studiju kursu saturā akcentēt profesionālo kompetenču attīstību divās kvalifikācijās: finanšu analītiķis un ekonomists. Studiju programmas izstrādē iesaistītie speciālisti izvērtēja studijuursos iekļautos viedās attīstības un inovāciju pārvaldības konceptus un norādīja, ka programmas ietvaros ir būtiski apgūt aktuālus ekonomiskos risinājumus un inovatīvus uzņēmējdarbības rīkus: biznesa plānošanas stratēģijas, startapus (*start-up*), biznesa inkubatoru darba iepazīšanu, u.c.

Atgriezeniskās saites iegūšanas un sniegšanas mehānisms (darbā ar studējošajiem, absolventiem un darba devējiem).

Lai studiju programmas izveide atbilstu darba tirgus prasībām, īpaši nozīmīga ir no studējošajiem un absolventiem iegūtā atgriezeniskā saite. Studējošie un absolventi izvērtē studiju programmas norisi, kā arī iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču pielietojamību profesionālajā darbībā, tādējādi atgriezeniskā saite kļūst par vērtīgu studiju procesa pilnveides elementu.

²⁰ https://www.izm.gov.lv/images/zinatne/IZM_Viedas_Specializ_strategija_2013.pdf

<https://likumi.lv/ta/id/303956-studiju-virzientu-atversanas-un-akreditācijas-noteikumi> [pārlūkots 15.01.2020.

https://du.lv/wp-content/uploads/2020/09/3_DU_Studiju-virzientu-un-studiju-programmu-atversanas-un-parv-nolikums.pdf

SKNC katra studiju gada noslēgumā organizē studējošo aptauju, kuras rezultāti sniedz informāciju par studiju kvalitātes un ar to saistīto aspektu novērtēšanu. Studējošo aptauja ir pieejama e-vidē. Ir izstrādātas arī absolventu un darba devēju aptaujas anketas. Studējošo aptauju rezultātus ņem vērā, plānojot nākamo akadēmisko gadu, izvērtējot docētāju pedagoģiskās un profesionālās kompetences, studiju atbalsta materiālu un avotu pieejamību, ārvalstu mācībspēku iesaisti u.c. jautājumus.

Balstoties uz studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, tiek veikta studiju programmu satura pārskatīšana un pilnveide. Uz visiem anketās izteiktajiem pamatotajiem viedokļiem, ieteikumiem un aizrādījumiem reaģē studiju programmu direktors, nepieciešamības gadījumā izskatot jautājumus studiju virziena padomē. Pēc izmaiņu veikšanas studiju programmas saturā studiju programmas direktors informē visas iesaistītās puses (studējošos, docētājus, darba devējus, absolventus), tādējādi nodrošinot atgriezenisko saiti.

- 2.3. Studējošo sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas procedūras un/ vai sistēmas (izņemot studējošo aptauju veikšanu) raksturojums. Norādīt, vai un kādā veidā studējošajiem ir pieejama informācija par iespējām iesniegt sūdzības un priekšlikumus, kādā veidā tiek paziņots par sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas rezultātiem un veiktajiem uzlabojumiem studiju virzienā vai atbilstošajās studiju programmās, sniegt piemērus.

Studējošo sūdzību un priekšlikumu iesniegšana un izskatīšana ir būtiska studiju kvalitātes sistēmas komponente. Lai nodrošinātu studiju kvalitātes uzlabošanu, ir nepieciešams analizēt procesus, iegūt skaidru sūdzību iemeslu izklāstu un nodrošināt atgriezenisko saiti ar sūdzības vai priekšlikuma iesniedzēju.

Studējošo sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas procedūras un sistēmas

Studējošie ir tiesīgi iesniegt sūdzības un priekšlikumus studiju programmas direktoram, profilējošās struktūrvienības vadītājam, prodekānam, dekānam, prorektoriem un rektoram. Sūdzības un priekšlikumi atkarībā no to nozīmības pakāpes tiek pieņemti mutiski, rakstiski un elektroniski.

Sūdzības un priekšlikumi tiek pieņemti individuāli vai kolektīvi, atklāti (identificējot identitāti) un anonīmi. Iesniegumu noformēšana un pieņemšana DU tiek īstenota saskaņā ar "Iesniegumu likumā" noteikto kārtību. Iesniegumus par iespējamiem „DU Ētikas kodeksa” normu pārkāpumiem, tajā skaitā rīcību vai uzvedību ārpus DU, ja tādējādi ir ietekmēts DU prestižs, var iesniegt DU akadēmiskais, administratīvais un vispārējais personāls, studējošie. Studējošo vārdā iesniegumu var iesniegt Studentu padome, kas sūdzības izskatīšanas gaitā var uzstāties kā studējošā pārstāvis.

Studējošo un akadēmiskā personāla iesniegumus par Satversmē noteikto akadēmisko brīvību un tiesību ierobežojumiem un pārkāpumiem izskata DU Akadēmiskā šķirējtiesa.

Atklātu sūdzību un priekšlikumu iesniegšana

DU studējošie var iesniegt atklātas sūdzības un priekšlikumus brīvā formā vai saskaņā ar procedūrām, kas noteiktas DU iekšējos normatīvajos aktos.

Anonīmu sūdzību un priekšlikumu iesniegšana

DU ir pieejami šādi sūdzību iesniegšanas instrumenti:

SKNC izveidotā tīmekļa vietnē pieejamā sadaļa

sknc.mozello.lv/sniegt-ieteikumu/;

Studentu padomes izveidotā uzticības anketa – <https://ej.uz/1jgg>.

Anonīmās sūdzības tiek saņemtas elektroniski, pēc izskatīšanas un sūdzības satura analīzes SKNC veic pārrunas ar iesaistītajām pusēm un nepieciešamības gadījumā īsteno studiju kvalitātes monitoringu. Līdzšinējā praksē anonīmu sūdzību izskatīšanā SKNC cieši sadarbojas ar Studentu padomi, veicot situācijas izpēti un nepieciešamos pasākumus studiju kvalitātes uzlabošanai, jo saskaņā ar „Daugavpils Universitātes Studentu padomes nolikumu” Studentu padomei ir tiesības pieprasīt un saņemt informāciju no jebkuras DU struktūrvienības par visiem tās kompetencē esošiem jautājumiem, kas skar studējošo intereses.

Lai izskatītu ar uzņemšanu saistītas sūdzības, DU darbojas „Kārtība, kādā persona var apstrīdēt un pārsūdzēt ar uzņemšanu studiju programmā saistītus lēmumus Daugavpils Universitātē”, saskaņā ar kuru persona var apstrīdēt Uzņemšanas komisijas lēmumu par konkursa rezultātiem, iesniedzot iesniegumu DU rektoram septiņu darba dienu laikā pēc konkursa rezultātu publiskošanas.

Saskaņā ar „Nolikumu par studijām Daugavpils Universitātē” studējošie ir tiesīgi iesniegt fakultātes dekānam motivētu apelāciju par eksāmena rezultātiem vienas darba dienas laikā pēc to paziņošanas. Apelāciju triju darba dienu laikā izskata ar dekāna lēmumu izveidota komisija, piedaloties eksaminētājam un attiecīgās katedras vadītājam.

Informācijas pieejamība

Visi iekšējie normatīvie akti, saskaņā ar kuriem studējošie var iesniegt sūdzības un priekšlikumus, ir publiski pieejami DU mājas lapā. Studējošie var saņemt informāciju, vēršoties pie studiju programmas direktora, prodekāna, dekāna, SKNC un Studentu padomē.

Atgriezeniskā saite sūdzību un priekšlikumu izskatīšanā

SKNC koordinē studējošo sūdzību un priekšlikumu izskatīšanu, nepieciešamības gadījumā organizē ekspresaptaujas (piem., par 2018./2019. studiju gada sākumā vēlamu DU Bibliotēkas darba laiku, par brīvās izvēles studiju kursiem u.c.), īsteno studiju kvalitātes monitoringu, apmeklējot nodarbības un veicot pārrunas ar studējošajiem un akadēmisko personālu, lai nodrošinātu pilnvērtīgu konflikta vai problēmas analīzi. Attālinātā studiju procesa īstenošanas gaitā 2019./2020.st.g. pavasara semestrī tika organizēta arī DU studējošo aptauja par attālinātā studiju procesa īstenošanas kvalitāti, kuras rezultātā tika pilnveidots bibliotēkas pakalpojumu piedāvājums, kā arī dažādoti attālināto studiju organizēšanas paņēmieni un rīki, t.sk. studiju virziena “Ekonomika” studējošajiem. Attālinātā studiju procesa īstenošanas gaitā 2019./2020.st.g. un 2020./2021. st.g. studiju

virziena vadītājs un studiju programmu direktori regulāri komunicē ar visu līmeņu studējošajiem, monitorējot studiju procesa norisi virziena studiju programmās.

Kopš 2013. gadā SKNC ir saņemtas mutiskas un rakstiskas sūdzības par studiju kvalitāti (piem., par studiju kursa aprakstā norādīto prasību kredītpunktu ieguvei un studējošo zināšanu un prasmju pārbaudes formu neatbilstību studiju procesa īstenošanā, priekšlikumi nodarbību saraksta sastādīšanai, bibliotēkas darba laika izmaiņas, komunikācijas problēmas u.c. jautājumi).

Visas sūdzības un priekšlikumi vienmēr tiek pārrunāti ar iesaistītajām pusēm. Sūdzību un priekšlikumu izskatīšanā piedalās studiju programmas direktors un nepieciešamības gadījumā – studiju virziena vadītājs un studiju prorektors. Pēc situācijas analīzes tiek rasti iespējamie risinājumi, studējošie vienmēr ir informēti par sūdzības un/vai priekšlikumu izpildi, SKNC sniedz konsultācijas studiju kvalitātes jautājumos.

Līdzšinējā prakse sūdzību izskatīšanā un uzlabojumu veikšana

Laika posmā no 2013. gada līdz 2019. gadam no studiju virziena “Ekonomika” studiju programmu studējošajiem bija saņemti dažādi priekšlikumi un sūdzības rakstiskā un mutiskā veidā. Tabulā apkopoti daži nozīmīgākie piemēri.

Priekšlikums vai sūdzība

Veiktie uzlabojumi

Kopš 2018. gada rudens semestra mainīts DU bibliotēkas darba laiks:

Darba dienās: no plkst. 9.00 – 20.00.

Darba laika izmaiņas DU bibliotēkā, bibliotēkas īsais darba laiks darba dienās un nepieejamība sestdienās.

Sestdienās: no plkst. 10.00 – 16.00.

Studējošie par veiktajām izmaiņām sniedza pozitīvu vērtējumu.

Kursa aprakstā norādīto prasību kredītpunktu ieguvei un studējošo zināšanu un prasmju starppārbaudes formu neatbilstība studiju procesa īstenošanā.

2017./2018. studiju gadā, pamatojoties uz studējošo sūdzībām, tika veiktas pārrunas ar docētāju, kā rezultātā docētājs atteicās nodrošināt dažus studiju kursus. Tika rasta iespēja studiju kursus nodrošināšanu deleģēt citam docētājam. Studējošie par veiktajām izmaiņām sniedza pozitīvu vērtējumu.

Ar studējošo aptauju starpniecību regulāri, kopš 2015./2016. st.g., studējošie norāda uz nepieciešamībustudējošo un darba devēju ieteikumiem. Rezultātā virziena bakalaura un maģistra studiju programmu studijuursos lielāku uzmanību pievērst praktiskas ievirzes saturam.

Sākot ar 2018/2019. st.g., studiju virzienā notika darbs pie studiju programmu satura salāgošanas ar darba tirgu, saskaņā ar studiju programmas tika modernizētas, izstrādājot PMSP “Biznesa un finanšu procesi” un PMSP “Viedā ekonomika un inovācijas”. Studējošie par studiju programmu praktisko ievirzi sniedza pozitīvu vērtējumu.

Studējošo priekšlikums veikt izmaiņas PMSP “Ekonomika” nodarbību sarakstā, plānojot lekcijas piektdienu pēcpusdienās un sestdienās sakarā ar studējošo noslodzi pamatdarbā.	Sākot ar 2019./2020. st.g., PMSP “Viedā ekonomika un inovācijas” nodarbību sarakstā veiktas izmaiņas, nodrošinot lekcijas piektdienu pēcpusdienās un sestdienās. Studējošie par veiktajām izmaiņām sniedza pozitīvu vērtējumu.
---	---

2.4. Informācija par Daugavpils Universitātes izveidoto statistikas datu apkopošanas mehānismu, norādīt, kādi dati un cik regulāri tiek apkopoti, kā iegūtā informācija tiek izmantota studiju virziena pilnveidei.

DU, apkopojot fizisko personu datus, saglabā un apstrādā personas datus konkrētiem, skaidriem un likumīgiem nolūkiem un tikai normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā un apjomā.

DU darbojas informatīvā sistēma DUIS, kas satur statistiskos datus un informāciju par studiju programmām, studējošajiem un docētājiem. Sistēma pieejama no DU iekšējā tīkla. Datu ievadi DUIS nodrošina studiju programmu direktori, fakultāšu lietveži; to apkopošanu un pārbaudi veic Studiju daļa. Katra mēneša beigās notiek DUIS sistēmā apkopoto datu eksports uz Valsts izglītības informācijas sistēmu (VIIS). Datu eksports tiek īstenots saskaņā ar 2019. gada 25. jūnija Ministrukabineta noteikumiem Nr. 276 „Valsts izglītības informācijas sistēmas noteikumi” (<https://likumi.lv/ta/id/307796>). VIIS datu eksportam tiek apkopoti DU studējošo personas dati, informācija par studējošo statusu (imatrikulēto un eksmatrikulēto studējošo skaits, viņu statusa izmaiņas, piem., piederība semestrim, studiju pārtraukumā esošie studējošie u.tml.) u.c. saistoša informācija.

Viens no galvenajiem studiju virzienu pilnveides veicinošajiem instrumentiem ir studējošo aptaujas, ko SKNC izsludina 3 reizes gadā – 1. studiju gada studējošajiem 2 mēnešus pēc studiju uzsākšanas, pēc ziemas izlaiduma un pēc vasaras izlaiduma. Balstoties uz aptaujās sniegtajiem datiem un informāciju, nepieciešamības gadījumā SKNC veic lekciju vērošanu un individuālas studentu grupu aptaujas, kā arī organizē pārrunas ar docētājiem par studiju kvalitātes uzlabošanas pasākumiem.

Aptaujās iegūtie dati tiek apkopoti DU aptaujas sistēmā (Open Source Project LimeSurvey, pieejama šeit – <https://aptaujas.du.lv/index.php/742698>) un tiek analizēti. Aptauju rezultāti tiek ievietoti studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojumos.

DU organizē arī absolventu un darba devēju aptaujas. Absolventu aptaujas dati sniedz informāciju par absolventu nodarbinātības tendencēm, apgūto studiju programmu novērtējumu un ieteikumus to uzlabošanai. Aptauja ir izstrādāta platformā Google forms (pieejama: <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfqCwHx3peZ8dE-fF1exziYSZu13T-Sh33UN9kyB-XQ1PRrIA/viewform>). Darba devēju aptaujas (pieejama: <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScpJIzuFLYAKK4Al6gyD-UOHS7lbF3z6Qy98k5RHQJil7W6Rg/viewform>) īsteno un datus apkopo studiju

programmu direktori. To mērķis ir gūt ieteikumus DU studiju programmu satura pilnveidei un attīstībai.

Sistemātiski iegūtie dati, to analīze un interpretācija tiek izmantota studiju virziena pilnveidošanā. Studējošo un darba devēju aptaujas dati nodrošina studiju virziena programmu mērķu, uzdevumu atbilstību tirgus un sabiedrības prasībām, ļaujot izsekot un izvērtēt katra studiju kursa kvalitāti, to atbilstību programmas mērķiem un uzdevumiem.

Liela vērība tiek pievērsta studentu apmierinātībai ar virziena programmu un studiju kursu docēšanas kvalitāti. Studiju virziena padomes sēdēs tiek apspriesti aptauju rezultāti. Iegūtā informācija tiek nodota studiju programmu direktoriem un studiju programmās strādājošajiem docētājiem. Izvērtējot studiju virziena programmu un atsevišķu studiju kursu kvalitāti, tiek lemts par nepieciešamajām izmaiņām studiju kursu saturā vai studiju procesa organizēšanā.

2.5. ESG 1. daļā iekļauto standartu integrēšanas raksturojums un novērtējums. Norādīt, kurš/-i no ESG 1. daļas standartiem tiek uzskatīti kā izaicinājums un, kuriem tiek pievērsta pastiprināta vērība.

Izstrādājot un īstenojot virziena “Ekonomika” studiju programmas, DU nepārtraukti rūpējas par standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā integrēšanu visos studiju programmu izstrādes un īstenošanas posmos.

Kvalitātes nodrošināšanas politika. Visu līmeņu studiju virziena programmas tiek izstrādātas saskaņā ar spēkā esošo normatīvo regulējumu un tiek pilnveidotas līdz ar likumdošanas un darba tirgus pieprasījuma izmaiņām, zinātnes un prakses jaunākajām atziņām. Ikviens virziena studējošais saņem nepieciešamo atbalstu un pārraudzību katrā akadēmiskās darbības solī, DU pauž stingru pārliecību akadēmiskā godīguma jautājumos. Visiem iesniegtajiem zinātniskajiem darbiem tiek veikta plaģiātisma pārbaude. DU darbiniekiem un studējošajiem tiek nodrošināta vienāda attieksme un piekļuve studijām nepieciešamajiem resursiem.

Studiju virziena “Ekonomika” programmu izstrāde un apstiprināšana. Visas virzienaprogrammas tika izstrādātas un pilnveidotas saskaņā ar virzienam saistošo tiesisko regulējumu, darba tirgus pieprasījumu, nozares attīstības tendencēm, tādējādi nodrošinot programmas atbilstību mūsdienu prasībām. Visas virziena studiju programmas ir pakļautas noteiktām apstiprināšanas un pārskatīšanas procedūrām.

Studentcentrēta mācīšanās, mācīšana un novērtēšana. Cienot studējošo daudzveidību, viņuspēju, vajadzību, personiskās un profesionālās pieredzes dažādību un apzinoties atgriezeniskās saiknes nozīmi, tiek lietotas dažādas kontaktnodarbību studiju metodes, piemēram, lekcijas, praktiskās nodarbības, radošie semināri, lomu spēles, diskusijas, meistarklases, studiju projekti, treniņi, gadījumu un problēmsituāciju analīze, projektu izstrāde, individuālais un grupu darbs, ekskursijas, audiovizuālo materiālu analīze, praktiskās darbnīcas, simulācijas u.tml., kas tiek mērķtiecīgi integrētas virziena visu līmeņu studijuursos.

Studentu imatrikulācija, studiju gaita, kvalifikāciju atzīšana un sertifikācija.

Studentuimatrikulācijas, studiju gaitas, kvalifikācijas atzīšanas izmantoti savlaicīgi iepriekš apstiprināti un publiski pieejami iekšējie normatīvie akti (noteikumi, kārtības, nolikumi, piem., Nolikums par studijām DU, Daugavpils Universitātes studiju virzienu un studiju programmu atvēršanas un pārvaldības nolikums, Daugavpils Universitātes Doktora studiju nolikums u.c.), kuros precīzi tiek aprakstīta un izskaidrota iepriekšminēto procesu gaita.

Mācībspēki. Virziena īstenošanai nepieciešamo mācībspēku piesaiste tiek īstenota saskaņā arskaidrām, publiski pieejamām amata prasībām. Ikvienam studiju virziena īstenošanā iesaistītajam mācībspēkam tiek nodrošināti profesionālās pilnveides pasākumi (attālināto studiju iespēju un e-rīku atbalsta semināri (Zoom, Webex, Moodle), angļu valodas pilnveides kursi u.c.), kā arī tiek veicināta zinātniskā darbība, stiprinot saikni starp izglītību un zinātni, un sekmētas inovācijas mācīšanas metodes un jaunu tehnoloģiju lietošana, nodrošinot nepieciešamo tehnisko aprīkojumu un iedrošinot izmantot dažādas mācīšanas metodes (piem., iepirkta Zoom licences, auditorijas aprīkotas attālināto studiju norisei, tika pilnveidotas Moodle iespējas).

Mācību resursi un atbalsts studentiem. DU nodrošina atbilstošus un viegli pieejamus mācībulīdzekļus un dažāda atbalsta pieejamību. Atbilstoši studentcentrētas izglītības nostādņām tiek nodrošināta Studējošo servisa centra, dekanāta, katedras, bibliotēkas darbība, regulāri tiek aktualizēti un papildināti Moodle vidē ievietotie mācību resursi.

Informācijas vadība. DU tiek apkopota, analizēta un vēlāk izmantota atbilstoša informācijaefektīvai studiju programmu vadīšanai, izmantojot, piemēram, DUIS sniegtās iespējas, ikgadējā pašnovērtējuma procedūras ietvaros vai regulāra informācijas apmaiņa katedras un virziena sēžu laikā.

Sabiedrības informēšana. DU nodrošina sabiedrības informēšanu, regulāri publicējot skaidru,precīzu, objektīvu, aktuālu un viegli pieejamu informāciju par savu darbību, ieskaitot piedāvātās programmas un atlases kritērijus uzņemšanai tajās, kā arī par studiju programmu sagaidāmajiem mācīšanās rezultātiem un piešķiramo kvalifikāciju. Informācija par studiju virziena programmām tiek regulāri izplatīta, izmantojot ikgadējo “Zinātnieku nakts”, “Zinātnes festivāla”, “Jauno uzņēmēju skolas” pasākumu platformu, atvērto durvju dienas. Gan Latvijas, gan ārvalstu potenciālo studējošo auditorija tiek informēta arī sociālajos medijos, izmatnojot PBSP “Biznesa un finanšu procesi” reklāmas rullīti latviešu un angļu valodā. Daugavpils Universitāte regulāri piedalās dažādās izglītības izstādēs gan Lavijā, gan ārvalstīs, un tur tiek izplatīta informācija par studiju virziena programmām.

Programmu apsekošana un regulāra pārbaude. DU notiek sistemātiska un regulāra studijuprogrammu apsekošana un pārbaude, lai pārlicinātos, vai tiek sasniegti izvirzītie mērķi un studiju rezultāti. Katru gadu tiek aktualizēti studiju plāni, tiek papildināts studiju kursu nodrošinājums pēc nepieciešamības, tiek pilnveidoti kursa apraksti, papildinot gan ar izmantotās literatūras avotiem, gan saskaņā arī jaunākajām zinātnes atziņām un atbilstoši darba tirgū ieviestajām inovācijām. Studiju programmu apsekošana un regulāra pārbaude notiek saskaņā ar DU normatīvajiem aktiem.

3. STUDIJU VIRZIENA RESURSI UN NODROŠINĀJUMS

- 3.1. Sniegt informāciju par Daugavpils Universitātes sistēmu studiju virziena un atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamā finanšu nodrošinājuma noteikšanai. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajām studiju programmām, kā arī pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju virziena attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo (katrai no studiju virziena studiju programmām), norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām.

Virziena studiju programmu izmaksu analīze parāda, ka tās kopumā ir rentablas. To apliecina pastāvīgais studējošo skaits visu līmeņu studiju programmās un pieprasījums pēc profesionālās izglītības, ko nodrošina PMSP "Viedā ekonomika un inovācijas" un PBSP "Biznesa un finanšu procesi". Finansēšanas plānu katram gadam nosaka DU budžets, kas tiek apstiprināts DU Senātā. Izmaksu aprēķins uz 1 studējošo katrā no virziena programmām pievienots pielikumā sadaļā "Citi pielikumi".

Kopš 2019. gada studiju virzienam "Ekonomika" ir piesaistīts būtisks finansējums ESF SAM projektu "Studiju programmu fragmentācijas samazināšana un resursu koplietošanas stiprināšana Daugavpils Universitātē" (projekta Nr. 8.2.1.0/18/A/019) un "Daugavpils Universitātes stratēģiskās specializācijas jomu akadēmiskā personāla profesionālās kompetences stiprināšana" (projekta Nr. 8.2.2.0/18/A/022) ietvaros, kas paredz studiju virziena saturisku un tehnisku modernizāciju, kā arī akadēmiskā personāla atjaunotni un profesionālo kompetenču pilnveidi.

Sākotnēji jaunās studiju programma tiks īstenota no DU budžeta līdzekļiem, taču perspektīvā tiek plānots, ka viens no studiju procesa nodrošināšanas finansējuma avotiem būs ieņēmumi no studiju maksas. Studējošajiem ir iespēja pretendēt uz studiju maksas atlaidēm.

Studiju virziena "Ekonomika" finanšu resursus veido valsts budžeta dotācija un pašu ieņēmumi. Studiju virziena zinātnes attīstībai tiek piešķirti zinātnes bāzes attīstības līdzekļi no IZM. Zinātnes attīstībai paredzētos līdzekļus studiju virziens iegūst, pamatojoties uz docētāju zinātniskajiem sasniegumiem un rādītājiem par iepriekšējo gadu, ko izvērtē DU Zinātņu daļa. Studiju virziena docētāji var pretendēt uz publikāciju apmaksu, kas indeksētas Web of Science vai SCOPUS datu bāzēs, kā arī saņemt atlīdzību par Hirša indeksu. Turklāt jau vairākus gadus ir iespēja piedalīties Daugavpils Universitātes pētniecības projektu konkursā un saņemt finansējumu, ko veiksmīgi ir izmantojuši virzienā iesaistītie docētāji, piem., L. Aleksejeva, O. Lavriņenko, I. Ostrovska, A. Čaplinska u.c.

Studējošie var pieteikties studējošo pētniecības projektu konkursam²¹ vai arī kopā ar docētājiem piedalīties pētniecības projektu konkursā²² un saņemt finansējumu pētniecības aktivitāšu īstenošanai.

Plašāk par studiju maksu un atlaidēm – <https://du.lv/studijas/studiju-maksa-un-atlaides/>.

PMSP ‘Viedā ekonomika un inovācijas’ izmaksas uz vienu studējošo sastāda apmēram 2300,00 EUR, kas panākts studiju programmas optimālas organizācijas, efektīvas resursu pārvaldības un plānošanas rezultātā, un ir atkarīgs no studiju programmas veida un izvēlētās formas. Nepieciešamais studējošo skaits, lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju procesu, ir vismaz 13 studējošie neatkarīgi no izvēlētā studiju programmas ‘Viedā ekonomika un inovācija’ apakšvirziena vai studiju veida.

PBSP ‘Biznesa un finanšu procesi’ izmaksas uz vienu studējošo sastāda 6450,70 EUR, proti vidēji 1600 EUR gadā, iekļaujot darba algas fondu un darba devēja VSAOI, komandējumu, materiālu, energoresursu un inventāra izmaksas, grāmatu, iekārtu iegādes un investīciju izmaksas, kā arī izmaksas studentu sociālajam nodrošinājumam.

DSP ‘Ekonomika’ pašizmaksa uz 1 studējošo gadā ir 13620.30 EUR. Pārējās izmaksas veido vispārējā personāla atalgojums, infrastruktūras uzturēšanas izdevumi, studiju nodrošināšanai nepieciešamās mantas un pakalpojumu iegāde, kā arī DU netiešās izmaksas.

3.2. Sniegt informāciju par studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamo infrastruktūras un materiāltehnisko nodrošinājumu, norādīt, vai nepieciešamais nodrošinājums ir Daugavpils Universitātes rīcībā, tā pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem

Studiju procesa nodrošināšana studiju virzienā ‘Ekonomika’ galvenokārt notiek DU studiju korpusā Parādes ielā 1, kur atrodas Sociālo zinātņu fakultāte un ikdienā strādā studiju programmā iesaistītie docētāji. Studiju programmas īstenošanas un attīstības procesā regulāri tiek pilnveidota resursu kvalitāte un paplašināts pieejamo resursu apjoms atkarībā no attīstības prioritātēm, kas savukārt atkarīgas no izglītības un darba tirgus prasībām.

Studējošie var izmantot vismaz 25 dažādas DU telpas: datorklases, auditorijas konsultācijām, sanāksmēm, bibliotēkas telpas literatūras analīzei, patstāvīgo un pētniecisko darbu sagatavošanai, kā arī speciāli aprīkotas telpas konferenču rīkošanai ar sinhronās tulkošanas kabīnēm. Studiju virziena ‘Ekonomika’ īstenošanai tiek nodrošināta šāda infrastruktūra: iekārtas un aprīkojums (studiju un pētniecības materiālu sagatavošanai,

²¹ Konkursa ‘Daugavpils Universitātes studējošo pētniecības projekti’ nolikums.
<https://du.lv/daugavpils-universitate-izsludinats-studejoso-petniecibas-projektu-konkurss/>

²² Konkursa ‘Daugavpils Universitātes pētniecības projekti’ kārtība <https://du.lv/daugavpils-universitate-izsludinats-ieksejo-petniecibas-projektu-konkurss-2020-gadam/>

kombinēšanai, integrācijai, vizualizācijai un izplatīšanai), informācijas tīkli (internets, iekštīkls, Moodle), datu bāzes (bibliotēkas tīkls, DU pētniecības centru datu bāzes, bezmaksas piekļuve datu bāzēm (grāmatu resursu datubāze), materiāli (izpētes materiāli, zinātniskās publikācijas, tostarp Web of Science un Scopus publikācijas, arhīvi), pakalpojumi (administratīvie, finanšu, IT un tīklu atbalsta pakalpojumi, piekļuve oficiālās statistikas datiem), datorizētas lietojumprogrammas un programmatūra (Standart Office, SPSS, GIS, datu vizualizācijas tiešsaistes rīki un programmatūra, tiešsaistes saziņas līdzekļi), kas ļauj veikt pētījumus dažādos posmos un nodrošina elastīgu un studentorientētu vidi. Auditorijas Parādes ielā 1 atbilst studiju procesa vajadzībām, tajās ir uzstādīts nepieciešamais tehniskais aprīkojums (datori, video projektori, multifunkcionālās ierīces, interaktīvās tāfeles), kas tiek izmantoti gan datorklasēs, gan arī citās auditorijās lekciju un semināru materiālu demonstrēšanai. Studiju procesā un patstāvīgo pētniecisko projektu realizēšanā tiek izmantota DU CISCO System Networking Local Academy datorklase ar jaunu piekļuves tehnoloģiju; DU Multimediju Centra tehniskie resursi. Ir pieejamas plašas auditorijas lekciju nodrošināšanai un mazākas telpas diskusiju, semināru un grupu darba organizēšanai.

- 3.3. Sniegt informāciju par sistēmu un procedūrām, kuras tiek piemērotas metodiskā un informatīvā nodrošinājuma pilnveidei un iegādei. Raksturojums un novērtējums par bibliotēkas un datubāžu pieejamību studējošajiem (t.sk. digitālajā vidē) un atbilstību studiju virziena vajadzībām, ietverot informāciju par bibliotēkas darba laika piemērotību studējošo vajadzībām, telpu skaitu/ platību, piemērotību pastāvīgam studiju un pētniecības darbam, bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, pieejamo literatūru studiju virziena īstenošanai, studējošajiem pieejamajām datubāzēm atbilstošajā jomā, to lietošanas statistiku, bibliotēkas krājumu papildināšanas procedūru un datu bāzu abonēšanas procedūru un iespējām.

Informācija par sistēmu un procedūrām, kuras tiek piemērotas metodiskā un informatīvā nodrošinājuma pilnveidei un iegādei.

Studiju virzienu padomēs tiek apspriesta nepieciešamās literatūras iegāde, tiek sastādīts saraksts, ko saskaņo ar studiju un zinātņu prorektoriem. Saraksts tiek iesniegts DU Budžeta komisijā. Pēc saraksta apstiprināšanas literatūra tiek iepirkta un iekļauta studiju kursu aprakstos. Ja studiju virziena ietvaros nepieciešama studiju infrastruktūras atjaunošana, studiju virziena vadītājs vai programmas direktors var sniegt pieteikumu izskatīšanai DU Budžeta komisijā.

Daugavpils Universitātes (DU) Bibliotēkas vispārīgs raksturojums.

Daugavpils Universitātes Bibliotēka iekļauta Kultūras ministrijas Bibliotēku reģistrā (BLB0524), 2017. gada 16. maijā saņēmusi Bibliotēkas akreditācijas apliecību, un tai atkārtoti uz pieciem gadiem piešķirts vietējas nozīmes bibliotēkas statuss. Savā darbībā Bibliotēka izmanto integrēto informācijas sistēmu ALISE (Advanced Library Information Service).

Bibliotēkas darba laiks, pieejamība informācijas resursiem un pakalpojumi.

Bibliotēka studējošajiem nodrošina pieeju kvalitatīvai un studiju jomai atbilstošai informācijai, studiju un pētniecības nolūkiem piedāvājot bibliotēkas krājumā esošos informācijas resursus, kā arī pasūtot informācijas resursus no citām bibliotēkām. Bibliotēkas telpas ir pieejamas arī cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Bibliotēkas lasītavā lietotājiem ir pieejamas 60 darba vietas (t. sk. 20 datorizētas). Bibliotēkas darba laiks ir pielāgots studentu ērtībām. Bibliotēka atvērta lietotājiem darba dienās no plkst. 9.00 līdz 20.00, sestdienās no plkst. 10.00 līdz 16.00. Grāmatas var nodot arī ārpus bibliotēkas darba laika, izmantojot grāmatu nodošanas iekārtas pie mācību korpusiem Vienības ielā 13 un Parādes ielā 1.

Piedāvāto pakalpojumu daudzveidība, telpu plānojums un darba laiks ir cieši saistīti ar lietotāju vajadzību apmierināšanu. Bibliotēkas telpu kopplatība ir 1000 m², studējošo rīcībā ir 2 lasītavas ar brīvu pieeju krājumam, 2 abonementi, Bibliogrāfijas un informācijas sektors, 20 datori, 3 multifunkcionālas iekārtas, 2 kopētāji, 2 printeri, internets, t.sk. piekļuve bezvadu internetam. Bibliotēkā tiek nodrošināti visi pakalpojumi, kas veicina patstāvīgu studiju veikšanu. Pakalpojumi tiek sniegti saskaņā ar DU Bibliotēkas lietošanas noteikumiem, kas apstiprināti 2014. gada 20. oktobrī ar DU rektora rīkojumu Nr. 5-4/205. Bibliotēka sniedz bezmaksas pamatpakalpojumus un maksas pakalpojumus.

Bezmaksas pamatpakalpojumi:

grāmatu un citu izdevumu elektroniskā pasūtīšana, rezervēšana, izmantošanas termiņu pagarināšana;

grāmatu un citu izdevumu saņemšana izmantošanai uz vietas Bibliotēkas lasītavā vai ņemšanai uz mājām;

grāmatu un citu izdevumu piegāde no Latvijas Nacionālās bibliotēkas un citām valsts nozīmes bibliotēkām, ja DU Bibliotēkā izdevuma nav;

pašapkalpošanās bibliotēkā ir pieejama pašapkalpošanās sistēma grāmatu izsniegšanai un nodošanai; pie abiem mācību korpusiem ir pieejamas arī grāmatu nodošanas iekārtas;

datoru un interneta lietošana, arī WI-FI;

elektronisko katalogu un datubāzu lietošana;

EBSCO, ScienceDirect un Scopus datubāzu lietošana ārpus DU telpām;

konsultācijas informācijas meklēšanā un literatūras sarakstu sastādīšanā;

lietotāju apmācības darbam ar elektroniskajiem katalogiem un datubāzēm.

Maksas pakalpojumi:

DU Bibliotēkas maksas pakalpojumu saraksts apstiprināts Senāta sēdē 2014. gada 16. jūnijā, protokols Nr. 5:

kopēšana no Bibliotēkā esošajiem izdevumiem, ievērojot Autortiesību likumu;

izdruka ar printeri;

skenēšana;

starptautiskā starpbibliotēku abonementa pakalpojumi;

grāmatu, rakstu kopiju, t. sk. e-kopiju piegāde.

Bibliotēkas krājums.

Bibliotēka krājumu veido atbilstoši Universitātes studiju un zinātniskā darba virzieniem, studiju programmu prasībām, tādējādi nodrošinot ar informāciju visus DU studiju līmeņus – bakalaura, maģistra, doktora, kā arī zinātniskās pētniecības virzienus. Bibliotēka nodrošina grāmatu, žurnālu, datubāzu un citu izdevumu iegādi pēc DU fakultāšu pieteikumiem, kurus ir izskatījusi un apstiprinājusi DU Budžeta komisija.

Bibliotēkas krājums ir 271221 eksemplāri, t. sk. 224833 grāmatas, 32720 periodiskie izdevumi (368 nosaukumi). DU bibliotēkā ir 8247 informācijas avoti ekonomikas un finanšu nozarē – monogrāfijas, uzziņu literatūra, preses izdevumi latviešu valodā un svešvalodās, lasāmatmiņas ciparvideodisku krājums.

SZF EK studējošajiem ir pieejams ievērojams (vairāk nekā 200 avotu nosaukumi) zinātniskās, populārzinātniskas un metodiskās literatūras klāsts latviešu, angļu un krievu valodā. EK pieejami jaunākie zinātniskie izdevumi un pētījumi ekonomikas nozarē²³, t.sk., DU izdotā zinātniskā žurnāla “Reģionālais Ziņojums” visi numuri, starptautisko konferenču tēzes un rakstu krājumu materiāli, studiju virziena “Ekonomika” absolventu noslēguma darbi, t.sk. promocijas darbi.

Atbilstoši DU attīstības stratēģijai 2015. – 2020. gadam Bibliotēka mērķtiecīgi palielina e-resursu īpatsvaru un attīsta e-resursu attālinātās piekļuves iespējas, lai nodrošinātu lietotājiem iespēju izmantot resursus attālināti. Bibliotēkā piešķirtā finansējuma ietvaros datubāzu skaits tiek mērķtiecīgi izvērtēts. Katru gadu tiek analizēta abonēto datubāzu izmantošana.

Abonētie e-resursi:

Aktuālās normatīvo aktu izmaiņas izglītības jomā – ikmēneša e-izdevums par aktuālām normatīvo aktu izmaiņām izglītības jomā;

- Cambridge University Press – humanitāro un sociālo zinātņu e-žurnālu pilntekstu datubāze;

²³ Valsts pētījumu programmas projekta EKOSOC-LV ietvaros izdotā kolektīvā monogrāfija Simtam pāri. Viedā Latvija, Rīga: LZA, 2018, 416 lpp.; Biotehonomika, Rīga: RTU, 2016, 340 lpp. [red. Blumberga, D.]; Zināšanu ekonomika Latvijas lauku un reģionu dzīvotspējai, Jelgava: Jelgavas tipogrāfija, 2018 [red. Rivža, B.]

- EBSCO – daudznazaru datubāze, kurā pieejama informācija no vairāk nekā 12 500 pilnteksta, to skaitā 7 300 zinātniski recenzētiem žurnāliem. Datubāze piedāvā iespēju arī apskatīt anotācijas no žurnāliem, grāmatām, ziņojumiem un konferenču materiāliem;
- Letonika – uzzīņu un tulkošanas datubāze, kurā pieejamas enciklopēdijas, vārdnīcas, attēlu, audio un video kolekcijas, latviešu literatūras pilntekstu bibliotēka;
- LETA – ziņas un arhīvs – piedāvā iespēju meklēt publicētas ziņas, foto, video, preses relīzes, rakstus no Latvijas preses izdevumiem, statistiku un citu informāciju;
- Lursoft – laikrakstu bibliotēka;
- NOZARE.LV – aktuālā informācija svarīgākajās Latvijas nozarēs;
- ScienceDirect – izdevniecības Elsevier datubāze humanitārajās, sociālajās, dabas un tehniskajās zinātnēs, dzīvībaszinātnēs un medicīnā. Datubāze satur informāciju par vairākiem tūkstošiem Elsevier izdoto žurnālu un grāmatu;
- Scopus – izdevniecības Elsevier daudznazaru zinātnisko publikāciju bibliogrāfiskās un citēšanas informācijas datubāze;
- Web of Science – daudznazaru zinātnisko publikāciju bibliogrāfiskās informācijas un citējamības datubāze.

Žurnāli:

- IBizness– e-žurnāls uzņēmējiem un vadītājiem, kurā sniegtā uzņēmēju pieredze, juridiskie padomi un atbildes uz aktuālajiem biznesa un ekonomikas jautajumiem;
- Bilance – Žurnāls par nodokļu aktualitātēm, grāmatvedību, finansēm un likumdošanas niansēm ar labāko grāmatvedības un nodokļu ekspertu kompetentiem skaidrojumiem;
- Forbes – Latvijas Izdevums – Latvijas biznesa ziņas, komentāri un apskati un Forbes ASV redakcijas materiāli.
- Kapitāls – biznesa ideju žurnāls (līdz 2020). aktuālu informāciju;

Brīvpieejas resursi:

- Cogent OA (Cogent Social Sciences) <https://www.cogentoa.com/journal/social-sciences>
- Core (The world's largest collection of open access research papers) <https://core.ac.uk/>

- De Gruyter Publishers. Law (brīva pieeja vairākiem dokumentiem)
- https://www.degruyter.com/browse?authorCount=5&pageSize=10&searchTitles=true&sort=datedescending&t1=LA&type_0=journals
- DOAB (Directory of Open Access Books) <https://www.doabooks.org/>
- DOAJ (Directory of Open Access Journals) <https://doaj.org/>
- E-grāmatas latviski. Bez maksas. Grāmatu grāmatnīca <https://egramatas.com/>
- Eiropas Savienības Informācijas centrs <http://www.eiroinfo.lv>
- Eiropas Savienības portāls <http://europa.eu/>
- Eiropas Komisija <http://ec.europa.eu/>
- Eiropas Parlaments <http://www.europarl.europa.eu/>
- ES Padome <http://ue.eu.int/>
- Eiropas Investīciju banka <http://www.eib.org/>
- Eiropas Centrālā banka <http://www.ecb.int/home/html/index.en.html>
- Eiropas Savienības Informācijas Aģentūra <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>
- European e-justice. Eiropas e-tiesiskuma portāls <https://e-justice.europa.eu/home.do?action=home&plang=lv>
- Finanšu un kapitāla tirgus komisijas mājas lapa <https://www.fktk.lv>
- INGENTA Connect <https://www.ingentaconnect.com/content?type=subjects>
- JSTOR ((Journals in JSTOR). Nepieciešams reģistrēties <https://www.jstor.org/subjects>
- JURN (search millions of free academic articles, chapters and theses) <http://www.jurn.org/#gsc.tab=0>
- Ekonomiskās analīzes vietne <https://www.makroekonomika.lv>
- Latvijas bankas mājas lapa <https://www.bank.lv>
- Latvijas Republikas Saeimas Analītiskā dienesta pētījumi un apskati <https://www.saeima.lv/lv/par-saeimu/publikacijas-un-petijumi>
- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas mājas lapa <https://www.varam.gov.lv/lv/petijumi>

- Latvijas Republikas Valsts kontroles mājas lapa <https://www.lrvk.gov.lv>
- Latvijas Nacionālā Digitālā Bibliotēka <http://gramatas.lndb.lv/#allThemes>
- LR Ekonomikas ministrijas mājas lapa <https://www.em.gov.lv>
- LR Finanšu ministrijas mājas lapa <https://www.fm.gov.lv>
- Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras mājas lapa <https://www.liaa.gov.lv/>
- LR normatīvo aktu datu bāze <https://www.likumi.lv>
- MDPI (MDPI is a pioneer in scholarly open access publishing and has supported academic communities since 1996) <https://www.mdpi.com/>
- OAPEN (Open Access Publishing in European Networks). Law <http://www.oapen.org/search?expand=subject&f1-subject=Law>
- OER Commons (Open Educational Resources) <https://www.oercommons.org>
- Open Book Publishers <https://www.openbookpublishers.com/section/70/1>
- Project Gutenberg. Free eBooks http://www.gutenberg.org/wiki/Main_Page
- The World Bank <https://www.worldbank.org/>
- The WWW Virtual Library <http://www.vlib.org/>
- Valsts ieņēmumu dienesta mājas lapa <https://www.gov.lv>
- WorldLII (a large collection of legislation, cases and related materials from all over the world) <http://www.worldlii.org/countries.html>

Bibliotēkas krājuma papildināšana un datu bāzu abonēšana notiek pēc fakultāšu docētāju pieprasījuma. Iesniegumus par grāmatu iepirkšanu regulāri izskata un apstiprina DU Budžeta komisija, tādējādi īstenojot mehānismu jaunāko izdevumu iegādei DU bibliotēkā. Bibliotēka neveic krājuma digitalizāciju, taču bibliotēkas informatīvajā sistēmā tiek augšupielādēti DU studējošo noslēguma darbi. Bibliotēka regulāri informē fakultātes par jaunāko literatūru, par datu bāzu izmēģinājumiem un abonēšanas iespējām, lai fakultāšu docētāji un studējošie varētu iepazīties ar jauniem piedāvājumiem. Bibliotēkā pieejami programmas nodrošināšanai aktuāli starpdisciplināri zinātniskie izdevumi²⁴.

²⁴ Jansons V., Kozlovskis K. Ekonomiskā prognozēšana SPSS 20 vidē, Rīga: RTU, 2013, 548 lpp.; Bikse, V. Makroekonomika: teorija un politika, Liepāja: LiePA, 2015, 270 lpp.; Sustainable Development, Knowledge society and Smart Future Manufacturing Technologies, Cham: Springer, 2015, 341 lpp. [red. Leal Filho, W., Ūbelis, A., Bērziņa, D.].

34. Sniegt informāciju par mācībspēku piesaistes un/ vai nodarbinātības procesiem (t.sk. vakanču izsludināšana, darbā pieņemšana, ievēlēšanas procedūra u.c.), novērtēt to atklātību.

Ievēlēšana akadēmiskajos amatā norit saskaņā ar “Nolikuma par vēlēšanām akadēmiskajos amatos Daugavpils Universitātē” prasībām.

Informācija par akadēmisko amatu vakancēm un konkursa sludinājumi tiek publicēti DU mājas lapā un LR oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”, tādējādi dodot iespēju jebkuram interesentam mēneša laikā pēc konkursa izsludināšanas pieteikties darbam DU.

Akadēmiskajos amatos DU var ievēlēt gan Latvijas Republikas, gan ārvalstu pilsoņus, kuru akadēmiskā izglītība un profesionālā kvalifikācija atbilst zinātnes vai mākslas nozares prasībām studiju un pētniecības darbam DU un kuri pārvalda valsts valodu un profesionālo angļu valodu.

Pēc konkursa izsludināšanas un akadēmisko amatu pretendentu dokumentu saņemšanas sabiedrībai ir publiski pieejama informācija par pretendentiem (vārds, uzvārds, zinātniskais grāds, kopējais zinātniskā un pedagoģiskā darba stāžs).

Fakultātes Domes (Senāta) vai zinātniskā institūta Zinātniskās padomes sēdē klātesošie tiek iepazīstināti ar pretendentu dokumentiem un motivētiem struktūrvienību atzinumiem par katru akadēmiskā amata pretendentu. Pēc pārrunām ar visiem attiecīgā amata pretendentiem, aizklāti balsojot, Dome (Senāts) vai Zinātniskā padome pieņem lēmumu par ievēlēšanu vai neievēlēšanu attiecīgajā amatā.

http://du.lv/wp-content/uploads/2015/12/Nolikums_par_velesanam_akademiskajos_amatos_du.doc

35. Norādīt, vai ir izveidota vienota kārtība akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai un sniegt tās novērtējumu. Norādīt kvalifikācijas paaugstināšanas piedāvātās iespējas visiem mācībspēkiem (tajā skaitā informāciju par mācībspēku iesaisti aktivitātēs, mācībspēku iesaistes motivāciju, u.c.), sniegt piemērus un norādīt, kā tiek novērtēta izmantoto iespēju pievienotā vērtība studiju procesa īstenošanai un studiju kvalitātei.

DU ir izstrādāti iekšējie normatīvie akti un mehānismi, kas regulē akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanu:

Nolikums par vēlēšanām akadēmiskajos amatos Daugavpils Universitātē (pieejams šeit – http://du.lv/wp-content/uploads/2015/12/Nolikums_par_velesanam_akademiskajos_amatos_du.doc);

Daugavpils Universitātes akadēmiskā personāla zinātniskās aktivitātes vērtēšanas kārtība

(pieejama šeit – https://veidlapas.du.lv/wp-content/uploads/2017/12/zinatniskas-aktivitates_vertesanas_kartiba.pdf);

Studējošo aptaujas (pieejama šeit – <https://aptaujas.du.lv/index.php/742698>).

DU Senāts ir apstiprinājis docētāju darba saturu un pienākumus, kas nosaka prasības akadēmiskajā darbā, pētnieciskās, akadēmiskās un zinātniskās kvalifikācijas celšanā un administratīvajā darbā. Saskaņā ar LR Ministru kabineta noteikumiem Nr. 569 *Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību*, profesionālā pilnveide var ietvert profesionālās pilnveides mērķiem atbilstošu starptautisko mobilitāti, dalību projektos un piedalīšanos konferencēs un semināros, ko apliecina izsniegti dokumenti.

DU tiek veicināta akadēmiskā personāla attīstība un pilnveide, virzoties uz kompetentu personālsastāvu. Vairumam docētāju ir praktiska pieredze nozarē, kas apliecina viņu atbilstību darbam profesionālajā programmā. Mācībspēku zinātnisko kapacitāti apliecina publikācijas, kas indeksētas *Web of Science* un *SCOPUS* datu bāzēs, vadīto noslēguma darbu (t.sk. promocijas darbu) skaits un pētījumi, kuru īstenošanā piedalās studiju programmas docētāji.

Sadarbībā ar Profesionālās izaugsmes centru (PIC) docētājiem ir iespēja piedalīties tālākizglītībasursos, uzlabojot, padziļinot un pilnveidojot jau esošās zināšanas. Programmā iesaistītais akadēmiskais personāls regulāri piedalās dažādos profesionālās pilnveidesursos (Pedagogu tālākizglītības B kursi, “Studiju kursu veidošana e-studiju vidē *MOODLE*”, “Datu analīze un pārskatu sagatavošana” u.c.).

DU akadēmiskā personāla kompetence tiek pilnveidota, iesaistoties mobilitātēs Eiropas Savienības atbalsta programmas ekonomikas, finanšu, uzņēmējdarbības, izglītības jomās „ERASMUS+” ietvaros. Ir noslēgti sadarbības līgumi ar vairāk nekā 90 augstākās izglītības iestādēm 22 valstīs.

Ievērojama docētāju daļa ir virziena “Ekonomika” studiju programmu absolventi, tādējādi nodrošinot pēctecīgu zināšanu pārnēsi studiju procesā, kā arī elastīgu studiju darba un pētniecības integritāti doktorantūrā. Pārskata periodā studijas doktorantūrā ir noslēguši un virzienā akadēmiskajā vidē ir integrējušies Dr.oec. A.Daņileviča (Ohotina), Dr.oec. V.Šipilova, Dr.oec. O. Ruža, bet Dr.oec. I.Veipa, Dr.oec. S. Ežmale piedalās virziena īstenošanā kā docētāji un eksperti.

„ERASMUS+” programma atbalsta personāla attīstību – DU docētāji dodas uz kādu no ārvalstu sadarbības augstskolām vai arī iesaistās personāla mācībās, pilnveidojot profesionālās kompetences, nodrošinot dalību mācībās, darba vērošanā ārvalstu sadarbības augstskolā vai nozares organizācijā. Ārvalstu mobilitātes DU docētājiem un personālam dod iespēju gūt zināšanas un konkrētas prasmes, mācoties no ārvalstu partneru pieredzes un labās prakses, kā arī uzlabo praktiskās iemaņas, kas nepieciešamas darbā DU un profesionālajā attīstībā, iedrošina akadēmisko personālu paplašināt un uzlabot piedāvāto studiju kursu klāstu un saturu, kā arī ļauj studentiem, kuriem nav iespējas piedalīties mobilitātes programmā, gūt labumu no zināšanām un pieredzes, ko sniedz citu Eiropas valstu augstskolu akadēmiskais personāls un ārvalstu vieslektori, veicina zināšanu un pedagoģisko metožu pieredzes apmaiņu starp Eiropas augstākās izglītības iestādēm.

Sadarbība veiksmīgi ietekmē studiju rezultātu sasniegšanu, jo tajā iesaistītie mācītbspēki ar iegūto starptautisko zinātnisko pieredzi dalās savās zināšanās un veicina maģistrantu un doktorantu zinātniskā potenciāla pilnveidi.

Eiropas Sociālā fonda projekta Nr. Nr.8.2.2.0/18/A/022 “*Daugavpils Universitātes stratēģiskās specializācijas jomu akadēmiskā personāla profesionālās kompetences stiprināšana*”²⁵ ietvaros 2019.-2020. gada studiju virziena docētājiem bija iespēja īstenot kvalifikācijas celšanu, stažējoties (200 stundu apjomā) docētāja specializācijai atbilstošās nozares uzņēmumos. Pasniedzēju stažēšanās reāli funkcionējošos uzņēmumos izvērsās par pieredzes apmaiņu, kas rezultējās tālākā abpusējā sadarbībā.

2019.-2020. gadā akadēmiskā personāla īstenotā stažēšanās

Nr.p.k.	Docētāja vārds, uzvārds	Stažēšanās vieta
1.	Dr.oec., Aina Čaplinska	SIA “Veritas”
2.	Dr.oec., doc., Janīna Stašāne	SIA „LatInSoft”
3 .	Dr.oec., pētn., Alīna Daņileviča (Ohotina)	SIA „Protams”
4	Dr.oec., Ludmila Aleksejeva	SIA „ROLS”
5	Dr.oec., vad.pētn., Olga Lavriņenko	SIA „Protams”
6	Dr.oec., vad.pētn., Vera Komarova	SIA „Belkoks”
7	Dr.paed., doc., Inta Ostrovska	SIA “Veritas”
8	Dr.oec., pētn., Oksana Ruža	SIA „Protams”
9	Mg.oec., Teodors Bikovskis	Daugavpils Izglītības Attīstības pārvalde
10	Mg.hist., lekt. Dmitrijs Oļehnovičs	SIA “Veritas”
11	Mg.oec., lekt., Sandra Zelča	Daugavpils Dome, Attīstības nodaļa

Virzienā iesaistītie docētāji paaugstina savu kvalifikāciju, stažējoties ārvalstīs, turpina pēcdoktorantūras studijas, kā arī vada lekcijas ārvalstu izglītības iestādēs. V. Komarova

²⁵ Nr.8.2.2.0/18/A/022 “*Daugavpils Universitātes stratēģiskās specializācijas jomu akadēmiskā personāla profesionālās kompetences stiprināšana*” <https://du.lv/projekti/projekti/es-fondu-projekti/esf-lidzfinansetie-projekti/daugavpils-universitates-strategiskas-specializācijas-jomu-akademiska-personala-profesionalas-kompetences-stiprināsana/> [pārlūkots 5.08.2019.]

vadīja nodarbības Militāro studiju universitātē (Varšava, Polija) un G. Plehanova vārdā nosauktajā Krievijas Ekonomikas universitātē (Maskava, Krievija). V.Šipilova Austrijā ir apguvusi Reģionālās plānošanas Ekonometrijas kursu (Training School on Spatial Econometrics at the Vienna University of Economics and Business), kā arī veiksmīgi pabeigusi vairākus ELSEVIER Researcher Academy (Early Career Researcher studijas e-vidē) organizētos mācību ciklus, piemēram, "How researchers store, share and use data" no mācību cikla "Research Data Management" un saņēmusi *Certificate of Completion* (mācības vadīja Helena Cousijn), arī "The key to successful academic collaborations" no mācību cikla "Research Collaborations" un saņēmusi *Certificate of Completion* (mācības vadīja Dr. Aijaz A. Shaikh) u.c.

Programmā iesaistītā akadēmiskā personāla pētnieciskais darbs vairumā gadījumu ir saistīts ar vadītajiem studiju kursiem un specializāciju: reģionālistiku, SPSS pētījumiem, Latvijas ekonomikas ilgtspēju, u.c. Docētāji sagatavo zinātniskus rakstus, t.sk., starptautiski recenzējamās žurnālos, piedalās konferencēs un praktiskajos semināros, publicē mācību grāmatas un izstrādā metodiskos materiālus (piem., N. Konovalova, A.Čaplinska "Banku zinības uzņēmējiem", 2020). Docētājiem ir iespējas veikt pētījumus kopā ar citu Latvijas un ārvalstu AII akadēmisko personālu un studējošajiem (piem., I. Ostrovskas dalība valsts pētījumu programmā "Ekonomiskais, politiskais un juridiskais ietvars Latvijas tautsaimniecības potenciāla saglabāšanai un konkurētspējas pieauguma veicināšanai pēc pandēmijas izraisītas krīzes (reCOVvery-LV)" sadarbībā ar LLU, LU un citu augstskolu akadēmisko personālu un doktorantiem).

Docētājiem par iepriekšējā perioda zinātnisko sniegumu (piedalīšanās konferencēs, zinātnisko publikāciju izstrāde, darbs projektos, zinātnes komunikācijas aktivitāšu organizēšana u.tml.) tiek piešķirts finansējums nākamā perioda zinātniskajām aktivitātēm. Katra kalendārā gada noslēgumā DU docētāji Zinātņu daļā iesniedz atskaiti par sasniegumiem zinātniskajā un jaunrades darbā, darbu projektos, piedalīšanos zinātniskajos semināros un konferencēs, publikācijām saskaņā ar *Daugavpils Universitātes akadēmiskā personāla zinātniskās aktivitātes vērtēšanas kārtību*. Docētāji saņem atmaksu par izdevumiem, kas saistīti ar publikācijas sagatavošanu (zinātnisko tekstu rediģēšanu angļu valodā (*proofreading*) un publicēšanas maksu), kā arī atlīdzību par citējamību raksturojošo Hirša indeksu SCOPUS un / vai Web of Science datu bāzēs. Finansējumu piešķir DU pētniecības projektu konkursa rezultātā par aktuāliem un kvalitatīvi izstrādātiem projektiem DU akadēmiskā, zinātniskā personāla un doktorantu pētnieciskās izaugsmes veicināšanai.

Studiju virziena "Ekonomikas" docētāji aktīvi iesaistās pašvaldību attīstības projektu veidošanā un vadīšanā, kā arī starptautiskajos pētnieciskajos un lietišķajos projektos, tādējādi pilnveidojot savas prasmes un daloties savā pieredzē ar projektu partneriem. Kā nozīmīgākos projektus pēdējo gadu laikā var minēt: Latvijas-Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2007.-2013. projekts „Uzņēmējdarbības attīstības kapacitātes veicināšana Latgales-Utenas pārrobežu reģionā”, NORDPlus projektu „Jauns uzņēmējdarbības uzsākšanas apmācību modelis pieaugušajiem”, kā arī Valsts pētījumu programmu „Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai (EKOSOC-LV)”.

Tiek stimulēta studējošo līdzdalība zinātniskajās un praktiskajās konferencēs un semināros arī klausītāju statusā.

Izmantoto iespēju pievienotā vērtība studiju procesa īstenošanai un studiju kvalitātei

DU ik gadu notiek mācībspēku zinātniskās darbības novērtēšana, kuras ietvaros tiek vērtēti pētnieciskā darba rezultāti, darbība projektos, kā arī pedagoģiskais un organizatoriskais darbs. Studiju procesa ietvaros nepārtraukti tiek sekots līdzī jaunākajām aktualitātēm nozarē – akadēmiskais personāls piedalās projektos, rezultāti tiek izmantoti studiju kursu satura aktualizēšanā. Docētāji aktīvi piedalās pētījumu rezultātu aprobācijā un izplatīšanā, uzstājoties zinātniskajās un praktiskajās konferencēs un semināros. Zinātniskajos pasākumos iegūtā informācija tiek izmantota studiju kursu un darbu vadīšanā, kā arī mācību līdzekļu sagatavošanā. Akadēmiskā personāla pētnieciskā un radošā darbība ir cieši saistīta ar studiju procesu, veicinot studentiem izpratni par inovāciju nozares saistību ar reālās organizācijas vajadzībām. Programmas personālu veido pasniedzēji, kuri studiju procesu pilnveidošanā regulāri sadarbojas, tādējādi tiek panākta starpdisciplināritāte studējošo zināšanu un prasmju izkopšanā. Docētāju zinātniskās darbības apraksts pēdējo 6 gadu laikā ir pieejams pielikumā.

Mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanas piedāvātās iespējas būtiski ietekmē studiju kvalitāti. Ar profesionālās pilnveides un zinātniskās darbības atbalsta instrumentiem notiek jauniegūto zināšanu un pieredzes pārnese uz studiju kursu saturu, studējošajiem tiek piedāvātas aktuālas zinātnisko darbu tēmas. Piemēram, pētniecības projektu ietvaros docētāji kopā ar studējošajiem veido zinātniskās grupas, kas veic inovatīvus pētījumus un sagatavo publikācijas. Studiju virziena visu studiju līmeņu studējošie regulāri tiek iesaistīti DU iekšējo pētniecisko grantu īstenošanā, kā arī zinātniskajās konferencēs (sadarbojoties ar pētniecisko darbu vadītājiem).

Atgriezeniskā saite par studiju kursa saturu aktualitāti tiek gūta studējošo aptaujās. Atvērtajās atbildēs studējošie izsaka viedokli par docētāju kompetenci un studiju kursu saturā aplūkojamo tēmu aktualitāti. Tāpat studējošie tiek iesaistīti zinātnes pārneses aktivitāšu organizēšanā un nodrošināšanā (Zinātnieku nakts, Zinātnes festivāls, Zinātnes skola, Jauno uzņēmēju skola u.c. pasākumi).

Katra studiju gada beigās studiju virziena padome izvērtē jaunākās studiju literatūras izdevumu iepirkšanas nepieciešamību, studiju virziena vadītājs izveido sarakstu un iesniedz grāmatu iepirkumu saskaņošanai studiju un zinātņu prorektoriem. Pēc studiju literatūras iepirkuma veikšanas studiju programmu direktori pārskata studiju kursu aprakstus un e-studiju vides *Moodle* materiālus, lai pārliecinātos, vai jaunieguvumi iekļauti studijuursos, aizstājot mazāk aktuālos vai novecojušos avotus.

Piemērs: DU konkursā uz vakanto vietu akadēmiskajos amatos izsludināšanas gadījumos viens no atlases kritērijiem ir zinātnisko publikāciju līmenis un to atbilstība zinātnes nozarei un apakšnozarei (piem., uzņēmējdarbības, reģionālā ekonomika, finanses un kredīts). Konkursa rezultātā tiek izvēlēts docētājs ar augstākajiem zinātniskās kvalifikācijas rādītājiem, kas savukārt ir studiju virziena izaugsmes priekšnoteikums. Docētāju iesaiste zinātniskajā pētniecībā tiek veicināta ar dažādu mehānismu starpniecību, arī izmantojot DU kopīgos zinātniskās pētniecības veicināšanas instrumentus (skat. sadaļā Nr. 3.5.). Ekonomikas nozarē tiek veicināta akadēmiskā personāla piedalīšanās starptautiskās

zinātniskās konferencēs, publikāciju izstrāde žurnāliem, kas iekļauti starptautiski citējamās datu bāzēs, kā arī sadarbības projektu īstenošanā, t.sk. universitāšu koncorcija ietvaros.

- 3.6. Sniegt informāciju par studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku skaitu, mācībspēku akadēmiskās un pētnieciskās slodzes analīzi un novērtējumu. Ienākošās un izejošās mācībspēku mobilitātes novērtējums pārskata periodā, mobilitātes dinamika, grūtības, ar kurām Daugavpils Universitāte saskaras mācībspēku mobilitātē.

Informācija par studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku skaitu.

Studiju virziena “Ekonomika” īstenošanā kopumā ir iesaistīti 65 docētāji, no kuriem 59% ir ieguvuši doktora zinātnisko grādu. 36 (55%) studiju programmā iesaistītie docētāji ir Daugavpils Universitātē ievēlēti docētāji. Lai nodrošinātu studiju procesa kvalitāti un sniegtu studentiem padziļinātu izpratni par zināšanu praktisko pielietojumu, studiju programmai piesaistīti arī 25 (37%) viesdocētāji, kam DU nav pamatdarba vieta, bet kas ir savā nozarē praktizējoši speciālisti un eksperti. Nozares profesionālās specializācijas studijuursos iesaistītas grāmatvedības, finanšu industrijā, uzņēmējdarbības vadībā un ekonomikas jomā nodarbinātas personas.

Studiju virzienā „Ekonomika” iesaistītie docētāji.

Amats	Skaitis	Procentuālais īpatsvars
Profesori	4	6%
Viesprofesori	7	11%
Asociētie profesori	5	8%
Docenti	11	17%
Viesdocenti	5	8%
Pētnieki	4	6%
Vadošie pētnieki	2	3%
Lektori	7	11%
Vieslektori	17	26%
Asistenti	1	1,54%
Viesasistenti	2	3%
Kopā	65	

Mācībspēku akadēmiskās un pētnieciskās slodzes analīze un novērtējums

Akadēmiskajam personālam darba slodze tiek aprēķināta, ņemot vērā docētāja studiju darba apjomu akadēmiskajā gadā, pielietojot noslodzes koeficientu (N):

$$\text{Darba slodze} = S \times N / 40$$

S – docētāja studiju darba apjoms (darbs, kas veltīts studiju procesam un tā nodrošinājumam)

N – noslodzes koeficients

Profesoram N = 0,0444 līdz 0,04

Asociētajam profesoram N = 0,0434 līdz 0,04

Docentam N = 0,0412 līdz 0,04

Lektoram, asistentam N = 0,04

Vadošajam pētniekam, pētniekam N = 0,08

40 – darba nedēļas stundu skaits saskaņā ar Akadēmiskā personāla darba apjoma uzskaites kārtības DU 1. punktu.

DU pilnā slodzē strādājošam akadēmiskajam personālam tiek noteikts sekojošs studiju darba (darbs, kas veltīts studiju procesam un tā nodrošinājumam) apjoms akadēmiskajā gadā pie nosacījuma, ja to pieļauj DU budžeta iespējas un tiek izdots atsevišķs DU rektora rīkojums:

amats	studiju darbs
profesors	900 – 1000
asociētais profesors	920 – 1000
docents	970 – 1000
lektors	1000
asistents	1000
vadošais pētnieks, pētnieks	500

Lekcijas, semināri, praktiskās nodarbības un laboratorijas darbi (auditoriju darbs):

amats	minimālais auditoriju darbs stundās	
	gadā	vidēji nedēļā

profesors	256	8
asociētais profesors	320	10
docents	384	12
lektors	448	14
asistents	448	14

Docētāju slodze tiek noteikta saskaņā ar “Akadēmiskā personāla darba apjoma uzskaites kārtību Daugavpils Universitātē”. Ja docētāja studiju darbs ir lielāks par 1000 stundām akadēmiskajā gadā, tad likumdošanā noteiktajā kārtībā tiek aprēķināta virsslodze tikai studiju darbam, par ko tiek slēgts uzņēmuma līgums par akadēmiskā darba veikšanu.

Docētāju sastāva veidošanā tiek ievērota akadēmisko amatu skaita un personu stabilitāte, līdzvērtīga slodžu sadale, veicināta darba devēju iesaiste studiju procesā, lai nodrošinātu profesionālo programmu kvalitatīvu īstenošanu. Tiek intensificēta docētāju ar doktora zinātnisko grādu un asociēto profesoru un profesoru piesaistīšana, lai īstenotu normatīvajiem aktiem atbilstošas, augstas kvalitātes studiju programmas.

Ienākošās un izejošās mācībspēku mobilitātes novērtējums pārskata periodā, mobilitātes dinamika, grūtības, ar kurām DU saskaras mācībspēku mobilitātē.

Izmantojot *ERASMUS+* mobilitātes iespējas, tiek veicināta akadēmiskā personāla pilnveide, studiju programmu saturs tiek papildināts ar inovatīvām metodēm, piesaistīti ārvalstu viesprofesori, sekmēta studiju virziena internacionalizācija. Pārskata periodā studiju virziena “Ekonomika” mācībspēki aktīvi izmantoja *ERASMUS+* mobilitātes iespējas. Palielinās to docētāju skaits, kas vada nodarbības un dodas pieredzes apmaiņas braucienos uz ārvalstu partneraugstskolām, tādā veidā paplašinot savu redzesloku un padziļinot savas zināšanas gan valodās, gan par pētāmo tēmu. Virziena docētāji regulāri arī turpmāk aktīvi iesaistīsies *ERASMUS+* mobilitātēs, izvēloties partnervalstis, kurās varētu gūt pieredzi programmas realizējamo kursu nodrošinājumā, gan arī bagātināties ar labo pieredzi studiju programmu administrēšanā. *ERASMUS +* projektu realizācijas gaitā virziena akadēmiskais personāls regulāri piedalās konsultatīvajās diskusijās ar dažādu valstu profesūru/kolēģiem, veic darbu bibliotēkās un sadarbojas ar nozares profilējošajām katedrām empīrisko datu iegūšanai pētnieciskajiem darbiem, kopīgo publikāciju sagatavošanai, līdzdalībai organizētajos zinātniskajos semināros un konferencēs.

Īstenojot šādas akadēmiskās aktivitātes, tiek veicināta studiju rezultātu sasniegšana, jo tajā iesaistītie mācībspēki ar iegūto starptautisko zinātnisko pieredzi dalās savās zināšanās un veicina maģistrantu un doktorantu zinātniskā potenciāla pilnveidi.

Lielākās grūtības, ar kurām DU saskaras mācībspēku mobilitātes īstenošanā, ir docētāju nodarbību pārcelšanas grūtības, doties komandējumos, lielās noslodzes dēļ, ārvalstu uzņemošo iestāžu administratīvo procesu specifika, kas dažkārt palēnina akadēmiskā personāla mobilitātes dokumentu apriti.

3.7. Studējošajiem pieejamā atbalsta, tajā skaitā atbalsta studiju procesā, karjeras un psiholoģiskā atbalsta, īpaši norādot atbalstu, kas paredzēts konkrētām studējošo grupām (piemēram, studējošajiem no ārvalstīm, nepilna laika studējošajiem, tālmācības studiju formā studējošajiem, studējošajiem ar īpašām vajadzībām u.c.) novērtējums.

Ar studiju procesa organizāciju saistītos jautājumus studējošajiem palīdz risināt fakultāšu dekanātu un profilējošo katedru darbinieki (dekāns, prodekāns, katedras vadītājs, studiju programmas direktors, lietvedības sekretāri).

Pirms katra studiju plānā paredzētā eksāmena studējošo atbalstam tiek nodrošināta konsultācija (2 stundas studiju priekšmetā), kas ir ieplānota nodarbību sarakstā. Profesionālo studiju programmu studējošajiem pirms profesionālās kvalifikācijas prakses tiek organizēta prakses ievadkonference, bet prakses laikā konsultācijas prakses vadītāji sniedz pēc pieprasījuma.

Tiem studējošajiem, kas piedalās ERASMUS+ programmā un studē ārvalstu augstskolās, tiek izstrādāts individuālais darba plāns, un tajos studijuursos, kas netiek pielīdzināti, docētāji nodrošina studējošajiem iespēju studēt attālināti, piedāvājot studiju kursa atbalsta materiālus un konsultācijas studiju kursa sasniedzamo rezultātu apguvei. Studiju procesā studējošie var izmantot atbalsta materiālus (lekciju prezentācijas, semināru materiāli, praktisko darbu uzdevumu apraksti u.tml.), kas ir ievietoti e-studiju vidē MOODLE un tiek nosūtīti uz kopīgajiem grupu e-pastiem.

Izstrādājot studiju, bakalaura, maģistra un promocijas darbu, katram studējošajam ir iespēja saņemt individuālas docētāja konsultācijas. Daugavpils Universitātē ir izstrādāti “Ekonomikas katedras studiju programmu metodiskie norādījumi studiju, bakalaura un maģistra darbu izstrādāšanai un aizstāvēšanai”²⁶.

Situācijās, kad studējošajam nav iespējams ierasties uz nodarbībām (veselības, ģimenes u.c. iemeslu dēļ – īpaši aktuāli pilna laika neklātienes studējošajiem), docētāji pēc pieprasījuma sniedz konsultācijas gan elektroniski, gan arī klātienē.

Attālināto studiju laikā studējošajiem ir iespēja elektroniski un telefoniski sazināties ar docētājiem, kā arī iegūt tehnisko un konsultatīvo palīdzību gan no studiju programmas direktora un fakultātes personāla, gan no studiju kvalitātes centra puses. Šādā veidā tiek apkopota informācija par studenta pieprasītajiem daudzveidīgajiem e-resursiem, nodrošinātas mācības Moodle, Zoom u.c.

Atbalstu ārvalstu studējošajiem galvenokārt sniedz ERASMUS+ koordinators un Starptautisko un sabiedrisko attiecību daļas galvenais speciālists sadarbības jautājumos, kā

²⁶ <https://du.lv/ieskaties-augstskola/metodiskie-noradijumi-studiju-bakalaura-un-magistra-darbu-izstradei/> [pārlūkots 15.01.2020.]

arī fakultāšu dekanātu darbinieki. Ārvalstu studējošajiem katra semestra sākumā tiek piedāvāti bezmaksas latviešu valodas kursi, pēc kuru pabeigšanas DU izsniedz akadēmisko izziņu, norādot apgūto zināšanu līmeni un iegūtos papildu kredītpunktus. Papildus konsultācijas ārvalstu studējošajiem nodrošina arī studiju programmas direktors, tādējādi nodrošinot sekmīgāku individuālā plāna īstenošanu.

Studējošie, kas studē par valsts budžeta finansējumu saskaņā ar Daugavpils Universitātes Stipendiju piešķiršanas nolikumu,²⁷ var pretendēt uz stipendijām studiju programmas apguvei un vienreizējām stipendijām.

DU studējošie var pretendēt uz pašvaldību stipendijām, pamatojoties uz augstiem sekmības rādītājiem. Pašvaldības stipendijas tiek piešķirtas, pamatojoties uz sadarbības līgumu starp DU un attiecīgo pašvaldību.

DU studējošajiem un absolventiem (DU mācībspēkiem) 1 reizi gadā ir iespēja piedalīties Elses Marijas Čermakas fonda konkursā. E. M. Čermaka studēja Daugavpils Valsts Skolotāju Institutā no 1933. līdz 1939. gadam, Otrā pasaules kara laikā emigrēja uz Dāniju un savā testamentā novēlēja izveidot šo fondu, lai finansiāli atbalstītu DU studējošos un absolventus finansējumu studijām un kvalifikācijas celšanas aktivitātēm Rietumeiropas valstīs. Plašāka informācija pieejama šeit – <https://du.lv/par-mums/par-mums/starptautiska-sadarbiba/elses-marijas-cermakas-fonds/>.

DU studējošie, kas studē par maksu, var pretendēt uz studiju maksas atlaidēm²⁸. Atlaides tiek piešķirtas tiem studējošajiem, kas pēc bakalaura diploma saņemšanas turpina studijas maģistrantūrā, kam ir izcilas un teicamas sekmes, ir uzrādīti augsti sasniegumi olimpiskajos sporta veidos, ko apliecina Treneru padomes rekomendācijas, u.c. kritērijiem.

DU darbojas Studentu padomes (SP) Sociālā atbalsta programma. Tās ietvaros sekmīgajiem DU pilna laika klātienē bakalaura un maģistra studiju programmu studentiem, kuri dzīvo DU dienesta viesnīcās un kuriem ir nepieciešams sociālais atbalsts, ir iespēja saņemt dienesta viesnīcu īres maksas atlaidi 50% apmērā. Plašāka informācija pieejama šeit – <https://du.lv/studentiem-ir-iespeja-pieteikties-sp-sociala-atbalsta-programmai-3/>.

DU studējošajiem pieejami bezmaksas sporta treniņi basketbolā, volejbolā, estētiskajā vingrošanā, galda tenisā, u.c. sporta veidos, kā arī iespēja izmantot DU baseinu. Plašāka informācija pieejama šeit – <https://du.lv/sporta-treninu-saraksts-2018-2019-m-g/>

²⁷ https://du.lv/wp-content/uploads/2016/09/DU_stipendiju_piesk_NOLIKUMS_2016.pdf
[pārlūkots 02.01.2020.]

²⁸ <https://du.lv/studijas/studiju-maksa-un-atlaides/> [pārlūkots 20.12.2019.]

Pētnieciskais un metodoloģiskais atbalsts maģistrantiem un doktorantiem tiek sniegts darbu izstrādes periodā, rīkojot seminārus un priekšizstāvēšanas, kuros studējošie kopā ar pētniecisko darbu vadītājiem analizē paveikto un uzklausā ieteikumus darba turpmākai izstrādei, iegūst arvien plašāku popularitāti, jo studenti aktīvi apmeklē arī tos seminārus, kuros tiek prezentēti citu kursa biedru pētījumi, aktīvi iesaistās to apspriešanā, sniedzot profesionālus ieteikumus. Visu studiju kursu norisē ir paredzētas studentu regulāras individuālās konsultācijas, saskaņā ar apstiprināto konsultāciju grafiku. Nepieciešamības gadījumos pasniedzēji piedāvā papildus konsultācijas studiju kursa padziļinātai apguvei. Studenti regulāri izmanto komunikācijas iespējas ar programmas vadību, lai konsultētos viņiem interesējošos jautājumos vai risinātu savas problēmas.

Studējošajiem pieejamais karjeras un psiholoģiskais atbalsts

DU darbojas Profesionālās izaugsmes centrs un Karjeras un iniciatīvu atbalsta centrs, kuros ir iespēja saņemt karjeras konsultantu, psihologu, jaunatnes lietu speciālistu un uzņēmēju konsultācijas par sev interesējošiem jautājumiem. Viens no Profesionālās izaugsmes centra darbības mērķiem ir veicināt karjeras attīstību akadēmiskajam personālam, kā arī apmācības reģiona iedzīvotājiem, īpaši pedagogiem, par aktualitātēm konkrētā nozares jomā (piem., ekonomikā, grāmatvedībā, uzņēmējdarbībā), tādējādi veicinot zināšanu pārnesi un sadarbību starp sadarbības partneriem reģionā.

Karjeras un iniciatīvu atbalsta centrs sniedz karjeras attīstības pakalpojumus, veicina brīvprātīgo darbu un atbalsta tās iniciatīvas, kas sekmē Latgales reģiona iedzīvotāju labklājību, pilnveidojot indivīdu profesionālo kapacitāti, konkurētspēju, sadarbību un līdzdalību.

Atbalsts studējošajiem ar īpašām vajadzībām un studējošajiem ar bērniem

gadā DU noslēdzās projekts „Daugavpils Universitātes studiju programmu kvalitātes uzlabošana un vides pieejamības nodrošināšana”, ko līdzfinansēja Eiropas reģionālās attīstības fonds (ERAF). Projekta ietvaros tika īstenota DU infrastruktūras modernizēšana un pielāgošana personām ar īpašām vajadzībām, tādējādi uzlabojot vides pieejamību personām ar funkcionāliem traucējumiem (kustību, redzes, dzirdes traucējumiem). Mācību auditorijas ir pieejamas cilvēkiem ratiņkrēslos – ierīkoti lifti un pacēlājs, likvidēti sliekšņi, piemērots durvju platums. Informācija pieejama vājredzīgiem un vājdzirdīgiem cilvēkiem – ierīkoti projicēšanas aparāti, skaņu pastiprinoša aparatūra; abos mācību korpusos tika izveidotas bērnistabas, kas paredzētas studējošiem jaunajiem vecākiem – mazuļa pārtīšanai un barošanai, un rotaļistaba – studējošo bērnu nodarbināšanai lekciju laikā.

gadā nominācijā Izglītība visiem DU saņēma Apeirona balvu, kas liecina par universitātes vides efektīvu pieejamību. DU ir vairāki studējošie ar īpašām vajadzībām, kas pozitīvi novērtē DU pielāgoto infrastruktūru. Studējošie mutiskās aptaujās un TV intervijās atzina, ka pēc vidējās izglītības iegūšanas (kas visbiežāk tika īstenota tālmācības vai mājapmācības formā) viņus māca bažas par iespēju iegūt augstāko izglītību, taču pēc pamatīgākas izpētes par studiju un vides pieejamības iespējām augstākās izglītības iestādēs, šie studējošie uzsāka studijas DU. Visi iepriekš minētie atbalsta pasākumi veicina

katra studējošā izaugsmi, motivējot turpināt un pabeigt studijas izvēlētajā studiju programmā.

4. ZINĀTNISKĀ PĒTNIECĪBA UN MĀKSLINIECISKĀ JAUNRADE

- 4.1. Studiju virziena zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades virzienu raksturojums un novērtējums, atbilstība Daugavpils Universitātes un studiju virziena mērķiem un zinātnes un mākslinieciskās jaunrades attīstības līmenim (atsevišķi raksturot doktora studiju programmu nozīmi, ja piemērojams).

Studiju virziena zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades virzienu raksturojums un novērtējums

Zinātniskā pētniecība studiju virziena „Ekonomika” ietvaros tiek veikta ekonomikas, vadības, finanšu un uzņēmējdarbības apakšnozarēs. Programmā iesaistītā akadēmiskā personāla pētnieciskais darbs vairumā gadījumu ir saistīts ar vadītajiem studiju kursiem un specializāciju – reģionālistiku, Latvijas ekonomikas ilgtspēju, finanšu analīzi u.c. Pētījumu virzienus un tēmas nosaka līdzšinējo pētījumu iestrādes, virziena akadēmiskā personāla pētnieciskās intereses, Latvijas un Latgales reģiona aktuālie sociālie izaicinājumi: ekonomiskā labklājība, migrācijas un globalizācijas procesi, tautsaimniecības un finanšu tirgus norises ES u.c., kā arī ārējie faktori, piemēram, Brexit, ekonomiskās sankcijas, reģionālā reforma, COVID-19 krīze u.c.

Starpdisciplinārajiem pētījumiem, kas tiek īstenoti sadarbībā ar psiholoģijas, vadības, tiesību, kā arī izglītības un dabaszinātņu nozaru akadēmisko un zinātnisko personālu, kā arī iesaistot maģistrantus, doktorantus un starptautiskos partnerus, ir augsta validitātes pakāpe, un tie sniedz ievērojamu pienesumu studiju virziena vadības procesu īstenošanā. Pētījumu rezultāti tiek publicēti zinātniskajās monogrāfijās un publikācijās, kas iekļautas starptautiski citējamās datu bāzēs.

Programma paredz ievērojamu lietišķās pētniecības uzsvaru gan studiju kursu apgūvē, gan prakses īstenošanā. Lai nostiprinātu studējošo teorētiskās zināšanas un attīstītu pētnieciskās iemaņas, studējošie tiek iesaistīti pētniecības darbā studiju darbu, bakalaura darbu, maģistra darbu un promocijas darbu izstrādes laikā, kā arī izmantojot iespēju strādāt pētniecības projektos atbilstoša finansējuma pieejamības gadījumā (piemēram, DU mācībspēku un studējošo pētniecības projektu konkursā). Studējošajiem ir iespēja prezentēt savu lietišķo pētījumu rezultātus, piedaloties DU starptautiskajā zinātniskajā konferencē, kurā tiek organizētas vairākas ekonomikas un uzņēmējdarbības jautājumiem veltītas darba grupas. Viņi var publicēt noslēguma darbu iestrādes DU izdotajos zinātniskajos žurnālos – “Reģionālais ziņojums”, “Sociālo zinātņu vēstnesis” un “DU starptautiskās zinātniskās konferences materiālu krājums”, kas ir iekļauti starptautiski citējamās datu bāzēs.

Promocijas darbu ietvaros doktoranti strādā pie aktuāliem tautsaimniecības un ekonomikas zinātnes izaicinājumiem:

- Starpreģionālā specializācija, konkurētspēja un ilgtspēja.
- Eiropas Savienības reģionu sociāli ekonomiskā viedā attīstība.
- Pārrobežu sadarbība un inovācijas.
- Uzņēmuma aktīvu pārvaldība, to novērtējums un finansiālā efektivitāte.
- Finanšu attīstība un tās ietekme uz ekonomiku.

Kopš 2006. gada oktobra pirmajā nedēļā sadarbība ar DU HSZI un SZF katedru docētājiem tiek organizēta ikgadējā zinātniski praktiskā konference „Sociālās zinātnes reģionālajai attīstībai”, kurā regulāri piedalās studiju virzienā „Ekonomika” iesaistītie cilvēkresursi. 2020.gadā šāda konference tika organizēta jau piecpadsmito reizi. Tiek izdoti konferences tēžu un rakstu krājumi. Publikācijas pirms publicēšanas konferenču rakstu krājumos tiek anonīmi recenzētas. Konferencē piedalās vairāk nekā 50 zinātnieki no dažādām pasaules valstīm. 2020.g. konference notika attālināti, pulcējot vairāk nekā simts dalībniekus no 9 valstīm (t.sk. Portugāles, Polijas, Norvēģijas, Ukrainas, Gruzijas).

Turklāt studējošajiem ir iespējas brīvprātīgi piedalīties virziena akadēmiskā personāla veiktajos pētījumos kā pētījumu dalībniekiem, tādējādi labāk iepazīstot pētniecības procesu. Virziena docētāji izmanto gan savu, gan kolēģu pētījumu rezultātus un atziņas kursu docēšanā, atsaucoties uz tiem un sasaistot tos ar citiem starptautiskiem pētījumiem un atziņām, lai ilustrētu konkrētu ekonomisku fenomenu izpausmes Latvijas tautsaimniecībā vai starptautiskā kontekstā.

Lielu pienesumu studiju virziena zinātniskās pētniecības potenciāla stiprināšanā sniedz sadarbība ar DU Humanitārā un sociālā institūta pētniekiem, īpaši ar Sociālo pētījumu centru un Ilgtspējīgas izglītības centru. Studējošajiem ir iespēja piedalīties projektos un zinātniskajos pasākumos, kurus organizē HSZI pētnieki. Lietišķās pētniecības integrēšana studiju procesā notiek ar mērķi saskaņot uzņēmēju izaicinājumus ar pētījumu tematiku, kas tiek uzskatīts par būtisku studiju virziena attīstības prioritāti.

Ievērojama studiju virzienā „Ekonomika” iesaistītā akadēmiskā personāla daļa ir Latvijas Zinātnes padomes eksperti sociālajās zinātnēs (Uzņēmējdarbība un ekonomika, Psiholoģija, Izglītības zinātnes, Tiesību zinātne).

Studiju virziena “Ekonomika” akadēmiskais personāls savus pētījumus publicē *Web of Sciences* un *SCOPUS* datu bāzēs indeksētos, starptautiski recenzējamos žurnālos un rakstu krājumos, piem., “*Economics & Sociology*”, “*Journal of Teacher Education for Sustainability*”, “*International Journal of Economics and Financial Issues*”, “*Technological and Economic Development of Economy*”, “*Economics and Sociology*”, “*Actual Problems of Economics*” u.c.

Studiju virziena zinātniskās pētniecības virzienu raksturojums un novērtējums, atbilstība Daugavpils Universitātes un studiju virziena mērķiem un zinātnes attīstības līmenim.

Pārskata periodā studiju virziena “Ekonomika” docētāji sasniedza augstvērtīgus zinātnisko rezultātus, piedaloties starptautiskās zinātniskās un lietiskās konferencēs un forumos, kā arī publicējot savus pētījumus *Web of Sciences* un *SCOPUS* datu bāzēs indeksētos, starptautiski recenzējamos žurnālos un rakstukrājumos. Saskaņā ar *DU akadēmiskā personāla zinātniskās aktivitātes vērtēšanas kārtību*, docētāju zinātniskā darbība tika veicināta, DU budžetā esošā finansējuma ietvaros saņemot atlīdzību turpmākās zinātniskās darbības veicināšanai un atbalstam. DU saskaņā ar 2019. gada “Kārtību, kādā Daugavpils Universitātes akadēmiskais personāls saņem atlīdzību par Hirša indeksu” finansiāli atbalsta DU akadēmiskā personāla zinātniskos rezultātus.

Virzienā "Ekonomika" iesaistīto docētāju Hirša indeksi SCOPUS / WoS datu bāzē

Docētājs	(www.scopus.com)	(www. publons.com)
	<i>h-index</i>	<i>h-index</i>
Aleksejeva Ludmila	3	1
Burima Maija	1	n
Čaplinska Aina	2	n
Daņiļeviča (Ohotina) Alīna	0	n
Ignatjeva Svetlana	4	n
Iliško Dzintra	7	3
Irēna Kokina	1	1
Jefimovs Nikolajs	4	n
Komarova Vera	1	n
Lavriņenko Olga	6	4
Lazdāns Dainis	2	n
Meņšikovs Vladimirs	1	n
Oļehnovičs Dmitrijs	1	n
Ostrovskā Inta	2	n
Petrova Mariana Mateeva	n	n
Piotrowska-Trybull Marzena	2	n
Ruža Aleksejs	4	n
Sannikova Aija	1	0
Hiļķevičs Sergejs	2	n
Špilova Viktorija	2	1
Trofimovs Igors	2	n
Tvaronavičiene Manuela	25	16
Velinov Emil	1	n

Pārskata periodā studiju virzienā “Ekonomika” iesaistītie docētāji:

- izstrādāja vairāk nekā 400 zinātniskās publikācijas, t.sk. 200, kas iekļautas *SCOPUS*, *Web of Sciences* un *Thomson Reuters* datu bāzēs indeksētos, starptautiski recenzējamos žurnālos un rakstu krājumos;
- piedalījās vairāk ka 500 starptautiskās zinātniskās konferencēs, kongresos un simpozijos;
- piedalījās 3 *HORIZON2020* projektu izstrādē un īstenošanā;
- vadīja un piedalījās ap 60 ESF, ERAF, COST, INTERREG, u.c. starptautisku projektu izstrādē un īstenošanā;
- vadīja un piedalījās ap 30 Latvijas mēroga (LZP, VKKF, VPP, Daugavpils pilsētas domes finansēto u.c.) projektu izstrādē un īstenošanā.

Rakstus, kas publicēti Scopus vai WoS CC indeksētajos žurnālos sadarbībā ar docētājiem un promociju darbu vadītājiem ir izstrādājuši arī virziena doktoranti: A. Smirnov, O. Rybalkin, J. Gladevičs, E. Čižo, J. Amosova, L. Sinica, O. Volkova.

DU ir izveidoti dažādi mehānismi, lai veicinātu docētāju iesaisti zinātniskajā pētniecībā. Piemēram, DU apmaksā docētāju monogrāfiju publicēšanas izmaksas; DU zinātniskajos pasākumos docētājiem ir samazināta dalības maksa, kas veicina publicēšanu DU zinātniskajos izdevumos; ik gadu DU notiek svinīgs pasākums "Gada balva zinātnē", kurā par nozīmīgu ieguldījumu dabaszinātņu un humanitāro un sociālo zinātņu grupās tiek piešķirtas gada balvas; tiem docētājiem, kas ir LZP eksperti, slodzē ir paredzētas 50 apmaksātas stundas.

4.2. Zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades sasaiste ar studiju procesu, tajā skaitā rezultātu izmantošanas studiju procesā raksturojums un novērtējums.

Akadēmiskā personāla pētnieciskā un radošā darbība ir cieši saistīta ar studiju procesu, veicinot studentos izpratni par nozares saistību ar reālās organizācijas vajadzībām. Programmas īstenošanā ir iesaistīti docētāji, kuri studiju procesu pilnveidošanā regulāri sadarbojas, tādējādi tiek panākta starpdisciplināritāte studējošo zināšanu un prasmju izkopšanā.

Studiju programmu docētāji aktīvi piedalās pētījumu rezultātu aprobācijā un izplatīšanā, uzstājoties zinātniskajās un praktiskajās konferencēs un semināros. Zinātniskajos pasākumos iegūtā informācija tiek izmantota studiju kursu un darbu vadīšanā, kā arī studiju atbalsta materiālu sagatavošanā.

Studējošie tiek iesaistīti pētniecības darbā studiju darbu, bakalaura darbu, maģistra darbu un promocijas darbu izstrādes laikā sadarbībā ar zinātniskajiem vadītājiem, kā arī izmantojot iespēju strādāt pētniecības projektos atbilstoša finansējuma pieejamības gadījumā (piemēram, DU mācībspēku un studējošo pētniecības projektu konkursā) un piedalīties starptautiskos zinātniskos pasākumos kopā ar mācībspēkiem, publicēt kopīgus zinātniskos rakstus starptautiski recenzējamos žurnālos un konferenču rakstu krājumos.

Studējošajiem ir iespējas brīvprātīgi piedalīties virziena akadēmiskā personāla un doktorantu veiktajos pētījumos kā pētījumu dalībniekiem, tādējādi labāk iepazīstot pētniecības procesu, piemēram, studējošie piedalās dažādu aptauju organizēšanā un īstenošanā, vācot nepieciešamos datus, kā arī veic iegūto rezultātu apstrādi un analīzi.

Virziena docētāji katru gadu kā eksperti strādā ikgadējā Latgales un arī Latvijas skolēnu ZPD konferencē, piedaloties skolēnu zinātniski pētniecisko darbu izstrādē, recenzēšanā, kā arī izvērtēšanā. Tādējādi tiek attīstīta dažādu pētījumu līmeņu pēctecība, tiek veicināta sadarbība ar reģiona sabiedrību/kopienu, kā arī veidota sadarbība ar potenciālajiem studējošajiem.

Virziena docētāji izmanto gan savu, gan kolēģu pētījumu rezultātus un atziņas kursu docēšanā, atsaucoties uz tiem un sasaistot tos ar citiem starptautiskiem pētījumiem, to rezultātiem un atziņām, lai ilustrētu konkrētu ekonomisku aspektu izpausmes Latvijas tautsaimniecībā. Interesanta pieredze gan studiju virziena docētājiem, gan studējošajiem bija dalība ES Interreg V-A Latvijas-Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014.-2020.gadam projektā “Mentorings jauniešu uzņēmējdarbības atbalstam” (izpildītājas I.Ostrovskā un L. Aleksejeva). Projekta gaitā studējošie aktīvi piedalījās dažādos projekta pasākumos un citās aktivitātēs, kā arī projekta rezultātā tika izstrādāts mācību līdzeklis un citi interaktīvi rīki. Tas viss ir ievietots moodle vidē un to izmanto studiju procesā (skat. <https://estudijas.du.lv/course/view.php?id=4232>).

Atziņas, kas tiek iegūtas projektu realizācijas gaitā, tiek integrētas virziena studijuursos, piem., PMSP “Viedā ekonomika un inovācijas” tādos studijuursos kā “Viedā specializācija un reģionālā attīstība”, “Inovācijas globālajā un starptautiskajā ekonomikā”, “Profesionālā ētika un korporatīvā sociālā atbildība” u.c., gan PBSP “Biznesa un finanšu procesi” tādos studijuursos kā “Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas realizēšana sabiedrībā”, “Uzņēmējdarbības ekonomika”, “Inovācijas un produktu attīstība” u.c.

Virziena studiju programmu nodrošināšanā tiek iesaistīti doktoranti, kuri bagātina studiju saturu gan ar modernām pētījuma pieejām, gan ar konkrētu pētījumu tēmu integrēšanu studiju procesā (piem., E.Čižo nodrošina studiju kursu “Uzņēmējdarbības uzsākšana un inovatīvie biznesa modeļi”, bet A.Homutiņins – “Uzņēmējdarbības mārketingi”).

Virziena mācībspēki ar savu kompetenci un pieredzi sekmīgi darbojas dažādu institūciju, uzņēmumu padomēs, kas savukārt ļauj labāk izprast dažādus ekonomiskos procesus un rada labas iespējas dalībai dažādos zinātniskos pētījumos un pieredzes apmaiņai un vairošanai.

DU studiju virziena „Ekonomika” zinātniskā pētniecība ir salāgota ar studiju procesu, kas liecina par tās atbilstību studiju virziena attīstības mērķiem un ekonomikas profesionālajā izglītībā starptautiski pieņemtajai praksei. Studējošo iesaiste starptautiskajos pasākumos tiek veicināta, uzdodot studējošajiem patstāvīgo darbu kāda studiju kursa ietvaros, kas jāveic konkrētā pasākuma laikā. Patstāvīgā darba uzdevuma veikšanai docētājs var sniegt

vērtējumu un atgiezenisko saikni, kas ir nozīmīga studējošā motivācija strādāt zinātnisko darbu.

- 4.3. Starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē raksturojums un novērtējums, norādot arī kopīgos projektus, pētījumus u.c. Norādīt studiju programmas, kuras iegūst no šīs sadarbības. Norādīt turpmākos plānus starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē attīstībai.

Starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā raksturojums un novērtējums, kopīgie projekti un pētījumi

Papildus jau minētajām aktivitātēm virziena docētāji piedalās ārvalstu augstskolu zinātniskajā darbībā: zinātnisko konferenču organizācijas komitejā un redaklējijās. Pārskata periodā notika zinātniskā sadarbība ar daudzām augstākās izglītības iestādēm vairākās ārvalstīs. Studiju virziena "Ekonomika" mācībspēki aktīvi piedalās zinātnisko izdevumu redaklējijās, padomēs utt. V.Meņšikovs, A.Daņileviča (Ohotina), V.Šipilova, M.Tvaronavičiene, Dz.Iliško, I.Ostrovskā, L.Aleksejeva, E.Jermolajeva u.c. irstarptautisko zinātnisko izdevumu redakcijas kolēģijas locekļi dažādās pasaules valstīs, piemēram, ASV izdotajā žurnālāInternational Business Information Management Association (IBIMA) un Malaizijas zinātniskajā žurnālā Research Hub, Faculty of Information Management, Universiti Teknologi MARA, ISSN 2180-0065, ka arī Serbijā Journal of Women's Entrepreneurship and Education, Akamai University, ISSN 1821-1283. Vairāki izdevumi ar mūsu mācībspēku piedalīšanos tiek izdoti Maķedonijā: European Scientific Journal, European Scientific InstituteEurasian Journal of Social Sciences, kā arī Gruzijā Globalization & Business, ISSN 2449-2396, Tbilisi; Economic Profile, Kutaisi Universityun Bulletin of Akaki Tsereteli State University ISSN 2233-3711 un citās valstīs (Lietuvā, Polijā, Bulgārijā, Čehijā, Azerbaidžānā, Ukrainā u.c.).

Studiju virzienā iesaistītie mācībspēki aktīvi piedalās simpoziju, konferenču, kongresu, semināru u.c. zinātnisku pasākumu zinātniskajās komitejās, padomēs utt. V.Šipilova bija programmas komitejas locekle vairākās starptautiskajās konferencēs Turcijā, Spānijā, Malaizijā: 5th ASM (Academia Scientific Meeting) International Congress of Social Science 2018. gada 3.-5. maijs, Antālija, Turcija; 6th ASM (Academia Scientific Meeting) International Congress of Agriculture and Environment ICAE 20182018. gada 11.-13. oktobris, Antālija, Turcija; 32 th IBIMA (International Business Information Management Association, USA) International Conference (Proceedings are indexed in Scopus, Web of Science) ISBN 978-0-9998551-1-9 2018. gada 14.-15. novembris, Sevilja, Spānija, 2019.g. 10.-11. aprīlis, 33th IBIMA (International Business Information Management Association, USA) International conference Granada, Spānija; kā arī International Forum 2019 "Crossroads of Sciences on Knowledge, Information and Data 2019" – The Asian Pacific Conference on Library & Information Education and Practice 2019.g. 4.-7. novembris, Kualalumpura, Malaizija.

Savukārt V.Komarova bija programmas komitejas locekle 13th International Scientific Forum 2018. gada 4. - 6. oktobris, Fesā, Maroka VIII, kā arī International Scientific Conference „PUBLIC MANAGEMENT 2018” 2018. gada 15.-16. novembris, Zegrze, Polijā.

Studiju virziena mācībspēki piedalās arī zinātnisko izdevumu recenzēšanas procesā, piemēram, V.Špilova recenzēja Scopus, Web of Science (Thomson Reuters) datu bāzēs indeksēto zinātnisko rakstu krājumu Double - blind review – 32th IBIMA (International Business Information Management Association) International Conference, 14-15 November, 2018, Seville, Spain. ISBN 978-0-9998551-1-9. Savukārt asoc.prof. L.Aleksejeva recenzēja zinātnisko monogrāfiju “Sociālā inovācija: izaicinājumi un risinājumi Latvijā” (red. K.Oganisjana).

Būtiska nozīme starptautiskās sadarbības attīstībā zinātniskajā pētniecībā ir dalībai starptautiskajās konferencēs, kongresos, semināros u.c. zinātniskajos pasākumos. Studiju virzienā iesaistītie mācībspēki ir aktīvi vairāku pasākumu dalībnieki. Docētāji kopumā ir piedalījušies daudzās starptautiskās ārvalstu konferencēs, piemēram, International Forum 2019 “Crossroads of Sciences on Knowledge, Information and Data 2019” – The Asian Pacific Conference on Library & Information Education and Practice 2019 (ALIEP-2019). 2019.g. 4.-7. novembris, Kualalumpura, Malaizija; The 1st Conference on Regional Risks and Risks to the Regions 2018. gada 30.-31. janvāris, Viļņa, Lietuva; The 19-th International Scientific conference “New Problems of E-economy and E-society” of the John Paul II Catholic University of Lublin, Nalenčova, Polija; 13th International Scientific Forum 2018. gada 4.-6. oktobris, Fesa, Maroka; VIII International Scientific Conference „Public Management 2018” 2018. gada 15.-16. novembris, Zegrze, Polija; Starptautiskā zinātniskā konference 5 th International Conference on Lifelong Education and Leadership for All - ICLEL 2019, Baku, Azerbaidžāna, 2019. gada 6.-12. jūlijs; Starptautiskā zinātniskā konference The 4th International Conference on Actual Economic and Social Problems in Modern Globalization 2019, Tbilisi, Gruzija, 2019. 27. jūnijs-1. jūlijs; The European Triple Helix Congress (ETHAC2019) Responsible Innovation & Entrepreneurship, Saloniki, Grieķija. 2019. gada 30. septembris-1. oktobris un daudzās citās.

Studiju virzienā iesaistītie docētāji sadarbībā ar ārvalstu partneriem organizēja Zinātniski praktisko semināru “Society involvement in regional smart growth promotion of social entrepreneurship” Šota Rustaveli Batumi Valsts universitātē, Batumi (Gruzija). 2019. gada 1. - 6. jūlijs.

Virziena docētāji aktīvi iesaistās arī aktuālo sabiedrības un ekonomikas izaicinājumu risināšanā, piedaloties projektos un sagatavojot ziņojumus un publikācijas. Aktuālās ar COVID19 pandēmiju saistītās problēmas tika apspriestas šādās konferencēs, kurās piedalījās virziena docētāji: Challenges of the Latgale region economy development in conditions of the Covid-19 pandemic. 6th International Scientific Conference “Trends Inregional Development in the EU Countries 2020” (23.10.2020) (videokonference) Varšavā (Polija)/ Jelgavā (Latvia) un “Assessment of the socio-economic changes of the

coronavirus pandemic on Latgale region". The 13th Jonas Pranas Aleksa international interdisciplinary scientific conference "Development of the State Vision: National and International Context" (18.-19.09.2020.) Šauļu Universitātē.

Virziena doktoranti promocijas darbu tēmu ietvaros aktīvi iesaistās starptautiskos projektos (piem., J.Kudiņš Interreg Latvijas – Lietuvas programmas projektā "Mentorings jauniešu uzņēmējdarbības atbalstam, BONUS LT-LV" un L.Leikuma-Rimicāne Interreg Latvijas – Lietuvas programmas projektā "Ready for Business/ReforB", kas tapa sadarbībā ar DU EK ilgdējo partneri – LLU Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultāti.

Docētāji iesaistās arī zinātniskajos konsorcijs un tīklos. V. Šipilova iesaistījies Research Network Membership of the Diversity in Organizations, Communities & Nations University of Illinois Research Park, Champaign, USA (<https://cgscholar.com/community/profiles/viktorijasipilova>) O. Lavriņenko un A. Daņileviča ir dalībnieces starptautiskajā Uzņēmēju un zinātnieku konsorciā "EcoEcon". I.Ostrovskā ir iesaistījies Eiropas universitāšu un koledžu tīkla COPERNICUS Alliance darbībā.

Sadarbība ar zinātniskajām institūcijām notiek dažādu sadarbības projektu ietvaros, kas ļauj uzkrāt pieredzi, prasmes un kompetences un pētījumu rezultātā gūtās atziņas izmantot studiju kursu pilnveidošanā. Projektu tematiskais ietvars, kurus vada vai kuros piedalās virziena akadēmiskais personāls, ir starpdisciplinārs un daudzveidīgs:

dažādi ilgspejīgas attīstības aspekti, piemēram, Participation in the NORDLUS TEN IP pogramm "Innovative an Sustainable Aesthetic Methods for Citizanship Education: Nordic and Baltic Perspectives" (ISAMCE). DENMARK, Copenhagen; Erasmus+ programmas stratēģiskās partnerības projekts Nr.2015-1-DE-02-KA202-002346 (Erasmus+ project „Methods for ESD – competencies and curricula” (MetESD)) teritoriju attīstības aspekti, piemēram, Scientific research project „Rethinking Territory Development in Global Comparative Researches (Rethink Development)” (scholarship of the Marie Curie FP7-PEOPLE-2011-COFUND program - NEWFELPRO (The new International Fellowship Mobility Programme for Experienced Researchers in Croatia), Grant Agreement 10) un 2014-2016 – ISCH COST Action IS1104 "The EU in the New Complex Geography of Economic Systems: Models, Tools and Policy Evaluation" STSM at the University of Akureyri Research Centre (UARC), Akureyri, Iceland (grant of the ISCH COST Action IS1104)

Starptautiskā sadarbība notikusi arī Mūžizglītības Erasmus+ programmas K2 Stratēģiskās partnerības EUROKEY projekta Nr. 2017-1-TR01-KA202-046115 ietvaros.

Sadarbība pētniecības projektos un programmās veicina pieredzes apguvi un izpratni par izglītības, zinātnes un ekonomiskajiem procesiem dažādās valstīs, kas savukārt veicina docētāju kompetences paaugstināšanos, ļaujot iegūto pieredzi un zināšanas izmantot studiju procesā. Savukārt pētījumos iesaistītajām institūcijām un uzņēmējiem ir praktiski ieviešami un zinātniski pamatoti priekšlikumi un izstrādes to darbības tālākai attīstībai.

Turpmākie plāni starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā attīstībai

Raksturojot turpmākos starptautiskās sadarbības plānus zinātniskajā pētniecībā tuvākajā nākotnes perspektīvā, var minēt sadarbību ar Kauņas Tehnoloģisko universitāti (Lietuvā), Hadersfildas Universitāti (Apvienotā Karaliste) un The Faculty of Management and Command of the War Studies University (Polija), kuras ietvaros tiek plānots veikt kopīgus pētījumus par uzņēmējdarbības vidi, investīciju klimatu, reģionālās attīstības dažādiem aspektiem, sociālās uzņēmējdarbības attīstības tendencēm, dažādiem digitalizācijas rīkiem ekonomikā utt. Zinātniskā sadarbība ar ārvalstu pētnieciskajiem centriem, universitātēm un institūtiem būtiski stiprina studiju virziena “Ekonomika” ietvaros veicamo pētījumu kvalitāti, starptautisko atpazīstamību un pozitīvi ietekmē publikāciju citējamības indeksu. Iesaistīšanās starptautisku pētījumu realizēšanā veicinās DU un ārvalstu institūciju studējošo un mācībspēku zinātnisko tīklojumu izveidi ekonomikas jomā.

Raksturojot turpmākos starptautiskās sadarbības plānus jāuzsver, ka arī turpmāk studiju programmu ietvaros tiks turpināta sadarbība ar ilggadējiem partneriem no Apvienotās Karalistes, Čehijas, Bulgārijas, Polijas, Igaunijas, Lietuvas.

Galvenā uzmanība tiks veltīta zinātnisko rakstu publicēšanai SCOPUS un Web of Science datu bāzēs iekļautajos izdevumos, jo tieši šīs publikācijas dod iespēju iegūt lielāku finansējumu turpmākajai pētniecībai un sekmē studiju virziena attīstību. Studiju virzienā tiks veikti nozarei aktuāli starpdisciplināri pētījumi, t.sk. stiprinot sadarbību starptautiskā Uzņēmēju un zinātnieku konsorciā “EcoEcon” ietvaros. Plānots organizēt kopīgu doktorantu skolu kopā ar partneraugstskolām.

Studējošo pētnieciskā darba pilnveidei plānots plašāk iesaistīt studējošos starptautisko pētījumu veikšanai, t.sk. sadarbībā ar ārvalstu studentiem, strādājot starptautiskās projektu grupās, kas dos iespēju gūt starptautisku pieredzi gan profesionālajā, gan starpkultūru saskarsmes jomā.

- 4.4. Norādīt, kā tiek veicināta mācībspēku iesaiste zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē. Akadēmiskā personāla zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades studiju virzienam atbilstošajā nozarē raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un kvantitatīvo datu apkopojumu par studiju virzienam atbilstošām zinātniskās pētniecības un/ vai mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm pārskata periodā – akadēmiskā personāla publikācijām, dalību konferencēs, mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm, dalību projektos u.c., sakārtojot pēc nozīmīguma.

Katra kalendārā gada noslēgumā studiju virziena “Ekonomika” docētāji Zinātņu daļā iesniedz atskaiti par sasniegumiem zinātniskajā un jaunrades darbā, darbu projektos, piedalīšanos zinātniskajos semināros un konferencēs, publikācijām saskaņā ar Daugavpils Universitātes akadēmiskā personāla zinātniskās aktivitātes vērtēšanas kārtību. DU docētāji

Zinātņu daļā iesniedz atskaiti par sasniegumiem zinātniskajā un jaunrades darbā, darbu projektos, piedalīšanos zinātniskajos semināros un konferencēs, publikācijām saskaņā ar Daugavpils Universitātes akadēmiskā personāla zinātniskās aktivitātes vērtēšanas kārtību. Docētāji saņem atmaksu par izdevumiem, kas saistīti ar publikācijas sagatavošanu (zinātnisko tekstu rediģēšanu angļu valodā (proofreading) un publicēšanas maksu), kā arī atlīdzību par citējamību raksturojošo Hirša indeksu SCOPUS un / vai Web of Science datu bāzēs. Finansējumu piešķir DU pētniecības projektu konkursa rezultātā aktuāliem un kvalitatīvi izstrādātiem projektiem tiek piešķirts finansējums DU akadēmiskā, zinātniskā personāla un doktorantu pētnieciskās izaugsmes veicināšanai. Kārtības skat. pielikumā.

- 4.5. Norādīt, kā tiek veicināta studējošo iesaiste zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē. Novērtēt un raksturot katra studiju programmas līmeņa, kurš tiek īstenots studiju virzienā, studējošo iesaisti zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē, sniedzot piemērus studējošajiem piedāvātajām un izmantotajām iespējām.

Lai veicinātu virziena studējošo integrāciju un apriti starptautiskā līmenī, kas ir būtisks priekšnosacījums profesionālo kompetenču un prasmju pilnveidošanā, tiek veicināta studējošo dalība apmaiņas programmās, sniegta iespēja pieteikties un kopā ar DU mācībspēkiem līdzdarboties starptautiskos un vietējos projektos un piedalīties starptautiskajās konferencēs, publicēt kopīgus zinātniskos rakstus starptautiski recenzējamās žurnālos un konferenču rakstu krājumos:

Publicēti kopīgie raksti vairākos zinātniskos izdevumos, piemēram, BSP "Ekonomika" absolvente B.Kusiņa sadarbībā ar docētājiem I. Ostrovsku, B. Rivžu un L. Aleksejevu izstrādāja rakstu Comparative Analysis of Smart Development of Territories: the Example of Daugavpils and Ilukste Municipality. Proceedings of the 2020 International Conference "Economic Science for Rural Development" No 54 Jelgava, LLU ESAF, 12-15 May 2020, pp. 181-189 DOI: 10.22616/ESRD.2020.54.022 181 ISSN 2255-9930 on line ISBN 978-9984-48-345-0 (E-book)
http://www.esaf.llu.lv/sites/esaf/files/files/lapas/Krajums_Nr_54_07.07.2020.pdf WEB OF SCIENCE

DSP "Ekonomika" studējošie L. Leikuma-Rimicāne un J. Kudiņš kopā ar docētājiem I. Ostrovsku, L. Aleksejevu un D. Oļehnoviču izstrādāja un publicēja 2 zinātniskos rakstus: Ostrovska I., Aleksejeva L., Oļehnovičs D., Leikuma-Rimicāne L., Kudiņš J. (2019), Society's Involvement In Social Entrepreneurship To Promote Smart Regional Growth, Globalization And Business, N7, pp. 63-69. <http://www.eugb.ge/content.php> ERIH PLUS

Ostrovska I., Aleksejeva L., Oļehnovičs D., Leikuma-Rimicāne L., Kudiņš J. Social Entrepreneurship as a Tool for Civic Engagement in the Context of Smart Regional Development. 5 th International Conference "Lifelong Education and Leadership for all Conference" proceeding book topic: Economical Sides of Lifelong Education and Sustainability 9-11 July, 2019 Baku, Azerbaijan ISBN: 978-605-66495-7-8 SCOPUS un WoS https://faf348ef-5904-4b29-9cf9-98b675786628.filesusr.com/ugd/d546b1_53532ffa476d422c899098cb744d725c.pdf

MSP “Ekonomika” studente L. Karčevska sadarbībā ar L. Aleksejevu un I. Ostrovsku publicēja rakstu Leader Programme – for Business Promotion in Rural Areas of Latvia: the Case Study of Latgale Region. Regional Review. Research papers. Jermolajeva E. (edit.) No. 11 (2015). Daugavpils: Daugavpils Universitātes Akadēmiskais apgāds “Saule” (EBSCO Academic Search Complete international database and ProQuest database, World Interdisciplinary Network for Institutional Research (WINIR))

BSP “Ekonomika” Karčevska L. kopā ar docētājiem uzstājās ar ziņojumiem konferencēs Latvijā un Lietuvā:

Aleksejeva L., Ostrovskā I. ziņojums „Lauku atbalsta dienesta LEADER programma uzņēmējdarbības veicināšanai Latgalē”. 10. starptautiskā zinātniskā konference „Sociālās zinātnes reģionālajai attīstībai 2015”, Daugavpils Universitātē, 2015. gada 16. - 17. oktobrī

Karčevska L., Aleksejeva L. un Ostrovskā I. ziņojums “LEADER – Business Promotion Program in Rural Areas in Latvia: Case Study of Latgale Region”. 3. starptautiskā zinātniski praktiskā konference Trends in Science and Higher Education Studies under Conditions of Globalization, Paņevežā (Lietuva). 2015. gada 22. - 23. oktobrī.

Virzienā iesaistītie docētāji aktīvi piedalās DU iekšējo projektu konkursā, kurā iegūst finansiālo atbalstu savu pētniecisko aktivitāšu veikšanai. Šajos projektos ir iesaistīti arī Studiju virzienā “Ekonomika” studējošie. Atbalstu ir guvuši šādi projekti: Ostrovskā I. “Sabiedrības iesaiste sociālajā uzņēmējdarbībā Latgales reģiona viedās izaugsmes veicināšanai”; Lavriņenko O. Zaļā ekonomika: koncepcijas izstrāde un novērtējuma metodikas aprobācija uz ES datiem; Ohotina, A. Starpdisciplinārā konsorcijs izveidošana investīciju klimata monitoringa nodrošināšanai; Aleksejeva L. Viedā teritoriju attīstība: inovatīvu risinājumu izpēte Latgales reģionā; Čaplinskā, A. Banku zinības uzņēmējiem (mācību līdzeklis). Visos šajos projektos tika iesaistīti MSP “Ekonomika” un DSP “Ekonomika” studējošie. Piemēram, DSP “Ekonomika” studējošie A. Homutiņš un Z. Vītola DU iekšējā grantu ietvaros sadarbībā ar docētājiem piedalījās konferencēs Latvijā un Polijā: Homutiņš, A., Aleksejeva, L. ziņojums „Scenarios of Socio-economic Change: Case Study of Districts in Latgale Region (Latvia)”. 15. starptautiskā zinātniskā konference „Sociālās zinātnes reģionālajai attīstībai 2020”, Daugavpils Universitātē, 2020. gada 9. - 10. oktobrī.

Vītola, Z., Aleksejeva, L., Ostrovskā, I. ziņojums „The European Union's multi-annual budget performance analysis under program “Security and citizenship” in the Baltic States”. 9. starptautiskā zinātniskā konference “Public Management 2020” „The contemporary problems of management, defence and security”, Varšavā, 2020. gada 19. novembrī.

Virziena absolventi un doktoranti iesaistās arī studiju kursu nodrošināšanā kā nozares profesionāļi – viesdocētāji, kā arī aktīvi piedalās reģiona jauniešu izglītošanā DU SZF EK organizētajā Jauno uzņēmēju skolā.

Daugavpils Universitātes ikgadējās starptautiski zinātniskās konferences ietvaros regulāri tiek organizēta studējošo darba grupa, kuras ietvaros maģistrantiem un doktorantiem ir iespēja aprobēt savu pētījumu starprezultātus.

Studējošie ar docētāju iniciatīvu regulāri piedalās ekonomikas un finanšu popularizēšanas aktivitātēs, piem., Biznesa forumi, Latvijas bankas konferences, LRTK semināri un pasākumi u.c.

46. Daugavpils Universitāte darbībā, galvenokārt novērtējamā studiju virzienā, piemēroto inovāciju formu (piemēram, produktu inovācijas, procesa inovācijas, mārketinga inovācijas, organizatoriskās inovācijas) īss raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un novērtējot to ietekmi uz studiju procesu.

Arvien straujāk viedās specializācijas ienāk sociālajās zinātnēs. Liela daļa nākotnē pieprasītu profesiju biznesa un ekonomikas jomā paredz finanšu analīzes, ekonomikas attīstības, biznesa (produktu attīstības), kā arī IT (datu analīzes) un citu prasmju apvienojumu.²⁹ Arvien jaunu izaicinājumu rašanās darba tirgū (taupīga ražošana un ražošana precīzi laikā, tiešsaistes platformu ekonomiskās aktivitātes), tīkla uzņēmumu ietekmes pieaugums, dalītas ekonomiskās darbības) aktualizē vairāku prasmju (pat profesionālo jomu) kombināciju.^{30, 31}

Latvijas un starptautiskajos pētījumos³² un plānošanas dokumentos³³ sekmīgai konkurētspējai darba tirgū izteiktās prasības pēc finanšu analīzes, ekonomikas attīstības, biznesa (produktu attīstības), kā arī IT (datu analīzes) un citu prasmju sinerģijas un jauno profesijas standartu ("Finansists", "Uzņēmuma vadītājs") ieviešana noteica nepieciešamību modernizēt studiju virzienu "Ekonomika" (visu līmeņu studiju programmu satura izmaiņas). Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomē

²⁹ Jobs of Tomorrow Mapping Opportunity in the New Economy. World Economic Forum, 2020 http://www3.weforum.org/docs/WEF_Jobs_of_Tomorrow_2020.pdf

³⁰ OECD Employment Outlook 2019. OECD, 2019. <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/9ee00155-en.pdf?expires=1588342349&id=id&accname=guest&checksum=3570100D5466B3848CAE609AA9483827>

³¹ LinkedIn's Economic Graph research <https://economicgraph.linkedin.com/>

³² Jobs of Tomorrow Mapping Opportunity in the New Economy. World Economic Forum, 2020 http://www3.weforum.org/docs/WEF_Jobs_of_Tomorrow_2020.pdf

³³ Europe 2020. A European strategy for smart, sustainable and inclusive growth. <https://ec.europa.eu/eu2020/pdf/COMPLET%20EN%20BARROSO%20%20%20007%20-%20Europe%202020%20-%20EN%20versio>

2019. gada 18. septembra apstiprinātais uzņēmuma vadītāja profesijas standarts³⁴ un 16. oktobrī apstiprinātais finansista profesijas standarts³⁵ atbilst sestajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim un ietver jaunas zināšanas, prasmes un kompetences, kas nepieciešamas uzņēmējdarbības procesu pārvaldībai.

Tādējādi, vadoties pēc esošās informācijas un pateicoties DU atvērtībai inovācijām studiju virzienu “Ekonomika”, tika nolemts reorganizēt gan bakalaura, gan maģistra līmeņa programmas, izstrādājot jaunu profesionālo bakalaura studiju programmu “Biznesa un finanšu procesi” ar divām apakšprogrammām – “Finansists” un “Uzņēmuma vadītājs” un profesionālo maģistra studiju programmu „Viedā ekonomika un inovācijas” ar divām apakšprogrammām „Finanšu analītiķis” un „Ekonomists”.

Tādējādi PBSP studiju programmas “Biznesa un finanšu procesi” aktualitāte balstās uz prasmi salāgot programmas saturu ar jaunajiem profesiju standartiem, tuvināt darba tirgus prasībām. PMSP „Viedā ekonomika un inovācijas” paredz sagatavot cilvēkresursus atbilstoši moderno reģionālās attīstības paradigmu uzstādījumiem. Studiju programmas atziņas un pieejas lielā mērā sasaucas ar starptautiskajās datu bāzēs citējamajām zinātniskajām publikācijām par nepieciešamajām zināšanām un prasmēm mūsdienu biznesā. Studiju programmas ietvaros tiks veicināta viedo zināšanu pārnese, nodrošinot pilnvērtīgāku vietējo resursu izmantošanu Latgales reģionā un Daugavpils novadā: pašvaldību iestādēs, pārvaldes institūcijās un privātajā sektorā.

Profesionālās bakalaura studiju programmas “Biznesa un finanšu procesi” un profesionālā maģistra studiju programmas „Viedā ekonomika un inovācijas” izstrādē tika ņemti vērā arī darba devēju pārstāvju ieteikumi, kas saglabāja iespēju ne tikai konkurentspējīgu speciālistu sagatavošanu, bet arī pievērsa uzmanību pašreizējam Latvijas un valsts austrumu reģiona ekonomiskajam stāvoklim un darba tirgus vajadzībām. Programmas studiju procesa nodrošināšanai tiek piesaistīti praktiķi ar praktiskā darba pieredzi gan finanšu, gan uzņēmējdarbības jomā, kas rada augsni studējošajiem studiju procesā apgūstamās zināšanas, prasmes un kompetences saistīt ar sabiedrībā aktuālo problēmu praktisko risināšanu.

Mārketinga inovācijas

DU Ekonomikas virziena profesijas tiek popularizētas:

- Austrumlatvijas vispārizglītojošās iestādēs karjeras nedēļās, klases stundu laikā. Informējot par universitātes izglītības pakalpojumu kvalitāti, tiek akcentēti

³⁴ Profesiju standarti no 2017.gada https://visc.gov.lv/profizglitiba/stand_registrs_2017.shtml [pārlūkots 04.11.2019.]

³⁵ 8.2.1. SAM projekts “Studiju programmu fragmentācijas samazināšana un resursu koplietošanas stiprināšana Daugavpils Universitātē” <https://du.lv/uzsaks-8-2-1-sam-projekts-studiju-programmu-fragmentācijas-samazināšana-un-resursu-koplietošanas-stiprināšana-daugavpils-universitāte/> [pārlūkots 24.10.2019.]

absolventu panākumi profesionālajā karjerā darba tirgū, akadēmiskā personāla augstā kvalifikācija.

- Ikgadējā Jauno uzņēmēju skolā, kurā ar vecāko klašu skolēniem tiekas, diskutē, dalās savās zināšanās “Ekonomikas” virziena un ekonomikas nozares profesionāli docētāji.
- Ikgadējā “Zinātnieku nakts”, “Zinātnes festivāla” pasākumu ietvaros, interaktīvi pasniedzot ekonomikas kā zinātnes viedās iespējas.
- Atvērto durvju dienās, kuru ietvaros sadarbība ar virziena studējošajiem tiek organizēti interaktīvi pasākumi un demonstrējumi, kas raksturo ekonomikas profesionāļu darba saturu.

5. SADARBĪBA UN INTERNACIONALIZĀCIJA

5.1. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām Latvijas un ārvalstu institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju organizācijām, pašvaldībām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie sadarbības partneri un kā sadarbība tiek organizēta, raksturojot sadarbību ar darba devējiem, papildus norādīt mehānismu darba devēju piesaistei.

Sadarbība ar Latvijas institūcijām

Pārskata periodā studiju virziena "Ekonomika" ietvaros tiek īstenota regulāra zinātniskā un akadēmiskā sadarbība ar partneriem koncorcija ietvaros, piem., Latvijas Lauksaimniecības Universitāti un Liepājas Universitāti kopīgu zinātnisku pētījumu veikšanā, dalība promocijas un profesoru padomēs, zinātnisku pasākumu organizēšanā, recenzējot promocijas darbus u.c. Sadarbībā ar koncorcija partneriem 2019.g.-2020.g. notika Valsts pētījumu programmas projekta Nr.VPP-IZM-2018/1-0005 "Latvijas valsts un sabiedrības izaicinājumi un risinājumi starptautiskā kontekstā "(*INTERFRAME-LV*) īstenošana, bet 2020.gada tika uzsākts darbs pie Valsts pētījumu programmas "Ekonomiskais, politiskais un juridiskais ietvars Latvijas tautsaimniecības potenciāla saglabāšanai un konkurētspējas pieauguma veicināšanai pēc pandēmijas izraisītas krīzes (reCOVery-LV)" projektā "Tautsaimniecības kā ekonomiskas sistēmas produktivitātes un konkurētspējas kāpināšanas iespējas Covid- 19 pandēmijas ietekmes apstākļos" īstenošanas. Studiju virziena "Ekonomika" mācībspēki un studējošie piedalās koncorcija partneraugstskolu organizētajās zinātniskajās konferencēs un citos pasākumos. Ir izstrādātas un publicētas kopīgas publikācijas ar šo augstskolu docētājiem un studējošajiem, piemēram, BSP "Ekonomika" absolvente B.Kusiņa sadarbībā ar docētājiem I. Ostrovsku, B. Rivžu un L. Aleksejevu izstrādāja rakstu "Comparative Analysis of Smart Development of Territories: the Example of Daugavpils and Ilukste Municipality", kurš ir publicēts Proceedings of the 2020 International Conference "Economic Science for Rural Development" No 54 Jelgava, LLU ESAF, 12-15 May 2020, pp. 181-189 DOI: 10.22616/ESRD.2020.54.022 181 ISSN 2255-9930 on line ISBN 978-9984-48-345-0 (E-book) http://www.esaf.llu.lv/sites/esaf/files/files/lapas/Krajums_Nr_54_07.07.2020.pdf Web of Science. 2020.g. tika izstrādāti un prezentēti vairāki ziņojumi starptautiskās zinātniskās konfencēs Polijā, Jelgavā un Daugavpilī.

Notiek aktīva sadarbība ar Latvijas Universitāti (dalība promocijas un profesoru padomēs), Rīgas Stradiņa Universitāti (dalība promocijas padomēs), Augstskolu RISEBA (kopīgu zinātnisko pētījumu veikšana). Nodrošinot studiju pēctecību, virziena ietvaros notiek sadarbība arī ar koledžām (piem., Jēkabpils Agrobiznesa koledžas *Ekonomikas katedru*), ar mērķi savstarpēji salāgot dažādu līmeņu izglītību. Jēkabpils Agrobiznesa koledžas *Ekonomikas katedras* vadītāja *Ingrīda Veipa* tika iesaistīta PBSP "*Biznesa un finanšu procesi*" izstrādē. Notiek sadarbība un pieredzes apmaiņa arī ar *Paņevežas koledžas (Lietuva) kolēģiem*.

Sadarbībā ar Latvijas Banku „Ekonomikas” virziena studentiem un docētājiem ir iespēja ik gadu piedalīties bankas ekspertu vadītajās lekcijās-diskusijās par tautsaimniecības un finanšu sektora aktualitātēm, vienojoties klātienē apmeklēt Latvijas Bankas „Naudas skolu”. 2020.g. rudenī notika četru lekciju cikls, t.sk. nodrošinot to norisi attālināti.

Kopīgi pasākumi virziena “Ekonomika” studējošajiem, docētājiem un reģiona ekonomikas skolotājiem, skolēniem tiek rīkoti sadarbībā ar ilggadējiem partneriem no organizācijas Junior Achievement Latvia (piem., Jauno uzņēmēju dienas, pasākumi Zinātnes festivāla ietvaros).

Īstenojot Valsts pētījuma programmas projektus, virziena docētāji aktīvi sadarbojas ar LZA pārstāvjiem. Veiksmīga sadarbība ir izveidojusies ar vadošajām Latvijas komercbankām, kas pārstāvētas reģionā: Swedbank, SEB, Citadele, Luminor (studentiem ir iespēja saņemt konsultācijas, materiālus, rakstot bakalaura, maģistra darbus). Visās minētajās komercbankās strādā arī DU studiju virziena “Ekonomika” absolventi. Teicamas sadarbības piemērs, studentiem atsevišķās banku darbības tēmās iesaistot Swedbankas darbiniekus, tiek organizētas praktiska satura nodarbības bankas vidē. Studentiem ir iespēja praktiski darboties un izjust gaisotni, topošā biznesa pulsu Daugavpils biznesa inkubatorā. Pārskata perioda pieaug arī vieslektoru – nozares profesionāļu skaits, kas piedalās studiju programmas īstenošanā

Sadarbība ar ārvalstu institūcijām

Studiju virziena „Ekonomika” starptautiskā sadarbība tiek realizēta ar virkni ārzemju augstskolu un pētniecības iestāžu. Aktīvākās sadarbības piemēri:

- Norvēģijas Pilsētas un reģionu pētījumu institūts (NIBR) (Norvēģijā)
- STSM at the University of Akureyri Research Centre (UARC) (Islande)
- Pāvesta Jāņa Pāvila II Ļubļinas Katoļu Universitāte Polijā (pētniecība ekonomikas un socioloģijas jomā) (Polija);
- Toruņas Universitāte, Ekonomikas un vadības fakultāte (Polija);
- Varmijas un Mazuru Universitāte Oļštinā (Polija);
- Beira Interior universitāte (Portugāle)
- Kazimiera Simonaviča Universitāte (Lietuvā)
- Svētā Kirila un Svētā Metodija Veliko Tirnavas Universitāte (Bulgaria)
- Hadersfildas Universitāte (Apvienotā Karaliste)
- Kauņas Tehnoloģiskā universitāte (Lietuva);
- Krievijas Zinātņu akadēmija (Krievija)
- Rijekas Universitāte (Horvātija)
- Paņevezes Lietišķo zinātņu Universitāte (Lietuva);
- Vitebskas Valsts tehnoloģiskā Universitāte (Baltkrievija);
- Baltkrievijas Valsts ekonomikas universitāte, Minska (Baltkrievija);
- Baltkrievijas Republikas Ekonomikas ministrijas ZPEI (Baltkrievija).

Regulāra sadarbība ar partneru augstskolām ārvalstīs notiek visās studiju virzienā studiju programmās, un tā ir orientēta uz studējošo un docētāju apmaiņu, kopējo projektu un zinātnes komunikācijas pasākumu organizēšanu.

Studiju virziena “Ekonomika” ietvaros tiek īstenota pētnieciskā sadarbība ar Kazimiera Simonaviča Universitāti (Viļņa), 2020.gada laikā iesniedzot 2 starptautisko pētniecisko projektu pieteikumus Baltijas pētniecības programmas konkursam (“Baltijas tūrisma industrijas transformācija un inovāciju virzītā viedā pieeja ilgtspējībai mainīgajā tirgū” un “Baltic Fashion industry transformation”), kā arī ar Kauņas tehnoloģiju universitātes Ekonomikas un uzņēmējdarbības fakultāti, atskaides periodā īstenojot projektu BONUS LT-LV, kura ietvaros tika popularizēta uzņēmējdarbība, studiju vide DU un partneraugstskolās, tika veicināta akadēmiskā un biznesa sektora sadarbība, kā arī abu valstu jaunieši tika iesaistīti akadēmiskās vides norisēs. Studiju virzienam ir ilglaicīga sadarbība ar Svētā Kirila un Svētā Metodija Veliko Tarnovas universitātes profesoriem Mariannu Petrovu un Todoru Golunovu, kas pārskata periodā vadīja nodarbības BSP „Ekonomika” studējošajiem.

Katru gadu, sadabojoties ar kolēģiem no Lietuvas, Polijas, Turcijas, Paņevežā (Lietuva), tiek organizēta kopīga starptautiskā conference “*Science and Education in Globalization* (SCEDU’20...)”, kurā ziņojumus darba grupās un plenārsēdēs regulāri prezentē virziena docētāji, doktoranti un maģistranti.

Jaunu impulsu un plašāku, pārrobežu skatījumu uz lietām sniedz iespēja studējošajiem noklausīties ārvalstu docētāju lekcijas, pašmāju docētājiem tā ir iespēja apmainīties ar pieredzi, pārspriest aktualitātes, radošāk paskatīties uz mācību procesiem, vienoties par turpmākas sadarbības formām. Virziena studiju programmas regulāri notiek ārvalstu docētāju vieslekcijas. ESF projekta Nr. Nr.8.2.2.0/18/A/022 “*Daugavpils Universitātes stratēģiskās specializācijas jomu akadēmiskā personāla profesionālās kompetences stiprināšana*”³⁶ ietvaros, sākot ar 2019.gadu, studiju virziena “Ekonomika” realizācijā tiek iesaistīti vairaki ārvalstu profesori, piem., Dr.oec. Marzena Piotrowska-Trybull (Polija), Dr.oec. Halina Shmarlouskaya (Baltkrievija), Marianu Petrovu (Bulgārija), kā arī studējošajiem regulāri tiek organizētas ERASMUS+ ārvalstu mācībspēku vieslekcijas piem., assist.prof. Muhsin Fuat Bayik(Turcija), N.Rakhmanberdieva un M.Chalisheva (Tadžikistāna), Dr.oec. G.Dudzevičute, Dr.oec. D.Prokopiene (Lietuva). Ilgadēja sadarbība vieslekciju nodrošināšanā ir ar Toruņas Universitātes Ekonomikas un vadības fakultātes profesoru Woicē Kosiedowski un Urbānās un reģionālās plānošanas ekspertu no Vācijas Dipl.ing., M. Ellgeru. Četru studiju gadu garumā “Ekonomikas” virziena studējošajiem bija iespēja reģionālās attīstības mūsdienu teorijas un praksi studēt sadarbībā ar Toruņas Universitātes Ekonomikas un vadības fakultātes profesoru Woicē Kosiedowski. Bez tam profesoram izveidojās cieša sadarbība ar Daugavpils Universitātes docētājiem zinātnes jomā, organizējot un referējot starptautiskajās zinātniskajās

³⁶ Nr.8.2.2.0/18/A/022 “Daugavpils Universitātes stratēģiskās specializācijas jomu akadēmiskā personāla profesionālās kompetences stiprināšana” <https://du.lv/projekti/projekti/es-fondu-projekti/esf-lidzfinansetie-projekti/daugavpils-universitates-strategiskas-specializācijas-jomu-akademiska-personala-profesionalas-kompetences-stiprināsana/> [pārlūkots 5.08.2019.]

konferencēs (Daugavpilī, Torņā), zinātnisko rakstu, projektu izstrādē un promocijas darbu vadīšanā, apspriešanā, recenzēšanā.

Savukārt daudziem Daugavpils Universitātes „Ekonomikas” virziena docētājiem, galvenokārt pateicoties Erasmus programmai, bija iespēja vadīt lekcijas, stažēties, pilnveidot kvalifikāciju ārzemju augstskolās, pētniecības iestādēs, tādējādi gūstot jaunu pieredzi, prasmes, iemaņas ārvalstīs un iespēju jauniegūtās atziņas ieviest ikdienas darbā, veicinot “Ekonomikas” virziena studiju procesa pilnveidošanu, attīstīt zinātnisko sadarbību ar ārzemju kolēģiem.

Studiju virziena “Ekonomika” docētāji sadarbojas ar starptautiskām nozares institūcijām, piemēram, A. Danileviča (Ohotina) darbojas kā Polijas zinātnes fonda eksperte (Expert of the Foundation for Polish Science under Measure 4.4 of the Smart Growth Operational Programme 2014-2020) un akadēmiskās apmaiņas Polijas Nacionālās aģentūras eksperte (Polish National Agency for Academic Exchange, NAWA).

Sadarbība ar darba devējiem un pašvaldībām

Saikne ar darba devējiem studiju virziena „Ekonomika” mērķu un uzdevumu sasniegšanā tiek realizēta, studiju programmas docētājiem iesaistoties projektos, kas saistīti ar dažādu sociāli-ekonomiskā rakstura jautājumu risināšanu, uzņēmējdarbības attīstību, kā arī ar ekonomikas reģionālajām īpatnībām. Sadarbība ar darba devējiem un profesionālajām organizācijām tiek organizēta un attīstīta vairākos līmeņos:

- vieslekcijas;
- studiju ekskursijas;
- dalība studiju procesa rezultātu izvērtēšanā un virziena padomē;
- dalību studiju programmu izstrādē un pilnveidē;
- stažēšanās piedāvājumi;
- sadarbības projektu īstenošana.

Sadarbības formas ar darba devējiem ietver sadarbību projektu ietvaros, sadarbojoties ar darba devējiem studiju programmu (profesionālā bakalaura studiju programma „Biznesa un finanšu procesi”, maģistra studiju programma “Viedā ekonomika un inovācijas”) izstrādē. Darba devēji tiek iesaistīti studiju programmas satura izvērtēšanā un ieteikumu izstrādāšanā studiju kursu uzlabošanai. Piemēram, projekta „Studiju programmu fragmentācijas samazināšana un resursu koplietošanas stiprināšana Daugavpils Universitātē. 8.2.2.0/18/A/019. 2019.-2021” ietvaros kā jaunveidojamās studiju “Biznesa un finanšu procesi” programmas koordinatore darbojās Preiļu novada Attīstības departamenta vadītāja E. Jermalajeva, bet SIA ROLS valdes priekšsēdētājs A. Homutiņins un Rēzeknes brīvās ekonomiskās zonas pārvaldniece S. Ežmale iepriekšminētajā projektā darbojās kā eksperti.

Ar darba devējiem tiek izdiskutēti un izvērtēti studiju programmu satura un kvalitātes jautājumi, kas saistīti ar absolventiem izvirzāmajām darba devēju prasībām un profesionālās izaugmes veicināšanu atbilstoši reālajai praksei. Lai pilnveidotu studiju programmas saturu un organizāciju, regulāri tiek veikta darba devēju aptauja. Darba devēji un nozares profesionāļi tiek pieaicināti praktiska satura studiju kursu vadīšanai (T. Bikovskis, A. Franckeviča, E. Račko, E. Čižo u.c.). Ir izveidojusies ilglaicīga sadarbība ar Daugavpils pilsētas domi, Daugavpils, Krāslavas, Dagdas, Ilūkstes, Preiļu novada domi un citām

Latgales reģiona pašvaldībām, VAS Daugavpils psihoneiroloģisko slimnīcu, VAS “Valsts Nekustamie Īpašumi”, Latgales plānošanas reģionu. Veiksmīga ir sadarbība ar Latgales uzņēmumiem Axon Camble, SIA Aura, SIA Belmast, , SIA Latinsoft, Lokomotīvu remonta rūpnīcu, SIA „RemPro”, SIA „Protams”, SIA Veritas R, Ziegler mašīnbūve. Sadarbības ietvaros “Ekonomikas” virziena studējošajiem tiek nodrošināta iespēja apmeklēt uzņēmumus, iepazīties ar reālo darba procesu, saņemt atbildes uz praksē balstītiem, praktiskas dabas jautājumiem, iepazīties ar potenciālajiem mācību prakses un darba devējiem. Savukārt darba devējiem ir iespēja iepazīties ar potenciālajiem darba ņēmējiem, iedvesmot studējošos cītīgāk apgūt noteiktas darbam nepieciešamās zināšanas un iemaņas.

Cieša sadarbība ir izveidojusies ar Daugavpils pilsētas Domi, kur vairākās struktūrvienībās strādā studiju virziena „Ekonomika” absolventi. Studējošo pētniecisko darbu tēmas virziena “Ekonomika” ietvaros tiek saskaņotas ar uzņēmēju vajadzībām un pašvaldību piedāvājumiem: veikti bakalaura un maģistra pētījumi par aktuāliem nozares attīstības veicināšanas jautājumiem, piemēram, A.Luriņa izstrādāja darbu “Grāmatvedības speciālistu kompetenču novērtēšana mazajos un vidējos uzņēmumos”, L.Karčevska “Eiropas Savienības atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem Dienvidlatgales reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē 2007.-2013.gadā”, N.Bikovska “Valsts un pašvaldību atbalsts uzņēmējiem un sadarbības pilnveides iespējas (Daugavpils pašvaldības piemērs)” u.c.

Potenciālie darba devēji regulāri vēršas pie studiju virziena vadības un docētājiem, lai piedāvātu virziena absolventiem darba un prakses iespējas, kā arī izteic virziena studējošajiem projektu vai sadarbības piedāvājumus. Pašvaldības un valsts iestādes ir arī potenciāli darba devēji virziena programmas absolventiem. Piemēram, virziena studiju programmu studējošie un absolventi ir nodarbināti pilsētas un novadu domēs (Daugavpilī, Preiļos, Dagdā), Valsts ieņēmumu dienestā, LIAA biznesa inkubatorā, Austrumlatvijas izglītības iestādēs, AS “Attīstības finanšu institūcija Altum”, PAS “Daugavpils ūdens”, Lauku atbalsta dienesta struktūrās un citur.

Daudzveidīgas sadarbības iespējas, kā arī plaša absolventu nodarbinātība apliecina studiju virziena speciālizāciju nepieciešamību un veido bakalaura un maģistra studiju programmu kvalifikāciju nepieciešamības pamatojumu.

Virziena studiju programmu izstrādes, pilnveidošanas un īstenošanas procesā tiek aktīvi iesaistīti darba devēju pārstāvji no Austrumlatvijas pašvaldībām, uzņēmēji, valsts un pašvaldību iestāžu pārstāvji, u.c., kuri piedalās programmas padomes darbā, Noslēguma pārbaudījumu komisijās, nodrošina studiju kursus, iesaistās profesionālo prakšu organizēšanā. Darba devēji tiek iesaistīti ar mērķi nodrošināt studiju programmas atbilstību darba tirgus prasībām. Tāpat darba devēji, profesionālās organizācijas, valsts iestādes tiek iesaistītas promocijas darbu izvērtēšanā, piemēram, 2020. g. atsaukumi par A.Kokorevičas promocijas darbu sniegusi Rēzeknes SEZ pārvaldniece S. Ežmale.

Ņemot vērā, cik svarīgi ir veicināt sadarbību starp universitātēm, uzņēmējiem un valsts iestādēm, virziena studējošie, doktoranti un absolventi pārstāv visas šīs trīs puses un var veidot kontaktus un sadarbību, kas kopumā pozitīvi ietekmē inovatīvo sistēmu attīstību reģionā. Šādas sadarbības piemērs ir pēc Daugavpils Universitātes pētnieku iniciatīvas izveidotais starptautiskais konsorcijs, kura mērķis ir veicināt sadarbību inovāciju jomā, lai uzlabotu ilgtspējīgu attīstību ekoloģijā Centrālās un Austrumeiropas reģionos. Konsorcijs

dalībnieki, kuri parakstīja līgumu, ir pētnieki un docētāji no Daugavpils Universitātes (Latvija), Vitebskas Valsts universitātes (Baltkrievija), Kazimiera Simonaviča Universitātes (Lietuva), kā arī tajā piedalīsies šo universitāšu doktora un maģistra programmu absolventi un studējošie ekonomikas, jurisprudences, ekoloģijas jomās, uzņēmēji un citi pārstāvji. Tādējādi virziena studējošie izstrādā starpdisciplinārus pētījumus, piem., darba tirgus digitalizācijas aspektus iesaka pētīt 1. studiju gada doktorante I. Jermaļonoka sadarbībā ar docētājiem O.Lavriņenko un S.Ignatjevu, savukārt aprites ekonomikas un vides aspektus savos pētnieciskajos darbos izklāstīja BSP "Ekonomika" students R.Malnačs ("Atkritumu pārvaldības izvērtējums Latvijas aprites ekonomikas kontekstā") un DSP "Ekonomika" doktoranti O.Ribakovs, N. Griškjāne ("Green Economy: Elaboration of the Concept and Approbation of the Assessment Methodologies")

DU sadarbības partneri tiek atlasīti pēc šādiem kritērijiem:

- AII ir īstenotas līdzīgas studiju programmas virziena ietvaros (ekonomikas bakalaura, maģistra un doktora studiju programmas);
- AII docētājiem ir kopīgas zinātniskās intereses un pētnieciskie projekti (zinātnisko publikāciju un grāmatu rakstīšana);
- iespēja organizēt studējošo piedalīšanos kopīgās nodarbībās (piemēram, doktorantūras studējošo vizītes uz partneraugstskolu, vasaras skolas).

Darba devēju sadarbības partneri tiek atlasīti, vadoties pēc profesionālās bakalaura un maģistra studiju programmas apakšprogrammu specifikas. Sadarbības partneru izvēli nosaka organizāciju pieprasījums pēc speciālistiem atbilstošajā darbības jomā. Tie ir Latgales reģionā pārstāvētie uzņēmumi, komercbankas un pašvaldības.

Darba devēju piesaistes mehānisms

Latgales reģionā pārstāvētie uzņēmumi, komercbankas, pašvaldībasi pēc studiju virziena "Ekonomika" programmu direktoru lūguma rekomendē profesionāļus, kas var iesaistīties studiju programmu nodrošinājumā un prakšu īstenošanā. Pēc vienošanās ar attiecīgajiem speciālistiem tiek slēgts nodomu līgums starp DU un darba devēja pārstāvēto uzņēmumu. Pēc darba devēju piesaistes studiju programmu nodrošināšanā (studiju kursu docēšanā un dalību noslēguma pārbaudījumu komisijās), DU ar darba devēju pārstāvjiem slēdz uzņēmuma līgumus par akadēmiskā darba veikšanu.

Studiju virziena "Ekonomika" ietvaros tiek slēgti uzņēmuma līgumi par akadēmiskā darba veikšanu ar viesdocētājiem, kam Daugavpils Universitāte nav pamatdarba vieta.

5.2. Norādīt, kāda sistēma vai mehānismi tiek izmantoti ārvalstu studējošo un mācībspēku piesaistei, raksturot piesaistīto ārvalstu studējošo un mācībspēku skaita dinamiku.

Mehānismi ārvalstu studējošo un mācībspēku piesaistei

Lai piesaistītu ārvalstu studējošos un mācībspēkus, tiek izmantoti šādi mehānismi:

DU Erasmus+ koordinators gada sākumā izsūta visiem partneriem Erasmus+ informatīvo vēstuli par to, kādā veidā ārvalstu studējošie un mācībspēki var pieteikties studijām, praksei, docēšanai vai profesionālai pilnveidei.

DU Erasmus+ koordinators vairākas reizes gadā apmeklē starptautiskās Staff Week, kur ir iespēja nodibināt jaunus kontaktus un noslēgt starpuniversitāšu līgumus par studējošo un mācībspēku apmaiņu Erasmus+ programmas ietvaros.

ESF projekta “Daugavpils Universitātes stratēģiskās specializācijas jomu akadēmiskā personāla profesionālās kompetences stiprināšana”, Nr. 8.2.2.0/18/A/022, ietvaros tiek nodarbināts ārvalstu akadēmiskais personāls.

Piesaistīto ārvalstu studējošo un mācībspēku skaita dinamikas raksturojums

Pārskata periodā ārvalstu studējošie diezgan reti dodas Erasmus+ programmas mobilitāšu ietvaros uz DU, jo studiju programmu angļu valodā piedāvājums nebija liels, savukārt DU studenti labprāt izmanto šādu iespēju un dodas gan uz studijām, gan uz praksi ārvalstīs. Pārskata periodā pieaug DU studiju virziena „Ekonomika” mācībspēku izejošās mobilitātes aktivitātē (skat. pielikumā). Izejošās mobilitātes laikā mācībspēki vada nodarbības ārvalstu augstskolās, stimulējot ārvalstu studējošo un mācībspēku interesi par studiju virziena „Ekonomika” programmām un sadarbību ar DU pētniecības jomā.

5.3. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju. Norādīt, vai Daugavpils Universitāte palīdz studējošajiem atrast prakses vietu.

Studējošo prakses iespēju, nodrošinājumu un darba organizācijas raksturojums

Studiju virziena ”Ekonomika” studējošajiem profesionālā kvalifikācijas prakse ir paredzēta

- PBSP “Biznesa un finanšu procesi” (20 kredītpunktu apjomā);
- PMSP “Viedā ekonomika un inovācijas” (26 kredītpunktu apjomā).

Profesionālā prakse notiek ārpus augstskolas, uzņēmumos un iestādēs pieredzējušu speciālistu vadībā. Studiju prakšu mērķis sekmēt teorētisko zināšanu, profesionālo prasmju un iemaņu nostiprināšanu un attīstību. Prakses ilgums un tās norises laiks tiek noteikts saskaņā ar studiju programmas plānu un studiju procesa grafiku.

Lai nodrošinātu prakses kvalitāti, ir izveidots un SZF Domē apstiprināts prakses Nolikums, kurš satur gan prakses mērķu, gan uzdevumu formulējumu, gan to prasmju uzskaitījumu, kuras jāapgūst prakses laikā. Prakses organizāciju regulē programmas prakses nolikums. Prakses nolikums izstrādāts atbilstoši studiju programmas prasībām un saistībā ar tās teorētisko daļu. Prakse tiek īstenota saskaņā ar Prakses līgumu, kas noslēgts starp DU, prakses devēju un studējošo. Līgumi nodrošina studiju programmā paredzētās profesionālās prakses plānošanu un veiksmīgu tās īstenošanu. Praksi organizē studiju programmas vadītājs. Praksi koordinē katedras mācībspēki – prakses vadītāji, bet konkrētajā prakses vietā katram praktikantam ir arī prakses vadītājs. Prakses laikā studentam jāizpilda prakses programma un jā sagatavo prakses atskaite. Studējošais izstrādā prakses atskaiti atbilstoši prakses nolikumam. Prakses atskaiti pārbauda un vērtē katedras norīkots docētājs. Prakses mērķi studējošais sasniedz, pamatojoties uz iegūtajām zināšanām, prasmēm, iemaņām un iepriekšējā darba pieredzi. Prakses vietas atkarībā no interesēm un iespējām izvēlas pats studējošais, saskaņojot ar studiju programmas direktoru, bet DU sekmē piemērotākās prakses vietas izvēli vai piedāvā to.

DU atbalsts studējošajiem prakses vietas atrašanā

Prakses organizācija norit atbilstoši DU iekšējiem normatīvajiem aktiem (Prakses nolikums, Studiju nolikums u.c.) un prakses programmai. PMSP „Viedā ekonomika un inovācijas” studējošie atbilstoši savai pētnieciskās darbības jomai un interesēm brīvi izvēlas prakses vietu. Ja studējošajam patstāvīgi neizdodas atrast sev prakses vietu, studiju virziena vai studiju programmas vadība viņam palīdz nodrošināt to atbilstoši publisko vai privāto iestāžu prakses vietu piedāvājumam. Ņemot vērā pieaugošo interesi par virziena studiju programmām no ārvalstu studējošo puses, kā arī ekonomikas nozares (īpaši uzņēmējdarbības) internacionalizācijas tendence, prakses tiek piedāvātas reģiona uzņēmumos gan latviešu, gan angļu valodā. Prakses norise paredzēta iestādēs, ar kurām tiek noslēgti prakses līgumi. Atbildīgā persona par praksi no DU puses ir prakses vadītājs, ko nosaka Ekonomikas katedra.

6. IEPRIEKŠĒJĀS NOVĒRTĒŠANAS PROCEDŪRĀS SAŅEMTO REKOMENDĀCIJU IEVIEŠANA

6.1. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpildes un sniegto rekomendāciju ietekmes uz studiju kvalitāti vai procesu pilnveidi studiju virzienā un tam atbilstošajās studiju programmās novērtējums.

2012. gada 10. martā Daugavpils Universitātes studiju virziena “Ekonomika” akreditācijas ekspertu vizītes laikā programmas saņēma augstu novērtējumu – 3-4 punktus visos vērtēšanas kritērijos, visas studiju programmas tika akreditētas uz maksimālo termiņu – 6 gadiem. Starptautiskās akreditācijas komisijas eksperti sniedza vērtējumus un ieteikumus:

Galvenie ekspertu ieteikumi bija šādi:

profesionālās ievirzes stiprināšana virziena studiju programmās;
studiju kursu sadrumstalotības samazināšana;
Moodle aktīvāka lietošana;
pētniecības paplašināšana starptautiskajā līmenī;
intensīvāka studējošo iesaiste pētnieciskajā darbā studiju programmas mērķu ietvaros;
aktīvāka dalība starptautiskajā mobilitātē, t.sk. ERASMUS+ projektos;
docētāju zinātnisko publikāciju skaita palielināšana starptautiski atzītos recenzējamajos zinātniskajos žurnālos;
bibliotēkas resursu pilnveidošana.

Pirmā virziena pilnveides joma saistāma ar profesionālās ievirzes stiprināšu virziena studiju programmās. Šīs prioritātes ietvaros 2018.g.-2019. g. notika darbs pie profesionālā maģistra studiju programmas “Viedā ekonomika un inovācijas” izstrādes, paredzot tās struktūrā 2 apakšprogrammas ar profesionālām kvalifikācijām – “Ekonomists” (kas, turpinot iepriekšējās MSP “Ekonomika” tradīcijas, tika modernizēta un pielāgota aktuālajām darba tirgus vajadzībām) un “Finanšu analītiķis” (atbilstoši absolventu darba devēju un reģiona uzņēmumu vajadzībām). Savukārt 2019.g.-2020.g. tika izstrādāta jaunā PBSP “Biznesa un finanšu procesi”, kuras ietvaros paredzētas 2 profesionālās kvalifikācijas – “Uzņēmuma vadītājs” un “Finansists”. Jauno studiju programmu studiju satura izstrādē tika iekļauti studējošo, docētāju un nozares partneru ieteikumi, tādējādi salāgojot programmas mērķi ar darba tirgus pieprasījumu. Abās programmās pašlaik notiek studiju satura aprobācija un pielāgošana attālināto studiju procesam. Ņemot vērā starptautiskās akreditācijas komisijas ekspertu ieteikumu, jauno studiju programmu izstrādes procesā tika pievērsta uzmanība studiju kursu savstarpējai integrācijai ar mērķi nodrošināt sistēmisko pieeju studiju satura apgūšanā un maksimāli sistematizēt zināšanas un rezultātus studējošajiem. Lai to īstenotu, tiek piedāvāti apjomīgi studiju kursi, kuros ietverti vairāki apakškursi. Piem., studiju kurss “Ekonomika” (10 KP) ietver ekonomikas teorijas pamatkursus – “Mikroekonomika” (4 KP), “Makroekonomika” (4 KP) un “Uzņēmējdarbības ekonomika” (2 KP). Šādos studiju kursus skaņoti nodrošināšana vairāki docētāji.

Virziena pilnveides procesā pakāpeniski tiek attīstīta studiju e-vide. Pakāpeniski pieaug studiju kursu atbalsta materiālu daudzums, kas ir pieejami Moodle sistēmā. Moodle vidē ievietotie materiāli ir ļoti daudzveidīgi un ietver gan videolekcijas, gan Zoom nodarbību ierakstus, gan darba lapas, docētāju publikācijas, prezentācijas, pētījumu ziņojumus utt. Tiek arī izmantotas Moodle sistēmas sniegtās iespējas organizēt pārbaudījumus e-vidē un iesniegt patstāvīgos darbus. Virziena studiju programmās tiek piedāvātas daudzveidīgas attālināto studiju iespējas, ko docētāji un studējošie aktīvi izmantoja COVID-19 izraisītās pandēmijas laikā. Tiek piedāvāti dažādi citi e-studiju resursi (Webex, Zoom, citi interaktīvie Web rīki, brīvpieejas resursi) un to kombinācijas atbilstoši studiju virziena, konkrētās studiju programmas, studiju kursa un noteiktas tēmas mērķiem, studiju rezultātiem un īpatnībām. Tā rezultātā ir uzlabojusies informācijas apmaiņa starp docētājiem un studējošajiem un ir veicināta studiju kvalitātes paaugstināšanās.

Saistībā ar ekspertu ieteikumiem, sākot ar 2014/2016. st.g. virzienā tika veikti šādi uzlabojumi:

Virziena studiju programmās daudz plašāk un daudzveidīgāk tika iesaistīti viesdocētāji, tai skaitā no ārzemēm (Vācijas, Bulgārijas, Polijas, Lietuvas, Turcijas, Baltkrievijas, Tadžikistānas), kā arī nozares eksperti un profesionāļi no reģiona organizācijām (piem., LIAA biznesa inkubatora vadītājs, Latvijas bankas eksperti, Daugavpils pilsētas domes nodaļu vadītāji u.c.). Programmu direktori sniedz tehnisku atbalstu viesdocētājiem studiju kursu materiālu izvietošanā Moodle un pieejamības nodrošināšanā studentiem. Virziena studiju programmās studējošie tiek motivēti iesaistīties Erasmus+ aktivitātēs un plašāk izmanto Erasmus+ mobilitāšu iespējas. Pārskata periodā studiju virziena “Ekonomika” studenti apmaiņas programmas ietvaros ir studējuši Horvātijā, Bulgārijā, Francijā, Nīderlandē, Polijā, Lietuvā, izmantojot gan studiju, gan pēcstudiju prakses iespējas. Piemēram, doktorante J. Jefremova 2016. pavasara semestrī stažējās Nīderlandes transporta kompānijā „Nijman-BelNed B.V.”, V.Aleksejeva 2018.g. pēc MSP “Ekonomika” studijām pēcstudiju prakses mobilitāti īstenoja Francijā, BSP “Ekonomika” studente I.Alika g. rudens semestrī studēja Poznaņas Ekonomikas un biznesa universitātē Polijā. Rezultātā pārskata periodā studiju virziena “Ekonomika” programmās studējošo izejošā mobilitāte pieauga vismaz par 30%. Pārskata periodā, pateicoties docētāju aktīvam darbam un DU sniegtajām iespējām (piem., iekšējo grantu ietvaros) visu līmeņu studiju programmu studējošie tika aktīvi iesaistīti pētniecībā, zinātnisko pasākumu organizēšanā un pētījumu rezultātu publiskošanas aktivitātēs. DU iekšējo grantu aktivitātēs 2019./2020.st.g. piedalījās BSP “Ekonomika” students R.Malnačs, DSP “Ekonomika” doktora grāda pretendents oec. A.Homutiņins un MSP “Ekonomika” maģistrante Bch.oec. O.Bindere. Arī iepriekšējos gados studējošie bija iesaistīti DU iekšējo pētniecības grantu izstrādē un citos mācībspēku pētījumos Latvijā un ārvalstīs. Virziena studiju programmās studējošie aktīvi piedalās docētāju organizētajos pētījumos, publicē kopīgus rakstus, iesaistās Zinātnes skolas, Zinātnes festivāla, Jauno uzņēmēju skolas aktivitātēs. Pārskata periodā ievērojami audzis (līdz pat 70%) publikāciju skaits starptautiski atzītos recenzējamajos zinātniskajos žurnālos, kuri ir indeksēti SCOPUS un WoS. Tikai 2019.

gadā virziena docētāji ir publicējuši 40 rakstus starptautiski atzītos recenzējamajos zinātniskajos žurnālos, bet vairākiem docētājiem H-index sasniedzis 4-7 punktu līmeni. Mērķtiecīgi tika strādāts pie DU bibliotēkas krājumu pilnveides. Pārskata periodā regulāri tika iepirkta literatūra ekonomikas, uzņēmējdarbības, finanšu un citās saistītajās jomās latviešu un angļu valodā, tika palielināts e-resursu īpatsvars un attīsta e-resursu attālinātās piekļuves iespējas, lai nodrošinātu lietotājiem iespēju izmantot resursus attālināti; abonētas vai piedāvātas izmēģinājumam vairākas daudznozaru datu bāzes, t.sk. starptautiski citējamo avotu datu bāzes. DU bibliotēkā ir 8247 informācijas avoti ekonomikas un finanšu nozarē: monogrāfijas, uzzīņu literatūra, preses izdevumi latviešu valodā un svešvalodās. Bibliotēka krājumu veido atbilstoši Universitātes studiju un zinātniskā darba virzieniem, studiju programmu prasībām, tādējādi nodrošinot ar informāciju visus DU studiju līmeņus – bakalaura, maģistra, doktora, kā arī zinātniskās pētniecības virzienus. Bibliotēka nodrošina grāmatu, žurnālu, datubāzu un citu izdevumu iegādi pēc DU fakultāšu pieteikumiem, kurus ir izskatījusi un apstiprinājusi DU Budžeta komisija.

Saskaņā ar iepriekšējas akreditācijas komisijas ieteikumu tika stiprināta studiju virziena “Ekonomika” ietekme un sadarbība ar studējošiem, t.sk. doktorantiem. Aktīvāk tiek strādāts ar studējošajiem, skaidrojot studiju programmu, studiju kursu metodiskos, metodoloģiskos un didaktiskos elementus. Katra studiju gada sākumā studiju kursu apraksti tiek aktualizēti un salāgoti ar atbilstošas nozares aktualitātēm, kas sniedz pilnvērtīgāku informāciju par studiju procesa organizāciju.

Pārskata periodā jaunizveidoto un licencēto PBSP “Biznesa un finanšu procesi” un PMSP “Viedā ekonomika un inovācijas” viena no īstenošanas valodām ir angļu valoda, kas ļaus piesaistīt ārvalstu studējošos, līdz ar to tiek mērķtiecīgi strādāts pie turpmākā ārvalstu studējošo skaita pieauguma un studiju virziena internacionalizācijas veicināšanas kopumā.

III. STUDIJU PROGRAMMAS “BIZNESA UN FINANŠU PROCESI” RAKSTUROJUMS

1. STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJOŠIE PARAMETRI

1.1. Studiju programmas “Biznesa un finanšu procesi (Profesionālā bakalaura studiju programma)” parametri.

Saskaņā ar Daugavpils Universitātes “Studiju programmu attīstības un konsolidācijas plānu” ESF projekta SAM 8.2.1. “Studiju programmu fragmentācijas samazināšana un resursu koplietošanas stiprināšana Daugavpils Universitātē” ietvaros DU ir licencēta un kopš 2020./2021.st.g. tiek īstenota PBSP “Biznesa un finanšu procesi”.

PBSP “Biznesa un finanšu procesi” ir izstrādāta, ņemot vērā darba tirgus pieprasījumu un 2019. g. aktualizētos profesijas standartus (“Uzņēmuma vadītājs” PS-115 un “Finansists” PS-117) un pārveidojot akadēmiskā bakalaura studiju programmu (turpmāk - ABSP) “Ekonomika”. PBSP “Biznesa un finanšu procesi” tiek piešķirts bakalaura grāds ekonomikā, finansista vai uzņēmuma vadītāja kvalifikācija.

ABSP “Ekonomika” 2020./2021.st.g. DU studē tikai 3. studiju gada studējošie un šī programma tiks slēgta līdz 2023.gada 30. jūnijam.

Studiju programmas nosaukums	Biznesa un finanšu procesi
Studiju programmas nosaukums angļu valodā	Business and Financial Processes
Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	42311
Studiju programmas zinātnes nozare (attiecināms uz doktora studiju programmām)	
Studiju programmas veids un līmenis	Profesionālā bakalaura studiju programma
Iegūstamais kvalifikācijas līmenis (NKI/EKI)	
Profesijas kods profesiju klasifikatorā	
Studiju programmas apjoms (KP, rekomendējoši arī ECTS)	
Īstenošanas forma, veids, ilgums (ja nepilni gadi, norādīt mēnešos) un īstenošanas valoda	

pilna laika klātie	4 gadi, 0 mēneši	Latviešu un angļu
pilna laika neklātie		
pilna laika neklātie (tālmācība)		
nepilna laika klātie	5 gadi, 0 mēneši	Latviešu un angļu
nepilna laika neklātie		
nepilna laika neklātie (tālmācība)		
Īstenošanas vieta		
Studiju programmas direktors/-e	Ludmila Aleksejeva Dr. oec.	
Uzņemšanas prasības		
Piešķiramais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija		
Studiju programmas mērķis	DU PBSP „Biznesa un finanšu procesi” stratēģiskais mērķis ir nodrošināt DU imatrikulētajiem studējošajiem plašas un vispusīgas praksē balstītas teorētiskās zināšanas un praktisko iemaņu kopumu uzņēmējdarbības un finanšu jomā, kā arī sniegt padziļinātas svešvalodu apguves iespējas, lai nodrošinātu konkrētajiem profesijas standartiem (finansists – PS 117 un uzņēmuma vadītājs – PS-115) un otrā līmeņa profesionālajai augstākajai izglītībai atbilstošu zināšanu bāzi un profesionālo kompetenci.	
Studiju programmas uzdevumi	Studiju programmas uzdevumi : • nodrošināt studējošajiem iespēju iegūt konkurētspējīgu kvalitatīvu, mūsdienu prasībām atbilstošu un starptautiskajā vietējā darba tirgū pieprasītu augstāko profesionālo izglītību; • attīstīt studējošo pētnieciskā darba kompetences, veicināt radošā potenciāla un analītisko prasmju un kritiskās domāšanas attīstību patstāvīgo pētījumu veikšanai finanšu un uzņēmuma pārvaldības jomā; • veicināt studiju programmas, studiju procesa satura integritāti, elastību un tālāko pilnveidi atbilstoši mainīgajiem tautsaimniecības, starptautiskā tirgus un tehnoloģiju attīstības procesiem; • attīstīt studējošo zināšanas un prasmes, kā arī starpdisciplināras kompetences vadības, finanšu, tiesību, ekonomikas, sociālajās un	

	digitālajās jomās, praktiskās iemaņas darbā ar modernajām tehnoloģijām un mūsdienu darba tirgū pieprasītas vispārējās kompetences, izvēloties progresīvas izglītības, vadības metodes un paņēmienus, kas nodrošina personīgai un profesionālai izaugsmei labvēlīgu studiju vidi; • uzsvērt ilgtspējīgas reģionālās attīstības nozīmi un īpatnības, kā arī starpreģionālās sadarbības aspektus gan atsevišķas valsts ietvaros, gan arī pārrobežu aspektā; • sagatavot bakalaura grāda ieguvējus studijām maģistra līmeņa studiju programmās.
Sasniedzamie studiju rezultāti	Zināšanas 1. Pārzina un izprot aktuālākās ekonomikas teorijas, ekonomiskās attīstības likumsakarības, tautsaimniecības vidē notiekošos procesus un to ietekmi uz uzņēmuma darbību, spēj tos izskaidrot, t.sk. starpnozaru un starpreģionālajā aspektā. 2. Pārzina un izprot uzņēmējdarbības tiesisko regulējumu, finansista un uzņēmuma vadītāja profesijai raksturīgas ētiskās normas un ilgtspējas principus. 3. Izprot pārvaldības un citu saistīto zinātņu teorētisko, normatīvo un metodoloģisko pamatu un starpdisciplināro saikni, uzņēmējdarbības vidi un procesu vadības kontekstu un tendencēs Latvijā, Eiropā un pasaulē. Prasmes 4. Spēj patstāvīgi atlasīt un analizēt teorētiskos informācijas avotus atbilstoši profesionālajām vajadzībām (veikt vadības vai finanšu procesu analīzi), izmantojot jaunākās informācijas un komunikācijas tehnoloģijas. 5. Spēj izmantot mūsdienu teoriju, fundamentālās koncepcijas, metodes, līdzekļus un digitālus risinājumus lietišķo uzdevumu risināšanai finanšu un vadības jomas procesu pārvaldībā (t.sk. uzņēmuma efektīvas darbības nodrošināšanai). 6. Spēj izstrādāt pārskatus, publikācijas un prezentācijas par pētniecības rezultātiem nozarē, izvērtēt iegūto informāciju un izmantot to atbilstoši izvirzītajam mērķim (uzņēmuma pārvaldībā), argumentēti diskutēt un izskaidrot savas profesionālās darbības aspektus, sadarbojoties ar dažādām iesaistītām pusēm, ievērojot ētikas normas un izmantojot zinātnisku pieeju. Kompetences

	7. Demonstrē pielāgošanos jaunām situācijām, atvērtību pārmaiņām, gatavību darboties un spēju pieņemt lēmumus mainīgos apstākļos. 8. Spēj argumentēti diskutēt, patstāvīgi apgūt jaunas zināšanas, analizēt, sistematizēt, integrēt un kritiski izvērtēt ar profesionālo darbu saistītus izaicinājumus, uzņemties iniciatīvu un atbildību par biznesa procesu, pārvaldības nodrošināšanu, ievērojot starpdisciplināro kontekstu un balstoties uz jaunākajiem sasniegumiem ekonomikas teorijā un praksē. 9. Spēj identificēt un kritiski analizēt izaicinājumus uzņēmuma, pieņemt un pamatot lēmumus to risināšanai. 10. Spēj uzņemties atbildību, darboties un vadīt komandu, deleģēt un koordinēt pienākumu izpildi, efektīvi plānot un organizēt savu darbu un pastāvīgi pilnveidot profesionālo kompetenci un specializāciju, sadarboties ar iesaistītajām pusēm vietējā, starpreģionālā vidē.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Bakalaura darbs

Apjoms kredītpunktos	
Studiju ilgums gados	
Iegūstamais grāds un/ vai kvalifikācija	
Uzņemšanas prasības	

1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

No 2013./2014. studiju gada līdz 2019./2020. studiju gadam studējošo skaits studiju virziena “Ekonomika” bakalaura līmenī³⁷ kopumā ir svarstījies no 90 studējošajiem (ieskaitot nepilna laika studējošos) perioda sākumā līdz 50 studentiem 2020.g., kas

³⁷ Līdz 2020./2021.st.g. tika īstenota BSP “Ekonomika”, bet, sākot ar 2020./2021.st.g. 1. un 2. st.gada studējoši apgūst studiju programmu pēc PBSP “Biznesa un finanšu procesi” satura, bet 3. st.gada studējošie turpina studēt ABSP “Ekonomika”.

skaidrojams pamatā ar finansiālām problēmām, jo ekonomiskā situācija Austrumlatvijas reģionā joprojām ir samērā zemā līmenī, kā arī ar nelielo budžetu vietu piedāvājumu šajā programmā. Jāpiebilst, ka 2020./2021. st.g., pateicoties jaunas PBSP “Biznesa un finanšu procesi” licencēšanai un pievilcīgākam saturam virziena bakalaura līmenī tika uzņemti 25 jauni studējošie.

Analizējot studējošo atbiruma tendences, var konstatēt, ka katrā studiju gadā ir 1-2 studējošie, kas pārtrauc studijas, neatgriežoties no akadēmiskā atvaļinājuma. Var konstatēt, ka visvairāk studējošo pārtrauc studijas pirmajā studiju gadā, savukārt otrajā un trešajā studiju gadā atbirums ir mazāks. Studējošo atbirums saistīts ar studējošo nepilnīgu izpratni par izvēlēto studiju jomu, kā arī personīgiem iemesliem (ģimenes apstākļi, veselības problēmas u.c.). 2019./2020. st. g. pavasara semestrī nelielais atbirums bija saistīts ar attālinātā studiju procesa norisi un studējošo ierobežotajām spējām iekļauties tajā. Lielāko atbirumu sastāda studējošie, kas studē par personīgo finansējumu. Programmas absolventu skaits kopš 2013./2014. studiju gada sastāda 10 līdz 20 absolventiem gadā. Informācija par studējošo skaita dinamiku ir pieejama pielikumā.

PBSP “Biznesa un finanšu procesi” izveidi paredz “Daugavpils Universitātes studiju programmu attīstības un konsolidācijas plāns”, ko 2018. gadā ir apstiprinājusi Izglītības un zinātnes ministrija. Studiju programma ir izstrādāta ESF projekta Nr. 8.2.1.0/18/A/019 “Studiju programmu fragmentācijas samazināšana un resursu koplietošanas stiprināšana Daugavpils Universitātē” ietvaros³⁸, analizējot akadēmiskās bakalaura studiju programmas “Ekonomika” īstenošanā gūto pieredzi.

PBSP “Biznesa un finanšu procesi” paredz studijas latviešu un angļu valodā. Programma tiek īstenota pilna un nepilna laika studijās. PBSP “Biznesa un finanšu procesi” pirmajā īstenošanas gadā (2020./2021.st.g.) tiek nodrošinātas pilna laika studijas latviešu valodā.

1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

Kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas ABSP “Ekonomika” tika pārveidota par PBSP “Biznesa un finanšu procesi”, ņemot vērā darba tirgus pieprasījumu un 2019. g. aktualizētos profesijas standartus (“Uzņēmuma vadītājs” PS-115 un “Finansists” PS-117).

³⁸ 8.2.1. SAM projekts “Studiju programmu fragmentācijas samazināšana un resursu koplietošanas stiprināšana Daugavpils Universitātē” <https://du.lv/uzsaks-8-2-1-sam-projekts-studiju-programmu-fragmentācijas-samazināšana-un-resursu-koplietošanas-stiprināšana-daugavpils-universitate/> [pārlūkots 24.10.2019.]

PBSP „Biznesa un finanšu procesi” mērķis un uzdevumi, kā arī studiju laikā iegūtie studiju rezultāti atbilst sestajam EKI līmenim (MK noteikumi Nr. 322 „Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju”), kas ir bakalaura studiju līmenis. Mērķis, uzdevumi un sasniedzamie rezultāti ir savstarpēji saskaņoti un nodrošina to, ka Daugavpils Universitātē īstenotās PBSP “Biznesa un finanšu procesi” absolventi būs guvuši zināšanās un kritiskajā domāšanā balstītu izpratni par ekonomikas, uzņēmējdarbības un finanšu jomas svarīgākajiem jēdzieniem, teorijām un likumsakarībām, būs sagatavoti pašvadītai profesionālas, inovatīvas vai pētnieciskās darbības veikšanai, pratīs izvērtēt savas darbības ietekmi uz sabiedrību un būs motivēti personiskai un profesionālai izaugsmei.

PBSP „Biznesa un finanšu procesi” studiju saturs ir salāgots ar mērķiem, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem, kā arī balstās uz reflektantiem noteiktajām uzņemšanas prasībām – vispārējā vidējā vai vidējā profesionālā izglītība, ņemot vērā centralizēto eksāmena vērtējumu latviešu valodā, pirmajā svešvalodā un matemātikā. Tām personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam (neieskaitot), kā arī personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs vai personām ar īpašām vajadzībām, pamatojoties uz sekmīgām vidējās izglītības dokumenta gada atzīmēm, konkursa vērtējumu nosaka pēc vērtējuma aprēķināšanas īpašas formulas, kurā tiek ņemta vērā vidējās izglītības dokumenta gada vidējā atzīme latviešu valodā un literatūrā + vidējās izglītības dokumenta gada atzīme angļu valodā vai franču valodā vai vācu valodā + vidējās izglītības dokumenta noteikto mācību priekšmetu gada vidējā atzīme. Uzņemšanā tiek dotas priekšrocības Latvijas valsts skolēnu zinātnisko konferenču ekonomikas un uzņēmējdarbības sekcijas 1.–3. pakāpes laureātiem. Šie reflektanti saņem valsts budžeta finansētu vietu ārpus konkursa. Savukārt DU “Jauno uzņēmēju skolas”, “Zinātnes skolas” un “JA-YE Latvija” sertifikātu ieguvēji saņem papildus punktus un iegūst prioritāti stājoties PBSP “Biznesa un finanšu procesi”. Detalizēta informācija par Uzņemšanas noteikumiem PBSP "Biznesa un finanšu procesi" ir pieejama DU mājaslapā ³⁹.

³⁹ Daugavpils Universitātes uzņemšanas noteikumi pilna un nepilna pamatstudijām 2021.gadā.
Pieejams: https://du.lv/wp-content/uploads/2020/11/uznem_not_pilna_nep_laika_pamatstudijam_2021.pdf

2. STUDIJU SATURS UN ĪSTENOŠANA

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centra apkopotie dati liecina⁴⁰, ka tuvākajā laikā pieaugs pieprasījums pēc biznesa un administrēšanas jomas profesionāļiem ar augstāko profesionālo izglītību. Darbinieku ar integrētām IT, finanses, grāmatvedība un svešvalodas prasmēm trūkumu tiek akcentētas gan valsts, gan vietējā līmenī, t.sk. no vadības profesionāļu puses.⁴¹ Programmas izveides galvenais priekšnosacījums ir Latgales un citu reģionu darba devēju interese un potenciālais pieprasījums pēc augsta līmeņa, mūdienu prasībām un Eiropas standartiem atbilstošiem uzņēmuma vadītājiem un finanšu jomas speciālistiem ar augstāko izglītību, kas varētu strādāt un būt dažādu līmeņu vadītāji uzņēmumos, valsts un pašvaldību iestādēs, dažādās organizācijās vai to struktūrvienībās, tai skaitā starptautiskās.

Studiju programma ir veidota, balstoties uz aktuālo pieprasījumu darba tirgū⁴² un Latvijas un starptautisko izvērtējumu rezultātiem⁴³, kas apliecina vajadzību pēc cilvēkresursiem ar augstāko izglītību, kas spēj dibināt un/vai strādāt uzņēmumos un organizācijās, kā arī izprot finanšu tirgu attīstības likumsakarības, analizē to attīstības tendences un perspektīvas.

PBSP “Biznesa un finanšu procesi” atbilst nākotnes izaicinājumiem un balstās uz studējošo patstāvīgā darba akcentēšanu, studiju pētnieciskā darba sinerģiju, sagatavojot

⁴⁰ Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centra (CEDEFOP) prasmju monitorings [pārlūkots 2.05.2020.] <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/data-visualisations/skills-forecast>

⁴¹ The Association of Business Service Leaders in Latvia (ABSL) atzinums. LIAA un ABSL Latvia “Starptautisko biznesapkalpojumu nozares sadarbība ar Latvijas augstākās izglītības iestādēm” 2019.g. 8. novembra pasākuma informācija

⁴² Regulāras Daugavpils un Latgales reģiona uzņēmēju aptaujas.

⁴³ Piem., OECD Employment Outlook 2019 The Future of Work. OECD, 2019. https://www.oecd-ilibrary.org/employment/oecd-employment-outlook-2019_9ee00155-en [pārlūkots 23.08.2019.], Education and Training in Europe 2020: Responses from the EU Member States. Eurydice Report EU, 2013. https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/education-and-training-europe-2020-responses-eu-member-states_en, Eiropas Komisijas priekšlikumos Jaunajai kohēzijas politikai 2021.- 2027.gadam ES investīcijām. EU, 2018 https://ec.europa.eu/regional_policy/lv/2021_2027/ [pārlūkots 23.08.2019.]

starptautiskajā darba tirgū konkurētspējīgus speciālistus, attīstot viņu spējas un motivējot izglītoties mūža garumā.

Studiju programmas pilnveide, attīstība un tālākā virzība cieši saistīta ar visiem NAP 2020-2027 attīstības prioritātes „Uzņēmēju konkurētspēja un materiāla labklājība” virzieniem⁴⁴, iekļaujoties arī Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam ilgtermiņa inovatīva un eko-efektīva ekonomikas attīstības perspektīvā⁴⁵. Cilvēkkapitāla attīstība un inovatīva, digitāla ekonomika⁴⁶ iezīmējas kā priekšnoteikums Latvijas konkurētspējas un produktivitātes paaugstināšanai, un tas ir uzsvērts gan “ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķos”.⁴⁷ “Latvijas viedās specializācijas stratēģijā” uzsvērtā prioritāšu vidū ir moderna un nākotnes darba tirgus prasībām atbilstoša izglītības sistēma, kas veicina tautsaimniecības transformāciju. PBSP “Biznesa un finanšu procesi” saturā (piem., digitālā satura integrēšana daudzos studijuursos, jauno produktu un uzņēmējdarbības attīstības akcenti studijuursos) un īstenošanas mehānismos (piem., projektos balstīta pieeja un orientācija uz reģiona specifiku).

Globalizācijas ietekmē aizvien dinamiskāks darba tirgus pieprasa ne tikai teicamas profesionālās zināšanas un kvalifikāciju, bet arī labas svešvalodu prasmes, kam jaunajā programmā tiek pievērsta īpaša uzmanība. PBSP „Biznesa un finanšu procesi” ir starpdisciplināra. Tajā apvienota ekonomikas disciplīnu apguve ar padziļinātām svešvalodu studijām, tādējādi sagatavojot studējošos darbam starpreģionāla un starptautiska mēroga uzņēmumos, valsts un pašvaldību iestādēs, privātajā sektorā.

Programma ietver mūsdienu darba tirgū pieprasītu profesionālo zināšanu, prasmju, attieksmju un kompetenču kopumu, uzsvāru liekot uz lietīšķo zināšanu un profesionālo iemaņu apguvi ar studiju projektu, bakalaura darba, semināru un praktisko nodarbību, kā arī profesionālo kvalifikācijas praksi palīdzību. Piemēram, dažas praktiskās nodarbības studiju kursā „Finanšu sistēma” notiek A/S Swedbank, bet savukārt studiju projektu

⁴⁴ Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027.gadam. LR, PKC, 2020 [pārlūkots 26.08.2020.] https://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/NAP2027_apstiprin%C4%81ts%20Saeim%C4%81_1.pdf

⁴⁵ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (Latvija 2030). LR, VRAM, 2020 [pārlūkots 26.08.2020.] <https://www.pkc.gov.lv/lv/valsts-attistibas-planosana/latvijas-ilgtspejigas-attistibas-strategija>

⁴⁶ Informatīvais ziņojums par priekšlikumu par Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027. gadam mērķiem, prioritātēm un rīcības virzieniem, kā arī tā turpmāko izstrādes un sabiedriskās apspriešanas procesu. Pieejams: https://www.pkc.gov.lv/modules/nap/modules/nap_aside_navigation/assets/NAP2027_kodols_pi_edavajums.pdf [pārlūkots 26.07.2019.], Jaunā kohēzijas politika. https://ec.europa.eu/regional_policy/lv/2021_2027/ [pārlūkots 27.08.2019.]

⁴⁷ United Nation 2030 Agenda for Sustainable Development. UN, 2015 <https://sustainabledevelopment.un.org/sdgs> [pārlūkots 27.08.2019.]

izstrāde notiek ciešā sadarbībā ar “Magnetic Latvia Daugavpils biznesa inkubatoru”, t.sk., apmeklējot un piedaloties tā darbā, konsultējoties ar tā speciālistiem).

2.2. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

Analizējot PBSP „Biznesa un finanšu procesi” saturu, var secināt, ka visi studiju programmas studiju kursi ir vērsti uz programmas izvirzīto studiju rezultātu izpildi. PBSP „Biznesa un finanšu procesi” saturs ietver “Uzņēmuma vadītāja” (PS-115) un “Finansista” (PS-117) profesijas standartā noteikto zināšanu, prasmju, attieksmju un kompetenču kopumu, sekmīgai karjeras virzīšanai attiecīgās profesionālajās jomās un maģistra studiju uzsākšanai attiecīgā virziena studiju programmās.

Programmas īstenošanas mērķis atbilst DU vīzijai, stratēģiskajam mērķim un uzdevumiem, kā arī sestajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim atbilstošās kvalifikācijas finansists (profesijas kods – PS-117⁴⁸) vai uzņēmuma vadītājs (profesijas kods – PS-115⁴⁹) (vecākie speciālisti) profesionālajiem standartiem.⁵⁰ Divu apakšprogrammu paralēla īstenošana atbilst darba tirgus prasībām⁵¹ un studējošo interesēm⁵², ir vērsta uz darba tirgum konkurētspējīgu un kompetentu speciālistu sagatavošanu. Abām specializācijām ir vairāki kopīgi profesionālās darbības nodrošināšanas vispārējie uzdevumi (piemēram, jomai saistošo normatīvo aktu pielietošana, pārskatu, publikāciju izstrāde, publicitātes nodrošināšana), kuru apguvē pamāta notiek 1.-3. studiju semestros. Savukārt līdzīgi profesionālās darbības pienākumi

⁴⁸] Finansista profesijas standarts. Saskaņots Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2019. gada 16. oktobra sēdē.

<https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-117.pdf> [pārlūkots 4.11.2019.]

⁴⁹] Uzņēmuma vadītāja profesijas standarts. Saskaņots Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2019. gada 18. septembra sēdē.

<https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-115.pdf> [pārlūkots 17.10.2019.]

⁵⁰ Atbilstoši Uzņēmējdarbības, finanšu, grāmatvedības un administrēšanas (vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības, komerczinību) nozares struktūrā iekļauto profesiju kartei:

https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/nozkval/NKSK_uznemejdarbiba.pdf [pārlūkots 24.10.2019.]

Uzņēmējdarbības, finanšu, grāmatvedības un administrēšanas (vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības, komerczinību) nozares struktūra:

https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/nozkval/NKS_uznemejdarbiba.pdf [pārlūkots 5.08.2019.]

⁵¹ <https://likumi.lv/doc.php?id=268761> [pārlūkots 12.06.2019.]

⁵² DU ABSP “Ekonomika” 2018./2019. st.g., 2017./2018. st.g., 2016./2017. st.g. studējošo aptaujas rezultātu apkopojums.

un uzdevumi ar akcentiem uz finanšu vai komercdarbības specifiskajiem procesiem un specializācijas studiju kursu apguve tiek uzsākta tikai otrajā studiju gadā, tāpēc studējošajiem ir iespēja mērķtiecīgi izvēlēties savām interesēm, spējām un vajadzībām atbilstošāko specializāciju.

Tādējādi tiek sagatavoti augsti kvalificēti, kompetenti tautsaimniecības prasībām atbilstoši un starptautiski konkurētspējīgi speciālisti darbam valsts, pašvaldību, privātajās un nevalstiskajās organizācijās, kā arī savas uzņēmējdarbības uzsākšanai. Studiju programma fokusējas uz teorētiskajos pamatos balstītiem un praktiski orientētiem studiju kursiem finansēs un uzņēmējdarbībā, padziļinātām digitālo tehnoloģiju un svešvalodu studijām.

Studiju programmas izvirzītā mērķa un uzdevumu sasniegšanu veicina studiju programmas satura sistēmiska realizācija, mērķtiecīga studiju procesa plānošana, studiju formu un metožu dažādošana un pilnveidošana, patstāvīgo studiju nodrošināšana, kā arī studiju kvalitātes regulāra novērtēšana un kvalitātes kultūras pilnveide.

PBSP “Biznesa un finanšu procesi” izstrādāta un atbilst 2014. gada 26. augusta LR Ministru kabineta noteikumiem Nr. 512 Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu⁵³. Studiju process DU tiek organizēts, ievērojot LR likumdošanu, Augstskolu likumu, Nolikumu par studijām DU⁵⁴ un citus normatīvos aktus. Tādējādi studiju programmas obligāto saturu veido:

vispārizglītojošie studiju kursi (24 KP apjomā), t.sk. humanitāro un sociālo zinātņu teorētiskie kursi (8 KP piem., “Svešvaloda A1/A2/B1”), kursi, kas attīsta sociālās, komunikatīvās un organizatoriskās pamatiemaņas (8 KP piem., “Dokumentu pārvaldība”, “Svešvaloda A1/A2/B1”), kuru ietvaros studējošie paplašina akadēmisko redzesloku, iegūst priekšstatu par zinātnes mūsdienu attīstības tendencēm, problēmām un teorijām; nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi (36 KP apjomā), kuru apguve nodrošina pēctecīgu nozares teorētisko pamatu, zinātnes attīstības likumsakarību, nozaru un starpdisciplināro pieeju un pētnieciskā darba pamatprincipu un metodoloģijas apguvi, kā arī to integrēšanu reālajā vidē (piem., “Finanšu sistēma”, “Digitālie risinājumi uzņēmējdarbībā un pārvaldē”); nozares profesionālās specializācijas kursi (vismaz 62 KP apjomā, “E-komercija un eksportspēja”, “Projekta izstrādes un vadības sistēmas”); brīvās izvēles kursi (vismaz 6 KP apjomā); prakse (vismaz 20 KP apjomā), kuru veido ievadprakse un specializācijas prakse; valsts pārbaudījums, t.sk. bakalaura darba izstrāde un aizstāvēšana (12 KP apjomā).

⁵³ DU ABSP “Ekonomika” 2018./2019. st.g., 2017./2018. st.g., 2016./2017. st.g. studējošo aptaujas rezultātu apkopojums.

⁵⁴ https://du.lv/wp-content/uploads/2019/01/NOLIKUMS_PAR_STUDIJAM_DU_2018.docx [pārlūkots 12.06.2019.]

Katra studiju gada beigās tiek organizēta studiju projektu aizstāvēšana, kuras ietvaros studējošie demonstrē studiju projekta tēmas un lietišķo problēmu risinājuma iespējas. Studiju gaitā tiek izstrādāts bakalaura darbs, kas tiek aizstāvēts Valsts pārbaudījumu komisijas sēdē.

Studiju programmas saturu caurvij uzņēmējdarbības starptautisko un starpreģionālo aspektu studijas (piem., „Starptautiskā vide un globalizācija”, „Cilvēkresursu pārvaldība un radošā līderība starptautiskajā biznesā”, „Loģistika / piegādes ķēdes vadība”) un to praktiskā īstenošanas analīze studiju projektu izstrādes procesā, kas pastiprina programmas aktualitāti tieši reģiona specifiskajā vidē. Programmas perspektīvā attīstība ir saistīta arī ar integrētām svešvalodu apguves iespējam, veidojot prasmes apspriest, kritiski analizēt un argumentēti izvērtēt uzņēmējdarbības procesus vienā no izvēlētajām svešvalodām (angļu, franču, spāņu, vācu, ķīniešu, zviedru, spāņu, krievu).

Industrijas 4.0⁵⁵ apstākļos lielākā daļa studiju kursu daļēji tiek pasniegta digitālajā vidē, kas ļauj minimizēt specializēto IT un datortehnoloģiju kursu skaitu un pastiprināt svešvalodu apguvi, kas sinerģijas procesu rezultātā sniegs augstāku studiju rezultativitāti, īpaši starpreģionālas sadarbības kontekstā.

Analizējot studiju kursus iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem, tika veikts studiju programmas kursu kartējums. Apskatot kartēšanas rezultātus var secināt, ka studiju kursus definētie mērķi atbilst studiju programmas rezultātiem un ir saskaņoti ar augstāko līmeņu studiju programmām. Analizējot studiju kursu saturu ir konstatēts, ka tēmu izvēle atbilst studiju kursu definētajiem rezultātiem – prasmēm un attieksmēm, zināšanām un profesionālajām kompetencēm.

Programmā ir paredzēta profesionālo kompetenču apguve, ņemot vērā Latvijas, Eiropas Savienības un globālā darba tirgus attīstības tendences, pieprasītās profesijas un kompetences. Turklāt studiju programmas īstenošana paredz plašas tālākizglītības iespējas studējošo patstāvīgā darba organizēšanā izmantojot e-studijas, tādējādi nodrošinot vienādu iespēju radīšanu dažādām sabiedrības grupām. Studiju programma ir elastīga un pielāgojama dažādu studētgrībētāju interesēm.

⁵⁵ Angl.val. Industry 4.0 is the intelligent networking of machines and processes in industry with the aid of information and communication technology.

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studiju kursus/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju programmas īstenošana notiek, izmantojot dažādas studiju formas, formālās un neformālās izglītības metodes un metodiskos paņēmienus, kā arī e-studijas studējošo patstāvīgā darba organizēšanai. Studiju programmā tiek lietotas dažādas kontaktnodarbību studiju metodes, t.sk. lekcijas, praktiskās nodarbības, konsultācijas, individuālais un grupu darbs, diskusijas. Līdztekus tradicionālajām darba formām plaši tiek izmantoti interaktīvi studiju paņēmieni un metodes, kas veicina analītisko, kritisko, problēmisko, sistēmisko un radošo domāšanu, veicina grupu, komandas darba paņēmieni, lietišķās komunikācijas, t.sk. starpkultūru saskarsmes, diskusiju, prezentācijas, u.c. prasmju apguvi: projekti studiju kursa ietvaros, treniņi, lomu spēles, gadījumu un problēmsituāciju analīze, lietišķās spēles, radošie darbi, nodarbību videoierakstu analīze, izbraukuma nodarbības, audiovizuālo materiālu analīze, praktiskās darbnīcas, simulācijas, pieredzējušo profesionāļu kompetences treniņš, lietišķās spēles, grupu darbi, atklātās lekcijas, ārvalstu speciālistu vieslekcijas u.tml.

Kontaktnodarbību ietvaros ievērojama loma ir paredzēta praktiskajiem darbiem un studiju projektu izstrādei, kuru mērķis ir teorētisko zināšanu, pētniecības un prakses savstarpēja integrācija. Liela uzmanība tiek pievērsta studentu patstāvīgajam darbam. Saskaņā ar MK noteikumiem nr. 512 studiju uzņēmējdarbības profesionālās kompetences veidošanai, tiek izmantotas arī šādas studiju metodes: kompetences treniņš, lietišķās spēles, grupu darbi u.c., kas veiksmīgi tiek integrētas programmas studijuursos. Uzskatāmību teorētisko un praktisko zināšanu apgūvē nodrošina moderno tehnisko līdzekļu izmantošana. Prasības un metodes tiek izvēlētas atbilstoši studiju kursu saturam un specifikai, kā arī studiju procesa organizācijai.

Studiju projektu izstrādes gaitā studējošie balstīsies arī uz uzņēmēju piedāvāto tēmu, jomu vai problēmu izpēti, kā arī intensīvi sadarbosies ar “Magnetic Latvia Daugavpils biznesa inkubatoru”, darbiniekiem un dalībniekiem. Reālo darba vidi un darba tirgus prasības studējošie iepazīst studiju laikā, tiekoties ar nozares speciālistiem nodarbībās (Latvijas Banka, A/S Swedbank, SIA „ROLS”, SIA „LAGRON”, SIA „Protams”, SIA „REM PRO”, SIA „LK projektu grupa”, SIA „LatInSoft”), apmeklējot uzņēmumus izbraukuma nodarbību gaitā, praksēs, veicot patstāvīgu darbu. Darba devēju doto praksē balstīto uzdevumu iekļaušana studiju kursu vai prakšu apgūvē dod iespēju studentiem piedalīties reālu problēmu risināšanā studiju kursu ietvaros, bet mācībspēkiem pārliccināties par studiju kursa satura atbilstību nozares vajadzībām. Daudzos studijuursos aktīvi tiek lietota CLIL (Content and Language Integrated Learning) metode, kas paredz valodu studijas integrēt specializēto priekšmetu apgūvē. Piemēram, studiju kursu “Attīstības ekonomika”, “Ekonomika”, “Projektu izstrādes un vadības sistēmas” u.c.

terminoloģijas un atsevišķu satura elementu apguve tiek integrēta latviešu un angļu valodās.

Dažādu mācību metožu pielietošanas mērķis ir maksimāli veicināt izziņas prasmju, abstraktās domāšanas un analītiskās domāšanas mākas, kā arī profesionālajā praksē pielietojamo zināšanu un prasmju apguvi. Studijas ietver studējošo patstāvīgā darba daļu un kontaktnodarbības.

Studiju process daudzos studijuursos balstās uz informācijas un komunikāciju tehnoloģiju aktīvu integrāciju, tādējādi tiek padziļināta starpdisciplinārā saikne.

Katrs mācībspēks studiju kursa ietvaros regulāri pārbauda studentu zināšanas, izmantojot kursa aprakstā norādītos pārbaudes veidus (kontroldarbi, mājas darbi, referāti, prezentācijas, patstāvīgie darbi, utt.). Prasības ir atkarīgas no studiju kursa specifikas un studiju procesa organizācijas tajā. Zināšanu un prasmju novērtējumam ir integratīvs raksturs. Vērtēšanas sistēma attiecībā uz katru konkrēto studiju kursu ir norādīta kursa aprakstā. Ar vērtēšanas kritērijiem studējošie tiek iepazīstināti katra studiju kursa apgūšanas sākumā.

Eksāmenos un ieskaitēs izmanto dažādas pārbaudes formas: rakstiski, formulējot atbildi teksta veidā vai ar atbilžu izvēli, mutvārdos, digitālās un tiešsaistes, izmantojot datoru un tīmekli, akumulējošā eksāmena formā, kas ir pārbaudes forma, kurā ņem vērā visus studējošo novērtējuma veidus, kursa noslēgumā tiek izlikts vērtējums.

Izstrādājot vērtēšanas kritērijus, docētāji vadās pēc šādiem principiem:

kritēriji ir vērsti uz studējošā darba novērtēšanu (starpposmā vai studiju kursa beigās); studējošā darbs tiek vērtēts pēc kritērijiem vai salīdzināts ar standartu (teicama darba piemērs), nevis ar citu studējošo darbu;

kritēriji studentiem ir zināmi iepriekš;

skaidra atzīmes algoritma izveidošana, pēc kura studējošais var patstāvīgi noteikt savu sasniegumu līmeni;

vērtēšanas kritēriji ir atvasināti no studiju procesa mērķiem un rezultātiem.

Precīza studiju rezultātu pārbaudes kritēriju definēšana ļauj noteikt zināšanu, prasmju un kompetenču apgūšanas līmeni.

Praktiskajās nodarbībās un semināros tiek sekmēta studentu sociālo prasmju attīstība, pilnveidotas individuālā vai grupas darba prezentācijas, sava viedokļa izteikšana un analīzes prasmes. Būtisks ir studentu patstāvīgais darbs ar literatūras avotiem, izlasītais materiāls tiek analizēts grupu diskusijās. Semināros notiek diskusijas par aktuālajām ekonomikas problēmām, kā arī informācijas, ideju un pieredzes apmaiņa. Docētājiem studējošo patstāvīgā darba procesā ir organizatora, konsultanta un eksperta loma. Praktiskās nodarbības tiek organizētas arī datorklasēs.

Studiju programmas īstenošanas mehānisma ieviešana notiek, ievērojot studentcentrētas izglītības principus, tostarp studējošo apmierinātību ar iegūtajām zināšanām, prasmēm, sociālajiem kontaktiem, studenta sociālā statusa (sociālās lomas) izmantošanas iespējas, pedagoģiskā procesa subjektu individuālo interešu, vajadzību respektēšanu, studenta pašrealizēšanās un pašnoteikšanās līmeni, vienlaikus nodrošinot sekmīgu studiju rezultātu sasniegšanu. Lai nodrošinātu kvalitatīvus studiju rezultātus, PBSP “Biznesa un finanšu procesi” paredz programmas docētāju un studējošo iesaistīšanos nepārtrauktā informācijas apmaiņas, studiju izvērtējuma un atgriezeniskās saites nodrošināšanas procesā. Pirms katra studiju kursa apguves docētājs ar studējošajiem pārrunā un precizē kursa prasības un vērtēšanas principus un kritērijus.

Visos studijuursos nodarbības ir orientētas uz studentu radošu līdzdalību zināšanu apguves procesā. Studiju kursu īstenošanā aktīvi tiek izmantots studējošo pašnovērtēšana un savstarpējā vērtēšana pēc docētāja piedāvātajiem kritērijiem, kas studējošos motivē pilnveidot zināšanas un aktīvāk iesaistīties studiju satura apguvē.

Tiek respektēta studējošo vajadzību un iespēju daudzveidība, veidojot piemērotu studiju grafiku (piem., moduļos), izmantojot dažādus programmas īstenošanas veidus (t.sk. patstāvīgu un individuālu darbu, kā arī konsultācijas vairākās valodās, latviešu, angļu, krievu, kas ir aktuāli ārvalstu studējošajiem un reģiona specifiskajai videi), un daudzveidīgas pedagoģiskās metodes, proti, veicinot blended learning and adopted study process principu īstenošanu studiju procesā. Pielietojamo mācību metožu mērķis ir sniegt iespēju apgūt teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas, gan atbilstoši studiju programmas mērķim pilnveidot studentu kritiskās domāšanas prasmes, attīstīt savstarpējas saskarsmes prasmes, spēju strādāt gan individuāli, gan komandā (team building), pilnveidot spēju novērtēt dažādību (proti “vispārīgās prasmes” (soft skills)). Docētāji aicina studējošos izteikt savu viedokli par piedāvātajām patstāvīgā darba un tā prezentācijas formām, uzklausa studējošo vēlmes un koriģē patstāvīgajam darbam ieteikto literatūru, avotus un prezentācijas formas.

Studentcentrēta mācīšanās tiek īstenota, iesaistot studējošos studiju projektu, bakalaura darbu prezentēšanas (priekšizstāvēšanas) procesā, piedaloties apspriedēs un iesaistoties diskusijās par citu izstrādātajiem pētījumiem. Pēc noteikta plāna tiek organizēta iepriekšējos studiju gados izstrādāto darbu analīze un izmantošana tālākajiem pētījumiem. Studējošie regulāri piedalās semināros, konferencēs, kolokvijos un kongresos, kā arī iesaistās DU organizētajos zinātniskajos un populārzinātniskajos pasākumos (zinātniskajās konferencēs, zinātnes komunikācijas pasākumos, projektos, u.c.). Turklāt, apgūst atsevišķus studiju kursus (t.sk. svešvalodas) ir iespējams kā brīvklaušitājam, piedalīties studiju kursā vai tā daļā, piemēram, apmeklējot kādu lekciju vai praktisko nodarbību.

Studējošo iesaiste programmas plānošanā tiek īstenota, izmantojot trīspusējas pārrunas starp programmas vadību, prakses vadītājiem (uzņēmumu pārstāvjiem) un studējošajiem, izvērtējot un iestrādājot programmas dalībnieku konkrētos ieteikumus, kā arī nodrošinot

studējošo pārstāvēniecību programmas padomē un citās DU lēmēj institūcijās, izmantojot mūsdienīgus saziņas kanālus (sociālos tīklus, WhatsApp grupas, u.c.).

- 2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā Daugavpils Universitātes studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

Programmas ietvaros studējošie iziet 20 nedēļu profesionālo praksi ārpus augstskolas, uzņēmumos un iestādēs pieredzējušu speciālistu vadībā. PBSP "Biznesa un finanšu procesi" profesionālās kvalifikācijas prakse tiek īstenota saskaņā ar prakses nolikumu.

Lai nodrošinātu prakses kvalitāti, ir izveidots un SZF Domē apstiprināts prakses Nolikums, kurš satur gan prakses mērķu, gan uzdevumu formulējumu, gan to prasmju uzskaitījumu, kuras jāapgūst prakses laikā. Prakse tiek īstenota saskaņā ar Prakses līgumu, kas noslēgts starp DU un prakses devēju. Līgumi nodrošina studiju programmā paredzētās profesionālās prakses plānošanu un veiksmīgu tās īstenošanu.

Studiju prakses mērķis sekmēt teorētisko zināšanu, profesionālo prasmju un iemaņu nostiprināšanu un attīstību, pētīt un analizēt vidi, kurā darbojas organizācijas, iepazīties, pētīt un apgūt finanšu vadīšanu un ekonomisko procesu norisi uzņēmumā, izteikt ieteikumus uzņēmuma darbības efektivitātes paaugstināšanai. Prakses ilgums un tās norises laiks tiek noteikts saskaņā ar studiju programmas plānu un studiju procesa grafiku.

Ievada jeb vērošanas prakse tiek plānota studējošajiem 5. studiju semestrī (8 KP). Tās mērķis ir nodrošināt praktikantu ar darbu organizācijā, lai gūtu darba pieredzi un ieskatu uzņēmuma vai iestādes finanšu un vadības sistēmā, ekonomisku procesu un organizēšanā. Studiju prakse tiek organizēta pēc teorētisko priekšmetu apgūšanas, patstāvīgo un praktisko darbu izpildes. Prakses mērķis ir nostiprināt teorētiskās zināšanas un apgūt praktiskās iemaņas, kas nepieciešamas finansistam, uzņēmējam, kā arī iegūt bakalaura darba izstrādei nepieciešamo informāciju un veikt pētniecisko darbu.

Specializācijas prakse plānota studējošajiem 12 KP apjomā 7. studiju semestrī. Tās mērķis ir radīt iespēju praktikantam piedalīties konkrētās organizācijas darbībā, kā arī visas atbilstošās dokumentācijas veidošanā.

Sadarbība ar darba devējiem gadu no gada tiek rūpīgi plānota un īstenota ar mērķi veicināt darba devēju iesaistīšanos studiju programmu pilnveidošanā, nodrošinot to atbilstību mainīgajām darba tirgus prasībām. Sadarbība ar valsts, pašvaldības un nevalstiskām partnerinstitūcijām raksturojama vairākos virzienos: studiju programmas saskaņošanā, pārraudzībā un izvērtēšanā (ekspertu līmenī), atbalstā un īstenošanā (lektoru, konsultantu, prakses vadītāju, u.c. statusā).

Prakses mērķi studējošais sasniedz, pamatojoties uz iegūtajām zināšanām, prasmēm, iemaņām un iepriekšējā darba pieredzi. Praktises vietas atkarībā no interesēm un iespējām izvēlas pats studējošais, saskaņojot ar studiju programmas direktoru, bet DU sekmē piemērotākās prakses vietas izvēli, vai piedāvā to. DU prakses īstenošanā sniedz atbalstu, organizējot prakses ievadkonferences un noslēguma konferences, kā arī konsultējot studējošos prakses laikā, tādējādi veicinot sekmīgu prakses rezultātu sasniegšanu. DU prakses vadītājs nepieciešamības gadījumā sazinās ar darba devēja prakses vadītāju un risina ar praksi saistītos jautājumus, pārrunā studējošā darbību prakses laikā, sniedz ieteikumus prakses norises uzlabošanai. Praktises noslēguma konferencē, lai nodrošinātu savstarpēju pieredzes apmaiņu, katrs studējošais prezentē prakses atskaiti, atbild uz komisijas jautājumiem.

Studējošais izstrādā prakses atskaiti atbilstoši prakses nolikumam. Praktises atskaiti pārbauda un vērtē programmas direktora DU nozīmētais prakses vadītājs. Praktises kopvērtējumu ietekmē šādi vērtējumi: vērtējums no prakses vadītāja prakses vietā, prakses atskaites vērtējums, prakses atskaites aizstāvēšana.

2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Pārskata periodā no 2013. līdz 2020. gadam studiju virziena “Ekonomika” bakalaura līmenī ir aizstāvēti 111 bakalaura darbi. Bakalaura darbu izstrāde un aizstāvēšana notika saskaņā ar Daugavpils Universitātes ekonomikas virziena studiju programmu metodiskajiem norādījumiem un zinātniskā darba vadītāja ieteikumiem.

Analizējot aizstāvēto bakalaura darbu tēmas var konstatēt, ka studējošo pētnieciskās intereses ir cieši saistītas ar ekonomikas apakšnozares galvenajiem izpētes priekšmeta jautājumiem un ietver uzņēmējdarbības aspektu izvērtējumu (aizstāvēti 34 darbi), organizācijas un personālvadības un izaugsmes analīzi organizācijās (aizstāvēti 12 darbi), finanšu rezultātu un ilgtspējīguma stratēģiju izpēti (aizstāvēti 19 darbi), ekonomisko procesu analīzi dažādu nozaru, teritoriju, aspektu izpēti (aizstāvēti 21 darbi), ņemot vērā globālos un vietējos izaicinājumus (8), reģionālās specifikas un viedās izaugsmes izpēti (aizstāvēti 17 darbi). Ievērojams darbu skaits ir ar starpreģionālo un/vai starpdisciplināro komponenti.

Pētījumu virzienus un tēmas nosaka līdzšinējo pētījumu iestrādes, virziena akadēmiskā personāla pētnieciskās intereses, Latvijas un Latgales reģiona aktuālie sociālie izaicinājumi: ekonomiskā labklājība, migrācijas un globalizācijas procesi, tautsaimniecības un finanšu tirgus norises ES u.c., kā arī ārējie faktori, piemēram, reģionālā reforma, COVID-19 krīze, Brexit un ekonomisko sankciju ietekme. Daudzas studējošo bakalaura darbu tēmas tiek saskaņotas ar uzņēmēju vajadzībām un pašvaldību piedāvājumiem: veikti bakalaura un maģistra pētījumi par aktuāliem nozares attīstības veicināšanas jautājumiem, piemēram, J.Vaivode “AS "Preiļu siers"” finansiālās darbības

analīze un attīstības perspektīvas”, I. Līcīte “Personāla vadības procesa analīze uzņēmumā AS "LATVIJAS MAIZNIEKS" un tā pilnveide”, J. Ziediņš “Uzņēmējdarbības attīstība Jēkabpils pilsētā” u.c.

Ir izstrādāta un tiek ievērota Noslēguma darbu iesniegšanas kārtība plaģiātisma kontrolei Daugavpils Universitātē, kas paredz obligātu studiju noslēguma darbu elektronisko versiju iesniegšanu un glabāšanu Daugavpils Universitātes Informatīvajā sistēmā un nodrošina iespēju salīdzināt studējošo noslēguma darbus ar iepriekšējos gados aizstāvēto darbu kopu.

Jāsecina, ka studējošie veic aktuālu un praktiski nozīmīgu problēmu izpēti ekonomikas apakšnozarēs, kas topošajiem speciālistiem palīdz attīstīt profesionālo kompetenci, izprast daudzveidīgos organizācijas darbību raksturojošos aspektus, izstrādāt profesionālajai darbībai nepieciešamo produktu, kā arī izpētīt dažus specifiskus aktuālus organizācijas darbību raksturojošos jautājumus, kas skar mūsdienu Latvijas un reģiona dzīvi.

2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju saturā un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

DU notiek sistemātiska un regulāra studiju programmu apsekošana un monitorings, lai pārliccinātos, vai tiek sasniegti izvirzītie mērķi un studiju rezultāti. Minētie izvērtējumi veicina nepārtrauktu studiju programmu pilnveidi, nodrošinot un uzturot sabiedrības vajadzībām atbilstošu studiju programmu piedāvājumu un radot atbalstošu un efektīvu studiju vidi studējošajiem. Studiju programmu izvērtēšanā tiek iesaistīti studējošie, docētāji, darba devēji un absolventi. Programmas īstenošanas procesā notiek programmā iesaistīto docētāju un studējošo pastāvīga savstarpēja informācijas apmaiņa, kas ļauj operatīvi reaģēt uz problēmām, risināt aktuālus izaicinājumus un veikt programmas pilnveidošanu sekojot sekotu jaunākajām tendencēm zinātnē, izglītībā un tirgus pieprasījumam.

Būtiska ikgadēja pašnovērtējuma sadaļa ir studējošo aptaujas rezultātu analīze, kas norāda uz esošo studiju virzienā īstenoto studiju programmu kvalitāti un nākotnes perspektīvām, tiek ņemts vērā arī darba devēju un absolventu viedoklis. Apkopojot studējošo atbildes pārskata periodā, var secināt, ka studējošo viedoklis par studiju procesa nodrošinājumu ar literatūru un metodiskajiem materiāliem, to pieejamību, par izvēles iespēju piedāvājumu, par studiju procesa nodrošinājumu ar vieslektoriem, par sadarbību ar docētājiem, par studiju programmas saturu un struktūru, programmas īstenošanu kopumā ir pozitīvs. taču regulāri studējošie atzīmē ka studiju programma ir visaptveroša, savukārt vairāk noderētu specializētie un profesionālās ievirzes studiju kursi, vienlaikus norāda ka studiju kursu saturs un izklāsts pamatots, profesionāls, ieinteresē un motivē studējošos. Šie studentu ieteikumi, ka arī darba devēju redzējums mudināja programmas vadību veikt izmaiņas bakalaura līmeņa studiju saturā un licencēt jaunu PBSP “Biznesa un finanšu procesi”

Lai izvērtētu studiju programmas rezultātus pēc iespējas objektīvāk, tiek ņemts vērā arī darba devēju un absolventu viedoklis, proti, tiek veidota saikne ar darba tirgus pārstāvjiem, apkopojot informāciju par absolventu nodarbinātību, viņu darba kvalitāti un kompetenci arī turpmāk. Katru gadu tiek veikta studējošo prakses vietu vadītāju (vienlaicīgi arī studentu un absolventu darba devēju) aptaujas, rezultāti tiek apkopoti, analizēti un nepieciešamības gadījumā tiek veiktas attiecīgas izmaiņas studiju programmā. Šo aptauju mērķis ir noskaidrot, vai studiju programmas saturs atbilst darba tirgus prasībām, vai programmas absolventi ir pieprasīti darba tirgū, vai programmas absolventi turpina studijas augstākā līmeņa studiju programmās. Aptaujas rezultāti liecina, ka lielākā daļa absolventu turpina studijas akadēmiskajās un profesionālajās augstākā līmeņa studiju programmās. Studiju laikā iegūtās zināšanas palīdz veiksmīgi risināt profesionālos jautājumus un veicināt pašizaugsmi.

Darba devēju aptaujas tiek organizētas gan interviju, gan anketēšanas veidā. Darba devēji var novērtēt studiju programmu, pamatojoties uz tās rezultātu – absolvējušo un strādājošo speciālistu darba kvalitātes analīzi. Tādēļ darba devēji tiek lūgti novērtēt studiju programmas studējošo, kā arī attiecīgajās organizācijās, iestādēs strādājošo absolventu kvalifikācijas, zināšanas, prasmes un iemaņas, kā arī prognozēt, kādas kvalifikācijas speciālisti, ar kādām prasmēm un iemaņām attiecīgajai organizācijai, iestādei būs nepieciešami tuvākā un tālākā nākotnē.

Darba devēju aptaujas apstiprina, ka absolventu zināšanas un prasmes atbilst darba devēju prasībām, tāpat tiek norādīti arī novēršamie trūkumi, piemēram, tiek norādīts uz nepieciešamību attīstīt un pilnveidot studentu komunikatīvās prasmes, piemēram, spēju strādāt komandā. Darba devēji ieteica palielināt praktisko nodarbību īpatsvaru studiju procesā, studiju projektos un diplomdarbos, kā pētījuma objektu izvēlēties reālās problēmas un reālos uzņēmums Latgales reģionā, tēmas saskaņojot arī ar darba devējiem.

Darba devēji, kas jau ilgstoši sadarbojas ar DU SZF Ekonomikas katedru (turpmāk tekstā – EK) kā prakses vietu devēji, atzīmē grāmatvežu un dažāda līmeņa finanšu speciālistu (pat līdz finanšu direktora līmenim) trūkumu Daugavpils pilsētā un reģionā un uzsver, ka bieži vien spiesti meklēt šādus speciālistus galvaspilsētā. Savukārt kvalificēti ekonomisti stabili ir pieprasīti valsts un pašvaldību iestādēs (domēs, izglītības pārvaldēs, VID u.c.), plānošanas reģiona struktūrās, Lauku atbalsta dienestā u.c. iestādēs Daugavpilī un Latgales reģionā.

Regulāri tiek veikta prakses vietu vadītāju (vienlaicīgi arī studentu un absolventu darba devēju) aptaujas, rezultāti tiek apkopoti, analizēti un nepieciešamības gadījumā tiek veiktas attiecīgas izmaiņas studiju programmā

Sadarbība ar darba devējiem gadu no gada tiek rūpīgi plānota un īstenota ar mērķi veicināt darba devēju iesaistīšanos studiju programmu pilnveidošanā, nodrošinot to atbilstību mainīgajām darba tirgus prasībām. Sadarbība ar valsts, pašvaldības un nevalstiskām partnerinstitūcijām raksturojama vairākos virzienos: studiju programmas

saskaņošanā, pārraudzībā un izvērtēšanā (ekspertu līmenī, dalība studiju virziena padomē), atbalstā un īstenošanā (lektoru, konsultantu, prakses vadītāju, noslēguma komisiju dalībnieku u.c. statusā).

2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzīšanu.

DU ir izstrādāta starptautiskajās mobilitātes apgūto studiju kursu atzīšanas procedūra. Studējošie atbilstoši DU kartības noteikumiem <https://du.lv/wp-content/uploads/2015/12/E-studiju-nolikums-2015-11-11.pdf> iesniedz apliecināšanos dokumentus par studiju rezultātu sasniegšanu un vērtējumu. Studiju programmas direktors kopā ar attiecīgo studiju kursu docētājiem izskata iesniegtos dokumentus un vadoties pēc studiju kursa noteiktajām prasībām vai nu piekrīt ārzemju augstskolas vērtējumam, vai nu piedāvā studējošajam veikt uzdevumu, lai panāktu nepieciešamo studiju zināšanu, kompetenču, prasmju un attieksmju apgūšanu. Pilnībā gala vērtējums un studiju rezultātu atzīšana tiek apstiprināta DU Studiju padomē. Programmas studējošie tiek regulāri informēti par mobilitātes iespējām. Programmas direktors sadarbībā ar kursu docētājiem nodrošina maksimālas iespējas integrēt ārvalstu augstskolās apgūtos kursus virzienā realizētajās studiju programmās ar studiju kursu pielīdzināšanas starpniecību.

Analizējot PBSP “Biznesa un finanšu procesi” studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes dinamiku, var secināt, ka kopš iepriekšējās akreditācijas perioda izejošā mobilitāte šīs programmas ietvaros ir ievērojami palielinājusies un kļuvusi būtiski daudzveidīgāka. Studiju programmas studenti apmaiņas programmas ietvaros ir studējuši Horvātijā, Bulgārijā, Francijā, Polijā, Lietuvā, izmantojot gan studiju, gan pēcstudiju prakses iespējas, katru gadu īstenojot vidēji 4-6 mobilitātes. Piemēram, V.Aleksejeva 2018.g. pēc MSP “Ekonomika” studijām pēcstudiju prakses mobilitāti īstenoja Francijā, BSP “Ekonomika” studente I.Alika 2018.g. rudens semestrī studēja Poznaņas Ekonomikas un biznesa Universitātē Polijā, bet 2017./2018.st.g. pavasara semestrī trīs studentu grupa (M.Labecka, M.Začiņajeva, A.Rībčinska) studēja Rijekas Universitātē (Horvātijā). Rezultātā pārskata periodā studiju virziena “Ekonomika” programmās studējošo izejošā mobilitāte pieauga vismaz par 30%.

Ienākošās mobilitātes iespējas bakalaura studiju programmā laika posmā no 2013. līdz 2015. gadam ir izmantojuši 6 studenti no Tadžikistānas. Ārvalstu studējošo piesaiste tiks īstenota saskaņā ar līdzšinējo DU praksi, piedaloties starptautiskajās izglītības izstādēs, kuru mērķis ir prezentēt universitāti un piesaistīt topošos studentus, kas apmeklē izstādi ar nolūku atrast augstskolu tālākai izglītības iegūšanai ārzemēs. Potenciālie studētgrībētāji tiek uzrunāti arī docētājiem īstenojot mobilitātes un komandējumus ārvalstu augstskolās.

Ņemot vērā ka PBSP “Biznesa un finanšu procesi” ir paredzēta arī ārvalstu studējošo uzņemšana, darbs pie ārvalstu studējošo piesaistes tiek intensificēts: tika izstrādāts un sociālajos medijos aktīvi izplatīts reklāmas video par studiju programmu, tiek aktivizēta sadarbība ar partneraugstskolām Gruzijā, Baltkrievijā, Lietuvā.

(https://www.youtube.com/watch?v=DCSoJxAuhO4&ab_channel=SAMProject)

3. STUDIJU PROGRAMMAS RESURSI UN NODROŠINĀJUMS

- 3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

Studiju programmas resursi un nodrošinājums pilnībā atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai. Studējošajiem pieejamie resursi, t.sk. studiju telpas, materiāli tehniskā bāze, instrumenti un aprīkojums (studiju un pētniecības materiālu sagatavošanai, kombinēšanai, integrācijai, vizualizācijai un izplatīšanai), informācijas tīkli (internets, iekštīkls, Moodle), datu bāzes (bibliotēkas tīkls, DU pētniecības centru datu bāzes, bezmaksas piekļuve datu bāzēm (grāmatu resursu datu bāze), materiāli (izpētes materiāli, zinātniskās publikācijas, tostarp Web of Science un Scopus publikācijas, arhīvi), pakalpojumi (administratīvie, finanšu, IT un tīklu atbalsta pakalpojumi, piekļuve oficiālās statistikas datiem), datorizētas lietojumprogrammas un programmatūra (Standart Office, SPSS, GIS, datu vizualizācijas tiešsaistes rīki un programmatūra, tiešsaistes saziņas līdzekļi) ļauj apgūt visus programmā paredzētos studiju kursus, kā arī veikt pētījumus dažādos posmos, nodrošina elastīgu un studentorientētu vidi. Programmas īstenošanā tiek izmantots nepieciešamais tehniskais aprīkojums (datori ar licencētu programmatūru, projektori, interaktīvās tāfeles, u.c.), tiek izmantotas dažādas mācīšanas metodes (grupu darbs, lomu spēles, simulācijas, semināri, diskusijas, u.c.).

4. MĀCĪBSPĒKI

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Programmas nodrošinājumā ir svarīgs programmas īstenošanā iesaistīto docētāju kvalifikācijas līmenis. PBSP „Biznesa un finanšu procesi” nodrošina 61 docētājs, t. sk. 14 profesori. 26 docētājiem pamatievēlēšanas vieta ir DU, 20 docētāji ir viesdocētāji, kas pārstāv ekonomikas un finanšu profesionālo vidi Latvijā un ārvalstīs. Programmā nodarbinātajiem mācībspēkiem ir Latvijas Zinātnes padomes eksperti ekonomikas un uzņēmējdarbības nozarē, kā arī valodniecības nozarē. 35 docētājiem (57%) ir doktora grāds vadītā studiju kursa nozarē un 7 ir doktora zinātniskā grāda pretendenti. Programmā ir iesaistīti 7 ārvalstu mācībspēki.

PBSP “Biznesa un finanšu procesi” studiju kursu īstenošanā iesaistīsies vismaz viens mācībspēks (katrā studiju kursā), kas apliecinājis savas angļu valodas zināšanas vismaz B2 līmenī. ESF projekta Nr. 8.2.2.0/18/A/022 “Daugavpils Universitātes stratēģiskās specializācijas jomu akadēmiskā personāla profesionālās kompetences stiprināšana”⁵⁶ ietvaros, sākot ar 2019. gadu, studiju virziena “Ekonomika” realizācijā, t.sk. arī bakalaura līmenī, tiek iesaistīti vairāki ārvalstu profesori, piem., Dr.oec. Marzena Piotrowska-Trybull (Polija), Dr.oec. Halina Shmarlouskaya (Baltkrievija), kā arī studējošajiem regulāri tiek organizētas ERASMUS+ ārvalstu mācībspēku vieslekcijas piem., assist. prof. M. F. Bayik (Turcija) N.Rakhmanberdieva un M.Chalisheva (Tadžikistāna), Dr. oec. G. Dudzevičute, Dr. oec. D.Prokopiene (Lietuva), Asoc.prof. M.Petrova (Bulgārija), Urbānās un reģionālās plānošanas eksperts M.Elger (Vācija).

Pārskata periodā mācībspēku sastāvs zinātniskajā un akadēmiskajā jomā nepārtraukti pilnveidojas. Programmā iesaistītā akadēmiskā personāla pētnieciskā darba virzieni ir orientēti uz studiju programmas sekmīgu īstenošanu un vairumā gadījumu ir saistīti ar docētāju specializāciju programmas ietvaros – attīstības ekonomiku, finansēm, projektu vadību, u.c. Docētāji sagatavo zinātniskus rakstus, t.sk., starptautiski recenzējamus žurnālos, piedalās konferencēs un praktiskajos semināros, apmācību, stažēšanās un dažādos zinātniskajos pasākumos, publicē mācību grāmatas un izstrādā metodiskos materiālus, piedalās starptautiskos un nacionālajos pētnieciskajos projektos. Sadarbībā ar studējošajiem, kā arī citu Latvijas un ārvalstu AII akadēmisko personālu pastāvīgi tiek veikti praktiskas ievirzes pētījumi.

Pastāvīgi tiek stimulēta studējošo līdzdalība zinātniskajās un praktiskajās konferencēs un semināros arī klausītāju statusā.

⁵⁶ Nr.8.2.2.0/18/A/022 “Daugavpils Universitātes stratēģiskās specializācijas jomu akadēmiskā personāla profesionālās kompetences stiprināšana” <https://du.lv/projekti/projekti/es-fondu-projekti/esf-lidzfinansetie-projekti/daugavpils-universitates-strategiskas-specializācijas-jomu-akademiska-personala-profesionalas-kompetences-stiprināsana/> [pārlūkots 5.08.2019.]

DU tiek veicināta akadēmiskā personāla attīstība un pilnveide, virzoties uz kompetentu personālsastāvu. Vairumam docētāju ir praktiska pieredze nozarē, kas apliecina viņu atbilstību darbam profesionālajā programmā.

Sadarbībā ar Profesionālās izaugsmes centru (PIC) docētājiem ir iespēja piedalīties tālākizglītībasursos, uzlabojot, padziļinot un pilnveidojot jau esošās zināšanas. 2018. gada laikā programmā iesaistītais akadēmiskais personāls piedalījās dažādos profesionālās pilnveidesursos (Pedagogu tālākizglītības B kursi, “Studiju kursu veidošana e-studiju vidē MOODLE”, “Datu analīze un pārskatu sagatavošana”).

Kopumā var secināt, ka pārskata periodā programmā iesaistītie mācībspēki ir nemītīgi vērsti uz pētniecisko interešu paplašināšanu, uz sevis profesionālo pilnveidi un docējamo kursu kvalitātes nepārtrauktu uzlabošanu un attīstību.

Studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla kvalifikācija atbilst studiju programmas rezultātu sasniegšanai, kā arī DU mērķu un uzdevumu realizēšanai. Docētāji ir profesionāļi savā zinātnes nozarē, kas apliecinājuši kompetenci nozares pētniecībā un e-vides izmantošanā studiju procesā, kā arī piedalījušies starptautiskos projektos un izstrādājuši mācību līdzekļus un materiālus.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Studiju virziena īstenošanā iesaistīti kvalificēti docētāji, pamatojoties uz 2014. gada 28. oktobra Ministru kabineta noteikumu Nr.662 Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību 8.p. un iesniegtajiem CV. Docētājiem ir maģistra vai doktora grāds, specializēto studiju kursu docētājiem iegūtā izglītība (papildizglītība) vai kvalifikācija atbilst studiju kursa jomai. Lielākā daļa docētāju ir nozarē praktizējoši speciālisti. Augstskolu likuma prasībām par studiju programmu realizēšanu universitātes tipa augstskolā. Augstskolu likuma 39. pantā izvirzītais noteikums – „Lektoriem un asistentiem, kuriem nav zinātniskā un akadēmiskā grāda, ir nepieciešams pasniedzamajam priekšmetam atbilstošs piecu gadu praktiskā darba stāžs” – ir ievērots.

Studiju programmas docētāju atlasē galvenie kritēriji teorijas kursu nodrošinājumā: atbilstoša izglītība, akadēmiskais vai zinātniskais grāds, vai profesionālā pieredze, pētnieciskā un jaunrades darbība (publikācijas atbilstošajā nozarē, veikti pētījumi ekonomikas un finanšu jomā, dalība projektos), komunikācijas prasmes. Nozares profesionāļiem, praktiķiem un darba devējiem izvirzītās prasības: darba pieredze privātajās vai valsts iestādēs, kas saistītas ar ekonomiku, uzņēmējdarbību un finansēm, pieredze specializēto studiju kursu (piem. “Uzņēmējdarbības mārketing”, “Grāmatvedība”) nodrošināšanā.

Izskatot studiju programmas potenciālo docētāju CV, tika izvēlēti un uzrunāti atbilstošākie kandidāti. Nozīmīgs solis internacionalizācijas veicināšanā ir arī ārvalstu docētāju

piesaiste, kas salāgojas ar projektu SAM 8.2.2.0/18/A/022 “Daugavpils Universitātes stratēģiskās specializācijas jomu akadēmiskā personāla profesionālās kompetences stiprināšana” ieviešanu un plānotajiem rezultātiem – ārvalstu pasniedzēju piesaisti un nodarbinātību Latvijas AII.

Studiju procesā ir iesaistīts ne tikai studiju virziena akadēmiskais personāls, bet arī vairāku nozaru

speciālisti, kas ar savu profesionālo pieredzi ne tikai padziļina studējošo praktiskās zināšanas un prasmes studiju kursu ietvaros, bet arī paaugstina studējošo nodarbinātības iespējas pēc programmas absolvēšanas. Apgūstot zināšanas studijuursos, studējošie tiek motivēti padziļināti pētīt dažādu sabiedrībā notiekošu procesu kopsakarības vairāku zinātņu apakšnozaru mijiedarbībā.

Lai veicinātu studējošo interesi par vairākām tautsaimniecības nozarēm, programmā iesaistītie docētāji regulāri iepazīstina maģistrantus ar savu zinātniski pētniecisko projektu tēmām un iesaista studējošos pētniecības darbā, kas viņiem dod iespēju piedalīties kādas sabiedrības sarežģītas problēmas pētniecības procesā.

4.3. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

Studiju programmā iesaistītie docētāji aktīvi piedalās zinātniskajā pētniecībā gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (skat. pielikumā Mācībspēku publikāciju, patentu, mākslinieciskās jaunrades darbu saraksts par pārskata periodu). Programmā iesaistītie mācībspēki publicē savus darbus gan Latvijā, gan pasaulē atzītos zinātniskajos žurnālos un rakstu krājumos (par pārskata periodu šo publikāciju skaits pārsniedz 400 avotu). Docētāju zinātnisko kapacitāti apliecina publikācijas, kas indeksētas Web of Science un SCOPUS datu bāzēs (kopējais skaits par pārskata periodā vairāk nekā 200 publikācijas), vadīto noslēguma darbu skaits un pētījumi, kas tapuši pārskata periodā. Docētāju zinātnisko pētījumu rezultāti ir pieejami doktora studiju programmas studējošajiem studijuursos, kuros studējošie analizē un kritiski vērtē jaunāko zinātnisko pētījumu atziņas.

DU ik gadu notiek mācībspēku zinātniskās darbības novērtēšana, kuras ietvaros tiek vērtēti pētnieciskā darba rezultāti, darbība projektos, kā arī pedagoģiskais un organizatoriskais darbs. Mācībspēku zinātnisko kapacitāti apliecina publikācijas, kas indeksētas Web of Science un SCOPUS datu bāzēs, vadīto noslēguma darbu t.sk. promocijas darbu) skaits un pētījumi, kuru īstenošanā piedalās studiju programmas docētāji. Tikai 2019.gadā programmā iesaistītie docētāji ir publicējuši vairāk kā 30 rakstus Web of Science un SCOPUS datu bāzēs indeksētajos izdevumos. Piemēram, DU docētāju 2017. gadā publicētā raksta Aleksejeva, L., Jermolajeva, E., Rivža, B., Špilova, V., Ostrovska, I. (2017) Smart Growth as a Tool for Regional Convergence: Evidence from Latgale Region of Latvia. Journal of Scientific Papers: Economics & Sociology Vol. 10, No 4, 2017 [SCOPUS http://www.economics-sociology.eu/?550,en_smart-growth-as-a-tool-for-regional-convergence-evidence-from-latgale-region-of-latvia]; atziņas tiek ieintegrētas studiju kursā “Vieda pārvaldība un veikspējas paaugstināšana” un “Stratēģiskā un pārmaiņu vadība”.

Studiju procesa ietvaros nepārtraukti tiek sekots līdzi jaunākajām aktualitātēm nozarē – akadēmiskais personāls piedalās projektos, rezultāti tiek izmantoti studiju kursu satura aktualizēšanā. Docētāji aktīvi piedalās pētījumu rezultātu aprobācijā un izplatīšanā, uzstājoties zinātniskajās un praktiskajās konferencēs un semināros. Zinātniskajos pasākumos iegūtā informācija tiek izmantota studiju kursu un darbu vadīšanā, kā arī mācību līdzekļu sagatavošanā. Akadēmiskā personāla pētnieciskā un radošā darbība ir cieši saistīta ar studiju procesu, veicinot studentiem izpratni par inovāciju nozares saistību ar reālās organizācijas vajadzībām. Programmas personālu veido pasniedzēji, kuri studiju procesu pilnveidošanā regulāri sadarbojas, tādējādi tiek panākta starpdisciplinārā ite studējošo zināšanu un prasmju izkopšanā.

Akadēmiskā personāla veiktie pētījumi ir nozīmīgs ieguldījums gan viņu pārstāvošās nozares attīstībā, gan arī studiju programmas attīstībā, studiju satura pilnveidošanā un aktualizācijā. Pētījumi aptver gan teorētiskos aspektus, gan nozaru aktualitātes un novitātes, kas tiek izmantotas docētāju studijuursos, tādējādi veicinot pētnieciskā un studiju procesa mijiedarbību un būtiski uzlabojot arī studiju procesa kvalitāti. Studiju programmas docētāji aktīvi iesaistās pašvaldību attīstības projektu veidošanā un vadīšanā. Kā nozīmīgākos projektus pēdējo gadu laikā var minēt: Latvijas-Lietuvas pārobežu sadarbības programmas 2007.-2013. projekts „Uzņēmējdarbības attīstības kapacitātes veicināšana Latgales-Utenas pārobežu reģionā”, NORDPlus projektu „Jauns uzņēmējdarbības uzsākšanas apmācību modelis pieaugušajiem”, ka arī Valsts pētījumu programmu „Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai (EKOSOC-LV)” un “Latvijas valsts un sabiedrības izaicinājumi un risinājumi starptautiskā kontekstā “(INTERFRAME-LV), 2014-2016 īstenoja Marie Curie projektu „Rethinking Territory Development in Global Comparative Researches (Rethink Development)”.

Docētāji pētījumu veikšanā iesaista programmas studējošos. Piemēram DU grants 14-95/10 “Viedās izaugsmes iespēju novērtējums Latgales novados” tika iesaistīti BSP “Ekonomika” studenti Raivis Malnačs un absolvente Jevgēnija Toropova. Savukārt projekta gūtas atziņas tiek ieintegrētas studiju kursā “Ilgtspējīga reģionālā attīstība un starpreģionālā sadarbība”.

4.4. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

PBSP „Biznesa un finanšu procesi” iesaistītais akadēmiskais personāls savstarpēji sadarbojas gan pētniecībā, rakstot un publicējot kopīgus zinātniskos darbus un mācību līdzekļus, gan arī veidojot, pilnveidojot un docējot kopīgus studiju kursus studiju programmas ietvaros. Publicētie zinātniskie raksti tiek izmantoti studiju procesā. Programmas studējošie ir labi informēti gan par sava zinātniskā vadītāja, gan arī par citu programmā iesaistīto mācībspēku publicēšanas aktivitāti, jo

lielākā daļa no programmā studējošajiem veic aktīvu zinātnisko sadarbību ar programmā iesaistītajiem mācībspēkiem.

Katrā studiju kursa izstrādē un īstenošanā ir iesaistīti vairāki docētāji, tādējādi nodrošinot zinātnes un prakses integrāciju. Viņu savstarpējā sadarbība veicina studiju kursu kvalitāti gan izstrādes, gan īstenošanas posmā.

Docētāju savstarpējā sadarbība, diskusijas tiek organizētas DU SZF EK sēdēs un studiju virziena “Ekonomika” padomes sēdēs. Katra studiju gada beigās katedrā tiek plānotas akadēmiskā personāla slodzes nākamajam studiju gadam, ņemot vērā studējošo attiecīgo studiju kursu novērtēšanas rezultātus un docētāju veiktās akadēmiskās darbības pašanalīzi, tiek izvērtēta mācībspēku atbilstība konkrēto studiju kursu pilnveidei un docēšanai. Akadēmisko slodžu apstiprināšana notiek saskaņā ar akadēmiskā personāla darba apjoma uzskaites kārtību DU (http://du.lv/wp-content/uploads/2016/01/05_akademiska_personala_darba_apjoma_uzskaites_kartiba_du.doc).

IV. STUDIJU PROGRAMMAS “VIEDĀ EKONOMIKA UN INOVĀCIJA” RAKSTUROJUMS

1. STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJOŠIE PARAMETRI

1.4. Studiju programmas “Viedā ekonomika un inovācija (Profesionālā maģistra studiju programma)” parametri.

Saskaņā ar Daugavpils Universitātes “Studiju programmu attīstības un konsolidācijas plānu” ESF projekta SAM 8.2.1. "Studiju programmu fragmentācijas samazināšana un resursu koplietošanas stiprināšana Daugavpils Universitātē" ietvaros DU ir licencēta un kopš 2020./2021.st.g. tiek īstenota PBSP "Biznesa un finanšu procesi".

PBSP "Biznesa un finanšu procesi" ir izstrādāta, ņemot vērā darba tirgus pieprasījumu un 2019. g. aktualizētos profesijas standartus (“Uzņēmuma vadītājs” PS-115 un “Finansists” PS-117) un pārveidojot akadēmiskā bakalaura studiju programmu (turpmāk - ABSP) “Ekonomika”. PBSP “Biznesa un finanšu procesi” tiek piešķirts bakalaura grāds ekonomikā, finansista vai uzņēmuma vadītāja kvalifikācija.

ABSP "Ekonomika" 2020./2021.st.g. DU studē tikai 3. studiju gada studējošie un šī programma tiks slēgta līdz 2023.gada 30. jūnijam.

Studiju programmas nosaukums	Viedā ekonomika un inovācija
Studiju programmas nosaukums angļu valodā	Smart Economics and Innovation
Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	47311
Studiju programmas zinātnes nozare (attiecināms uz doktora studiju programmām)	
Studiju programmas veids un līmenis	Profesionālā maģistra studiju programma
Iegūstamais kvalifikācijas līmenis (NKI/EKI)	
Profesijas kods profesiju klasifikatorā	

Studiju programmas apjoms (KP, rekomendējoši arī ECTS)		
Īstenošanas forma, veids, ilgums (ja nepilni gadi, norādīt mēnešos) un īstenošanas valoda		
pilna laika klātie	2 gadi, 0 mēneši	Latviešu
	1 gadi, 6 mēneši	Angļu
	1 gadi, 6 mēneši	latviešu
pilna laika neklātie		
pilna laika neklātie (tālmācība)		
nepilna laika klātie	2 gadi, 0 mēneši	Angļu un latviešu
	2 gadi un 6 mēneši	Angļu un latviešu
nepilna laika neklātie		
nepilna laika neklātie (tālmācība)		
Īstenošanas vieta		
Studiju programmas direktors/-e	Ludmila Aleksejeva Dr.oec.	
Uzņemšanas prasības		
Piešķiramais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija		
Studiju programmas mērķis	Nodrošināt studentiem nacionālajā un starptautiskajā līmenī konkurētspējīgas zināšanas, atbilstošas prasmes un kompetenci ekonomikas un finanšu procesu analītiskai izvērtēšanai viedās attīstības kontekstā, akcentējot pētnieciskās prasmes zinātniskajam un akadēmiskajam darbam un sagatavojot augsti kvalificētus speciālistus saskaņā ar profesionālo standartu „Finanšu analītiķis” (profesijas kods P-118) un „Ekonomists” (profesijas kods P-113) prasībām.	
Studiju programmas uzdevumi	• nodrošināt studējošajiem iespēju iegūt konkurētspējīgu, kvalitatīvu, mūsdienu prasībām atbilstošu un starptautiskajā darba tirgū pieprasītu profesionālo augstāko izglītību, kas ietver vispusīgas un inovatīvas zināšanas un izpratni ekonomikā, finansēs utt.;	

	• sagatavot studentus darbam profesijā, studiju procesā integrējot dažādas ekonomikas apakšnozares un citas zinātņu nozares; • attīstīt studentu pētniecības darba kompetences, jaunrades darba iemaņas un prasmes; • attīstīt organizācijas vadītājiem nepieciešamās zināšanas un prasmes, kuri spēj un ir kompetenti uzņemties atbildību un risināt augstas komplikētības pakāpes finansiālos un ekonomiskos problēmjaudājumus; • nodrošināt studiju rezultātu (zināšanu, prasmju un kompetences) sasniegšanu atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras (turpmāk – ietvarstruktūra) 5. un Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI) 7. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencei; • veicināt studiju programmas un tajā paredzētā studiju satura elastīgu apguvi un tālāko pilnveidi atbilstoši mainīgajiem tautsaimniecības, starptautiskā tirgus un tehnoloģiju attīstības procesiem; • veidot studentu prasmes, iemaņas un profesionālās kompetences ekonomikas un finanšu jomā, praktiskās iemaņas darbā ar modernajām tehnoloģijām, mūsdienu darba tirgū pieprasītas vispārējās kompetences, izvēloties progresīvas metodes un paņēmienus, kas nodrošina personīgai un profesionālai izaugsmei labvēlīgu studiju vidi; • sagatavot profesionālā maģistra grāda ieguvējus studijām doktora studiju programmās.
Sasniedzamie studiju rezultāti	Zināšanas 1.Parādīt ekonomikas vai finanšu nozarei raksturīgās specializētās padziļinātās (t.sk. jomas jaunākajos atklājumos balstītās) zināšanas, kā arī jēdzienu un likumsakarību izpratni, t.sk. starpnozaru aspektā. Prasmes 2. Spēj, izmantojot apgūtos ekonomikas un finanšu teorētiskos konceptus un IT risinājumus, veikt profesionālu, inovatīvu vai pētniecisku darbību, radoši iegūt, atlasīt un analizēt informāciju un izmantot to ekonomikas procesu interpretācijā. 3. Argumentēti izskaidrot un diskutēt par sistēmiskiem ekonomikas zinātnes un finanšu jomas profesionāli lietišķajiem aspektiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem. 4. Patstāvīgi virzīt savu kompetenču pilnveidi un specializāciju, veikt inovācijas profesijā, apgūt jaunas zināšanas, analizēt,

	sistematizēt un integrēt iegūto informāciju vai tālāku mācīšanos sarežģītos un neprognozējamos apstākļos. Kompetences 5. Patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas zinātniskas un profesionālas problēmas ekonomikas un finanšu jomā, pamatot lēmumus, uzņemties atbildību, vadīt komandu, deleģēt un koordinēt pienākumu izpildi, efektīvi plānot un organizēt savu darbu. 6. Integrēt dažādu jomu zināšanas, dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības vai lietišķo darbības metožu attīstībā, piedalīties ekonomikas nozaru un apakšjomu attīstībā. 7. Parādīt izpratni un ētisko atbildību par zinātnes rezultātu vai profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Maģistra darbs

Apjoms kredītpunktos	
Studiju ilgums gados	
Iegūstamais grāds un/ vai kvalifikācija	
Uzņemšanas prasības	

21. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

No 2013./2014. studiju gada līdz 2019./2020. studiju gadam studējošo skaits studiju virziena “Ekonomika” bakalaura līmenī⁵⁷ kopumā ir svarstījies no 90 studējošajiem (ieskaitot nepilna laika studējošos) perioda sākumā līdz 50 studentiem 2020.g., kas skaidrojams pamatā ar finansiālām problēmām, jo ekonomiskā situācija Austrumlatvijas reģionā joprojām ir samērā zemā līmenī, kā arī ar nelielu budžetu vietu piedāvājumu šajā

⁵⁷ Līdz 2020./2021.st.g. tika īstenota BSP “Ekonomika”, bet, sākot ar 2020./2021.st.g. 1. un 2. st.gada studējoši apgūst studiju programmu pēc PBSP “Biznesa un finanšu procesi” satura, bet 3. st.gada studējošie turpina studēt ABSP “Ekonomika”.

programmā. Jāpiebilst, ka 2020./2021. st.g., pateicoties jaunas PBSP “Biznesa un finanšu procesi” licencēšanai un pievilcīgākam saturam virziena bakalaura līmenī tika uzņemti 25 jauni studējošie.

Analizējot studējošo atbiruma tendences, var konstatēt, ka katrā studiju gadā ir 1-2 studējošie, kas pārtrauc studijas, neatgriežoties no akadēmiskā atvaļinājuma. Var konstatēt, ka visvairāk studējošo pārtrauc studijas pirmajā studiju gadā, savukārt otrajā un trešajā studiju gadā atbirums ir mazāks. Studējošo atbirums saistīts ar studējošo nepilnīgu izpratni par izvēlēto studiju jomu, kā arī personīgiem iemesliem (ģimenes apstākļi, veselības problēmas u.c.). 2019./2020. st. g. pavasara semestrī nelielais atbirums bija saistīts ar attālinātā studiju procesa norisi un studējošo ierobežotajām spējām iekļauties tajā. Lielāko atbirumu sastāda studējošie, kas studē par personīgo finansējumu. Programmas absolventu skaits kopš 2013./2014. studiju gada sastāda 10 līdz 20 absolventiem gadā. Informācija par studējošo skaita dinamiku ir pieejama pielikumā.

PBSP “Biznesa un finanšu procesi” izveidi paredz “Daugavpils Universitātes studiju programmu attīstības un konsolidācijas plāns”, ko 2018. gadā ir apstiprinājusi Izglītības un zinātnes ministrija. Studiju programma ir izstrādāta ESF projekta Nr. 8.2.1.0/18/A/019 “Studiju programmu fragmentācijas samazināšana un resursu koplietošanas stiprināšana Daugavpils Universitātē” ietvaros⁵⁸, analizējot akadēmiskās bakalaura studiju programmas “Ekonomika” īstenošanā gūto pieredzi.

PBSP “Biznesa un finanšu procesi” paredz studijas latviešu un angļu valodā. Programma tiek īstenota pilna un nepilna laika studijās. PBSP “Biznesa un finanšu procesi” pirmajā īstenošanas gadā (2020./2021.st.g.) tiek nodrošinātas pilna laika studijas latviešu valodā.

2.2 Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

Kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas ABSP “Ekonomika” tika pārveidota par PBSP “Biznesa un finanšu procesi”, ņemot vērā darba tirgus pieprasījumu un 2019. g. aktualizētos profesijas standartus (“Uzņēmuma vadītājs” PS-115 un “Finansists” PS-117).

PBSP „Biznesa un finanšu procesi” mērķis un uzdevumi, kā arī studiju laikā iegūtie studiju rezultāti atbilst sestajam EKI līmenim (MK noteikumi Nr. 322 „Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju”), kas ir bakalaura studiju līmenis. Mērķis, uzdevumi un

⁵⁸ 8.2.1. SAM projekts “Studiju programmu fragmentācijas samazināšana un resursu koplietošanas stiprināšana Daugavpils Universitātē” <https://du.lv/uzsaks-8-2-1-sam-projekts-studiju-programmu-fragmentācijas-samazināšana-un-resursu-koplietošanas-stiprināšana-daugavpils-universitate/> [pārlūkots 24.10.2019.]

sasniedzamie rezultāti ir savstarpēji saskaņoti un nodrošina to, ka Daugavpils Universitātē īstenotās PBSP “Biznesa un finanšu procesi” absolventi būs guvuši zināšanās un kritiskajā domāšanā balstītu izpratni par ekonomikas, uzņēmējdarbības un finanšu jomas svarīgākajiem jēdzieniem, teorijām un likumsakarībām, būs sagatavoti pašvadītai profesionālas, inovatīvas vai pētnieciskās darbības veikšanai, prātīs izvērtēt savas darbības ietekmi uz sabiedrību un būs motivēti personiskai un profesionālai izaugsmei.

PBSP „Biznesa un finanšu procesi” studiju saturs ir salāgots ar mērķiem, uzdevumiem un sasniegamiem rezultātiem, kā arī balstās uz reflektantiem noteiktajām uzņemšanas prasībām – vispārējā vidējā vai vidējā profesionālā izglītība, ņemot vērā centralizēto eksāmena vērtējumu latviešu valodā, pirmajā svešvalodā un matemātikā. Tām personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam (neieskaitot), kā arī personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs vai personām ar īpašām vajadzībām, pamatojoties uz sekmīgām vidējās izglītības dokumenta gada atzīmēm, konkursa vērtējumu nosaka pēc vērtējuma aprēķināšanas īpašas formulas, kurā tiek ņemta vērā vidējās izglītības dokumenta gada vidējā atzīme latviešu valodā un literatūrā + vidējās izglītības dokumenta gada atzīme angļu valodā vai franču valodā vai vācu valodā + vidējās izglītības dokumenta noteikto mācību priekšmetu gada vidējā atzīme. Uzņemšanā tiek dotas priekšrocības Latvijas valsts skolēnu zinātnisko konferenču ekonomikas un uzņēmējdarbības sekcijas 1.–3. pakāpes laureātiem. Šie reflektanti saņem valsts budžeta finansētu vietu ārpus konkursa. Savukārt DU “Jauno uzņēmēju skolas”, “Zinātnes skolas” un “JA-YE Latvija” sertifikātu ieguvēji saņem papildus punktus un iegūst prioritāti stājoties PBSP “Biznesa un finanšu procesi”. Detalizēta informācija par Uzņemšanas noteikumiem PBSP "Biznesa un finanšu procesi" ir pieejama DU mājaslapā ⁵⁹.

⁵⁹ Daugavpils Universitātes uzņemšanas noteikumi pilna un nepilna pamatstudijām 2021.gadā.
Pieejams: https://du.lv/wp-content/uploads/2020/11/uznem_not_pilna_nep_laika_pamatstudijam_2021.pdf

2. STUDIJU SATURS UN ĪSTENOŠANA

2.8. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centra apkopotie dati liecina⁶⁰, ka tuvākajā laikā pieaugs pieprasījums pēc biznesa un administrēšanas jomas profesionāļiem ar augstāko profesionālo izglītību. Darbinieku ar integrētām IT, finanses, grāmatvedība un svešvalodas prasmēm trūkumu tiek akcentētas gan valsts, gan vietējā līmenī, t.sk. no vadības profesionāļu puses.⁶¹ Programmas izveides galvenais priekšnosacījums ir Latgales un citu reģionu darba devēju interese un potenciālais pieprasījums pēc augsta līmeņa, mūdienu prasībām un Eiropas standartiem atbilstošiem uzņēmuma vadītājiem un finanšu jomas speciālistiem ar augstāko izglītību, kas varētu strādāt un būt dažādu līmeņu vadītāji uzņēmumos, valsts un pašvaldību iestādēs, dažādās organizācijās vai to struktūrvienībās, tai skaitā starptautiskās.

Studiju programma ir veidota, balstoties uz aktuālo pieprasījumu darba tirgū⁶² un Latvijas un starptautisko izvērtējumu rezultātiem⁶³, kas apliecina vajadzību pēc cilvēkresursiem ar augstāko izglītību, kas spēj dibināt un/vai strādāt uzņēmumos un organizācijās, kā arī izprot finanšu tirgu attīstības likumsakarības, analizē to attīstības tendences un perspektīvas.

PBSP “Biznesa un finanšu procesi” atbilst nākotnes izaicinājumiem un balstās uz studējošo patstāvīgā darba akcentēšanu, studiju pētnieciskā darba sinerģiju, sagatavojot

⁶⁰ Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centra (CEDEFOP) prasmju monitorings [pārlūkots 2.05.2020.] <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/data-visualisations/skills-forecast>

⁶¹ The Association of Business Service Leaders in Latvia (ABSL) atzinums. LIAA un ABSL Latvia “Starptautisko biznesapkalpojumu nozares sadarbība ar Latvijas augstākās izglītības iestādēm” 2019.g. 8. novembra pasākuma informācija

⁶² Regulāras Daugavpils un Latgales reģiona uzņēmēju aptaujas.

⁶³ Piem., OECD Employment Outlook 2019 The Future of Work. OECD, 2019. https://www.oecd-ilibrary.org/employment/oecd-employment-outlook-2019_9ee00155-en [pārlūkots 23.08.2019.] Education and Training in Europe 2020: Responses from the EU Member States. Eurydice Report EU, 2013. https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/education-and-training-europe-2020-responses-eu-member-states_en Eiropas Komisijas priekšlikumos Jaunajai kohēzijas politikai 2021.- 2027.gadam ES investīcijām. EU, 2018 https://ec.europa.eu/regional_policy/lv/2021_2027/ [pārlūkots 23.08.2019.]

starptautiskajā darba tirgū konkurētspējīgus speciālistus, attīstot viņu spējas un motivējot izglītoties mūža garumā.

Studiju programmas pilnveide, attīstība un tālākā virzība cieši saistīta ar visiem NAP 2020-2027 attīstības prioritātes „Uzņēmēju konkurētspēja un materiāla labklājība” virzieniem⁶⁴, iekļaujoties arī Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam ilgtermiņa inovatīva un eko-efektīva ekonomikas attīstības perspektīvā⁶⁵. Cilvēkkapitāla attīstība un inovatīva, digitāla ekonomika⁶⁶ iezīmējas kā priekšnoteikums Latvijas konkurētspējas un produktivitātes paaugstināšanai, un tas ir uzsvērts gan “ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķos”.⁶⁷ “Latvijas viedās specializācijas stratēģijā” uzsvērtā prioritāšu vidū ir moderna un nākotnes darba tirgus prasībām atbilstoša izglītības sistēma, kas veicina tautsaimniecības transformāciju. PBSP “Biznesa un finanšu procesi” saturā (piem., digitālā satura integrēšana daudzos studijuursos, jauno produktu un uzņēmējdarbības attīstības akcenti studijuursos) un īstenošanas mehānismos (piem., projektos balstīta pieeja un orientācija uz reģiona specifiku).

Globalizācijas ietekmē aizvien dinamiskāks darba tirgus pieprasa ne tikai teicamas profesionālās zināšanas un kvalifikāciju, bet arī labas svešvalodu prasmes, kam jaunajā programmā tiek pievērsta īpaša uzmanība. PBSP „Biznesa un finanšu procesi” ir starpdisciplināra. Tajā apvienota ekonomikas disciplīnu apguve ar padziļinātām svešvalodu studijām, tādējādi sagatavojot studējošos darbam starpreģionāla un starptautiska mēroga uzņēmumos, valsts un pašvaldību iestādēs, privātajā sektorā.

Programma ietver mūsdienu darba tirgū pieprasītu profesionālo zināšanu, prasmju, attieksmju un kompetenču kopumu, uzsvāru liekot uz lietīšķo zināšanu un profesionālo iemaņu apguvi ar studiju projektu, bakalaura darba, semināru un praktisko nodarbību, kā arī profesionālo kvalifikācijas prakšu palīdzību. Piemēram, dažas praktiskās nodarbības studiju kursā „Finanšu sistēma” notiek A/S Swedbank, bet savukārt studiju projektu izstrāde notiek ciešā sadarbībā ar “Magnetic Latvia Daugavpils biznesa inkubatoru”, t.sk., apmeklējot un piedaloties tā darbā, konsultējoties ar tā speciālistiem).

⁶⁴ Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027.gadam. LR, PKC, 2020 [pārlūkots 26.08.2020.] https://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/NAP2027_apstiprin%C4%81ts%20Saeim%C4%81_1.pdf

⁶⁵ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (Latvija 2030). LR, VRAM, 2020 [pārlūkots 26.08.2020.] <https://www.pkc.gov.lv/lv/valsts-attistibas-planosana/latvijas-ilgtspējīgas-attistibas-strategija>

⁶⁶ Informatīvais ziņojums par priekšlikumu par Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027. gadam mērķiem, prioritātēm un rīcības virzieniem, kā arī tā turpmāko izstrādes un sabiedriskās apspriešanas procesu. Pieejams: https://www.pkc.gov.lv/modules/nap/modules/nap_aside_navigation/assets/NAP2027_kodols_piedavajums.pdf [pārlūkots 26.07.2019.]

⁶⁷ United Nation 2030 Agenda for Sustainable Development. UN, 2015 <https://sustainabledevelopment.un.org/sdgs> [pārlūkots 27.08.2019.]

2.9. Studijuursos/ modulos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās saistes, studiju kursu/ modulu mērķu saistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

Analizējot PBSP „Biznesa un finanšu procesi” saturu, var secināt, ka visi studiju programmas studiju kursi ir vērsti uz programmas izvirzīto studiju rezultātu izpildi. PBSP „Biznesa un finanšu procesi” saturs ietver “Uzņēmuma vadītāja” (PS-115) un “Finansista” (PS-117) profesijas standartā noteikto zināšanu, prasmju, attieksmju un kompetenču kopumu, sekmīgai karjeras virzīšanai attiecīgās profesionālajās jomās un maģistra studiju uzsākšanai attiecīgā virziena studiju programmās.

Programmas īstenošanas mērķis atbilst DU vīzijai, stratēģiskajam mērķim un uzdevumiem, kā arī sestajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim atbilstošās kvalifikācijas finansists (profesijas kods – PS-117⁶⁸) vai uzņēmuma vadītājs (profesijas kods – PS-115⁶⁹) (vecākie speciālisti) profesionālajiem standartiem.⁷⁰ Divu apakšprogrammu paralēla īstenošana atbilst darba tirgus prasībām⁷¹ un studējošo interesēm⁷², ir vērsta uz darba tirgum konkurētspējīgu un kompetentu speciālistu sagatavošanu. Abām specializācijām ir vairāki kopīgi profesionālās darbības nodrošināšanas vispārējie uzdevumi (piemēram, jomai saistošo normatīvo aktu pielietošana, pārskatu, publikāciju izstrāde, publicitātes nodrošināšana), kuru apguvē pamāta notiek 1.-3. studiju semestros. Savukārt līdzīgi profesionālās darbības pienākumi

⁶⁸ Finansista profesijas standarts. Saskaņots Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2019. gada 16. oktobra sēdē.

<https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-117.pdf> [pārlūkots 4.11.2019.]

⁶⁹ Uzņēmuma vadītāja profesijas standarts. Saskaņots Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2019. gada 18. septembra sēdē.

<https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-115.pdf> [pārlūkots 17.10.2019.]

⁷⁰ Atbilstoši Uzņēmējdarbības, finanšu, grāmatvedības un administrēšanas (vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības, komerczinību) nozares struktūrā iekļauto profesiju kartei:

https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/nozkval/NKSK_uznemejdarbiba.pdf [pārlūkots 24.10.2019.]

Uzņēmējdarbības, finanšu, grāmatvedības un administrēšanas (vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības, komerczinību) nozares struktūra:

https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/nozkval/NKS_uznemejdarbiba.pdf [pārlūkots 5.08.2019.]

⁷¹ DU studiju virziena „Ekonomika” 2016.-2019. g. darba devēju aptauju rezultāti. Programmas izstrādē iesaistīto ekspertu-darba devēju viedokļi.

⁷² DU ABSP “Ekonomika” 2018./2019. st.g., 2017./2018. st.g., 2016./2017. st.g. studējošo aptaujas rezultātu apkopojums.

un uzdevumi ar akcentiem uz finanšu vai komercdarbības specifiskajiem procesiem un specializācijas studiju kursu apguve tiek uzsākta tikai otrajā studiju gadā, tāpēc studējošajiem ir iespēja mērķtiecīgi izvēlēties savām interesēm, spējām un vajadzībām atbilstošāko specializāciju.

Tādējādi tiek sagatavoti augsti kvalificēti, kompetenti tautsaimniecības prasībām atbilstoši un starptautiski konkurētspējīgi speciālisti darbam valsts, pašvaldību, privātajās un nevalstiskajās organizācijās, kā arī savas uzņēmējdarbības uzsākšanai. Studiju programma fokusējas uz teorētiskajos pamatos balstītiem un praktiski orientētiem studiju kursiem finansēs un uzņēmējdarbībā, padziļinātām digitālo tehnoloģiju un svešvalodu studijām.

Studiju programmas izvirzītā mērķa un uzdevumu sasniegšanu veicina studiju programmas saturs sistēmiska realizācija, mērķtiecīga studiju procesa plānošana, studiju formu un metožu dažādošana un pilnveidošana, patstāvīgo studiju nodrošināšana, kā arī studiju kvalitātes regulāra novērtēšana un kvalitātes kultūras pilnveide.

PBSP “Biznesa un finanšu procesi” izstrādāta un atbilst 2014. gada 26. augusta LR Ministru kabineta noteikumiem Nr. 512 Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu⁷³. Studiju process DU tiek organizēts, ievērojot LR likumdošanu, Augstskolu likumu, Nolikumu par studijām DU[7] un citus normatīvos aktus. Tādējādi studiju programmas obligāto saturu veido:

vispārizglītojošie studiju kursi (24 KP apjomā), t.sk. humanitāro un sociālo zinātņu teorētiskie kursi (8 KP piem., “Svešvaloda A1/A2/B1”), kursi, kas attīsta sociālās, komunikatīvās un organizatoriskās pamatiemaņas (8 KP piem., “Dokumentu pārvaldība”, “Svešvaloda A1/A2/B1”), kuru ietvaros studējošie paplašina akadēmisko redzesloku, iegūst priekšstatu par zinātnes mūsdienu attīstības tendencēm, problēmām un teorijām; nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi (36 KP apjomā), kuru apguve nodrošina pēctecīgu nozares teorētisko pamatu, zinātnes attīstības likumsakarību, nozaru un starpdisciplināro pieeju un pētnieciskā darba pamatprincipu un metodoloģijas apguvi, kā arī to integrēšanu reālajā vidē (piem., “Finanšu sistēma”, “Digitālie risinājumi uzņēmējdarbībā un pārvaldē”); nozares profesionālās specializācijas kursi (vismaz 62 KP apjomā, “E-komercija un eksportspēja”, “Projekta izstrādes un vadības sistēmas”); brīvās izvēles kursi (vismaz 6 KP apjomā); prakse (vismaz 20 KP apjomā), kuru veido ievadprakse un specializācijas prakse; valsts pārbaudījums, t.sk. bakalaura darba izstrāde un aizstāvēšana (12 KP apjomā). Katra studiju gada beigās tiek organizēta studiju projektu aizstāvēšana, kuras ietvaros studējošie demonstrē studiju projekta tēmas un lietišķo problēmu risinājuma iespējas. Studiju gaitā tiek izstrādāts bakalaura darbs, kas tiek aizstāvēts Valsts pārbaudījumu komisijas sēdē.

⁷³ <https://likumi.lv/doc.php?id=268761> [pārlūkots 12.06.2019.]

Studiju programmas saturu caurvij uzņēmējdarbības starptautisko un starpreģionālo aspektu studijas (piem., „Starptautiskā vide un globalizācija”, „Cilvēkresursu pārvaldība un radošā līderība starptautiskajā biznesā”, „Loģistika / piegādes ķēdes vadība”) un to praktiskā īstenošanas analīze studiju projektu izstrādes procesā, kas pastiprina programmas aktualitāti tieši reģiona specifiskajā vidē. Programmas perspektīvā attīstība ir saistīta arī ar integrētām svešvalodu apguves iespējām, veidojot prasmes apspriest, kritiski analizēt un argumentēti izvērtēt uzņēmējdarbības procesus vienā no izvēlētajām svešvalodām (angļu, franču, spāņu, vācu, ķīniešu, zviedru, spāņu, krievu).

Industrijas 4.0⁷⁴ apstākļos lielākā daļa studiju kursu daļēji tiek pasniegta digitālajā vidē, kas ļauj minimizēt specializēto IT un datortehnoloģiju kursu skaitu un pastiprināt svešvalodu apguvi, kas sinerģijas procesu rezultātā sniegs augstāku studiju rezultativitāti, īpaši starpreģionālas sadarbības kontekstā.

Analizējot studiju kursus iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās saistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem, tika veikts studiju programmas kursu kartējums. Apskatot kartēšanas rezultātus var secināt, ka studiju kursus definētie mērķi atbilst studiju programmas rezultātiem un ir saskaņoti ar augstāko līmeņu studiju programmām. Analizējot studiju kursu saturu ir konstatēts, ka tēmu izvēle atbilst studiju kursu definētajiem rezultātiem – prasmēm un attieksmēm, zināšanām un profesionālajām kompetencēm.

Programmā ir paredzēta profesionālo kompetenču apguve, ņemot vērā Latvijas, Eiropas Savienības un globālā darba tirgus attīstības tendences, pieprasītās profesijas un kompetences. Turklāt studiju programmas īstenošana paredz plašas tālākizglītības iespējas studējošo patstāvīgā darba organizēšanā izmantojot e-studijas, tādējādi nodrošinot vienādu iespēju radīšanu dažādām sabiedrības grupām. Studiju programma ir elastīga un pielāgojama dažādu studētgribētāju interesēm.

- 2.10. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studiju kursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju programmas īstenošana notiek, izmantojot dažādas studiju formas, formālās un neformālās izglītības metodes un metodiskos paņēmienus, kā arī e-studijas studējošo patstāvīgā darba organizēšanai. Studiju programmā tiek lietotas dažādas kontaktnodarbību studiju metodes, t.sk. lekcijas, praktiskās nodarbības, konsultācijas,

⁷⁴ https://du.lv/wp-content/uploads/2019/01/NOLIKUMS_PAR_STUDIJAM_DU_2018.docx
[pārlūkots 12.06.2019.]

individuālais un grupu darbs, diskusijas. Līdztekus tradicionālajām darba formām plaši tiek izmantoti interaktīvi studiju paņēmieni un metodes, kas veicina analītisko, kritisko, problēmisko, sistēmisko un radošo domāšanu, veicina grupu, komandas darba paņēmieni, lietišķās komunikācijas, t.sk. starpkultūru saskarsmes, diskusiju, prezentācijas, u.c. prasmju apguvi: projekti studiju kursa ietvaros, treniņi, lomu spēles, gadījumu un problēmsituāciju analīze, lietišķās spēles, radošie darbi, nodarbību videoierakstu analīze, izbraukuma nodarbības, audiovizuālo materiālu analīze, praktiskās darbnīcas, simulācijas, pieredzējušo profesionāļu kompetences treniņš, lietišķās spēles, grupu darbi, atklātās lekcijas, ārvalstu speciālistu vieslekcijas u.tml.

Kontaktnodarbību ietvaros ievērojama loma ir paredzēta praktiskajiem darbiem un studiju projektu izstrādei, kuru mērķis ir teorētisko zināšanu, pētniecības un prakses savstarpēja integrācija. Liela uzmanība tiek pievērsta studentu patstāvīgajam darbam. Saskaņā ar MK noteikumiem nr. 512 studiju uzņēmējdarbības profesionālās kompetences veidošanai, tiek izmantotas arī šādas studiju metodes: kompetences treniņš, lietišķās spēles, grupu darbi u.c., kas veiksmīgi tiek integrētas programmas studijuursos. Uzskatāmību teorētisko un praktisko zināšanu apgūvē nodrošina moderno tehnisko līdzekļu izmantošana. Prasības un metodes tiek izvēlētas atbilstoši studiju kursu saturam un specifikai, kā arī studiju procesa organizācijai.

Studiju projektu izstrādes gaitā studējošie balstīsies arī uz uzņēmēju piedāvāto tēmu, jomu vai problēmu izpēti, kā arī intensīvi sadarbosies ar “Magnetic Latvia Daugavpils biznesa inkubatoru”, darbiniekiem un dalībniekiem. Reālo darba vidi un darba tirgus prasības studējošie iepazīst studiju laikā, tiekoties ar nozares speciālistiem nodarbībās (Latvijas Banka, A/S Swedbank, SIA „ROLS”, SIA „LAGRON”, SIA „Protams”, SIA „REM PRO”, SIA „LK projektu grupa”, SIA „LatInSoft”), apmeklējot uzņēmumus izbraukuma nodarbību gaitā, praksēs, veicot patstāvīgu darbu. Darba devēju doto praksē balstīto uzdevumu iekļaušana studiju kursu vai praksi apgūvē dod iespēju studentiem piedalīties reālu problēmu risināšanā studiju kursu ietvaros, bet mācībspēkiem pārliecināties par studiju kursa satura atbilstību nozares vajadzībām. Daudzos studijuursos aktīvi tiek lietota CLIL (Content and Language Integrated Learning) metode, kas paredz valodu studijas integrēt specializēto priekšmetu apgūvē. Piemēram, studiju kursu “Attīstības ekonomika”, “Ekonomika”, “Projektu izstrādes un vadības sistēmas” u.c. terminoloģijas un atsevišķu satura elementu apguve tiek integrēta latviešu un angļu valodās.

Dažādu mācību metožu pielietošanas mērķis ir maksimāli veicināt izziņas prasmju, abstraktās domāšanas un analītiskās domāšanas mākas, kā arī profesionālajā praksē pielietojamo zināšanu un prasmju apguvi. Studijas ietver studējošo patstāvīgā darba daļu un kontaktnodarbības.

Studiju process daudzos studijuursos balstās uz informācijas un komunikāciju tehnoloģiju aktīvu integrāciju, tādējādi tiek padziļināta starpdisciplinārā saikne.

Katrs mācībspēks studiju kursa ietvaros regulāri pārbauda studentu zināšanas, izmantojot kursa aprakstā norādītos pārbaudes veidus (kontroldarbi, mājas darbi, referāti, prezentācijas, patstāvīgie darbi, utt.). Prasības ir atkarīgas no studiju kursa specifikas un studiju procesa organizācijas tajā. Zināšanu un prasmju novērtējumam ir integratīvs raksturs. Vērtēšanas sistēma attiecībā uz katru konkrēto studiju kursu ir norādīta kursa aprakstā. Ar vērtēšanas kritērijiem studējošie tiek iepazīstināti katra studiju kursa apgūšanas sākumā.

Eksāmenos un ieskaitēs izmanto dažādas pārbaudes formas: rakstiski, formulējot atbildi teksta veidā vai ar atbilžu izvēli, mutvārdos, digitālās un tiešsaistes, izmantojot datoru un tīmekli, akumulējošā eksāmena formā, kas ir pārbaudes forma, kurā ņem vērā visus studējošo novērtējuma veidus, kursa noslēgumā tiek izlikts vērtējums.

Izstrādājot vērtēšanas kritērijus, docētāji vadās pēc šādiem principiem:

kritēriji ir vērsti uz studējošā darba novērtēšanu (starpposmā vai studiju kursa beigās);
studējošā darbs tiek vērtēts pēc kritērijiem vai salīdzināts ar standartu (teicama darba piemērs), nevis ar citu studējošo darbu;
kritēriji studentiem ir zināmi iepriekš;
skaidra atzīmes algoritma izveidošana, pēc kura studējošais var patstāvīgi noteikt savu sasniegumu līmeni;
vērtēšanas kritēriji ir atvasināti no studiju procesa mērķiem un rezultātiem.
Precīza studiju rezultātu pārbaudes kritēriju definēšana ļauj noteikt zināšanu, prasmju un kompetenču apgūšanas līmeni.

Praktiskajās nodarbībās un semināros tiek sekmēta studentu sociālo prasmju attīstība, pilnveidotas individuālā vai grupas darba prezentācijas, sava viedokļa izteikšana un analīzes prasmes. Būtisks ir studentu patstāvīgais darbs ar literatūras avotiem, izlasītais materiāls tiek analizēts grupu diskusijās. Semināros notiek diskusijas par aktuālajām ekonomikas problēmām, kā arī informācijas, ideju un pieredzes apmaiņa. Docētājiem studējošo patstāvīgā darba procesā ir organizatora, konsultanta un eksperta loma. Praktiskās nodarbības tiek organizētas arī datorklasēs.

Studiju programmas īstenošanas mehānisma ieviešana notiek, ievērojot studentcentrētas izglītības principus, tostarp studējošo apmierinātību ar iegūtajām zināšanām, prasmēm, sociālajiem kontaktiem, studenta sociālā statusa (sociālās lomas) izmantošanas iespējas, pedagoģiskā procesa subjektu individuālo interešu, vajadzību respektēšanu, studenta pašrealizēšanās un pašnoteikšanās līmeni, vienlaikus nodrošinot sekmīgu studiju rezultātu sasniegšanu. Lai nodrošinātu kvalitatīvus studiju rezultātus, PBSP "Biznesa un finanšu procesi" paredz programmas docētāju un studējošo iesaistīšanos nepārtrauktā informācijas apmaiņas, studiju izvērtējuma un atgriezeniskās saites nodrošināšanas procesā. Pirms katra studiju kursa apguves docētājs ar studējošajiem pārrunā un precizē kursa prasības un vērtēšanas principus un kritērijus.

Visos studijuursos nodarbības ir orientētas uz studentu radošu līdzdalību zināšanu apguves procesā. Studiju kursu īstenošanā aktīvi tiek izmantots studējošo pašnovērtēšana un savstarpējā vērtēšana pēc docētāja piedāvātajiem kritērijiem, kas studējošos motivē pilnveidot zināšanas un aktīvāk iesaistīties studiju satura apguvē.

Tiek respektēta studējošo vajadzību un iespēju daudzveidība, veidojot piemērotu studiju grafiku (piem., moduļos), izmantojot dažādus programmas īstenošanas veidus (t.sk. patstāvīgu un individuālu darbu, kā arī konsultācijas vairākās valodās, latviešu, angļu, krievu, kas ir aktuāli ārvalstu studējošajiem un reģiona specifiskajai videi), un daudzveidīgas pedagoģiskās metodes, proti, veicinot blended learning and adopted study process principu īstenošanu studiju procesā. Pielietojamo mācību metožu mērķis ir sniegt iespēju apgūt teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas, gan atbilstoši studiju programmas mērķim pilnveidot studentu kritiskās domāšanas prasmes, attīstīt savstarpējas saskarsmes prasmes, spēju strādāt gan individuāli, gan komandā (team building), pilnveidot spēju novērtēt dažādību (proti “vispārīgās prasmes” (soft skills)). Docētāji aicina studējošos izteikt savu viedokli par piedāvātajām patstāvīgā darba un tā prezentācijas formām, uzklausa studējošo vēlmes un koriģē patstāvīgajam darbam ieteikto literatūru, avotus un prezentācijas formas.

Studentcentrēta mācīšanās tiek īstenota, iesaistot studējošos studiju projektu, bakalaura darbu prezentēšanas (priekšizstāvēšanas) procesā, piedaloties apspriedēs un iesaistoties diskusijās par citu izstrādātajiem pētījumiem. Pēc noteikta plāna tiek organizēta iepriekšējos studiju gados izstrādāto darbu analīze un izmantošana tālākajiem pētījumiem. Studējošie regulāri piedalās semināros, konferencēs, kolokvijos un kongresos, kā arī iesaistās DU organizētajos zinātniskajos un populārzinātniskajos pasākumos (zinātniskajās konferencēs, zinātnes komunikācijas pasākumos, projektos, u.c.). Turklāt, apgūst atsevišķus studiju kursus (t.sk. svešvalodas) ir iespējams kā brīvklaušītājam, piedalīties studiju kursā vai tā daļā, piemēram, apmeklējot kādu lekciju vai praktisko nodarbību.

Studējošo iesaiste programmas plānošanā tiek īstenota, izmantojot trīspusējas pārrunas starp programmas vadību, prakses vadītājiem (uzņēmumu pārstāvjiem) un studējošajiem, izvērtējot un iestrādājot programmas dalībnieku konkrētos ieteikumus, kā arī nodrošinot studējošo pārstāvniecību programmas padomē un citās DU lēmējīnstitūcijās, izmantojot mūsdienīgus saziņas kanālus (sociālos tīklus, WhatsApp grupas, u.c.).

2.11. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā Daugavpils Universitātes studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

Programmas ietvaros studējošie iziet 20 nedēļu profesionālo praksi ārpus augstskolas, uzņēmumos un iestādēs pieredzējušu speciālistu vadībā. PBSP "Biznesa un finanšu procesi" profesionālās kvalifikācijas prakse tiek īstenota saskaņā ar prakses nolikumu.

Lai nodrošinātu prakses kvalitāti, ir izveidots un SZF Domē apstiprināts prakses Nolikums, kurš satur gan prakses mērķu, gan uzdevumu formulējumu, gan to prasmju uzskaitījumu, kuras jāapgūst prakses laikā. Prakse tiek īstenota saskaņā ar Prakses līgumu, kas noslēgts starp DU un prakses devēju. Līgumi nodrošina studiju programmā paredzētās profesionālās prakses plānošanu un veiksmīgu tās īstenošanu.

Studiju prakses mērķis sekmēt teorētisko zināšanu, profesionālo prasmju un iemaņu nostiprināšanu un attīstību, pētīt un analizēt vidi, kurā darbojas organizācijas, iepazīties, pētīt un apgūt finanšu vadīšanu un ekonomisko procesu norisi uzņēmumā, izteikt ieteikumus uzņēmuma darbības efektivitātes paaugstināšanai. Prakses ilgums un tās norises laiks tiek noteikts saskaņā ar studiju programmas plānu un studiju procesa grafiku.

Ievada jeb vērošanas prakse tiek plānota studējošajiem 5. studiju semestrī (8 KP). Tās mērķis ir nodrošināt praktikantu ar darbu organizācijā, lai gūtu darba pieredzi un ieskatu uzņēmuma vai iestādes finanšu un vadības sistēmā, ekonomisku procesu un organizēšanā. Studiju prakse tiek organizēta pēc teorētisko priekšmetu apgūšanas, patstāvīgo un praktisko darbu izpildes. Prakses mērķis ir nostiprināt teorētiskās zināšanas un apgūt praktiskās iemaņas, kas nepieciešamas finansistam, uzņēmējam, kā arī iegūt bakalaura darba izstrādei nepieciešamo informāciju un veikt pētniecisko darbu.

Specializācijas prakse plānota studējošajiem 12 KP apjomā 7. studiju semestrī. Tās mērķis ir radīt iespēju praktikantam piedalīties konkrētās organizācijas darbībā, kā arī visas atbilstošās dokumentācijas veidošanā.

Sadarbība ar darba devējiem gadu no gada tiek rūpīgi plānota un īstenota ar mērķi veicināt darba devēju iesaistīšanos studiju programmu pilnveidošanā, nodrošinot to atbilstību mainīgajām darba tirgus prasībām. Sadarbība ar valsts, pašvaldības un nevalstiskām partnerinstitūcijām raksturojama vairākos virzienos: studiju programmas saskaņošanā, pārraudzībā un izvērtēšanā (ekspertu līmenī), atbalstā un īstenošanā (lektoru, konsultantu, prakses vadītāju, u.c. statusā).

Prakses mērķi studējošais sasniedz, pamatojoties uz iegūtajām zināšanām, prasmēm, iemaņām un iepriekšējā darba pieredzi. Prakses vietas atkarībā no interesēm un iespējām

izvēlas pats studējošais, saskaņojot ar studiju programmas direktoru, bet DU sekmē piemērotākās prakses vietas izvēli, vai piedāvā to. DU prakses īstenošanā sniedz atbalstu, organizējot prakses ievadkonferences un noslēguma konferences, kā arī konsultējot studējošos prakses laikā, tādējādi veicinot sekmīgu prakses rezultātu sasniegšanu. DU prakses vadītājs nepieciešamības gadījumā sazinās ar darba devēja prakses vadītāju un risina ar praksi saistītos jautājumus, pārrunā studējošā darbību prakses laikā, sniedz ieteikumus prakses norises uzlabošanai. Prakses noslēguma konferencē, lai nodrošinātu savstarpēju pieredzes apmaiņu, katrs studējošais prezentē prakses atskaiti, atbild uz komisijas jautājumiem.

Studējošais izstrādā prakses atskaiti atbilstoši prakses nolikumam. Prakses atskaiti pārbauda un vērtē programmas direktora DU nozīmētais prakses vadītājs. Prakses kopvērtējumu ietekmē šādi vērtējumi: vērtējums no prakses vadītāja prakses vietā, prakses atskaites vērtējums, prakses atskaites aizstāvēšana.

2.12. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Pārskata periodā no 2013. līdz 2020. gadam studiju virziena “Ekonomika” bakalaura līmenī ir aizstāvēti 111 bakalaura darbi. Bakalaura darbu izstrāde un aizstāvēšana notika saskaņā ar Daugavpils Universitātes ekonomikas virziena studiju programmu metodiskajiem norādījumiem un zinātniskā darba vadītāja ieteikumiem.

Analizējot aizstāvēto bakalaura darbu tēmas var konstatēt, ka studējošo pētnieciskās intereses ir cieši saistītas ar ekonomikas apakšnozares galvenajiem izpētes priekšmeta jautājumiem un ietver uzņēmējdarbības aspektu izvērtējumu (aizstāvēti 34 darbi), organizācijas un personālvadības un izaugsmes analīzi organizācijās (aizstāvēti 12 darbi), finanšu rezultātu un ilgtspējīguma stratēģiju izpēti (aizstāvēti 19 darbi), ekonomisko procesu analīzi dažādu nozaru, teritoriju, aspektu izpēti (aizstāvēti 21 darbi), ņemot vērā globālos un vietējos izaicinājumus (8), reģionālās specifikas un viedās izaugsmes izpēti (aizstāvēti 17 darbi). Ievērojams darbu skaits ir ar starpreģionālo un/vai starpdisciplināro komponenti.

Pētījumu virzienus un tēmas nosaka līdzšinējo pētījumu iestrādes, virziena akadēmiskā personāla pētnieciskās intereses, Latvijas un Latgales reģiona aktuālie sociālie izaicinājumi: ekonomiskā labklājība, migrācijas un globalizācijas procesi, tautsaimniecības un finanšu tirgus norises ES u.c., kā arī ārējie faktori, piemēram, reģionālā reforma, COVID-19 krīze, Brexit un ekonomisko sankciju ietekme. Daudzas studējošo bakalaura darbu tēmas tiek saskaņotas ar uzņēmēju vajadzībām un pašvaldību piedāvājumiem: veikti bakalaura un maģistra pētījumi par aktuāliem nozares attīstības veicināšanas jautājumiem, piemēram, J.Vaivode “AS “Preiļu siers” finansiālās darbības analīze un attīstības perspektīvas”, I. Līcīte “Personāla vadības procesa analīze

uzņēmumā AS "LATVIJAS MAIZNIEKS" un tā pilnveide", J. Ziediņš
"Uzņēmējdarbības attīstība Jēkabpils pilsētā" u.c.

Ir izstrādāta un tiek ievērota Noslēguma darbu iesniegšanas kārtība plaģiātisma kontrolei Daugavpils Universitātē, kas paredz obligātu studiju noslēguma darbu elektronisko versiju iesniegšanu un glabāšanu Daugavpils Universitātes Informatīvajā sistēmā un nodrošina iespēju salīdzināt studējošo noslēguma darbus ar iepriekšējos gados aizstāvēto darbu kopu.

Jāsecina, ka studējošie veic aktuālu un praktiski nozīmīgu problēmu izpēti ekonomikas apakšnozarēs, kas topošajiem speciālistiem palīdz attīstīt profesionālo kompetenci, izprast daudzveidīgos organizācijas darbību raksturojošos aspektus, izstrādāt profesionālajai darbībai nepieciešamo produktu, kā arī izpētīt dažus specifiskus aktuālus organizācijas darbību raksturojošos jautājumus, kas skar mūsdienu Latvijas un reģiona dzīvi.

2.13. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

DU notiek sistemātiska un regulāra studiju programmu apsekošana un monitorings, lai pārliecinātos, vai tiek sasniegti izvirzītie mērķi un studiju rezultāti. Minētie izvērtējumi veicina nepārtrauktu studiju programmu pilnveidi, nodrošinot un uzturot sabiedrības vajadzībām atbilstošu studiju programmu piedāvājumu un radot atbalstošu un efektīvu studiju vidi studējošajiem. Studiju programmu izvērtēšanā tiek iesaistīti studējošie, docētāji, darba devēji un absolventi. Programmas īstenošanas procesā notiek programmā iesaistīto docētāju un studējošo pastāvīga savstarpēja informācijas apmaiņa, kas ļauj operatīvi reaģēt uz problēmām, risināt aktuālus izaicinājumus un veikt programmas pilnveidošanu sekojot sekotu jaunākajām tendencēm zinātnē, izglītībā un tirgus pieprasījumam.

Būtiska ikgadēja pašnovērtējuma sadaļa ir studējošo aptaujas rezultātu analīze, kas norāda uz esošo studiju virzienā īstenoto studiju programmu kvalitāti un nākotnes perspektīvām, tiek ņemts vērā arī darba devēju un absolventu viedoklis. Apkopojot studējošo atbildes pārskata periodā, var secināt, ka studējošo viedoklis par studiju procesa nodrošinājumu ar literatūru un metodiskajiem materiāliem, to pieejamību, par izvēles iespēju piedāvājumu, par studiju procesa nodrošinājumu ar vieslektoriem, par sadarbību ar docētājiem, par studiju programmas saturu un struktūru, programmas īstenošanu kopumā ir pozitīvs. taču regulāri studējošie atzīmē ka studiju programma ir visaptveroša, savukārt vairāk noderētu specializētie un profesionālās ievirzes studiju kursi, vienlaikus norāda ka studiju kursu saturs un izklāsts pamatots, profesionāls, ieinteresē un motivē studējošos. Šie studentu ieteikumi, ka arī darba devēju redzējums mudināja programmas vadību veikt izmaņas bakalaura līmeņa studiju saturā un licencēt jaunu PBSP "Biznesa un finanšu procesi"

Lai izvērtētu studiju programmas rezultātus pēc iespējas objektīvāk, tiek ņemts vērā arī darba devēju un absolventu viedoklis, proti, tiek veidota saikne ar darba tirgus pārstāvjiem, apkopojot informāciju par absolventu nodarbinātību, viņu darba kvalitāti un kompetenci arī turpmāk. Katru gadu tiek veikta studējošo prakses vietu vadītāju (vienlaicīgi arī studentu un absolventu darba devēju) aptaujas, rezultāti tiek apkopoti, analizēti un nepieciešamības gadījumā tiek veiktas attiecīgas izmaiņas studiju programmā. Šo aptauju mērķis ir noskaidrot, vai studiju programmas saturs atbilst darba tirgus prasībām, vai programmas absolventi ir pieprasīti darba tirgū, vai programmas absolventi turpina studijas augstākā līmeņa studiju programmās. Aptaujas rezultāti liecina, ka lielākā daļa absolventu turpina studijas akadēmiskajās un profesionālajās augstākā līmeņa studiju programmās. Studiju laikā iegūtās zināšanas palīdz veiksmīgi risināt profesionālos jautājumus un veicināt pašizaugsmi.

Darba devēju aptaujas tiek organizētas gan interviju, gan anketēšanas veidā. Darba devēji var novērtēt studiju programmu, pamatojoties uz tās rezultātu – absolvējušo un strādājošo speciālistu darba kvalitātes analīzi. Tādēļ darba devēji tiek lūgti novērtēt studiju programmas studējošo, kā arī attiecīgajās organizācijās, iestādēs strādājošo absolventu kvalifikācijas, zināšanas, prasmes un iemaņas, kā arī prognozēt, kādas kvalifikācijas speciālisti, ar kādām prasmēm un iemaņām attiecīgajai organizācijai, iestādei būs nepieciešami tuvākā un tālākā nākotnē.

Darba devēju aptaujas apstiprina, ka absolventu zināšanas un prasmes atbilst darba devēju prasībām, tāpat tiek norādīti arī novēršamie trūkumi, piemēram, tiek norādīts uz nepieciešamību attīstīt un pilnveidot studentu komunikatīvās prasmes, piemēram, spēju strādāt komandā. Darba devēji ieteica palielināt praktisko nodarbību īpatsvaru studiju procesā, studiju projektos un diplomdarbos, kā pētījuma objektu izvēlēties reālās problēmas un reālos uzņēmumus Latgales reģionā, tēmas saskaņojot arī ar darba devējiem.

Darba devēji, kas jau ilgstoši sadarbojas ar DU SZF Ekonomikas katedru (turpmāk tekstā – EK) kā prakses vietu devēji, atzīmē grāmatvežu un dažāda līmeņa finanšu speciālistu (pat līdz finanšu direktora līmenim) trūkumu Daugavpils pilsētā un reģionā un uzsver, ka bieži vien spiesti meklēt šādus speciālistus galvaspilsētā. Savukārt kvalificēti ekonomisti stabili ir pieprasīti valsts un pašvaldību iestādēs (domēs, izglītības pārvaldēs, VID u.c.), plānošanas reģiona struktūrās, Lauku atbalsta dienestā u.c. iestādēs Daugavpilī un Latgales reģionā.

Regulāri tiek veikta prakses vietu vadītāju (vienlaicīgi arī studentu un absolventu darba devēju) aptaujas, rezultāti tiek apkopoti, analizēti un nepieciešamības gadījumā tiek veiktas attiecīgas izmaiņas studiju programmā

Sadarbība ar darba devējiem gadu no gada tiek rūpīgi plānota un īstenota ar mērķi veicināt darba devēju iesaistīšanos studiju programmu pilnveidošanā, nodrošinot to atbilstību mainīgajām darba tirgus prasībām. Sadarbība ar valsts, pašvaldības un nevalstiskām partnerinstitūcijām raksturojama vairākos virzienos: studiju programmas saskaņošanā, pārraudzībā un izvērtēšanā (ekspertu līmenī, dalība studiju virziena

padomē), atbalstā un īstenošanā (lektoru, konsultantu, prakses vadītāju, noslēguma komisiju dalībnieku u.c. statusā).

2.14. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzīšanu.

DU ir izstrādāta starptautiskajās mobilitātes apgūto studiju kursu atzīšanas procedūra. Studējošie atbilstoši DU kartības noteikumiem <https://du.lv/wp-content/uploads/2015/12/E-studiju-nolikums-2015-11-11.pdf> iesniedz apliecinājošus dokumentus par studiju rezultātu sasniegšanu un vērtējumu. Studiju programmas direktors kopā ar attiecīgo studiju kursu docētājiem izskata iesniegtos dokumentus un vadoties pēc studiju kursa noteiktajām prasībām vai nu piekrīt ārzemju augstskolas vērtējumam, vai nu piedāvā studējošajam veikt uzdevumu, lai panāktu nepieciešamo studiju zināšanu, kompetenču, prasmju un attieksmju apgūšanu. Pilnībā gala vērtējums un studiju rezultātu atzīšana tiek apstiprināta DU Studiju padomē. Programmas studējošie tiek regulāri informēti par mobilitātes iespējām. Programmas direktors sadarbībā ar kursu docētājiem nodrošina maksimālas iespējas integrēt ārvalstu augstskolās apgūtos kursus virzienā realizētajās studiju programmās ar studiju kursu pielīdzināšanas starpniecību.

Analizējot PBSP “Biznesa un finanšu procesi” studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes dinamiku, var secināt, ka kopš iepriekšējās akreditācijas perioda izejošā mobilitāte šīs programmas ietvaros ir ievērojami palielinājusies un kļuvusi būtiski daudzveidīgāka. Studiju programmas studenti apmaiņas programmas ietvaros ir studējuši Horvātijā, Bulgārijā, Francijā, Polijā, Lietuvā, izmantojot gan studiju, gan pēcstudiju prakses iespējas, katru gadu īstenojot vidēji 4-6 mobilitātes. Piemēram, V.Aleksejeva 2018.g. pēc MSP “Ekonomika” studijām pēcstudiju prakses mobilitāti īstenoja Francijā, BSP “Ekonomika” studente I.Alika 2018.g. rudens semestrī studēja Poznaņas Ekonomikas un biznesa Universitātē Polijā, bet 2017./2018.st.g. pavasara semestrī trīs studentu grupa (M.Labecka, M.Začiņajeva, A.Ribčinska) studēja Rijekas Universitātē (Horvātijā). Rezultātā pārskata periodā studiju virziena “Ekonomika” programmās studējošo izejošā mobilitāte pieauga vismaz par 30%.

Ienākošās mobilitātes iespējas bakalaura studiju programmā laika posmā no 2013. līdz 2015. gadam ir izmantojuši 6 studenti no Tadžikistānas. Ārvalstu studējošo piesaiste tiks īstenota saskaņā ar līdzšinējo DU praksi, piedaloties starptautiskajās izglītības izstādēs, kuru mērķis ir prezentēt universitāti un piesaistīt topošos studentus, kas apmeklē izstādi ar nolūku atrast augstskolu tālākai izglītības iegūšanai ārzemēs. Potenciālie studētgribētāji tiek uzrunāti arī docētājiem īstenojot mobilitātes un komandējumus ārvalstu augstskolās.

Ņemot vērā ka PBSP “Biznesa un finanšu procesi” ir paredzēta arī ārvalstu studējošo uzņemšana, darbs pie ārvalstu studējošo piesaistes tiek intensificēts: tika izstrādāts un sociālajos medijos aktīvi izplatīts reklāmas video par studiju programmu, tiek aktivizēta sadarbība ar partneraugstskolām Gruzijā, Baltkrievijā, Lietuvā.

(https://www.youtube.com/watch?v=DCSoJxAuhO4&ab_channel=SAMProject)

3. STUDIJU PROGRAMMAS RESURSI UN NODROŠINĀJUMS

32. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

Studiju programmas resursi un nodrošinājums (skat. 3. nodaļas 31.-3.3. kritērijos sniegto informāciju) pilnībā atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai. Studējošajiem pieejamie resursi, t.sk. studiju telpas, materiāli tehniskā bāze, instrumenti un aprīkojums (studiju un pētniecības materiālu sagatavošanai, kombinēšanai, integrācijai, vizualizācijai un izplatīšanai), informācijas tīkli (internets, iekštīkls, Moodle), datu bāzes (bibliotēkas tīkls, DU pētniecības centru datu bāzes, bezmaksas piekļuve datu bāzēm (grāmatu resursu datu bāze), materiāli (izpētes materiāli, zinātniskās publikācijas, tostarp Web of Science un Scopus publikācijas, arhīvi), pakalpojumi (administratīvie, finanšu, IT un tīklu atbalsta pakalpojumi, piekļuve oficiālās statistikas datiem), datorizētas lietojumprogrammas un programmatūra (Standart Office, SPSS, GIS, datu vizualizācijas tiešsaistes rīki un programmatūra, tiešsaistes saziņas līdzekļi) ļauj apgūt visus programmā paredzētos studiju kursus, kā arī veikt pētījumus dažādos posmos, nodrošina elastīgu un studentorientētu vidi. Programmas īstenošanā tiek izmantots nepieciešamais tehniskais aprīkojums (datori ar licencētu programmatūru, projektori, interaktīvās tāfeles, u.c.), tiek izmantotas dažādas mācīšanas metodes (grupu darbs, lomu spēles, simulācijas, semināri, diskusijas, u.c.).

4. MĀCĪBSPĒKI

4.5. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Programmas nodrošinājumā ir svarīgs programmas īstenošanā iesaistīto docētāju kvalifikācijas līmenis. PBSP „Biznesa un finanšu procesi” nodrošina 61 docētājs, t. sk. 14 profesori. 26 docētājiem pamatievēlēšanas vieta ir DU, 20 docētāji ir viesdocētāji, kas pārstāv ekonomikas un finanšu profesionālo vidi Latvijā un ārvalstīs. Programmā nodarbinātajiem mācībspēkiem ir Latvijas Zinātnes padomes eksperti ekonomikas un uzņēmējdarbības nozarē, kā arī valodniecības nozarē. 35 docētājiem (57%) ir doktora grāds vadītā studiju kursa nozarē un 7 ir doktora zinātniskā grāda pretendenti. Programmā ir iesaistīti 7 ārvalstu mācībspēki.

PBSP “Biznesa un finanšu procesi” studiju kursu īstenošanā iesaistīsies vismaz viens mācībspēks (katrā studiju kursā), kas apliecinājis savas angļu valodas zināšanas vismaz B2 līmenī. ESF projekta Nr. 8.2.2.0/18/A/022 “Daugavpils Universitātes stratēģiskās specializācijas jomu akadēmiskā personāla profesionālās kompetences stiprināšana”⁷⁵ ietvaros, sākot ar 2019. gadu, studiju virziena “Ekonomika” realizācijā, t.sk. arī bakalaura līmenī, tiek iesaistīti vairāki ārvalstu profesori, piem., Dr.oec. Marzena Piotrowska-Trybull (Polija), Dr.oec. Halina Shmarlouskaya (Baltkrievija), kā arī studējošajiem regulāri tiek organizētas ERASMUS+ ārvalstu mācībspēku vieslekcijas piem., assist. prof. M. F. Bayik (Turcija) N.Rakhmanberdieva un M.Chalisheva (Tadžikistāna), Dr. oec. G. Dudzevičute, Dr. oec. D.Prokopiene (Lietuva), Asoc.prof. M.Petrova (Bulgārija), Urbānās un reģionālās plānošanas eksperts M.Elger (Vācija).

Pārskata periodā mācībspēku sastāvs zinātniskajā un akadēmiskajā jomā nepārtraukti pilnveidojas. Programmā iesaistītā akadēmiskā personāla pētnieciskā darba virzieni ir orientēti uz studiju programmas sekmīgu īstenošanu un vairumā gadījumu ir saistīti ar docētāju specializāciju programmas ietvaros – attīstības ekonomiku, finansēm, projektu vadību, u.c. Docētāji sagatavo zinātniskus rakstus, t.sk., starptautiski recenzējamos žurnālos, piedalās konferencēs un praktiskajos semināros, apmācību, stažēšanās un dažādos zinātniskajos pasākumos, publicē mācību grāmatas un izstrādā metodiskos materiālus, piedalās starptautiskos un nacionālajos pētnieciskajos projektos. Sadarbībā ar studējošajiem, kā arī citu Latvijas un ārvalstu AII akadēmisko personālu pastāvīgi tiek veikti praktiskas ievirzes pētījumi.

⁷⁵ Nr.8.2.2.0/18/A/022 “Daugavpils Universitātes stratēģiskās specializācijas jomu akadēmiskā personāla profesionālās kompetences stiprināšana” <https://du.lv/projekti/projekti/es-fondu-projekti/esf-lidzfinansetie-projekti/daugavpils-universitates-strategiskas-specializācijas-jomu-akademiska-personala-profesionalas-kompetences-stiprināsana/> [pārlūkots 5.08.2019.]

Pastāvīgi tiek stimulēta studējošo līdzdalība zinātniskajās un praktiskajās konferencēs un semināros arī klausītāju statusā.

DU tiek veicināta akadēmiskā personāla attīstība un pilnveide, virzoties uz kompetentu personālsastāvu. Vairumam docētāju ir praktiska pieredze nozarē, kas apliecina viņu atbilstību darbam profesionālajā programmā.

Sadarbībā ar Profesionālās izaugsmes centru (PIC) docētājiem ir iespēja piedalīties tālākizglītībasursos, uzlabojot, padziļinot un pilnveidojot jau esošās zināšanas. 2018. gada laikā programmā iesaistītais akadēmiskais personāls piedalījās dažādos profesionālās pilnveidesursos (Pedagogu tālākizglītības B kursi, “Studiju kursu veidošana e-studiju vidē MOODLE”, “Datu analīze un pārskatu sagatavošana”).

Kopumā var secināt, ka pārskata periodā programmā iesaistītie mācībspēki ir nemītīgi vērsti uz pētniecisko interešu paplašināšanu, uz sevis profesionālo pilnveidi un docējamo kursu kvalitātes nepārtrauktu uzlabošanu un attīstību.

Studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla kvalifikācija atbilst studiju programmas rezultātu sasniegšanai, kā arī DU mērķu un uzdevumu realizēšanai. Docētāji ir profesionāļi savā zinātnes nozarē, kas apliecinājuši kompetenci nozares pētniecībā un e-vides izmantošanā studiju procesā, kā arī piedalījušies starptautiskos projektos un izstrādājuši mācību līdzekļus un materiālus.

4.6. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Studiju virziena īstenošanā iesaistīti kvalificēti docētāji, pamatojoties uz 2014. gada 28. oktobra Ministru kabineta noteikumu Nr.662 Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību 8.p. un iesniegtajiem CV. Docētājiem ir maģistra vai doktora grāds, specializēto studiju kursu docētājiem iegūtā izglītība (papildizglītība) vai kvalifikācija atbilst studiju kursa jomai. Lielākā daļa docētāju ir nozarē praktizējoši speciālisti. Augstskolu likuma prasībām par studiju programmu realizēšanu universitātes tipa augstskolā. Augstskolu likuma 39. pantā izvirzītais noteikums – „Lektoriem un asistentiem, kuriem nav zinātniskā un akadēmiskā grāda, ir nepieciešams pasniedzamajam priekšmetam atbilstošs piecu gadu praktiskā darba stāžs” – ir ievērots.

Studiju programmas docētāju atlasē galvenie kritēriji teorijas kursu nodrošinājumā: atbilstoša izglītība, akadēmiskais vai zinātniskais grāds, vai profesionālā pieredze, pētnieciskā un jaunrades darbība (publikācijas atbilstošajā nozarē, veikti pētījumi ekonomikas un finanšu jomā, dalība projektos), komunikācijas prasmes. Nozares profesionāļiem, praktiķiem un darba devējiem izvirzītās prasības: darba pieredze privātajās

vai valsts iestādēs, kas saistītas ar ekonomiku, uzņēmējdarbību un finansēm, pieredze specializēto studiju kursu (piem. “Uzņēmējdarbības mārketing”, “Grāmatvedība”) nodrošināšanā.

Izskatot studiju programmas potenciālo docētāju CV, tika izvēlēti un uzrunāti atbilstošākie kandidāti. Nozīmīgs solis internacionalizācijas veicināšanā ir arī ārvalstu docētāju piesaiste, kas salāgojas ar projektu SAM 8.2.2.0/18/A/022 “Daugavpils Universitātes stratēģiskās specializācijas jomu akadēmiskā personāla profesionālās kompetences stiprināšana” ieviešanu un plānotajiem rezultātiem – ārvalstu pasniedzēju piesaisti un nodarbinātību Latvijas AII.

Studiju procesā ir iesaistīts ne tikai studiju virziena akadēmiskais personāls, bet arī vairāku nozaru

speciālisti, kas ar savu profesionālo pieredzi ne tikai padziļina studējošo praktiskās zināšanas un prasmes studiju kursu ietvaros, bet arī paaugstina studējošo nodarbinātības iespējas pēc programmas absolvēšanas. Apgūstot zināšanas studijuursos, studējošie tiek motivēti padziļināti pētīt dažādu sabiedrībā notiekošu procesu kopsakarības vairāku zinātņu apakšnozaru mijiedarbībā.

Lai veicinātu studējošo interesi par vairākām tautsaimniecības nozarēm, programmā iesaistītie docētāji regulāri iepazīstina maģistrantus ar savu zinātniski pētniecisko projektu tēmām un iesaista studējošos pētniecības darbā, kas viņiem dod iespēju piedalīties kādas sabiedrības sarežģītas problēmas pētniecības procesā.

- 4.7. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

Studiju programmā iesaistītie docētāji aktīvi piedalās zinātniskajā pētniecībā gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (skat. pielikumā Mācībspēku publikāciju, patentu, mākslinieciskās jaunrades darbu saraksts par pārskata periodu). Programmā iesaistītie mācībspēki publicē savus darbus gan Latvijā, gan pasaulē atzītos zinātniskajos žurnālos un rakstu krājumos (par pārskata periodu šo publikāciju skaits pārsniedz 400 avotu). Docētāju zinātnisko kapacitāti apliecina publikācijas, kas indeksētas Web of Science un SCOPUS datu bāzēs (kopējais skaits par pārskata periodā vairāk nekā 200 publikācijas), vadīto noslēguma darbu skaits un pētījumi, kas tapuši pārskata periodā. Docētāju zinātnisko pētījumu rezultāti ir pieejami doktora studiju programmas studējošajiem studijuursos, kuros studējošie analizē un kritiski vērtē jaunāko zinātnisko pētījumu atziņas.

DU ik gadu notiek mācībspēku zinātniskās darbības novērtēšana, kuras ietvaros tiek vērtēti pētnieciskā darba rezultāti, darbība projektos, kā arī pedagoģiskais un organizatoriskais darbs. Mācībspēku zinātnisko kapacitāti apliecina publikācijas, kas indeksētas Web of Science un SCOPUS datu bāzēs, vadīto noslēguma darbu t.sk. promocijas darbu) skaits un pētījumi, kuru īstenošanā piedalās studiju programmas docētāji. Tikai 2019.gadā programmā iesaistītie docētāji ir publicējuši vairāk nekā 30 rakstus Web of Science un SCOPUS datu bāzēs indeksētajos izdevumos. Piemēram, DU docētāju 2017. gadā publicētā raksta Aleksejeva, L., Jermolajeva, E., Rivža, B., Špilova, V., Ostrovska, I.

(2017) Smart Growth as a Tool for Regional Convergence: Evidence from Latgale Region of Latvia. Journal of Scientific Papers: Economics & Sociology Vol. 10, No 4, 2017 [SCOPUS http://www.economics-sociology.eu/?550,en_smart-growth-as-a-tool-for-regional-convergence-evidence-from-latgale-region-of-latvia]; atziņas tiek ieintegrētas studiju kursā “Vieda pārvaldība un veiktspējas paaugstināšana” un “Stratēģiskā un pārmaiņu vadība”.

Studiju procesa ietvaros nepārtraukti tiek sekots līdzi jaunākajām aktualitātēm nozarē – akadēmiskais personāls piedalās projektos, rezultāti tiek izmantoti studiju kursu satura aktualizēšanā. Docētāji aktīvi piedalās pētījumu rezultātu aprobācijā un izplatīšanā, uzstājoties zinātniskajās un praktiskajās konferencēs un semināros. Zinātniskajos pasākumos iegūtā informācija tiek izmantota studiju kursu un darbu vadīšanā, kā arī mācību līdzekļu sagatavošanā. Akadēmiskā personāla pētnieciskā un radošā darbība ir cieši saistīta ar studiju procesu, veicinot studentiem izpratni par inovāciju nozares saistību ar reālās organizācijas vajadzībām. Programmas personālu veido pasniedzēji, kuri studiju procesu pilnveidošanā regulāri sadarbojas, tādējādi tiek panākta starpdisciplinārāte studējošo zināšanu un prasmju izkopšanā.

Akadēmiskā personāla veiktie pētījumi ir nozīmīgs ieguldījums gan viņu pārstāvošās nozares attīstībā, gan arī studiju programmas attīstībā, studiju satura pilnveidošanā un aktualizācijā. Pētījumi aptver gan teorētiskos aspektus, gan nozaru aktualitātes un novitātes, kas tiek izmantotas docētāju studijuursos, tādējādi veicinot pētnieciskā un studiju procesa mijiedarbību un būtiski uzlabojot arī studiju procesa kvalitāti. Studiju programmas docētāji aktīvi iesaistās pašvaldību attīstības projektu veidošanā un vadīšanā. Kā nozīmīgākos projektus pēdējo gadu laikā var minēt: Latvijas-Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2007.-2013. projekts „Uzņēmējdarbības attīstības kapacitātes veicināšana Latgales-Utenas pārrobežu reģionā”, NORDPlus projektu „Jauns uzņēmējdarbības uzsākšanas apmācību modelis pieaugušajiem”, ka arī Valsts pētījumu programmu „Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai (EKOSOC-LV)” un “Latvijas valsts un sabiedrības izaicinājumi un risinājumi starptautiskā kontekstā (INTERFRAME-LV), 2014-2016 īstenoja Marie Curie projektu „Rethinking Territory Development in Global Comparative Researches (Rethink Development)”.

Docētāji pētījumu veikšanā iesaista programmas studējošos. Piemēram DU grants 14-95/10 “Viedās izaugsmes iespēju novērtējums Latgales novados” tika iesaistīti BSP “Ekonomika” studenti Raivis Malnačs un absolvente Jevgēnija Toropova. Savukārt projekta gūtas atziņas tiek ieintegrētas studiju kursā “Ilgtspējīga reģionālā attīstība un starpreģionālā sadarbība”.

- 4.8. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

PBSP „Biznesa un finanšu procesi” iesaistītais akadēmiskais personāls savstarpēji sadarbojas gan pētniecībā, rakstot un publicējot kopīgus zinātniskos darbus un mācību līdzekļus, gan arī veidojot, pilnveidojot un docējot kopīgus studiju kursus studiju programmas ietvaros. Publicētie zinātniskie raksti tiek izmantoti studiju procesā. Programmas studējošie ir labi informēti gan par sava zinātniskā vadītāja, gan arī par citu programmā iesaistīto mācībspēku publicēšanas aktivitāti, jo

lielākā daļa no programmā studējošajiem veic aktīvu zinātnisko sadarbību ar programmā iesaistītajiem mācībspēkiem.

Katrā studiju kursa izstrādē un īstenošanā ir iesaistīti vairāki docētāji, tādējādi nodrošinot zinātnes un prakses integrāciju. Viņu savstarpējā sadarbība veicina studiju kursu kvalitāti gan izstrādes, gan īstenošanas posmā.

Docētāju savstarpējā sadarbība, diskusijas tiek organizētas DU SZF EK sēdēs un studiju virziena “Ekonomika” padomes sēdēs. Katra studiju gada beigās katedrā tiek plānotas akadēmiskā personāla slodzes nākamajam studiju gadam, ņemot vērā studējošo attiecīgo studiju kursu novērtēšanas rezultātus un docētāju veiktās akadēmiskās darbības pašanalīzi, tiek izvērtēta mācībspēku atbilstība konkrēto studiju kursu pilnveidei un docēšanai. Akadēmisko slodžu apstiprināšana notiek saskaņā ar akadēmiskā personāla darba apjoma uzskaites kārtību DU (http://du.lv/wp-content/uploads/2016/01/05_akademiska_personala_darba_apjoma_uzskaites_kartiba_du.doc).

V. STUDIJU PROGRAMMAS "EKONOMIKA" RAKSTUROJUMS

1. STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJOŠIE PARAMETRI

2.2. Studiju programmas "Ekonomika (Doktora studiju programma)" parametri.

Kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas saskaņā ar grozījumiem Ministru kabineta noteikumos Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju" ir mainījies DSP "Ekonomika" kods no 51310 uz 51311. Kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas ir mainījies DSP (doktora studiju programmas) "Ekonomika" piešķiramā grāda nosaukums saskaņā ar izmaiņām Ministru kabineta noteikumos Nr. 202 "Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājošus dokumentus" no "ekonomikas doktora zinātniskais grāds" uz "zinātniskais doktora grāds zinātnes doktors(-e) (Ph.D.) ekonomikā un uzņēmējdarbībā".

Studiju programmas nosaukums	Ekonomika	
Studiju programmas nosaukums angļu valodā	Economics	
Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	51311	
Studiju programmas zinātnes nozare (attiecināms uz doktora studiju programmām)		
Studiju programmas veids un līmenis	Doktora studiju programma	
Iegūstamais kvalifikācijas līmenis (NKI/EKI)		
Profesijas kods profesiju klasifikatorā		
Studiju programmas apjoms (KP, rekomendējoši arī ECTS)		
Īstenošanas forma, veids, ilgums (ja nepilni gadi, norādīt mēnešos) un īstenošanas valoda		
pilna laika klātie	2 gadi, 0 mēneši	Latviešu un angļu
pilna laika neklātie		
pilna laika neklātie (tālmācība)		

nepilna laika klātiešana	3 gadi, 0 mēneši	Angļu un latviešu
nepilna laika neklātiešana		
nepilna laika neklātiešana (tālmācība)		
Īstenošanas vieta		
Studiju programmas direktors/-e	Olga Lavriņenko Dr.oec.	
Uzņemšanas prasības		
Piešķiramais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija		
Studiju programmas mērķis	Pilnveidot doktoranta pētniecisko un akadēmisko kompetenci patstāvīgas un novatoriskas pētnieciskās un praktiskās darbības veikšanai ekonomikas zinātnē ekonomikas zinātnes teoriju pilnveidei, kā arī sagatavot augstākās kvalifikācijas speciālistus patstāvīgam akadēmiskajam, pētnieciskajam un praktiskajam darbam ekonomikas zinātnes apakšnozarēs “Reģionālā ekonomika” un “Finanses un kredīts”.	
Studiju programmas uzdevumi	1. Īstenot pētniecībā balstītas studijas, sekmējot ekonomikas zinātnes teorētisko un empīrisko pētījumu metodoloģijas apguvi un izmantošanu pētniecībā, iesaistot doktorantus akadēmiskā personāla vadītajos un citos valsts nozīmes un starptautiskos pētījumos. 2. Sekmēt ekonomikas zinātnes aktuālo pētījumu virzienu attīstību Latvijas, Eiropas, pasaules ekonomikas zinātņu pētījumu kontekstā, sekmējot jaunu zināšanu radīšanu, pētījumu atziņu aprobāciju un to pārnesi praksē. 3. Sekmēt zinātnisko komunikāciju un doktorantu pētījumu rezultātu prezentēšanu un publicēšanu ekonomikas zinātnes nozarē atzītos izdevumos Latvijas un starptautiskā mērogā. 4. Sekmēt jaunāko ekonomiskajos pētījumos gūto atziņu un teoriju ieviešanu valsts un pašvaldību institūcijās, komercsabiedrībās un citās organizācijās. 5. Veicināt doktorantu izpratni par zinātnisko un akadēmisko karjeru un pilnveidot akadēmiskajam darbam nepieciešamās kompetences. 7. Veicināt doktorantu un akadēmiskā personāla mobilitāti un pieredzes gūšanu, sadarbojoties ar ārvalstu universitātēm un starptautiskām pētniecības organizācijām viesprofesoru piesaistē un kopīgu pētniecības projektu īstenošanā, sekmējot vispusīgas	

	un patstāvīgas izaugsmes iespējas Eiropas augstākās izglītības telpas kontekstā.
Sasniedzamie studiju rezultāti	Zināšanas: 1. izprot ekonomikas zinātnes attīstības vēsturisko pieredzi, aktuālās tendences Latgalē, Latvijā, Eiropā un pasaulē; 2. izprot aktuālās ekonomikas zinātnes teorijas, zinātniskās pieejas un atziņas, kā arī to veidošanās kontekstu; 3. izprot teorētiskās un empīriskās pētniecības metodes un metodoloģiju ekonomikas zinātnes nozarē un saskarē ar citām zinātņu nozarēm, izmantojot starpdisciplināru pieeju pētniecībā; 4. izprot ekonomikas nozares pētnieka lomu sabiedrības attīstībā, sociāli ekonomisko problēmu risināšanā valsts un reģionālās politikas kontekstā. Prasmes: 1. analizē, interpretē ekonomikas zinātnes jēdzienus, teorijas un ekonomiskās politikas aktualitātes; 2. patstāvīgi izvērtē un argumentēti izvēlas zinātniskiem pētījumiem atbilstošas metodes ekonomikas jomā (reģionālās ekonomikas vai finanšu un kredīta apakšnozarē); 3. patstāvīgi lieto ekonomikas saskares zinātņu teorijas, pētnieciskās metodes, lai veiktu pētniecisku darbību ekonomikas jomā starptautiski salīdzinošā kontekstā; 4. risina ekonomikas zinātnes un starpdisciplināras pētniecībā un praksē aktuālas problēmas, lai paplašinātu un dotu jaunu izpratni esošajām zināšanām un piedāvātu pētniecībā balstītus risinājumus profesionālās prakses pilnveidei; 5. komunicē un diskutē par ekonomikas zinātņu nozari, tajā veikto pētījumu rezultātiem Latvijā un starptautiskā vidē; 6. pieņem zinātniski pamatotus lēmumus ekonomikas problēmu risinājumos un argumentēti aizstāv savu viedokli; 7. rosina un īsteno pētījumos balstītas pārmaiņas savā institūcijā, ekonomikas nozarē kopumā, reģionālās ekonomikas un finanšu un kredīta apakšnozarē. Kompetence: 1. veic ekonomikas zinātnes nozarē aktuālu, kompleksu pētniecības problēmu patstāvīgu, kritisku analīzi un izvērtēšanu, dodot ieguldījumu ekonomikas nozares zināšanu paplašināšanā un padziļināšanā; 2. patstāvīgi, pamatoti izvirza inovatīvas pētījumu idejas, tās kritiski izvērtē un sintezē ekonomikas zinātnē un starpdisciplinārā kontekstā;

	3. patstāvīgi un atbildīgi plāno, strukturē un vada zinātniskus projektus; 4. publicē sava pētījuma rezultātus starptautiski atzītos citējamajos izdevumos Latvijā un ārzemēs; 5. risina ekonomikas zinātnē nozīmīgus pētnieciskus, inovācijas veicinošus uzdevumu savā apakšnozarē, ievērojot ētisko atbildību par ekonomikas zinātnes iespējamo ietekmi uz sabiedrības attīstību; 6. zinātniskās un akadēmiskās darbības attīstības kontekstā atbildīgi veicina tehnoloģisko, sociālo un kultūras attīstību zināšanu sabiedrībā.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Promocijas eksāmens ekonomikā Promocijas eksāmens svešvalodā

Apjoms kredītpunktos	
Studiju ilgums gados	
Iegūstamais grāds un/ vai kvalifikācija	
Uzņemšanas prasības	

23. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

DSP “Ekonomika” DU tiek īstenota kopš 2004. gada. No 2013./2014. st.g. līdz 2020./2021. st.g. studējošo skaits doktora studiju programmā „Ekonomika” kopumā ir saglabājies aptuveni līdzīgs 9 – 11 studējošie. Šajā periodā tika aizstāvēti sešpadsmit promocijas darbi, bet kopš doktorantūras izveidošanas brīža kopumā aizstāvēts 21 darbs. No 2008. līdz 2013. gadam doktorantūrā studējošajiem bija pieejams ESF projekta „Doktorantūras atbalsta programma” (Nr.2009/-0140/1DP/1.1..2.1.2/09/IPIA/VIAA/o15) finansējums, līdz ar to aizstāvēto darbu īpatsvars šajā periodā bija salīdzinoši augstāks.

Eiropas Sociālā fonda projekta Nr.8.2.2.0/18/A/022 “Daugavpils Universitātes stratēģiskās specializācijas jomu akadēmiskā personāla profesionālās kompetences stiprināšana”⁷⁶ ietvaros 2020. gadā atbalstu promocijas darba aizstāvēšanai ir ieguvuši zinātniskā grāda pretendenti E.Čižo (jau iesniedzis darbu Valsts zinātniskās kvalifikācijas komisijā) un A.Homutiņins.

Pieprasījums pēc studijām par budžeta līdzekļiem ir stabils un pietiekami augsts. Galvenie pretendenti uz budžeta vietām ir maģistra studiju programmu absolventi, kuri vēlas turpināt studijas, kā arī augstskolu docētāji, kurus motivē iespēja pretendēt uz augstāku akadēmisko amatu, ja tiek iegūts zinātniskais grāds.

Visvairāk pieprasītas ir pilna laika klātienes studijas. Nepilna laika klātienes studijas izmanto tikai studenti no ārvalstīm. Studijas notiek latviešu valodā, akreditācijai pieteikta studiju programmas īstenošana angļu valodā, jo DSP “Ekonomika” iesaistīto docētāju kapacitāte un kompetence to ļauj veiksmīgi realizēs.

2.3 Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

Kā liecina 25.06.2020. Ministru kabineta rīkojums Nr.345 „Par konceptuālo ziņojumu ”Par jauna doktorantūras modeļa ieviešanu Latvijā”, šobrīd Latvijā pētniecībā nodarbināto personu skaits joprojām ir kritiski zems (gan kopskaitā, gan īpašvarā valsts kopējā darbaspēka struktūrā), sasniedzot tikai ~50 % no ES vidējā rādītāja.⁷⁷ Tas, pirmkārt, ir būtisks šķērslis Latvijas konkurētspējai un dalībai ES inovāciju procesos un programmās, otrkārt, tas kavē jaunu zināšanu radīšanu, tālāknodošanu un inovāciju attīstību Latvijā. Lai uzņemumi, ieviešot inovatīvus risinājumus, radītu jaunus augstākas pievienotās vērtības produktus un pakalpojumus, tiem ir nepieciešami cilvēkresursi ar atbilstošas kapacitātes pētniecības un inovāciju spējām. Turklāt pieaug arī pieprasījums pēc atbilstoši izglītota akadēmiskā personāla doktorantu sagatavošanai un zinātnisko pētījumu veikšanai. Līdz ar to DSP “Ekonomika” ir būtisks nosacījums turpmākai izglītībai un profesionālajai pilnveidei ekonomikas jomā.

⁷⁶ Nr.8.2.2.0/18/A/022 “Daugavpils Universitātes stratēģiskās specializācijas jomu akadēmiskā personāla profesionālās kompetences stiprināšana” [https://du.lv/projekti/projekti/es-fondu-projekti/esf-lidzfinansetie-projekti/daugavpils-universitates-strategiskas-specializacijas-jomu-akademiska-personala-profesionalas-kompetences-stiprinasa/\[pārlūkots 5.08.2019.\]](https://du.lv/projekti/projekti/es-fondu-projekti/esf-lidzfinansetie-projekti/daugavpils-universitates-strategiskas-specializacijas-jomu-akademiska-personala-profesionalas-kompetences-stiprinasa/[pārlūkots 5.08.2019.])

⁷⁷] 25.06.2020. Ministru kabineta rīkojums Nr.345 „Par konceptuālo ziņojumu ”Par jauna doktorantūras modeļa ieviešanu Latvijā”<https://likumi.lv/ta/id/315685-par-konceptualo-zinojumu-par-jauna-doktoranturas-modela-ieviesanu-latvija>

DSP “Ekonomika” programmas mērķis un uzdevumi, kā arī studiju laikā iegūtie studiju rezultāti atbilst astotajam EKI līmenim (MK noteikumi Nr.322 „Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju”), kas ir doktora studiju līmenis.

DSP “Ekonomika” nosaukums, iegūstamais grāds, mērķis un uzdevumi, sasniedzamie studiju rezultāti, kā arī uzņemšanas prasības ir savstarpēji saistītas un salāgotas. Studiju programma pilna laika studijās tiek īstenota trīs gadu laikā, nepilna laika studijās – četru gadu laikā. Lai virzītu promocijas darbu aizstāvēšanai, doktorantam vispirms sekmīgi jānokārto DSP paredzētie eksāmeni atbilstošajā zinātnes nozarē, apakšnozarē. Pēc veiksmīgas promocijas darba aizstāvēšanas DU Ekonomikas un uzņēmējdarbības promocijas padomē zinātniskā grāda pretendentiem tiek piešķirts zinātniskais doktora grāds zinātnes doktors(-e) (PhD) ekonomikā un uzņēmējdarbībā.

Doktora studiju programmā uzņem personas, kam ir sociālo zinātņu maģistra grāds ekonomikā, vadības zinātnē vai socioloģijā. Zināšanas, prasmes un kompetences, kuras ir absolventiem, iegūstot sociālo zinātņu maģistra grādu ekonomikā, vadības zinātnē vai socioloģijā, ir pietiekama bāze, lai varētu studēt doktorantūrā. Vairums doktorantu veic akadēmisko vai pētniecisko darbu augstākās izglītības iestādēs vai arī viņiem ir potenciāla iespēja iegūt docenta amatu. Tāpēc doktora programmā iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences ir kvalifikācijas paaugstināšanas līdzeklis. Tiek apgūtas mūsdienīgas zinātniski pētnieciskās metodes, izmantotas jaunākās informāciju un komunikāciju tehnoloģijas, studējošie regulāri piedalās zinātniskajās konferencēs Latvijā un ārzemēs, iesaistās DU starptautisko konferenču rīcības komitejas darbā, stažējas citās universitātēs un pētniecības centros, publicē savu pētījumu rezultātus starptautiski recenzējamos zinātniskajos izdevumos, veic padziļinātus zinātniskos pētījumus, uzlabo akadēmiskā darba kvalitāti, kā arī sekmē jaunāko ekonomisko atziņu un teoriju ieviešanu valsts un pašvaldību institūcijās, komercsabiedrībās un citās organizācijās.

DSP “Ekonomika” izvirzītā mērķa un uzdevumu sasniegšanu veicina studiju programmas satura sistēmiska īstenošana, mērķtiecīga studiju procesa plānošana, studiju formu un metožu dažādošana un pilnveidošana, patstāvīgo studiju nodrošināšana, kā arī studiju kvalitātes regulāra novērtēšana un kvalitātes pilnveide.

Studiju programmas mērķis un uzdevumi atbilst “Daugavpils Universitātes attīstības stratēģijā 2015. – 2020. gadam” izvirzītajiem mērķiem, studiju programmā nodrošinot uzsvaru uz profesionālo kompetenču apguvi un nozares profesionāļu piesaisti, akcentējot praktisko nodarbību un patstāvīgo studiju iespējas, veidojot ciešāku sadarbību ar darba devējiem, uzlabojot izvērtēšanas un pilnveidošanas procesu, kā arī intensificējot informācijas un komunikāciju tehnoloģiju izmantošanu studiju procesā, pētniecībā un zinātnes komunikācijas pasākumos.

2. STUDIJU SATURS UN ĪSTENOŠANA

- 2.15. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Studiju programmas aktualitāti pamato vairāki aspekti.

Pētniecības cilvēkkapitāla aktīvākas atjaunotnes nepieciešamība, kas ir uzsvērtā Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam⁷⁸, lai veicinātu gan zinātnes nozaru, t.sk. ekonomikas attīstību, gan ciešāku saišu veidošanu ar industriju un pilnvērtīgu dalību starptautiskajos pētniecības projektos, īpaši jaunā doktorantūras modeļa (t.sk. nodrošinot ievērojami lielāku grāda ieguvēju skaitu) ietvaros. pieprasījums pēc augtāka līmeņa profesionāļiem ekonomikas jomā, kassistemātiski tiek uzsvērts Latvijas un starptautiskajos pētījumos⁷⁹, kā arī plānošanas dokumentos⁸⁰, jo tas ir nepieciešams sekmīgai konkurētspējai darba tirgū, ko apliecina arī reģiona organizāciju pieprasījums pēc finanšu, kā arī attīstības, inovāciju, pārmaiņu vadītājiem.

⁷⁸ Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam [pārlūkots 10.10.2020.]

https://www.izm.gov.lv/images/1_ZTAIP2027_priek%C5%A1likuma_dokuments_uz_16_07.pdf

⁷⁹ Jobs of Tomorrow Mapping Opportunity in the New Economy. World Economic Forum, 2020 [pārlūkots 15.05.2020.] http://www3.weforum.org/docs/WEF_Jobs_of_Tomorrow_2020.pdf

OECD Employment Outlook 2019. OECD, 2019. [pārlūkots 14.11.2019.] [https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/9ee00155-](https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/9ee00155-en.pdf?expires=1588342349&id=id&accname=guest&checksum=3570100D5466B3848CAE609AA9483827)

[en.pdf?expires=1588342349&id=id&accname=guest&checksum=3570100D5466B3848CAE609AA9483827](https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/9ee00155-en.pdf?expires=1588342349&id=id&accname=guest&checksum=3570100D5466B3848CAE609AA9483827) Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm. Rīga, Ekonomikas Ministrija, 2018. [pārlūkots 14.11.2019.]

https://em.gov.lv/files/tautsaimniecibas_attistiba/dsp/EMZino_06072018_full.pdf

⁸⁰ Europe 2020. A European Strategy for Smart, Sustainable and Inclusive Growth. [pārlūkots 14.11.2019.]

<https://ec.europa.eu/eu2020/pdf/COMPLET%20EN%20BARROSO%20%20%20007%20-%20Europe%202020%20-%20EN%20versio>

Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam. [pārlūkots 20.09.2020.]

https://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/NAP2027galaredakcija_0.pdf

Uz viedo un ilgtspējīgo izaugsmi orientētu cilvēkresursu sagatavošana. Eiropas Savienība⁸¹ par prioritāti izvirza viedo izaugsmi, kas paredz uz zināšanām un inovācijām balstītas ekonomikas attīstību. Balstoties uz viedās specializācijas stratēģijas prioritātēm un zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādņu⁸² uzstādījumiem, ir svarīgi nodrošināt cilvēkresursu sagatavošanu jaunu inovāciju un tehnoloģisko iespēju lietošanai un ieviešanai, jaunu tirgus nišu atrašanai un ekonomisko aktivitāšu veidu un formu adaptēšanai, īpaši Latgales reģionā. Vairākos dokumentos⁸³ ir uzsvērts, ka, lai attīstītu RIS3⁸⁴ specializācijas jomas, ir jāveido RIS3 pētniecības un inovācijas izcilības centri, nodrošinot gan pētniecības infrastruktūru un resursu koplietošanu un atvērtu pieejamību inovāciju radīšanai, nosakot, ka reģionālām augstskolām ir izcilības līdera funkcija, kas nav īstenojama bez augstāka līmeņa studijām.

Zināšanu un tehnoloģiju pārneses uzlabošana, kuras ietvaros jāveic P&A (pētniecības un attīstības) sistēmas digitālā transformācija, attīstot atvērtās zinātnes kultūru un nodrošinot pētniecības datu un rezultātu plašu pieejamību un lietojamību sabiedrībā, vienlaikus veicinot sadarbību starp publisko pētniecību un uzņēmējdarbības sektoru inovāciju attīstīšanā (uzsvērts “Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādņēs 2021.-2027.gadam”). DU kā reģionālā universitāte veic zināšanu un tehnoloģiju pārneses funkciju studiju programmu ietvaros.

DSP “Ekonomika” uzbūve atbilst Latvijas Republikā spēkā esošajiem likumiem un normatīvajiem aktiem, kas nosaka un reglamentē zinātniskā grāda iegūšanas procedūru. Studiju programmas attīstība ir mērķtiecīgi virzīta uz to, lai sagatavotu augstākā līmeņa speciālistus Latvijas darba tirgum, kuri būs kompetenti pētnieki un docētāji un profesionāli ekonomisti. Kopējo studiju apjomu veido teorētisko kursu un praktisko iemaņu apguves kursi 34 kredītpunktu (turpmāk – KP) apjomā (t.sk. papildus doktorantiem no ārvalstīm tiek nodrošināti latviešu valodas studiju kursi 4KP apjomā), promocijas darba izstrādāšana 72 KP apjomā, promocijas darba metodoloģiskie semināri 18 KP, t.i., kopā 120 KP (4 KP papildus doktorantiem no ārvalstīm). Teorētisko kursu un praktisko iemaņu apguve veido 30% no kopējā doktora studiju apjoma, pētniecības aktivitātes kas virzītas uz promocijas darba izstrādi – 70%.

⁸¹ The European Commission's Priorities 2019-2024. https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024_en [pārlūkots 20.05.2020.]

Europe 2020 Strategy. Eiropa 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei. Eiropas komisija, Briselē, 2010. [pārlūkots 14.11.2019.] http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/1_lv_act_part1_v1.pdf

⁸² Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam [pārlūkots 10.10.2020.]

https://www.izm.gov.lv/images/1_ZTAIP2027_priek%C5%A1likuma_dokuments_uz_16_07.pdf

⁸³ Latgales stratēģija 2030. [pārlūkots 12.10.2018.] https://lpr.gov.lv/wp-content/uploads/2011/lpr-planosanas-dokumenti/Latgales_strategija_2030_apstiprinata_01.12.2010.pdf

⁸⁴ Viedās specializācijas stratēģija [pārlūkots 12.11.2019.]

https://www.izm.gov.lv/images/zinatne/Ekosist_kopsavilkums_RIS3.pdf

DSP „Ekonomika” sastāv no trim daļām: A daļa – obligātā visiem doktorantiem 40 KP, A daļa specializācija (individuālais pētniecības darbs atbilstoši ekonomikas doktora studiju programmas apakšnozarei) – 68 KP, B izvēles daļa atbilstoši ekonomikas apakšnozarei –12 KP.

Pirmajā studiju gadā doktorantiem no ārvalstīm tiek piedāvāta iespēja apgūt latviešu valodas pamatus un iepazīties ar ekonomikas terminoloģiju latviešu valodā. Tiek veltīts laiks ekonomikas nozares teorētisko aspektu un attīstības likumsakarību sistematizācijai un zinātniskā pētījuma organizācijai, tiek apgūti studiju kursi analīzes prasmju un iemaņu veidošanai (“Mūsdienu pētījumu metodes ekonomikas zinātnē”, “Aktuālas ekonomisko un finanšu pētījumu teorijas un metodoloģijas”), nozīmīgu vietu ierādot promocijas darba izstrādei (“Promocijas darba izstrāde I”, “Promocijas darba izstrāde II”, “Promocijas darba metodoloģiskais seminārs I”, “Promocijas darba metodoloģiskais seminārs II”). Tiek kārtots gala pārbaudījums “Promocijas eksāmens angļu valodā”.

Otrajā studiju gadā turpinās zinātnisko datu iegūšanas prasmju pilnveidošana (pamatkursi “Intelektuālā datu analīze ekonomikā”, “Aktuālas ekonomisko un finanšu pētījumu teorijas un metodoloģijas”), tiek attīstītas pētniecības un promocijas darba veidošanas prasmes (“Promocijas darba izstrāde III”, “Promocijas darba izstrāde IV”), būtisku uzsvaru liekot uz specializācijas aspektiem, apgūstot studiju kursus, atbilstoši izvēlētajai apakšnozarei (finanses un kredīts vai reģionālā ekonomika). Trešajā studiju gadā studējošie padziļina zināšanas, prasmes un kompetences sava oriģinālā pētījuma veikšanā, notiek specializācijas studiju kursu apgūšanu atbilstoši izvēlētajai apakšnozarei (“Uzņēmuma finanšu risku modelēšana”, “Finanšu mūsdienu aktualitātes”, “Reģionālās attīstības mūsdienu teorija un prakse”, “Reģionālās attīstības stratēģiskā plānošana”). Tiek kārtots eksāmens apakšnozarē (finanses un kredīts vai reģionālā ekonomika).

Studiju kursi “Mūsdienu pētījumu metodes ekonomikas zinātnē”, „Intelektuālā datu analīze ekonomikā” nepārtraukti tiek aktualizēti, jo informācijas tehnoloģiju jomā pārmaiņas notiek ļoti strauji, būtiski paplašinās tehnisko līdzekļu un datorprogrammu instrumentārija izmantošanas iespējas zinātniskajos pētījumos. Metodoloģiskie un teorētiskie jautājumi, kā arī ekonomiskās attīstības cikliskie procesi, kam raksturīgas dažādu valstu ekonomiku kvantitatīvo un kvalitatīvo rādītāju izmaiņas, tiek atspoguļoti šādos studijuursos: „Aktuālas ekonomisko un finanšu pētījumu teorijas un metodoloģijas”, „Uzņēmuma finanšu risku modelēšana”, „Starpreģionālās inovāciju sistēmas”. Dažādiem reģioniem raksturīgās problēmas un to risināšanas iespējas tiek atklātas studiju kursā „Reģionālās attīstības mūsdienu teorija un prakse”, īpaši akcentējot Eiropas Savienību. Sabiedrībā un ekonomikā nepārtraukti notiekošās pārmaiņas tiek atspoguļotas visu kursu saturā, kas tiek periodiski atbilstoši pilnveidots un uzlabots. Katru gadu programmā iesaistītie docētāji pārskata savu docēto kursu saturu, atjauno informācijas avotu sarakstu atbilstoši jaunākajām tendencēm ekonomikas un saskarzinātņu jomā.

Doktorantu veiktie promocijas pētījumi tiek izstrādāti saskaņā ar jaunākajiem sasniegumiem ekonomikas jomā, pētījuma metodoloģija tiek veidota, izmantojot jaunākās metodes, gatavoti zinātniskie raksti un pētījumu rezultāti tiek aprobēti starptautiskajās zinātniskajās konferencēs un semināros. DSP “Ekonomika” atbilstība darba tirgus pieprasījumam tiek nodrošināta, konsekventi orientējoties uz 25.06.2020. Ministru kabineta rīkojumu Nr.345 „Par konceptuālo ziņojumu ”Par jauna doktorantūras modeļa ieviešanu Latvijā”, starptautiskiem standartiem sociālo zinātņu apgūvē, aktuālām tendencēm ekonomikā. Atbilstoši Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādņēm⁸⁵ un ņemot vērā virzību uz jaunā doktorantūras modeļa⁸⁶ ieviešanu, tiek veicināta doktorantu savstarpējā sadarbība un ciešāka sadarbība ar akadēmisko personālu Latvijā un ārvalstīs. Studiju kursu ietvaros tiek atvēlēts laiks zinātnisko vadītāju un doktorantu sadarbībai, akcentējot tās sasaisti ar doktoranta veikto pētījumu.

Doktoranti un zinātniskā grāda pretendenti izstrādā un publicē kopīgus rakstus un strādā darba grupās projektu ietvaros. Piemēram, vairāku doktorantu, postdoktorantu, DU un Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas akadēmiskā personāla sadarbības ietvaros tapa publikācija Selivanova-Fyodorova N., Komarova V., Lonska J., Mietule I. (2019) *Differentiation of internal regions in the EU countries. Insights into Regional Development*, Vol. 1.

Doktorante V.Šipilova studiju laikā iesaistījās starpdisciplinārā starpaugstskolu pētniecības tīklā, darbojoties Valsts pētījumu programmas „Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai (EKOSOC-LV)” projektā, kura ietvāros publicēti zinātniskie rezultāti starptautiskajos izdevumos.

DSP “Ekonomika” struktūrā un saturā ir integrētas un iestrādātas gan mūsdienu ekonomikas zinātnes attīstības aktualitātes, gan sadarbības partneru pieredze un zināšanas, kas iegūtas ilgstoši sadarbojoties ar uzņēmumiem, pašvaldību un izglītības iestādēm, kā arī darba grupas pārstāvju zinātniski pētnieciskās atziņas no piedalīšanās starptautiskajās konferencēs, kongresos, semināros, profesionālās kompetences pilnveides rezultāti no ERASMUS+ mobilitātēm.

Studiju programmas perspektīvas nosaka “Latvijas Nacionālais attīstības plāns (NAP) 2021.–2027. gadam”, “Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam”,

⁸⁵ 25.06.2020. Ministru kabineta rīkojums Nr.345 „Par konceptuālo ziņojumu ”Par jauna doktorantūras modeļa ieviešanu Latvijā”<https://likumi.lv/ta/id/315685-par-konceptualo-zinojumu-par-jauna-doktoranturas-modela-ieviesanu-latvija>

⁸⁶ Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam [pārlūkots 10.10.2020.]

https://www.izm.gov.lv/images/1_ZTAIP2027_priek%C5%A1likuma_dokuments_uz_16_07.pdf

“Latvijas viedās specializācijas stratēģijā”, kur ietverti arī DSP “Ekonomika” realizējamie uzdevumi – cilvēkkapitāla attīstība reģionā, produktivitātes kāpināšana caur kvalificētu cilvēkresursu iesaisti un plašāku inovāciju izplatīšanu, tostarp intensificējot DU personāla un studējošo sadarbību ar darba devēju pārstāvjiem. Cieša akadēmiskā un privātā sektora mijiedarbība nepieciešama veiksmīgākai zināšanu tālāknodošanai starp uzņēmumiem un augstskolām, kā arī starp valsts un privāto sektoru.

Studiju programmas absolventiem ir iespēja aizstāvēt savu promocijas darbu DU Ekonomikas un uzņēmējdarbības promocijas padomē. Zinātniskā grādu piešķiršana ir balstīta attiecīgās zinātnes nozares sasniegumos un atziņās un pretendents savā pētījumā ir jāpierāda sava pētījuma novitāte un iespējas rezultātu praktiskai izmantošanai.

DSP “Ekonomika” sagatavo cilvēkresursus atbilstoši aktuālajiem reģionālās attīstības paradigmu uzstādījumiem, jo “Daugavpils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2014.-2030. gadam”⁸⁷ teikts, ka Daugavpilij ir Austrumbaltijas reģiona līdera loma izglītībā, zinātnē un inovācijās. Tāpēc Daugavpils Universitātei ir svarīgi piedāvāt kvalitatīvu, starptautiskiem standartiem atbilstošu un konkurētspējīgu izglītību, t.sk. doktorantūras līmenī.

DSP “Ekonomika” ietvaros tiek veicināta viedo zināšanu pārnese, nodrošinot pilnvērtīgāku vietējo resursu izmantošanu. To apliecina atsauksmes no darba devējiem, kurās uzsvērts programmas pieprasījums un absolventu nodarbinātības iespēju palielināšanās tendence. Vairāku valsts un pašvaldību iestāžu vadītāji ir DSP “Ekonomika” absolventi vai studējošie (piem., Altum Daugavpils filiāles vadītājs G. Vanags, DU rektora vietnieks attīstības jautājumos J. Kudiņš, Daugavpils Dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmuma vadītāja I. Jakovļeva, Rēzeknes Speciālās ekonomiskās zonas vadītāja S. Ežmale u.c.). Savukārt LIAA Biznesa inkubatora vadītājs A. Zelčs un Latgales Speciālās ekonomiskās zonas pārvaldniece I. Maļina-Tabūne uzsver, ka pēc doktora līmeņa speciālistiem Latgalē pieprasījums ir pietiekami augsts. Aptuveni 80% DSP “Ekonomika” studējošo ir nodarbināti Austrumlatvijā, tādējādi stiprinot reģiona konkurētspēju un potenciālu starpreģionālajā un Eiropas kontekstā.

⁸⁷ Daugavpils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2014.-2030. gadam [pārlūkots 20.09.2019.] https://www.daugavpils.lv/assets/upload/attistiba/2018/Strategija2014-2030_.pdf

- 2.16. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

Studiju programmas un studiju kursu rezultātu kartēšana parāda, ka doktora studiju programma un studiju kursi atbilst astotajam EKI/LKI līmenim un normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Studiju kursu un studiju programmas rezultāti ir savstarpēji saskaņoti un loģiski saistīti. Studiju kursi nodrošina studiju programmas pilnvērtīgu studentcentrētu īstenošanu. Doktora studiju pētniecības virzieni ir “Reģionālā ekonomika”, “Finanses un kredīts”, kas loģiski saskaņojas ar zemāka līmeņa programmām DU virziena “Ekonomika” ietvaros. Doktoranti vienlaikus ir topošie jaunie zinātnieki, kuri tiek izglītoti, veicot zinātnisku pētījumu, un profesionāļi, kuri sniedz būtisku pienesumu jaunu zināšanu, produktu, metožu un sistēmu radīšanā, kā arī zināšanu tālāk nodošanā.⁸⁸

Prakses un zinātnes integritāti nodrošina ciešā SZF EK sadarbība ar Humanitāro un sociālo zinātņu institūta Sociālo pētījumu centru, kā arī citiem DU zinātniskajiem centriem. Sadarbības ietvaros notiek promocijas darbu, lietišķo pētījumu, patstāvīgo darbu izstrāde, īstenojot starpdisciplinārus pētījumus (ekonomikas, socioloģijas, psiholoģijas, vadībzinātnes, tiesību zinātņu jomās).

DU HSZI tiek izdoti divi žurnāli: “Sociālo Zinātņu Vēstnesis” un „Reģionālais Ziņojums/Regional Review” (angļu valodā), kuri ir iekļauti dažādās starptautiski citējamās datu bāzēs, piemēram, ERIH+, EBSCO, ProQuest u.c. Doktoranti publicē savu pētījumu rezultātus starptautiski pieejamās datu bāzēs, LZP atzītos un citos zinātniskajos izdevumos ar mērķi ātrāk iekļauties vietējā un arī starptautiskajā zinātniskajā aprītē. DSP “Ekonomika” īstenošanas laikā doktoranti publicēja vairāk nekā 120 publikācijas, t.sk. kā līdzautori kopā ar docētājiem SCOPUS un citās datu bāzēs indeksētos zinātniskajos izdevumos; daudzu promocijas darbu pētījumu rezultāti tiek izmantoti dažādu institūciju praksē, ko apliecina promocijas padomei iesniegtās institūciju atsauksmes. Piemēram, starpdisciplinārās un starptautiskās sadarbības rezultātā, iesaistot doktorantus, postdoktorantus un akadēmisko personālu, tika izstrādāts Scopus datu bāzē indeksēts raksts Lavrinenko, O.; Ignatjeva, S.; Ohotina, A.; Rybalkin, O.; Lazdans, D. 2019. “The Role of Green Economy in Sustainable Development (Case Study: The EU States)”, Entrepreneurship and Sustainability Issues 6 (3): 1113-1126.

⁸⁸ 125.06.2020. Ministru kabineta rīkojums Nr.345 „Par konceptuālo ziņojumu ”Par jauna doktorantūras modeļa ieviešanu Latvijā”<https://likumi.lv/ta/id/315685-par-konceptualo-zinojumu-par-jauna-doktoranturas-modeļa-ieviesanu-latvija>

DSP "Ekonomika" doktoranti piedalās zinātniskajās un zinātniski praktiskajās konferencēs, piemēram, ikgadējās DU starptautiskajās zinātniskajās konferencēs, SZF organizētajās doktorantu konferencēs, kā arī ārvalstu zinātniskajās konferencēs. Kā viens no pētnieciskā darba veicināšanas faktoriem ir doktorantu iesaistīšanās pētnieciskajos projektos gan kopā ar docētājiem, gan patstāvīgi. Arī postdoktoranti regulāri tiek iesaistīti akadēmiskā personāla īstenotajos projektos, piemēram, Interreg Latvijas – Lietuvas programmas projektā "Mentoring jauniešu uzņēmējdarbības atbalstam, BONUS LT-LV" līdzās Kauņas Tehnoloģiju universitātes un industrijas (Lietuvā) pārstāvjiem piedalījās DSP "Ekonomika" doktoranti J.Kudiņš un L.Leikuma-Rimicāne, bet DU iekšējā granta Nr.14-95/10 "Viedās izaugsmes iespēju novērtējums Latgales novados," īstenojot promocijas darba izstrādes aktivitātes piedalījās doktora grāda pretendents A.Homutiņins.

Doktoranti un postdoktoranti regulāri iesaistās studiju kursu nodrošināšanā, papildinot studiju kursu saturu (aprakstus) ar jauniegūtajiem pētnieciskajiem rezultātiem, docējot studiju kursus vai to daļas sadarbība ar akadēmisko personālu.

Doktoranti piedalās dažādās zinātniskajās aktivitātēs. Doktorants A.Homutiņins regulāri piedalās DU organizētajās zinātnes komunikācijas pasākumos, piem., Jauno uzņēmēju dienas aktivitātēs, zinātniski praktiskajos semināros (t.sk. ar pašvaldību un uzņēmēju pārstāvju dalību), tādējādi bagātinot virziena "Ekonomika" bakalaura līmeņa studējošo studiju procesu.

DU sniedz atbalstu docētāju zinātniskajai un praktiskajai darbībai, ik gadu organizējot „Daugavpils Universitātes pētniecības projektu konkursu”, kas nodrošina DU zinātniskās darbības attīstību un zinātnisko izcilību; veicina DU akadēmiskā, zinātniskā personāla un studējošo pētniecisko izaugsmi; sekmē zinātnisko rezultātu praktisko pielietojamību, sadarbību ar privāto sektoru un papildu ārējā finansējuma piesaisti; rosina veidot inovatīvas starpdisciplināras pētnieciskās grupas aktuālu pētniecisko tēmu ieviešanai. Šajā projektu konkursā regulāri piedalās DSP "Ekonomika" docētāji L.Aleksejeva, O.Lavriņenko, A.Ohotina (Daņiļeviča), A.Čaplinska.

- 2.17. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studiju kursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Galvenais elements, kas doktora līmeņa studijas atšķir no pirmā un otrā līmeņa studijām, ir oriģināla zinātniska pētījuma veikšana studiju procesā, radot jaunas zināšanas.⁸⁹

⁸⁹ 25.06.2020. Ministru kabineta rīkojums Nr.345 „Par konceptuālo ziņojumu ”Par jauna doktorantūras modeļa ieviešanu Latvijā”<https://likumi.lv/ta/id/315685-par-konceptualo-zinojumu-par-jauna-doktoranturas-modeļa-ieviešanu-latvija>

Saskaņā ar studiju programmas mērķi un skaidri formulētajiem sasniedzamajiem studiju rezultātiem studiju kursu izstrādes procesā tiek izmantotas atbilstošas studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes.

Programmas īstenošanā tiek izmantotas daudzveidīgas mācību metodes: lekcijas, semināri, darbs grupās, konsultācijas, individuālais darbs (pētniecībai veltītais laiks, izstrādājot promocijas darbu un publikācijas aizņem 70% no pilna laika studiju laika). Veicot zinātnisku pētījumu, doktoranti apgūst jaunas zināšanu, produktu, metožu un sistēmu radīšanu, kā arī prasmes problēmu risināšanā, attīsta inovatīvu, radošu un kritisku domāšanu, padziļināti apgūst zināšanu analīzi un sintezēšanu, nodarbojas ar stratēģiju izstrādi, starptautiski atpazīstamu zinātnisku publikāciju izstrādi. Studiju procesa pamatā ir doktorantu patstāvīgais darbs, kas tiek papildināts ar daudzveidīgām individuālā un grupu darba metodēm. Patstāvīgais darbs paredz darbu zinātniskiem un metodiskiem avotiem, pētniecisko materiālu apkopošanu utt., studiju kursu prasību ietvaros vienlaicīgi virzot to promocijas darba tēmas padziļinātai apguvei konkrētajā jomā. Doktorantu patstāvīgais darbs sadarbībā ar docētājiem, kā arī iesaistot citu līmeņu studējošos un citus doktorantu pētniecisko grupu ietvaros notiek, izstrādājot un īstenojot projektus, veicot pētnieciskās aktivitātēs (piem., veidojot datu bāzes, apkopojot pētījuma datus), gatavojoties semināriem, kā arī zinātnisko publikāciju sagatavošana un ziņojumu prezentēšana konferencēs. Tādējādi tiek nodrošināta zināšanu apguve caur pētniecību, veidojas pētniecības starpdisciplināritāte, kā arī iegūto iemaņu tālākā pilnveidšanās.

Doktoranti sadarbībā ar docētājiem t.sk. starpdisciplināro pētniecisko grupu ietvaros, regulāri prezentē savu pētījumu rezultātus starptautiskajās zinātniskajās konferencēs, piem., 2020.g. novembrī 1. kursa doktorante Z.Vītola sadarbībā ar asoc. prof. L.Aleksejevu un doc. I.Ostrovsku piedalījās 9. starptautiskajā zinātniskajā konferencē “Public Management 2020 The contemporary problems of management, defence and security” (Varšavā, Polijā), prezentējot ziņojumu “The EU Multi-Annual Budget Performance Analysis Under Program “Security And Citizenship” In The Baltic States”. Dažos teorētiskajosursos, piemēram, „Aktuālas ekonomisko un finanšu pētījumu teorijas un metodoloģijas”, doktoranti piedalās teorētiskajās lekcijās, paši analizē ekonomikas teorētiku oriģināldarbus, kā arī sagatavo referātus, kuri tiek nolasīti un kopīgi pārrunāti semināros. Docētāji plāno kontaktnodarbību saturu saskaņā ar ierosināšanas, apjēgšanas un refleksijas fāžu ievērošanu, tādējādi nodrošinot pilnvērtīgu zināšanu, prasmju un kompetenču apgūšanu.

Īpaša uzmanība ir pievērsta studentcentrētas izglītības («student-centred learning») principu ievērošanai programmā, respektīvi, pastiprināta vērtība tiek piešķirta doktoranta profesionālajai un personiskajai pieredzei, vajadzību dažādībai, izvēles iespēju nodrošināšanai, vērtēšanai un pašvērtēšanai, vispusīgas atgriezeniskās saites sniegšanai starp doktorantu un docētāju. Doktorants ir aktīvs studiju procesa dalībnieks, kas aktivizē mācīšanos, lai varētu patstāvīgi pārvaldīt savu studiju procesu: noteikt mērķus, plānot uzdevumu izpildi, veidot novērtējuma principus utt. Apzinoties savu līdzdalību studentcentrētas izglītības principu uzturēšanā, programmas docētāji ir pretimnākoši, uz līdzdalību un sadarbību orientēti, ko apliecina docētāju sniegtās konsultācijas un

doktorantu iedrošināšana aktīvi iesaistīties zinātniskās diskusijās, semināros, lekcijās. Atgriezeniskās saiknes sniegšana ir svarīgs doktoranta, docētāja un programmas kā tādas pilnveides avots. Viens no studentcentrētas izglītības principiem skar vērtēšanas aspektus. Programmas ietvaros katra studiju kursa saturā ir iestrādātas skaidras prasības kredītpunktu iegūšanai un ieskaitei vai eksāmena darba izstrādes un novērtēšanas kritēriji, par ko tiek informēts ikviens programmas doktorants. Lai nodrošinātu programmas studiju rezultātu sasniegšanu un veiktu nepieciešamos uzlabojumus programmas saturā, katra studiju gadā noslēguma doktoranti novērtē studiju kursu kvalitāti un sniedz savus ieteikumus studiju kursu uzlabošanai.

2.18. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Programmas īstenošanas laikā ir aizstāvēts 21 promocijas darbs. Promocijas darbu tematika skar vairākas aktuālas jomas. Apakšnozarē “Reģionālā ekonomika” aizstāvēti 18 promocijas darbi, tajos tika pētītas šādas aktuālas problēmas: Eiropas Savienības reģionu sociāli ekonomiskās attīstības konverģence (diverģence), Latvijas reģionu attīstība un telpiskā plānošana Eiropas Savienības politiku kontekstā, Latvijas reģionu konkurētspējas novērtēšana un paaugstināšanas potenciāls Eiropas Savienībā, reģionu iedzīvotāju ienākumi un dzīves līmenis, policentrisms, starpreģionālā migrācija, reģionu investīciju pievilcības novērtējums, pārrobežu sadarbība, inovācijas reģionos, tūrisma attīstība kā teritorijas attīstības faktors, reģionālā darbaspēka tirgus aspekti, sociāli ekonomiskā un enerģētiskā drošība, strukturālās pārmaiņas apstrādes rūpniecībā un to ietekme uz ekonomikas izaugsmi, Latvijas augstākās izglītības sistēmas efektivitātes izpēte un vidējā termiņa attīstības modeļi. Pētnieciskās tematikas aktualitāti determinē svarīgākās reģionu problēmas un to nevienmērīgā attīstība, kas ir dažādu faktoru ietekmes rezultāts. Apakšnozarē “Finanses un kredīts” aizstāvēti 3 promocijas darbi, to tematika ir aizņēmēja kredītspēja un bankas kredītportfeļa veidošanas problēmas Latvijā, uzņēmuma aktīvu pārvaldība, to novērtējums un finansiālā efektivitāte, Latvijas uzņēmumu finansiālā stāvokļa ekspresvērtējuma modeļu izstrāde finanšu pārskatu lietotāju grupām, valsts finansiālā attīstība un tās ietekme uz ekonomiku. Šī virziena pētnieciskā tematika ir potenciāli saistīta ar ekonomiskās izaugsmes problēmām, kuras determinē finansiālā attīstība gan makro, gan mikrolīmenī.

DU izstrādātie promocijas darbi tiek veltīti aktuālu sociālo, ekonomisko, finanšu problēmu izpētei gan Latvijas, gan pasaules ekonomikas zinātnes mērogā, piedāvājot oriģinālu izstrādātu metodoloģiju un vērtīgus empīriskos rezultātus, kuri var dot būtisku pienesumu nozares attīstībai valstī. Lielākā daļa DSP “Ekonomika” absolventu demonstrē labās prakses piemērus, apvienojot zinātnisko un akadēmisko kapacitāti ar augsti kvalificētu profesionālo darbību, kas balstīta jaunākajos ekonomikas zinātnes sasniegumos. Tādējādi tiek nodrošināta pētnieciskā darba atbilstība jaunajiem tautsaimniecības izaicinājumiem un iekļaušanās profesionālās karjeras izaugsmē.

2.19. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

DU ik gadu tiek veikta doktorantu, absolventu un darba devēju aptauja ar mērķi pārbaudīt studiju programmas kvalitāti un doktorantu apmierinātību ar programmu kopumā, piedāvātajiem studiju kursiem, kā arī citiem ar studiju procesu saistītajiem aspektiem. Studējošie tādējādi tiek iesaistīti studiju rezultātu izvērtējumā un analīzē. Arī katra kursa apguves laikā docētāji saņem doktorantu atsauksmes par kursa nepieciešamību, pasniegšanas kvalitāti, apmierinātību ar nodarbībām, nodrošinājumu ar mācību līdzekļiem, izvirzīto prasību kvalitāti un kvantitāti, docētāja darbības stila efektivitāti, psiholoģisko klimatu nodarbību laikā u.c.

Pēc 2019. gada aptaujas rezultātiem, divas trešdaļas doktorantu pilnīgi vai pamatā ir apmierināti ar studiju programmas kopējo struktūru, neitrāls vērtējums ir trešdaļai aptaujāto. Apgalvojumam „Docēšanas kvalitāte ir augstā līmenī” piekrīt divas trešdaļas no aptaujātajiem, neitrāls vērtējums ir trešdaļai aptaujāto. Tam, ka studiju kursu saturs savstarpēji pārsvarā nedublējas, piekrīt lielākā daļa studējošo.

Absolventu anketēšana parādīja, ka absolūtais vairākums (80%) ir pilnīgi apmierināti ar programmu, 15% - pamatā apmierināti, 5% - daļēji apmierināti. 70% novērtē programmas nodrošinājumu ar mācību literatūru, metodiskajiem materiāliem pietiekamā līmenī, 30% uzskata par nepieciešamu uzlabot izmantojamās informācijas avotu pieejamību un to daudzveidību. 62% uzskata, ka programa pietiekamā mērā ir nodrošināta ar vieslektoriem, pārējie izteica priekšlikumu vairāk pieaicināt ārzemju docētājus. Programmas izstrādē ņemta vērā absolventu aptaujā izteiktā vēlme vēlt vairāk uzmanības teorētiskā materiāla saiknei ar praktisko pētniecisko darbību. Absolventus apmierina sadarbība ar pasniedzējiem. Jāatzīmē, ka 86% absolventu uzskata DU doktora programmas izvēli par pareizu.

Doktorantu, absolventu un darba devēju aptauja dati tiek rūpīgi apkopoti un analizēti (Ekonomikas katedrā, studiju virziena „Ekonomika” padomē), nodrošinot papildus anonīmo atgriezenisko saiti, ar mērķi uzlabot programmas kvalitāti un efektivitāti, palīdz programmas satura un formas pilveidošanā.

DSP “Ekonomika” absolventi ir pieprasīti darba tirgū. Rūpējoties par zinātnes un profesionālās darbības sasaisti, vairāki DSP “Ekonomika” absolventi veic zinātnisko un akadēmisko darbību DU Sociālo zinātņu fakultātē (piemēram, L.Aleksejeva, A. Čaplinska), Humanitāro un sociālo zinātņu institūtā (O. Lavriņenko, O. Ruža, A.Ohotina, V.Šipilova), nodrošinot kvalificētu zinātnes un prakses standartiem atbilstošu studiju kursu docēšanu un veicot zinātniskos pētījumus ekonomikā. DSP absolventi strādā Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā (piemēram, I. Arbidāne, S. Ežmale, J.Lonska),

Baltijas Starptautiskajā akadēmijā (S. Ignatjevs) un citās augstākās izglītības iestādēs, pašvaldībās (N. Jefimovs), valsts iestādēs un pašvaldību uzņēmumos (E. Račko, I. Jermaļonoka), komercbankās (E. Uzens), privātuzņēmumos (E. Čižo, R. Renemanis, A. Vanags).

Darba devēji augstu novērtē programmas absolventus, jo zināšanu padziļināšana zinātniski pētnieciskajā jomā pozitīvi ietekmē doktorantu motivāciju. Doktorantūrā docētāji un pētnieki aizrauj un iesaista doktorantus savu pētījumu procesā, kas palīdz nodot pieredzi tālāk, veidot kopīgus rakstus, uzstāties starptautiskajās zinātniskajās konferencēs, īstenot kopīgus projektus. Savukārt pētījumu rezultāti, tostarp zinātniskās publikācijas tiek iestrādāti virziena “Ekonomika” studiju kursu aprakstos (piem., avotu sarakstos), tādējādi nodrošinot pētniecības rezultātu pārneš un integrāciju studiju procesā.

Ņemot vērā, cik svarīgi ir veicināt sadarbību starp universitātēm, biznesu un valsti, programmas doktoranti un absolventi bieži vien pārstāv visas trīs minētās puses un var veidot kontaktus un sadarbību, kas pozitīvi ietekmē inovatīvo sistēmu attīstību reģionā. Šādas sadarbības piemērs ir pēc Daugavpils Universitātes pētnieku iniciatīvas izveidotais starptautiskais konsorcijs, kura mērķis ir veicināt sadarbību inovāciju jomā, lai uzlabotu ilgtspējīgu attīstību ekoloģijā Centrālās un Austrumeiropas reģionos. Konsorcijs dalībnieki ir uzņēmēji un pētnieki, docētāji no Daugavpils Universitātes (Latvija), Vitebskas Valsts universitātes (Baltkrievija), Kazimira Simonaviča Universitātes (Lietuva), kā arī tajā piedalīsies šo universitāšu doktora un maģistra programmu absolventi un studējošie ekonomikas, jurisprudences, ekoloģijas jomās, uzņēmēji un citu jomu pārstāvji. Tādējādi tiks radīts pienesums studiju satura un kvalitātes pilnveidē.

2.20. [Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzīšanu.](#)

Analizējot DSP “Ekonomika” studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējas, jāuzsver, ka pārskata periodā programmas ietvaros doktoranti izmantoja izejošās mobilitātes iespējas. 2015. gadā (01.07.2015.-30.09.2015.) un 2016. gadā (01.02.2016.-31.08.2016.) doktora studiju programmas doktorante J. Jefremova piedalījās apmācāmo mobilitātes programmā, veicot praksi Nīderlandē transporta kompānijā „Nijman-BelNed B.V.”.

2018./2019. st.g. (09.10.2018-15.02.2019.) V. Aleksejevas studēja Rijekas Universitātē, Horvātija. Mobilitātes laikā apgūtie studiju kursi tiek atzīti saskaņā ar Erasmus+ programmas prasībām. Doktoranti iegūst pilnīgu akadēmisku atzīšanu no DU puses par sekmīgi apgūtiem studiju kursiem mobilitātes laikā, balstoties uz Learning Agreement dokumentu. Mobilitātes laikā Rijekas Universitātē V. Aleksejeva apgūva studiju kursus “Environmental Economics and Policy/Vides ekonomika un politika” un “Research methodology/Pētījuma metodoloģija”, kuri akadēmiski tika pilnībā atzīti un pielīdzināti DU studiju kursiem. Pielīdzināšanas un atzīšanas procedūrā tika iesaistīti pielīdzināmo DU studiju kursu docētāji un studiju programmas direktors, lai pārliecinātos par Rijekas Universitātē apgūto studiju kursu apgūšanas nepieciešamību saskaņā ar doktoranta studiju

līmeni un/vai satura atbilstību, apjomu un studiju rezultātiem. Studiju programmas direktors un docētāji ar savu parakstu apliecina attiecīgo studiju kursu pielīdzināšanu.

Par izejošās mobilitātes iespējām studenti tiek regulāri informēti – ERASMUS+koordinatori rīko informatīvos seminārus, pieredzes stāstu sesijas, sniedz informāciju DU mājas lapā.

Var secināt, ka izejošā mobilitāte pārskata periodā DSP “Ekonomika” nebija regulāra galvenokārt doktorantu personīgo apstākļu dēļ, jo paralēli studiju procesam gandrīz visi DU doktorantūrā studējošie strādā valsts iestādēs un privātuzņēmumos, tāpēc nevar savienot darba pienākumus ar studijām ārvalstīs. Savukārt ienākošā mobilitāte netika īstenota, jo pārskata periodā DSP “Ekonomika” tika realizēta tikai latviešu valodā.

Pārskata periodā programmā studēja ārvalstu studente no Azerbaidžānas Naila Musayeva, kura pirms doktorantūras studijām DU bija apguvusi latviešu valodu Rēzeknes Tehnoloģiju augstskolā un 2017.gadā veiksmīgi aizstāvēja promocijas darbu “Development of Regional Tourism in Azerbaijan”.

3. STUDIJU PROGRAMMAS RESURSI UN NODROŠINĀJUMS

- 3.3. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.-3.3. kritērijos sniegto informāciju.

Studiju programmas resursi un nodrošinājums (skat. 3. nodaļas 3.1.-3.3. kritērijos sniegto informāciju) pilnībā atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai.

DSP "Ekonomika" nodrošina šādus infrastruktūras elementus: instrumentus un aprīkojumu (studiju un pētniecības materiālu sagatavošanai, kombinēšanai (no vairākiem avotiem) un integrācijai, vizualizācijai un izplatīšanai), informācijas tīklus (internets, DU iekšējais tīkls, Moodle), datu bāzes (bibliotēkas tīkls, DU pētniecības centru datu bāzes, bezmaksas piekļuves datu bāzes, grāmatu resursu datubāze), materiāli (izpētes materiāli, zinātniskās publikācijas, tostarp Scopus publikācijas, arhīvi), pakalpojumi (administratīvie, finanšu, IT un tīklu atbalsta pakalpojumi, piekļuve datiem no oficiālās statistikas), datorizētas lietojumprogrammas un programmatūra (Standart Office, SPSS, VISIO, AllFusion Process Modeler (BPwin), PDF (PortableDocumentFormat), Vensim, MatLab, GIS, datu vizualizācijas tiešsaistes rīki un programmatūra, tiešsaistes saziņas līdzekļi), kas ļauj veikt pētījumus dažādos posmos un nodrošina elastīgu un studentorientētu vidi.

Studiju procesa nodrošināšanai, zinātnisko pētījumu veikšanai, projektu, promocijas darbu izstrādei studiju programmā imatrikulētie doktoranti izmanto mūsdienīgas un tehniski nodrošinātas auditorijas, datorklases, bibliotēku un lasītavu. DU infrastruktūra atbilst studiju programmas darbības nodrošināšanai un studiju procesa īstenošanai. DU pētnieciskās infrastruktūras ietvaros notiek studiju programmas, kā arī doktorantu patstāvīgo darbu ekspertīze. Sadarbībā ar darba vadītāju, kā arī studiju programmas īstenošanā iesaistīto akadēmisko personālu notiek padziļināta tēmas izstrāde, balstoties uz zinātnisko avotu izpēti DU bibliotēkā, pētniecības centros un katedrā, plašāku kontaktu veidošana ar vietējiem pētniekiem un profesionāļiem, iepazīšanās ar veiktajiem pētījumiem un īstenotajiem projektiem. Tehniski aprīkotajās un iekārtotajās studiju auditorijās ir iespējas izmantot internetu, audio, video un projekcijas aparatūras, multimediju ierīces un programmatūru, kā arī datorus doktorantu vajadzībām ir aprīkotas vairākas datorklases. Studiju programmas materiāli tehniskais un metodiskais nodrošinājums atbilst studiju programmas mērķiem un uzdevumiem. DU darbojas datorklases, kas nodrošinātas ar nepieciešamo programmatūru un interneta pieslēgumu. SZF rīcībā ir video/datuprojektori un grafiskie projektori, kas tiek izmantoti lekciju un semināru materiālu demonstrēšanai. Lai uzlabotu studiju kvalitāti un nodrošinātu

doktorantu patstāvīgās studijas, docētāji tiek aicināti aktīvāk iesaistīties studiju materiālu sagatavošanā Moodle vidē. Doktoranti ar mācībspēkiem var sazināties, izmantojot e-pastu, Skype, Zoom vai Moodle vidi.

2015. gada nogalē Daugavpils Universitātē noslēdzās projekts “Daugavpils Universitātes studiju programmu kvalitātes uzlabošana un vide spiejamības nodrošināšana”, ko līdzfinansēja Eiropas reģionālās attīstības fonds (ERAF). Projekta ietvaros tika īstenota Daugavpils Universitātes infrastruktūras modernizēšana un pielāgošana personām ar īpašām vajadzībām, tādējādi uzlabojot vides pieejamību personām ar funkcionāliem traucējumiem (kustību, redzes, dzirdes traucējumiem). Mācību korpusos Vienības ielā 13, Parādes ielā 1, DU mācībubāzē „Ilgas” notika telpu pielāgošana personām ar īpašām vajadzībām. Mācību auditorijas ir pieejamas cilvēkiem ratiņkrēslos – ierīkoti lifti un pacēlājs, likvidēti sliekšņi, piemērots durvju platums. Informācija pieejama vājredzīgiem un vājdzirdīgiem cilvēkiem – ierīkoti projicēšanas aparāti, ierīkota skaņu pastiprinoša aparatūra; tika izveidotas bērnistabas, kas paredzētas studējošajiem jaunajiem vecākiem – mazuļa pārtīšanai un barošanai, un rotaļistaba – studējošo bērnu nodarbināšanai nodarbību laikā.

- 3.4. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

Sadarbība ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm notiek dažādu aktivitāšu ietvaros: kopīgu starptautisko zinātnisko konferenču un semināru organizēšana, zinātnisko rakstu un projektu recenzēšana, promocijas darbu recenzēšana, dalība zinātnisko žurnālu un rakstu krājumu redakcijās, lekciju vadīšana, dalība promocijas padomēs, piedalīšanās projektu izstrādē un īstenošanā, kopīgu rakstu izstrāde ar līdzautoriem, piedalīšanās Erasmus+ aktivitātēs utt. Ir noslēgti sadarbības līgumi ar vairākām Latvijas (Latvijas Universitāte, Latvijas Lauksaimniecības universitāte u.c.) un citu valstu pētniecības un izglītības iestādēm (Kauņas Universitātes Starptautiskā biznesa skola un Kazimira Simonaviča Universitāte Lietuvā, Eiropas Universitāte Gruzijā, Nikolaja Kopernika Universitāte Polijā, Sanktpēterburgas Valsts universitāte Krievijā, Vitebskas Valsts universitāti Baltkrievijā u.c.). Piemēram, sadarbībā ar Kazimira Simonaviča Universitāti 2020.gadā, iesaistot DSP “Ekonomika” doktorantus, notika 2 projektu pieteikumu izstrāde Latvijā izsludinātajā trešajā Baltijas pētniecības programmas konkursā “Baltijas tūrisma industrijas transformācija un inovāciju virzītā viedā pieeja ilgtspējībai mainīgajā tirgū” (“Baltic Tourism Industry Transformation and Innovation Driven Smart Sustainability Approach in Disruptive Markets Environment”).

Starptautiskā konsorcijs (Consortium Agreement “Cooperation for Carrying out Innovative Activities that Contribute to Ecology for Sustainable Development in Central and Eastern European Regions”) dalībnieki Daugavpils Universitātes (Latvija), Vitebskas Valsts universitātes (Baltkrievija), Kazimira Simonaviča Universitātes (Lietuva) pētnieki, docētāji, doktoranti sadarbībā ar uzņēmējiem (SIA Apple Press Ltd (Latvija), UAB Akvamarin (Lietuva), SIA ROLS (Latvija), SIA Latgales Metals Ltd (Latvija)),

mērķtiecīgi veicina sadarbību inovāciju jomā, lai uzlabotu ilgtspējīgu attīstību ekoloģijā Centrālās un Austrumeiropas reģionos. Konsorcijs dalībnieki ir arī uzņēmēji un minēto universitāšu pētnieki un docētāji, doktoranti.

Katru gadu tiek organizēta starptautiskā zinātniskā konference “Sociālās zinātnes reģionālajai attīstībai”, kas veicina aktīvu sadarbību zinātniski pētnieciskajā jomā, kā arī sniedz iespēju programmas doktorantiem meklēt kontaktus ar citu augstskolu līdzīgu programmu studējošajiem, veidot savas zinātniskās saiknes ar dažādu valstu pētniekiem un zinātniekiem.

4.9. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Pārskata periodā mācībspēku sastāvā notika vairākas izmaiņas. DSP “Ekonomika” programmas īstenošanā ir iesaistīti 15 augsti kvalificēti mācībspēki: 5 profesori, 4 asociētie profesori, 2 docenti, 4 vadošie pētnieki un pētnieki, tajā skaitā 12 docētājiem pamatīevēlēšanas vieta ir DU. Studiju programmas docētāju atlasē galvenie kritēriji studiju kursu nodrošinājumam: atbilstoša izglītība, akadēmiskais vai zinātniskais grāds, profesionālā pieredze, pētnieciskā un jaunrades darbība (publikācijas atbilstošajā nozarē, veikti pētījumi ekonomikas un finanšu jomā, dalība projektos).

Deviņi mācībspēki ir Latvijas Zinātņu padomes eksperti nozarē “Sociālās zinātnes. Ekonomika un uzņēmējdarbība”, viens ir LZP eksperts nozarē „Sociālās zinātnes – tiesību zinātne” un viens – LZP eksperts nozarē „Sociālās zinātnes – psiholoģija”.

2017. gadā Dr.hab.oec., prof. V.Kosiedovskis (Polija) devās pensijā un viņu nomainīja Dr.oec., prof. M.Tvaronavičiene (Lietuva), docējot studiju kursu “Reģionālās attīstības mūsdienu teorija un prakse”. 2018.gadā prof. M.Tvaronavičienei šī kursa nodrošinājuma papildināšanai tika pievienots otrs docētājs Dr.oec., pētn. A. Daniļeviča.

DSP “Ekonomika” doktoranti tika iesaistīti zinātniski pētnieciskajā darbā projekta Latvijas-Lietuvas-Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas projektā „Vienotās uzņēmējdarbības atbalsta un sadarbības veidošanas sistēmas izveide Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas ilgtspējīgai pārrobežu sadarbībai (B2B)” ietvaros. Piedalīšanās projektā stimulēja divu promocijas darbu izstrādi: „Investīciju klimats Latvijas, Lietuvas, Baltkrievijas pierobežas reģionos” un “Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas reģionu inovāciju potenciāls” (promocijas darbu un projekta vadītāja Dr.oec. Olga Lavriņenko).

Lai piesaistītu docētājus no citām valstīm un paaugstinātu kvalifikāciju un gūtu pieredzi, aktīvi tiek izmantotas programmas ERASMUS+ piedāvātās iespējas. Turklāt docētāju piedalīšanās starptautiskajās zinātniskajās konferencēs un semināros veicina jaunu kontaktu dibināšanu un apmaiņas braucienus starp izglītības iestādēm. Piemēram, PhD J.Mioduševskis, PhD K.Krukovskis, PhD M.Olinskis no Varmijas-Mazūrijas Universitātes Olštinā (University of Warmia and Masuria in Olsztyn) pēc piedalīšanās konferencē “Sociālās zinātnes reģionālajai attīstībai”, kuru organizēja DU Sociālo zinātņu fakultāte kopā ar Humanitāro un sociālo zinātņu institūtu, vairākas reizes (2016.g., 2017.g., 2018.g.) vēlreiz apmeklēja DU, lai nolasītu lekcijas DSP “Ekonomika” studējošajiem. 2018.g. un 2019.g. PhD J.Mioduševskis Olštinā uzņēma DSP “Ekonomika” docētājus Dr.oec. O.Lavriņenko, Dr.oec. A.Ohotinu un ekonomikas zinātniskā grāda pretendenti O.Volkovu, kur notika pieredzes un domu apmaiņa par studiju procesa uzlabošanas un pētnieciskās sadarbības iespējām.

- 4.10. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Studiju programmā nodarbināto docētāju sastāvs atbilst Augstskolu likumā noteiktajām prasībām. DSP „Ekonomika” iesaistītajam personālam ir vismaz 5 gadu darba stāžs atbilstošajā nozarē. Studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla kvalifikācija ir atbilstoša studiju programmas rezultātu sasniegšanai, kā arī DU mērķu un uzdevumu realizēšanai.

Programmas īstenošana balstās ilggadējā DU un SZF Ekonomikas studiju virziena vadības un docētāju pieredzē (t.sk. studiju metodiskajā un zinātniski praktiskajā nodrošinājumā), kā arī doktorantu un docētāju aktīvā sadarbības procesā. Docētāji ir profesionāļi savā zinātnes nozarē, kas ir apliecinājuši savu kompetenci nozares pētniecībā, kā arī ir piedalījušies starptautiskos projektos un izstrādājuši mācību līdzekļus un materiālus. Piemēram, prof. Dr. Manuela Tvaronavičienē ir vairāku zinātnisko žurnālu galvenā redaktore, kuri ir indeksēti SCOPUS datu bāzē, tāpēc viņai ir liela pieredze zinātnisko rakstu izstrādē un recenzēšanā, kas kopumā pozitīvi ietekmē doktorantu zinātnisko publikāciju kvalitāti un publicēto rakstu skaitu, kas ir viens no svarīgākajiem DSP “Ekonomika” rezultātiem. Asoc. profesore A.Čaplinska sadarbībā ar asoc. viesprofesori N.Konovalovu DU pētniecības projekta ietvaros (reģistrācijas Nr. 14-95/17) 2020.gadā izstrādāja mācību līdzekli “Banku zinības uzņēmējiem”. Docētāju zinātniskās un praktiskās darbības aspekti tiek izklāstīti studijuursos, tādējādi veidojot studējošajos profesionālās prasmes un iemaņas, kas rezultējas konkrētās kompetencēs, piemēram, doktoranti publicē sava pētījuma rezultātus starptautiski atzītos, tai skaitā, starptautiski citējamos izdevumos Latvijā un ārzemēs; veic ekonomikas zinātnes nozarē aktuālu, kompleksu pētniecības problēmu patstāvīgu, kritisku analīzi un izvērtēšanu, dodot ieguldījumu ekonomikas nozares zināšanu paplašināšanā un padziļināšanā.

Studiju virziena “Ekonomika”, t.sk. arī doktora programmas docētājiem tika nodrošināta iespēja paaugstināt savu profesionālo kvalifikāciju. Piemēram, 2019. gadā Eiropas Sociālā fonda projekta Nr. 8.2.2.0/18/A/022 “Daugavpils Universitātes stratēģiskās specializācijas jomu akadēmiskā personāla profesionālās kompetences stiprināšana” ietvaros, docētājiem bija iespēja īstenot stažēšanos uzņēmumos (200 stundu apjomā). Savukārt 2020. gadā minētā ESF projekta ietvaros doktorantūras docētāji L. Aleksejeva, S. Ignatjeva, A.Čaplinska, A.Daņileviča pilnveido savas profesionālās angļu valodas zināšanas.

- 4.11. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).

Pārskata periodā DSP “Ekonomika” mācībspēki ir publicējuši vairāk nekā 100 rakstus zinātniskos izdevumos, kuri indeksēti datubāzēs SCOPUS vai WoS. DSP „Ekonomika” iesaistīto docētāju publikācijas ir izpelnījušās starptautisko atpazīstamību, jo vairākiem docētājiem zinātnes novērtēšanas kritērijs Hirša indekss ir pietiekami augsts, piemēram, prof. M. Tvaronavičienei (h- index=25), vadošajai pētniecei O. Lavriņenko (h-index=6), asoc. prof. A.Ružam un docentei S. Ignatjevai (h-index=4), asoc. prof. L.Aleksejevai (h-index=3), asoc. prof. A.Čaplinskai (h-index=2). Detalizētāku tabulu skatīt pielikumos.

Zīmīgi, ka daudzas augsti novērtētas publikācijas tapa ciešā kopdarbībā ar doktorantiem. Publikāciju līdzautori bija šādi programmas doktoranti un zinātniskā grāda pretendenti: A.Smironovs, O.Rybalkin, J. Gladevičs, E. Čižo, J. Amosova, L. Sinica, O. Volkova u.c. Programmas docētāju zinātniskie raksti publicēti daudzos zinātniskajos izdevumos, piemēram, “Journal of Security and Sustainability Issues”, “Entrepreneurship and Sustainability Issues”, “Filosofija, Sociologija”, “Technological and Economic Development of Economy”, “Economics and Sociology”, “Actual Problems of Economics” u.c.

Informāciju par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātniskajām publikācijām pārskata periodā skat. pielikumos.

- 4.12. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

DSP “Ekonomika” iesaistītā akadēmiskā personāla pētnieciskā darba virzieni ir orientēti uz studiju programmas sekmīgu īstenošanu un vairumā gadījumu ir saistīti ar docētāju specializāciju programmas ietvaros. Docētāji sagatavo zinātniskos rakstus, t.sk., starptautiski recenzējamos žurnālos, piedalās konferencēs un praktiskajos semināros, mācībās, stažēšanās un dažādos citos zinātniskajos pasākumos, publicē mācību grāmatas un izstrādā metodiskos materiālus, piedalās starptautiskos un nacionālajos pētniecības projektos. Sadarbībā ar studējošajiem, kā arī citu Latvijas un ārvalstu akadēmisko personālu pastāvīgi tiek veikti praktiskas ievirzes pētījumi.

DSP Ekonomika akadēmiskā personāla dalība pētniecības projektos kā projektu vadītājiem notiek galvenokārt šādos virzienos:

1) uzņēmējdarbības un investīciju klimata aspekti:

01.2015-31.12.2017. Latvijas-Lietuvas-Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas projekts "Vienotas uzņēmējdarbības atbalsta un tīklu sistēmas izveide ilgtspējīgai Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas pārrobežu sadarbībai (B2B)", Nr. LLB-2-256, piešķirtā summa 437 445 EUR, projekta vadītāja – vad. pētn. O. Lavriņenko.
gadā realizēts ES finansēts Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014.-2020. gadam projekts "Mentorings jauniešu uzņēmējdarbības atbalstam", piešķirtā summa 523 818, 37EUR projekta izpildītāja – Ekonomikas katedras vadītāja, asoc. profesore L. Aleksejeva.
03.2018.-31.10.2018. DU pētniecības projekts "Starpdisciplināra konsorcijs izveide investīciju klimata uzraudzībai" Nr. 14-95 / 16, piešķirtā summa 2000 EUR, projekta vadītāja – pētniece A. Daņileviča.

2) viedā izaugsme zināšanu ekonomikas kontekstā:

g., LR VPP EKOSOC LV projekts Nr. 5.2.3. „Latvijas lauku un reģionālas attīstības procesi un iespējas zināšanu ekonomikas kontekstā”, finansējuma apmērs 12 678 EUR, projekta vadītāja – Ekonomikas katedras vadītāja, asoc. profesore L. Aleksejeva.
03.2018.-31.10.2018. DU pētniecības projekts "Zaļā ekonomika: vērtēšanas metodoloģiju koncepcijas izstrāde un aprobācija, pamatojoties uz ES datiem", Nr. 14-95 / 18, piešķirtā summa 2000EUR, projektavadītāja – vad. pētn. O. Lavriņenko.
EEZ un Norvēģijas valdības finanšu instrumenta projekts (01.10.2015. – 30.09.2016.)
“Role of social and economic network interterritorial development (Network – Based Development). piešķirtā summa 34 026 EUR, projekta vadītāja – DU HSZI vadošā pētniece V. Komarova.

DU virziena “Ekonomika” un DSP docētāji iesaistās valsts pētījumu programmas „RECOVERY –LV” projekta īstenošanā, kopdarbībā ar LLU pētniekiem apakšprojektā “Tautsaimniecības kā ekonomiskas sistēmas produktivitātes un konkurētspējas kāpināšanas iespējas Covid-19 pandēmijas ietekmes apstākļos” (piešķirtā summa 495 000 EUR), kuru vada akad., vad. pētniece Dr.habil.oec. Baiba Rivža.

- 4.13. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

DSP “Ekonomika” akadēmiskā personāla veiktie pētījumi ir nozīmīgs ieguldījums gan nozares attīstībā, gan arī studiju programmas attīstībā, studiju satura pilnveidošanā un aktualizācijā. Pētījumi aptver gan teorētiskos aspektus, gan nozaru aktualitātes un novitātes, kas tiek izmantotas docētāju studijuursos, tādējādi veicinot pētnieciskā un studiju procesa mijiedarbību, būtiski uzlabojot arī studiju procesa kvalitāti. Studiju virziena ietvaros tiek īstenota sadarbība ar Latvijas un ārvalstu institūcijām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c., kas veicina virziena un tam atbilstošo studiju

programmu mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Sadarbības partneri tiek izvēlēti atbilstoši studiju virziena un tā studiju programmu specifikai.

Piemēram, projekta “Green Economy: Elaboration of the Concept and Approval of the Assessment Methodologies on the Basis of the EU Data”, Nr. 14-95/18 (vadītāja O.Lavriņenko) īstenošanā tika iesaistīti docētāji S.Ignatjeva, A.Daņileviča, doktoranti O.Rybalkin, N.Griškjāne. Rezultātā doktoranti guva pieredzi pētījuma metodoloģijas izstrādāšanā, statistisko rādītāju datu bāzes izveidošanā, publikāciju sagatavošanā, ka arī piedalījās Zinātnes festivālā ar populārzinātnisku lekciju par zaļo ekonomiku. O.Rybalkin sagatavoja statistisko datu bāzi SPSS programmā, kuru izmantos savā promocijas darbā “Zaļā ekonomika kā ilgtspējas determinante”, veidojot empīrisko daļu. Tēmas izpēti gaitā doktorants apkopoja pētniecisko pieredzi un kopā ar līdzautoriem strādāja pie zinātniskā raksta sagatavošanas, kurš tika publicēts SCOPUS datu bāzē: Lavrinenko O., Ignatjeva S., Ohotina A., Rybalkin O., Lazdans D. 2019. The Role of Green Economy in Sustainable Development (Case Study: The EU States), *Entrepreneurship and Sustainability Issues* 6(3): 1113-1126.

Savukārt projekta “Establishing of an Interdisciplinary Consortium for Monitoring of the Investment Climate” No 14-95/16 (vadītāja A.Ohotina) īstenošanā iesaistījās doktorants J.Gladevičs. Arī J.Gladevičs tēmas izpēti gaitā apkopoja pētniecisko pieredzi un kopā ar līdzautoriem strādāja pie zinātniskā raksta sagatavošanas, kurš tika publicēts SCOPUS datu bāzē: Ohotina A., Lavrinenko O., Gladevic J., Lazdans D. 2018. The investment climate in Latvia's, Lithuania's and Belarus's cross-border regions: the subjective-objective assessment, *Entrepreneurship and Sustainability Issues* 6(2): 767-780.

Projekta „Vienotās uzņēmējdarbības atbalsta un sadarbības veidošanas sistēmas izveide Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas ilgtspējīgai pārrobežu sadarbībai (B2B)” programmas Latvijas-Lietuvas-Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas 2007.-2013.gadam ietvaros veiktā Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas uzņēmēju aptauja un savāktā statistiskā informācija pozitīvi ietekmēja studiju procesa kvalitāti, jo programmas doktoranti iesaistījās projekta īstenošanā un rezultātā tika izstrādāti divi promocijas darbi: „Investīciju klimats Latvijas, Lietuvas, Baltkrievijas pierobežas reģionos” (doktorante A. Ohotina (Daņileviča)) un “Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas reģionu inovāciju potenciāls” (doktorants J.Gladevičs). Projekta un abu promocijas darbu vadītāja ir Dr.oec. Olga Lavriņenko. Tādējādi doktoranti ieguva nepieciešamo pieredzi pētījumu sagatavošanā, īstenošanā, iegūto rezultātu aprobēšanā un publicēšanā, jo tika publicēta virkne rakstu vairākos izdevumos.

Lavrinenko O., Ohotina A., Ruzha O., Shmarlouskaya H., Tumalavičius V. (2015). Cross Border Cooperation of Small and Medium Enterprises: Problems, Opportunities, Prospects. Monograph. Rezekne Higher Education Institution, 308 p. ISBN 978-9984-44-181-8,

Lavrinenko O., Ohotina A., Amosova J., Teivāns-Treinovskis J. 2017. Intercompany networksof the cross-border region (Latvia-Lithuania-Belarus), Journal of Security and Sustainability Issues7 (1): 39-54. [https://doi.org/10.9770/jssi.2017.7.1\(4\)](https://doi.org/10.9770/jssi.2017.7.1(4)) (SCOPUS),

Lavrinenko O., Ohotina A., Tumalavičius V., Pidlisna O.V. Assessment Of Partnership Development In Cross-Border Regions' Innovation Systems (Latvia-Lithuania-Belarus). Journal of Security and Sustainability Issues 6(1):155. (SCOPUS),

Lavrinenko O., Ruža O., Ohotina A. (2015). Innovative activities of SMES of the cross-border regions (Latvia-Lithuania-Belarus). The proccedings of Annual 21st International Scientific Conference“ Research for Rural Development 2015”. Volume 2. Latvia University of Agruculture. p. 244-249.(SCOPUS),

Gladevics J. Estimation of innovative cooperation of Triple Helix Model. Моделирование в технике и экономике: материалы международной научно-практической конференции, Витебск, 23–24 марта 2016 года / УО «ВГТУ». Витебск, 2016. – с. 475-477

Gladevičs J. Innovation: problems of definition. Daugavpils Universitātes 58. starptautiskāzinātniskāskonferencesrakstukrājums. B. daļa “Sociālās zinātnes” = Proceedings of the 58th International Scientific Conference of Daugavpils University. Part B “Social Sciences”. Daugavpils: Daugavpils Universitāte, 2016 – 17.-24.lpp. ISBN 978-9984-14-779-6

Gladevičs J. Innovative development problems nowadays. Daugavpils Universitātes 58. Starptautiskās zinātniskā skonferences rakstu krājums. B. daļa “Sociālās zinātnes” = Proceedings of the 58th International Scientific Conference of Daugavpils University. Part B “Social Sciences”. Daugavpils: Daugavpils Universitāte, 2016 – 25.-35.lpp. ISBN 978-9984-14-779-6

Gladevičs J. Methodological and theoretical aspects of innovation capacity. Daugavpils Universitātes 58. Starptautiskās zinātniskās konferences rakstu krājums. B. daļa “Sociālās zinātnes” = Proceedings of the 58th International Scientific Conference of Daugavpils University. Part B “Social Sciences”. Daugavpils: Daugavpils Universitāte, 2016 – 36.-45.lpp. ISBN 978-9984-14-779-6

Turklāt minētā projekta rezultāti pozitīvi ietekmēja studiju kursa “Jaunākās pētījumu metodes vadības un ekonomikas zinātnēs” saturu, jo doktorantiem radās iespēja izmantot piemēru, kā veidot integrālo indikatoru no subjektīviem rādītājiem trīs valstu – Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas reģionos.

Vēl viens piemērs ir projekts “Preventing youth unemployment of border territories of Latvia and Belarus in conditions of overcoming the crisis”, kura īstenošanā iesaistījās doktorante I.Jakovļeva (promocijas darba tēma „Reģionālā jauniešu darbatirgus ekonomiski matemātiskā modelēšana un prognozēšana Latvijā ”, zin. vad.prof.V.Meņšikovs). Projekta ietvaros veiktās aptaujas rezultāti bija pamats publikācijām, kuru izstrādes gaitā pieredzi guva doktorante.

4.14. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Doktora studiju programmā iesaistītie mācībspēki savstarpēji sadarbojas gan pētniecībā, rakstot un publicējot kopīgus zinātniskos darbus un mācību līdzekļus, gan arī veidojot, pilnveidojot un docējot kopīgus studiju kursus studiju programmas ietvaros. Katrā studiju kursa izstrādē un īstenošanā ir iesaistīti vairāki mācībspēki. Viņu savstarpējā sadarbība veicina studiju kursu kvalitāti gan izstrādes, gan īstenošanas posmā. Izdotās monogrāfijas un publicētie zinātniskie raksti (piemērus skatīt punktā 4.3. un pielikumos publikāciju apkopojumā) tiek izmantoti studiju procesā. Doktoranti ir labi informēti gan par sava zinātniskā vadītāja, gan arī par citu programmā iesaistīto mācībspēku publicēšanas aktivitāti, jo lielākā daļa no programmā studējošajiem veic aktīvu zinātnisko sadarbību ar programmā iesaistītajiem mācībspēkiem.

SZF EK un DU HSZI kopīgi organizē ikgadējo starptautisko zinātnisko konferenci “Sociālās zinātnes reģionālajai attīstībai”, kurā piedalās aptuveni 100 zinātnieki no dažādām pasaules valstīm, DU docētāji un doktoranti, kas apliecina savstarpējo sadarbību zinātniskās pētniecības veicināšanā. Savukārt Paņevēžā (Lietuva) sadarbībā ar partneriem no Lietuvas, Polijas, Turcijas, Katru gadu tiek organizēta kopīga starptautiskā conference “Science and Education in Globalization (SCEDU’20...)”, kurā ziņojumus darba grupās un plenārsēdēs regulāri prezentē virzienu docētāji un doktoranti.

Studiju programmā pārskata periodā tika iesaistīti vairāki ārvalstu viesprofesori, kas nodrošina kursus vai kursu daļas sadarbībā ar DU docētājiem (piemēram, prof. V.Kosiedovskis (Polija), prof. M.Tvaronavičiene (Lietuva)).

Doktoranti un doktora grāda pretendenti regulāri iesaistās ne tikai studiju virziena “Ekonomika”, bet arī citu virzienu programmu studiju kursu nodrošināšanā, bagātinot studiju saturu ar aktuāliem pētījumu rezultātiem. Arī DSP “Ekonomika” promocijas darba metodoloģisko semināru ietvaros doktoranti starpdisciplinārās diskusijās dalās pieredzē, stāstot par savu pētījumu rezultātiem, sasniegumiem, metodoloģiskajām pieejām. Doktoranti iesaistās arī studiju satura pilnveidošanā, piedaloties ne tikai doktora studiju programmas, bet arī citu studiju programmu attīstībā, piem., doktora grāda pretendents A.Homutiņins piedalījās PBSP “Biznesa un finanšu procesi” satura izstrādē.

Doktora studiju programmā kopumā iesaistīti 15 mācībspēki. Pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī programmā studē 9 doktoranti.

IV. PIELIKUMI

PIELIKUMU SARAKSTS

1. **pielikums.** Saraksts ar galvenajiem Daugavpils Universitātes iekšējiem normatīvajiem aktiem un regulējumiem.
2. **pielikums.** Daugavpils Universitātes pārvaldības struktūra.
3. **pielikums.** Studiju virziena attīstības plāns (*ja attiecināms*).
4. **pielikums.** Studiju virziena pārvaldības struktūra.
5. **pielikums.** Pamatinformācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem.
6. **pielikums.** Mācībspēku biogrāfijas (*Curriculum Vitae Europass formātā*).
7. **pielikums.** Statistikas datu apkopojums par mācībspēku ienākošo un izejošo mobilitāti pārskata periodā.
8. **pielikums.** Mācībspēku publikāciju, patentu, mākslinieciskās jaunrades darbu saraksts par pārskata periodu.
9. **pielikums.** Sadarbības līgumu saraksts.
10. **pielikums.** Statistikas dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem.
11. **pielikums.** Statistikas dati par studējošo mobilitāti.
12. **pielikums.** Studējošo prakses organizācijas apraksts (prakses līgums).
13. **pielikums.** Informācija par līgumiem u.c. apliecinājumi par studējošo prakses nodrošinājumu uzņēmumos.
14. **pielikums.** Rekomendāciju izpildes pārskats.
15. **pielikums.** Statistika par studējošajiem pārskata periodā studiju programmā “Nosaukums”.
16. **pielikums.** Studiju programmas “Nosaukums” atbilstība valsts izglītības standartam.
17. **pielikums.** Studiju programmā “Nosaukums” iegūstamās kvalifikācijas atbilstība profesijas standartam (*ja piemērojams*).
18. **pielikums.** Studiju programmas “Nosaukums” atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (*ja piemērojams*).
19. **pielikums.** Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas “Nosaukums” studiju rezultātu sasniegšanai.
20. **pielikums.** Studiju programmas “nosaukums” plāns (*katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai*).
21. **pielikums.** Studiju programmas “Nosaukums” studiju kursu / moduļu apraksti.
22. **pielikums.** Studiju programmas “Nosaukums” diploma paraugs.

23. pielikums. Dokuments, kas apliecina, ka Daugavpils Universitāte studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta.

24. pielikums. Dokuments, kas apliecina, ka Daugavpils Universitāte studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.

25. pielikums. Daugavpils Universitātes rektora parakstīts apliecinājumu, ka studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku valsts valodas zināšanas atbilst noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai.

26. pielikums. Daugavpils Universitātes apliecinājums par studiju programmas “Nosaukums” īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas valodas prasmes novērtējuma līmeņiem, ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.

27. pielikums. Apliecinājums, ka studiju virziena ietvaros īstenotās doktora studiju programmas “Nosaukums” akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.

28. pielikums. Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas “Nosaukums” akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.

29. pielikums. Studiju programmas “Nosaukums” studiju līguma paraugs.

30. pielikums. Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai, ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie.